Székely Győző – Nagy Arisztid

DICȚIONAR GEOGRAFIC

ROMÂN–MAGHIAR

Editura Ábel, 2010

Székely Győző – Nagy Arisztid

ROMÁN–MAGYAR
FÖLDRAJZSZÓTÁR

Ábel Kiadó, 2010

A szótár kiadását a Magyar Köztársaság Oktatási és Kulturális Minisztériuma támogatta

Az Apáczai Közalapítvány támogatásával

Második, javított kiadás

© Székely Győző, 2010
© Ábel Kiadó, 2010

Összeállította és szerkesztette
Székely Győző

Szaklektor
Nagy Arisztid földrajztanár

A földrajzi neveket ellenőrizte
Dr. Bartos-Elekes Zsombor egyetemi adjunktus

Műszaki szerkesztés
Osváth Annamária

Korrektúra
Székely Ildikó

Borítóterv
Osváth Annamária

Készült az Erdélyi Tankönyvtanács szerkesztőségében

TARTALOM – CUPRINS

Előszó … 6

Prefață … 8

Rövidítések – Lista de abrevieri … 10

Szótár – Dicționar … 11

Könyvészet – Bibliografie … 179

ELŐSZÓ

Román–magyar földrajzi szótárunk elsősorban a közoktatásban és a felsőoktatásban tanuló diákok és tanáraik számára készült, illetve mindazoknak, akik román nyelvű természettudományos szöveget – tankönyvet, egyetemi jegyzetet, vizsgatételeket vagy versenyfeladatokat – szeretnének magyar nyelven megérteni vagy magyar nyelvre lefordítani.

A szótár anyaga főként az elemi és középfokú oktatás szókincsét öleli fel, de kiterjed az egyetemi földrajzoktatás kifejezéseire, szakszavaira is. A szavak gyűjtése a román és magyar földrajzi és környezettudományos tankönyvek és egyetemi jegyzetek, illetve a román és magyar nyelven megjelent természettudományi lexikonok, szakszótárak és értelmező szótárak anyaga alapján történt. Külön jellegzetessége, hogy a természettudományos tankönyvek jobb megértése érdekében nemcsak a szigorúan vett földrajzi kifejezéseket tartalmazza, hanem magában foglal számos, a csillagászattan, hidrológia, környezettudományok, geológia, biológia vagy a társadalomtudományok oktatásában gyakrabban használt kifejezést is. A fogalmak és kifejezések szinonim alakjainak ismertetésével lehetőséget kívánunk nyújtani a fordítóknak és az oktatóknak az adott helyzetnek legmegfelelőbb szövegváltozat kiválasztására.

Fontos szerepet szántunk a szótárnak a magyar földrajzi kifejezések helyes (szabályok szerinti, elfogadott) írásmódjának ismertetésében is. A szótár anyagának összeállítása során ez a feladat jelentette a legnagyobb nehézséget, hisz a magyarországi és romániai tankönyvek és egyetemi jegyzetek, illetve a szakszótárak és lexikonok szóanyagának olvasása során a szakemberek, a tanárok és diákok a szakkifejezések számos, egymástól eltérő változatával találkozhatnak. A többféle változat a nem mindig egyértelműen megfogalmazott helyesírási szabályok szubjektív értelmezésének, illetve a korábban megjelent tankönyvekben használt változatok kritikátlan elfogadásának tulajdonítható.

Külön figyelemmel próbáltuk kezelni a földrajzi tulajdonneveket, ugyanis az elmúlt évtizedekben számos hazai magyar nyelvű tankönyvben, folyóiratban vagy természetismereti könyvben az erdélyi földrajzi nevek a román nyelvű tankönyvekben használt nevek tükörfordításaiként jelentek meg, így több, egymástól eltérő változatban élnek nemcsak a köznyelvben, hanem az oktatásban is (például: *Munții Apuseni = Nyugati Kárpátok*). Azokban az esetekben, amikor valamely román földrajzi névnek nincs a magyar földrajztudományban is használt megfelelője, a magyar szóalak után zárójelben jeleztük, hogy a név román földrajzi elnevezés (lásd: *Carpații Curburii, Carpații Occidentali*, *Câmpia de Vest*).

A magyar földrajzi tulajdonnevek megadásakor is – mivel az olvasók a tankönyvekben, térképeken és lexikonokban a név különböző változataival találkozhatnak – igyekeztünk megadni mindegyik helyesnek ítélhető változatot (lásd: *Erdélyi-peremhegység*, *Erdélyi-szigethegység*, *Erdélyi-középhegység* stb.).

Mindezek figyelembevétele oda vezetett, hogy a szótárban egy-egy névnek vagy szakkifejezésnek több formáját is meg kellett adnunk, hisz a szerzőknek és szerkesztőnek nem állt módjában valamely változat kizárólagos helyessége mellett

dönteni, reméljük azonban, hogy a szótár használata is segít abban, hogy a földrajzkönyvekben a szakszavak és nevek használata minél egységesebbé váljék Erdélyben és Magyarországon is egyaránt.

A román szakkifejezések esetében megadtuk a melléknevek mindkét nembeli alakját, a főnevek nemét, illetve többes számának a ragját viszont csak azokban az esetekben tüntettük fel, amikor azt a magyar anyanyelvű diákok számára szükségesnek véltük, illetve amikor a szó neme vagy többes számának különböző formái eltérő jelentéssel bírnak (például a *curent*, *drept*, *elan* stb. szavak esetében).

Azokban az esetekben, amikor a szakkifejezés főnévi és melléknévi (vagy határozószói) értelemben is használatos, a különböző szófajokat római számokkal jelöltük (például: drept I. ~, *-ă mn* egyenes (vonalú); II. ~, *-uri s fn* jog). Amennyiben valamely szónak a természettudományos szakkönyvekben többféle jelentése is lehet, a különböző jelentésű szavakat arab számokkal különböztettük meg egymástól, például: evoluție 1. (általános értelemben) fejlődés, alakulás, módosulás, változás; 2. lefolyás (vmely folyamaté); 3. (társadalmi jelenségek mozgási folyamataként) evolúció; 4. (biológiai fejlődéselmélet) evolúció.

Szótárunkat a készülő román–magyar tudományos-oktatási nagyszótár anyagába kívánjuk beépíteni, ezért nagyon fontos, hogy az olvasók jelezzék észrevételeiket és a szótár használata során felmerülő kérdéseiket, illetve a szótár kiegészítésére, bővítésére vonatkozó javaslataikat.

Elektronikus postacímünk: tankonyvtanacs@yahoo.com.

A szerzők

PREFAȚĂ

Dicționarul de geografie român–maghiar este destinat în primul rând învățătorilor, profesorilor de geografie, elevilor din învățământul preuniversitar şi studenților din învățământul universitar în limba maghiară. Dorim să asigurăm un instrument de lucru şi cititorilor maghiari, care studiază manuale, hărți şi cărți de specialitate în limba română, respectiv acelor specialişti, care traduc manuale, cursuri universitare, texte de examene sau texte pentru diferite concursuri.

Materialul dicționarului a fost alcătuit pe baza cuvintelor de specialitate folosite în manuale, cursuri universitare şi hărți, respectiv în dicționarele explicative şi enciclopedice apărute în limba română şi limba maghiară. Materialul prezentat nu se limitează strict la cuvinte de geografie, cuprinde o mulțime de cuvinte din domeniul științelor naturii (astronomie, biologie, geologie, hidrologie etc.) şi a științelor sociale, respectiv expresii şi locuțiuni des folosite în manuale de geografie. Cu prezentarea a mai multe forme sinonime a unor expresii şi cuvinte, dorim să asigurăm posibilitatea alegerii traducătorilor pentru a găsi forma potrivită textului dat.

Considerăm că dicționarul redactat are un rol important şi în însuşirea ortografiei corecte folosită în limba română şi maghiară. În acest sens am întâmpinat unele dificultăți în cazul ortografiei cuvintelor maghiare compuse şi a combinațiilor de cuvinte, dificultăți cauzate de multitudinea de reguli a căror interpretare subiectivă face posibilă scrierea unor cuvinte în mai multe variante.

Pe parcursul redactării a trebuit să ținem seamă şi de multitudinea variantelor denumirilor geografice apărute în diferite manuale şi texte de specialitate în limba maghiară (de exemplu: *Munții Apuseni Erdélyi-szigethegység, Erdélyi-középhegység, Erdélyi-peremhegyvidék* etc.), iar acele denumiri, care au rezultat din traducerea mot à mot a denumirii în limba română, nu au fost incluse în dicționar. În mai multe cazuri am semnalat în paranteză faptul că este vorba despre o denumire geografică română, ceea ce înseamnă, că în limba maghiară nu există nume corespunzătoare pentru aceste denumiri (de exemplu: *Carpații Curburii, Carpații Occidentali, Câmpia de Vest*).

Sperăm, ca dicționarul nostru prin materialul prezentat va contribui la folosiriea unui limbaj ştiințific corect în învățământul preuniversitar şi universitar în limba maghiară din România.

La redactarea terminologiei în limba română pentru adjective am indicat şi forma la feminin singular, iar în cazul substantivelor am indicat forma de plural numai în cazurile în care este necesar să se indice cititorului maghiar această formă, respectiv când cuvântul folosit poate avea diferite înțelesuri în funcție de forma pluralului. De exemplu: curent I. ~, *-ă mn* folytonos, folyamatos, folyó, mindennapi; II. ~, *curenți h fn* 1. áramlat, áramlás, ár; 2. áram; *curent electric* villamos/elektromos áram, villanyáram; III. ~, *-e n fn* 1. irányzat; *curent politic* politikai irányzat; 2. (eszmei) áramlat.

Din acest exemplu se poate observa şi modul de redactare şi notare (cu numere romane I., II., etc) în cazul în care termenul întâlnit în text poate avea rolul unui adjectiv, adverb, verb sau substantiv. În cazurile în care cuvântul poate avea înţelesuri diferite în funcţie de textul de specialitate, am separat acestea cu numere arabe. De exemplu: evoluţie 1. (általános értelemben) fejlődés, alakulás, módosulás, változás; 2. lefolyás (vmely folyamaté); 3. (társadalmi jelenségek mozgási folyamataként) evolúció; 4. (biológiai fejlődéselmélet) evolúció.

În unele cazuri, când am indicat şi câteva exemple pentru folosirea unui cuvânt, aceste exemple apar grupate după cuvântul titlu. În unele cazuri, pentru a economisi spaţiu în cazul prezentării exemplelor, termenul director a fost înlocuit cu tildă (~). De exemplu: acord 1. egyezmény, megállapodás; ~ *de armistiţiu* fegyverszüneti egyezmény; 2. akkord, szakmány; *a lucra în* ~ akkordban / szakmányban dolgozik.

Terminologia acestui dicţionar va fi integrat într-o lucrare mai amplă în curs de redactare: în dicţionarul ştiinţific român-maghiar, cu un fond de cuvinte şi termeni selecţionat din manualele de cultură generală folosite în învăţământul român şi maghiar, care pe lângă termenii de geografie va cuprinde cuvintele şi termenii disciplinelor de matematică, fizică, chimie, istorie, informatică, biologie etc. Pentru redactarea în condiţii şi formă cât mai bună a acestui dicţionar ştiinţific, aşteptăm sugestiile şi recomandările cititorilor, a celor care, sperăm, vor folosi cu succes această lucrare.

Autorii
(tankonyvtanacs@yahoo.com)

RÖVIDÍTÉSEK – LISTA DE ABREVIERI

ált általános értelemben – în general
ang angol nyelv – limba engleză
arab arab nyelv – limba arabă
bány bányászat – minerit
biol biológia – biologie
csill csillagászattan – astronomie
en energiaipar – industrie energetică
fiz fizika – fizică
flam flamand nyelv – limba flamandă
fn főnév – substantiv
foto fényképezés – fotografiere
földr földrajzi – geografic
fr francia nyelv – limba franceză
geod geodézia – geodezie
geol geológia – geologie
gör görög nyelv – limba greacă
h hímnemű – genul masculin
hajó hajózás – navigație
hidr hidrológia – hidrologie
kat katonai – militar
lat latin nyelv – limba latină
mezőg mezőgazdaság – agricultură
mn melléknév – adjectiv
mon mongol nyelv – limba mongolă
Mții Munții
n nőnemű – genul feminin
ném német nyelv – limba germană
pénz pénzügyi – financiar
pl. például – de exemplu
s semlegesnemű – genul neutru
sp spanyol nyelv – limba spaniolă
táj tájnyelv – dialect
tbsz többes szám – plural
társ társadalomtudományok – ştiințe sociale
táv távközlés – telecomunicație
term természettudományok – ştiințe ale naturii
tört történelem – istorie
űrh űrhajózás – astronautică
vegy vegytan, kémia – chimie
→ lásd (még) – vezi

A

abanos ébenfa
abatere admisibilă megengedett eltérés
abatere eltérés
abatere medie átlagos eltérés
abatere medie pătratică átlagos négyzetes eltérés
a **abdica** lemond
aberație eltolódás, eltérés, aberráció
aberație a luminii fény aberrációja
Abhazia Abházia (autonóm köztársaság Grúziában)
abiogen, *-ă mn* abiogén (abiogenezis útján keletkezett)
abiogeneză abiogenezis (1. élő anyag keletkezése élettelenből, ősnemzés; 2. szerves vegyület keletkezése szervetlenből kozmikus sugárzás hatására)
abiotic, *-ă mn* abiotikus, élettelen; *factori ~i* abiotikus tényezők
abisal, *-ă mn* 1. mélységi, abisszikus, abisszális (kőzet); 2. mélytengeri, abisszikus, abisszális (öv, árok)
ablațiune 1. abláció (hó- és jégfelszín eróziója), gleccser változása; 2. elhordás, eltávolítás, felületi (areális) lepusztítás (elaprózott kőzetek, szél, víz, jégár általi)
abolire eltörlés, megszüntetés, abolíció
aborigen, *-ă mn* aborigén (ausztráliai őslakos, ált. őslakó), hazai, honi
abrac abrak
abraziune abrázió, (tengervíz okozta) lefaragás, letarolás; *~ glaciară* glaciális erózió, gleccser okozta erózió
abraziv, *-ă mn* csiszoló, koptató, abrazív
abrogare hatálytalanítás, abrogáció
Abrud Abrudbánya (város Romániában)
abrupt continental kontinentális lejtő
abrupt I. *~*, *-ă mn* szakadékos, meredek; II. *fn* lejtő, nagyobb lejtésű földterület
absent, *-ă mn* hiányzó
a **absoarbe** elnyel; *pământul absoarbe apa* a föld elnyeli a vizet
absolutist, *-ă mn* abszolutista, önkényuralmi
absolvire 1. felmentés (vmi alól); 2. (tanulmányok) befejezése, záróvizsga, abszolválás (*lat absolvo* = felment, bevégez, végez, elkészít)
absorbant, *-ă mn* elnyelő, abszorbeáló
absorbție abszorpció (*lat absorbeo* = elnyel, felszív), elnyelés, abszorbeálás
absorbție a luminii fényelnyelés
absorbție a radiației sugárzás elnyelése
absorbție clorofiliană klorofill-elnyelés
abundent, *-ă mn* bőséges, gazdag
abundență 1. bőség, gazdagság; 2. abundancia, (egyed)sűrűség
abundență de precipitații csapadékbőség, csapadékgazdagság
abur gőz, pára
abur condensat lecsapódott gőz/pára
abuz 1. mértéktelen használat; 2. visszaélés
abuziv, *-ă mn* 1. mértéktelen, túlzott; 2. visszaélő
ac 1. tű; 2. mutató (műszeré); 3. fullánk; 4. tűlevél; 5. tüske
ac de gheață jégtű
acacia akácia (*Acacia*)
acalmie szélcsend, nyugalom; *perioadă de ~* nyugalmi időszak

accelerare 1. gyorsulás, gyorsítás; 2. fokozódás, fokozás, növelés
accentuare 1. fokozódás; 2. hangsúlyozás
accentuare a deşertificării elsivatagosodás fokozódása
acces bejárás, bejárat, kijárat
acces la mare tengeri kijárat
accesibil, *-ă mn* elérhető, megközelíthető
accident baleset
accident nuclear atomkatasztrófa, nukleáris baleset
accidental, *-ă mn* véletlen
accidentat, *-ă mn* 1. egyenetlen; *teren ~* egyenetlen terep; 2. balesetes
acciză akcíza, fogyasztási/közlekedési adó/vám
achizitor beszerző
achiziţie beszerzés
acicular, *-ă mn* tű alakú; *minereu ~* tűérc; *frunză ~ă* tűlevél
acid sav
acid clorhidric sósav, hidrogén-klorid-oldat
acid fluorhidric hidrogén-fluorid, folsav
acid nucleic nukleinsav
acid silicic kovasav
acid sulfuric kénsav
acidificare savasodás
aciditate savasság
aciditate a magmei magma savassága
acidulat, *-ă mn* savas, savanyított; *apă acidulată* savanyúvíz, savas víz
aclimatizare akklimatizálás, akklimatizálódás, alkalmazkodás (éghajlati körülményekhez), meghonosítás, meghonosodás
a se **acomoda** alkalmazkodik, akkomodálódik
acomodare akkomodáció, alkalmazkodás
acont előleg
a **acoperi** 1. fed, (el)takar; 2. fedez
acoperire 1. fedés, takarás; 2. fedezés, fedezet
acoperire a cheltuielilor költségek fedezése
acoperire de cont folyószámla-fedezet
acord 1. egyezmény, megállapodás; *~ de armistiţiu* fegyverszüneti egyezmény; 2. akkord, szakmány; *a lucra în ~* akkordban / szakmányban dolgozik
acord bilateral de gospodărire a apelor kétoldalú vízügyi egyezmény
acord bilateral kétoldalú egyezmény
acord de cooperare együttműködési egyezmény
acord de împrumut hitelegyezmény
acord fiscal pénzügyi egyezmény
acord multilateral többoldalú megállapodás / egyezmény
acordare 1. engedélyezés; 2. jóváírás; 3. adás, nyújtás; *~ de credit* hitelnyújtás
acord-cadru keretegyezmény
Acordul de Liber Schimb Nord American (*NAFTA*) Észak-amerikai Szabadkereskedelmi Társulás (*ang* North American Free Trade Agreement, NAFTA)
Acordul General pentru Tarife şi Comerţ (*GATT*) Általános Vámtarifa- és Kereskedelmi Egyezmény (*ang* General Agreement on Tariffs and Trade, GATT)
acostament gyalogjáró (út)
acostare (hajó)kikötés; *parâmă de acostare* kikötőkötél, hajókötél
acreditare 1. meghatalmazás, megbízás, akkreditálás; 2. hitelezés
acreditiv hitellevél

Acropolă Akropolisz (athéni fellegvár)
acropolă akropolisz (*gör* akra polisz, város magas része, görögországi települési forma)
act 1. okirat, akta, okmány; ~ *oficial* hivatalos irat; 2. cselekvés, tevékenység, cselekmény, eljárás; *act antisocial* társadalomellenes cselekmény; 3. ügylet; 4. rendelkezés, szabály; *act constituțional* alkotmányos rendelkezés; 5. bizonylat, levél, igazolvány, bizonyítvány; ~ *de căsătorie* házasságlevél, házassági bizonyítvány
act adițional kiegészítő okirat
act comercial kereskedelmi ügylet
act cu caracter normativ jogszabály jellegű rendelkezés
act de protest óváslevél
act de stare civilă anyakönyvi okirat
act legislativ törvényhozási tevékenység
act normativ jogszabály
activ, *-ă mn* 1. működő, aktív; 2. szolgálatban álló
activitate tevékenység, működés, aktivitás
activitate a petelor solare napfolt-tevékenység
activitate antropică emberi tevékenység
activitate bancară banktevékenység
activitate de import-export export-import tevékenység
activitate de proiecție a mediului înconjurător környezetvédelmi tevékenység
activitate de prospectare kutatási tevékenység
activitate economică gazdasági tevékenység
activitate industrială ipari tevékenység
activitate portuară maritimă tengeri kikötői tevékenység
activitate postvulcanică posztvulkáni tevékenység, vulkáni utóműködés
activitate seismică földrengés-tevékenység
activitate solară naptevékenység
activitate turistică turisztikai tevékenység
activitate vulcanică vulkáni tevékenység
actual, *-ă mn* jelenlegi, mostani; *situație ~ă* jelenlegi helyzet
a **acționa** 1. működtet, mozgat, hajt; 2. cselekszik; 3. hat (vmire); 4. ~ *în judecată* keresetet indít, perbe fog
acționar részvényes
acționare 1. működtetés; 2. meghajtás, hajtás; ~ *cu aburi* gőzhajtás; ~ *cu reacție* reakciós/reaktív meghajtás
acțiune 1. cselekvés, tevékenység; 2. hatás, alakítás; 3. kereset
acțiune a apei asupra uscatului víz felszínalakító hatása
acțiune constructivă építő tevékenység
acțiune de divorț válókereset
acțiune de modelare alakító tevékenység
acțiune de modelare a scoarței felszínalakító tevékenység
acțiune de proprietate tulajdonjogi kereset
acțiune distructivă pusztító tevékenység
acumulare 1. felhalmozódás, felhalmozás, dúsulás, akkumuláció; 2. tárolás; 3. tározás, tározó, gyűjtő; ~ *de apă* víztározó, vízgyűjtő; *acumulare anuală* évi tározás; *acumulare de siguranță* vésztározó

acumulare a apei víztározás, víz felhalmozódása
acumulare a zăpezii hó felhalmozódása
acumulare de aluviuni hordalékfelhalmozódás
acumulare de aur aranyfelhalmozódás
acumulare de capital tőkefelhalmozás
acumulare de căldură hőtárolás
acumulare de gheață jégfelhalmozódás
acumulare de loess löszfelhalmozódás
acumulare de minereuri ércfeldúsulás
acumulare de morenă moréna felhalmozódása
acumulare de sedimente üledékfelhalmozódás
acumulări *tbsz* **în cascadă** sorbakapcsolt tározók
a **acuza** vádol, okol (vkit vmilyen hibáért)
acuzare vád, vádemelés
acuzare publică közvád
acvacultură vízi tenyészet
acvatic, *-ă mn* vízi, vízben élő; *plante acvatice* vízi növények; *mediu ~* vízi környezet
acvifer, *-ă mn* víztartalmú, vizet tartalmazó; *strat ~* víztartalmú réteg
adaos többlet, pótlék, ráadás, adalék(anyag); *adaos comercial* kereskedelmi pótlék
a se **adapta** alkalmazkodik
adaptare alkalmazkodás, adaptáció, akkomodáció
adaptat, *-ă mn* 1. alkalmazkodott; *~ la medii aride* száraz környezethez alkalmazkodott; 2. alkalmazott; *metodă ~ă* alkalmazott módszer
adăpost menedékhely, szálláshely
adăugare hozzáadás, kiegészítés
adânc, *-ă mn* mély
a **adânci** elmélyít, mélyít
a se **adânci** mélyül
adâncime mélység
adâncime a apei vízmélység
adâncime a fragmentării függőleges tagoltság
adâncime medie átlagos mélység
adâncire mélyítés, mélyülés, kimélyítés
adâncire a albiei medermélyülés, medermélyítés
adâncire a fluviului folyómeder-mélyülés
adâncire a fundului fenékmélyítés, fenékmélyülés
adâncire a văii völgymélyítés
adâncitură mélyedés
aderare csatlakozás
adeziune 1. csatlakozás; 2. tapadás; összetapadás; 3. adhézió (tapadást létrehozó erő)
adeziv, *-ă mn* tapadó
adiabată adiabata (meteorológiában, termodinamikai diagramokon hőcsere nélküli nyomás–térfogat változást kifejező görbe)
adiabatic, *-ă mn* adiabatikus (hőcsere nélküli)
adiere fuvallat, lengedezés
adjudecare megítélés
administrare igazgatás, kezelés, ügyintézés, adminisztráció
administrativ, *-ă mn* közigazgatási, igazgatási, ügyviteli, adminisztrációs
administrație hivatal, gondnokság, felügyelőség, ügyvitel, adminisztráció, igazgatás, kezelés
administrație de stat államigazgatás
administrație publică közigazgatás
admisibil, *-ă mn* megengedett; *valoare admisibilă* megengedett érték

admisie beömlés, beáramlás
admisie a apei vízbeömlés
admitere 1. elfogadás; 2. megengedés, engedés, lehetővé tevés; 3. felvétel (oktatási intézménybe)
admonestare megróvás
ADN (*acid dezoxiribonucleic, DNA*) DNS (dezoxiribonukleinsav)
adsorbant adszorbens, felületén megkötni képes/adszorbeáló anyag
a se **adsorbi** megkötődik, adszorbeálódik
adsorbție adszorpció, felületi megkötés (vmely vegyi anyagé)
aducere hozás, felhordás, hordás, szállítás, felhalmozás, összegyűjtés
a **aduna** gyűjt, összegyűjt
a se **aduna** felgyűl, összegyűl, gyűl
adunare 1. gyűjtés, hozatal; 2. gyűlés
adunare de protest tiltakozó gyűlés
adunare generală közgyűlés
adventist adventista
aer levegő, légtömeg
aer arctic sarki légtömeg
aer descendent leszálló levegő / légtömeg
aer polar sarkvidéki légtömeg
aer tropical trópusi légtömeg
aerob *-ă mn* aerob (levegő oxigénjének jelenlétét igénylő)
aerofotogramă aerofotogram, légifelvétel
aerofotogrammetrie fényképméréstan, légi fotogrammetria
aerogară repülőtér
aeroglisor légpárnás jármű
aerolit meteorit (meteor Földre hulló darabja)
aeroport légikikötő, repülőtér
afacere üzlet, ügylet
afaceri *tbsz* **de bursă** tőzsdei ügylet(ek)
afaceri *tbsz* **externe** külügy(ek)
afaceri *tbsz* **interne** belügy(ek)
afectat, *-ă mn* érintett; *mediu afectat de activitatea omului* emberi tevékenység által érintett környezet
afeliu afélium (*gör* aphelium), naptávol (bolygó pályájának a Nap középpontjától való legtávolabbi pontja)
Afghanistan Afganisztán
afiliat, *-ă mn* társult
afiliere társulás, csatlakozás
afin áfonyacserje (fekete áfonya, *Vaccinium myrtillus*)
afinare porhanyítás
afluent mellékfolyó
afluență 1. áradat, özönlés; 2. tömeg; 3. bőség
aflux áramlás
aflux de imigranți bevándorlási hullám
Africa Afrika
Africa Centrală Egyenlítői-Afrika
Africa Ecuatorială Egyenlítői-Afrika
Africa Neagră Fekete-Afrika (Trópusi-Afrika)
afro-asiatic, *-ă mn* afroázsiai
agat achát, agát(kő) (kvarcváltozat)
agave agávé (*Agave*)
agent tényező
agent de eroziune eróziós tényező, romboló tényező
agent de modelare felszínalakító erő, felszínformáló erő
agent extern külső tényező
agent intern belső tényező
agent morfogenetic extern földfelszínt alakító külső tényező
agent morfogenetic intern földfelszínt alakító belső tényező
agenți *tbsz* **patogeni** kórokozók
Agenția de Protecție a Mediului Környezetvédelmi Hivatal

Agenția Internațională de Dezvoltare Nemzetközi Fejlesztési Hivatal
Agenția Internațională pentru Energia Atomică (*A.I.E.A.*) Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (*ang* International Atomic Energy Agency, IAEA)
Agenția Națională pentru Conservarea Energiei Országos Energiagazdálkodási Hivatal
Agenția Națională pentru Dezvoltare Regională Országos Területfejlesztési Hivatal
Agenția Națională pentru Ştiință, Tehnologie şi Inovare Országos Tudományos, Technológiai és Innovációs Hivatal
Agenția Națională Sanitară Veterinară Országos Állategészségügyi Hivatal
Agenția pentru Dezvoltare şi Amenajări Rurale (*ADAR*) Vidékfejlesztési és Területrendezési Hivatal
Agenția Română de Dezvoltare Román Fejlesztési Hivatal
Agenția Română de Presă (*AGERPRES, ROMPRES*) Román Hírügynökség (ROMPRES)
agenție ügynökség, hivatal, iroda
agenție de turism utazási iroda
a se **aglomera** sűrűsödik, tömörödik
aglomerare 1. sűrűsödés, agglomerálódás, agglomeráció; 2. tömörülés, agglomeráció, település
aglomerare industrială ipari agglomeráció, ipartömörülés
aglomerare umană lipsită de permanență ideiglenes jellegű település
aglomerat agglomerátum (összecementálódott kőzettörmelék, a *lat* összetömörített szóból)
aglomerat vulcanic összecementálódott vulkáni törmelék
aglomerație 1. (munkahelyek térbeli koncentrációja) agglomeráció; 2. várostömörülés, településegyüttes
aglomerație monocentrică egyközpontú/monocentrikus várostömörülés / agglomeráció
aglomerație policentrică többközpontú /policentrikus várostömörülés/ agglomeráció
aglomerație urbană városi agglomeráció, várostömörülés
aglutinare agglutináció, összetapadás
agrar, *-ă mn* agrár(-), mezőgazdasági, földművelési
agregat 1. aggregátum (egymással érintkező, de szerves kapcsolatban nem levő elemek halmaza); 2. aggregát, aggregátor (két vagy több egybeépített erő- v. munkagép)
agresiune agresszió
agresiune asupra mediului környezet elleni agresszió
agricol, *-ă mn* mezőgazdasági, földművelési, agrár(-); *gospodărie agricolă* gazdaság; *gospodărie agricolă colectivă* kollektív gazdaság, mezőgazdasági termelő szövetkezet; *gospodărie agricolă de stat* állami gazdaság; *țară agricolă* mezőgazdasági ország; *producție agricolă* mezőgazdasági termelés
agricultor, *-oare fn* földművelő, földműves, mezőgazdasággal foglalkozó, gazda, gazdálkodó, mezőgazdasági munkás
agricultură mezőgazdaság
agricultură alternativă váltógazdálkodás
agricultură bazată pe păşunat legeltető állattenyésztés
agricultură biologică biogazdálkodás

agricultură cu irigație öntözéses gazdálkodás
agricultură de plantație ültetvényes gazdálkodás
agricultură de subzistență önfenntartó/önellátó mezőgazdaság
agricultură de tip latifundiar nagybirtokrendszerű mezőgazdaság
agricultură ecologică környezetbarát / környezetkímélő gazdálkodás
agricultură extensivă külterjes mezőgazdaság
agricultură intensivă belterjes/intenzív gazdálkodás
agricultură itinerantă vándorgazdálkodás, legelőváltó földművelési rendszer
agricultură itinerantă cu incendiere égető-talajváltó gazdálkodás, vándorló-égető földművelés
agricultură mecanizată gépesített mezőgazdaság
agricultură mediteraneană mediterrán mezőgazdaság
agricultură modernă korszerű/modern mezőgazdaság
agricultură periurbană városkörnyéki gazdálkodás
agricultură sedentară helyhez kötött földművelés
agricultură specializată szakosodott gazdálkodás
agricultură speculativă piacorientált mezőgazdaság
agricultură terasată teraszos művelés
agricultură tradițională de subzistență hagyományos önfenntartó gazdálkodás
agriș (*arbust*) egres (cserje, *Ribes*)
agrișă egres (gyümölcs)
agro- (*element de compunere*) agrár- (szóösszetételben); *agrobiologie* agrobiológia
agrobiocenoză agrobiocönózis (mezőgazdasági területen kialakult életközösség / biocönózis)
agrobiologie agrobiológia
agrochimie agrokémia
agrometeorologie agrometeorológia
agronomie mezőgazdaságtan, agronómia, mezőgazdasági üzemtan
agrotehnică agrotechnika
agroturism faluturizmus, falusi turizmus
aisberg jéghegy, úszó jéghegy
Aiud Nagyenyed (város Romániában)
ajutor segély, segítség
ajutor de șomaj munkanélküli segély
alamă sárgaréz (réz-nikkel ötvözet)
alambic lombik
Alaska Alaszka
Alba Iulia Gyulafehérvár (város Romániában)
albanez albán
Albania Albánia
albatros albatrosz (*Dromedea*)
albedou sugárzásvisszaverő képesség, albedó (viszonyszám; a *lat albus* = fehér szóból)
albie (*lat alvea*) 1. meder; *albia râului* folyómeder; 2. fából kivésett hajó
albie cu bancuri de nisip zátonyos folyómeder
albie largă széles meder
albie majoră nagyvízmeder
albie minoră kisvízmeder
albie stâncoasă sziklás folyómeder
albie uscată kiszáradt meder
albină méh (*Apis mellyica*)
alcătuire 1. felépítés, szerkezet; alcătuirea solului talaj szerkezete; 2. (*orânduire*) rendszer
alcătuire petrografică kőzettani felépítés / szerkezet
alcool alkohol
alegere választás

alegeri *tbsz* **locale** helyhatósági választások
alegeri *tbsz* **prezidențiale** elnökválasztás
alemanii *tbsz* alemannok
Alep (*Aleppo*, *Haleb*) Aleppó (város Szíriában)
Aleşd Élesd (város Romániában)
Aletsch (*gheţar în Alpi*) Aletsch-gleccser
aleurit aleurit (*gör aleuron* = liszt; laza üledékes por)
aleurolit (*rocă sedimentară*) aleurolit (*gör* aleuron = liszt + lithos = kő; kőzetté alakult aleurit)
Alexandru Macedon Nagy Sándor (III. Alexandrosz, Kr. e. 356–323)
alfabetul chirilic cirill ábécé
algă alga, moszat
algă marină tengeri moszat
algă roşie vörösmoszat
algă verde zöldmoszat
Alger (*Alger, Al Jazair, El Djezair*) Algír (Algéria fővárosa)
Algeria Algéria
aliaj ötvözet
aliaj de cupru rézötvözet
aliaj de fier vasötvözet
alianţă szövetség
alianţă militară katonai szövetség
aliat, *-ă mn* szövetséges
alienare elidegenítés
aligator aligátor (*Aligator*)
aliment élelmiszer, élelem, táplálék
alimentare ellátás, táplálás, étkeztetés
alimentare cu apă vízellátás
alimentare cu apă a industriei ipari vízellátás
alimentare cu apă potabilă ivóvízellátás
alimentaţie táplálás, ellátás, etetés, táplálkozás
alimentaţie publică közétkeztetés
aliniament sor
aliniament de lacuri tósorozat
aliniament insular suboceanic óceán alatti szigetsor
aliniere sorba állítás, sorakozás
alizeu passzátszél
alizeu de nord-est (*muson asiatic*) északkeleti passzátszél (ázsiai monszun)
alizeu de sud déli passzátszél
alizeu de sud-vest (*muson indian*) délnyugati passzátszél (indiai nyári monszun)
Almaş (*râu*) Almás-patak (a Szamos bal oldali mellékvize Romániában)
Almaşu Váralmás (a romániai Szilágy megyében); *cetatea Almaşului* Almás vára
alocaţie 1. előirányzat; 2. költség
alocaţie bugetară költségvetési előirányzat
alocaţie de sprijin segélypótlék
alocromatic vendégszínű, allokróm
Alpi Alpok
Alpii Albanezi Albán-Alpok
Alpii Allgäu Allgäui-Alpok
Alpii Australieni Ausztrál-Alpok
Alpii Bavariei Bajor-Alpok
Alpii Calcaroşi Mészkő-Alpok
Alpii Carnici Karni-Alpok
Alpii Dinarici Dinári-Alpok
Alpii Iulieni Júliai-Alpok
Alpii Neozeelandezi Déli-Alpok (Új-Zéland Déli-szigetén)
Alpii Scandinavici Skandináv-hegység
alpin, *-ă mn* alpesi, alpin, alpi (Alpokban elterjedt); hegyvidéki; *orogeneză alpină* alpi hegységképződés
alpinism alpinizmus, magashegymászás, hegymászás
Alsacia Elzász

Altai (*sistem muntos în Asia centrală*) Altaj (hegységrendszer Belső-Ázsiában)
altaic, *-ă mn* altaji; *limbi altaice* altaji nyelvek
Altaiul Mongol Mongol-Altaj
alterare 1. kőzetmállás; 2. romlás
alterare chimică kémiai mállás
alterare oxidativă oxidációs mállás
alternare váltakozás
alternare a anotimpurilor évszakok váltakozása
alternativ, *-ă mn* alternatív
altimetrie altimetria, magasságmérés (altiméterrel)
altimetru altiméter (megfigyelőeszköz), magasságmérő
altitudine magasság (pl. hegyé, megfigyelőeszközé); tengerszint feletti magasság
altitudine medie átlagmagasság
altitudine relativă relatív magasság, viszonylagos magasság
altocumulus középszintű / középmagas gomolyfelhő, párnafelhő, altocumulus (*lat*)
altostratus altostratus (*lat*), altosztrátusz, középmagas rétegfelhő, lepelfelhő
alumină timföld
aluminiu alumínium
alun mogyoróbokor (*Corylus avellana*)
alunecare csúszás, csuszamlás
alunecare de teren földcsuszamlás
alunecare în trepte lépcsős csuszamlás
alunecare masivă tömeges csuszamlás
aluvial, *-ă mn* hordalékos, hordalék alkotta, alluviális; *formație aluvială* alluviális képződmény
aluvionar → aluvial
aluviune hordalék
aluviune depusă lerakott hordalék
aluviune fluvială folyami hordalék
aluviuni *tbsz* **în suspensie** lebegtetett hordalék
aluviuni *tbsz* **târâte** görgetett hordalék
Amazon (*Rio Amazonas*, *fluviu*) Amazonas (folyó)
Amazonia (*Câmpia Amazonului***)** Amazonas-medence, Amazonas-alföld, Amazónia
ambarcație bárka, csónak
ambasadă nagykövetség; *Ambasada SUA* Amerikai Egyesült Államok Nagykövetsége
ambasador nagykövet
ambiant, *-ă mn* környező
ambianță környezet
ambianță acvatică vízi környezet
ambianță socială társadalmi környezet
ambră borostyánkő
ameliorare javítás, javulás
ameliorare a solului talajjavítás, amelioráció
a **amenaja** rendez, elrendez, kialakít, felszerel
amenajament elrendezés, kialakítás
amenajare szabályozás, rendezés
amenajare a fluviilor folyamszabályozás
amenajare a râurilor folyószabályozás
amenajare a spațiului térrendezés
amenajare a teritoriului területfejlesztés, területrendezés
amendament módosító indítvány
America Amerika
America Centrală Közép-Amerika
America de Nord Észak-Amerika
America de Sud Dél-Amerika
America Engleză Angolszász-Amerika (Amerika főleg angol és francia nyelvű északi része; a Rio Grande del Norte-tól északra fekvő terület)

America Latină Latin-Amerika (Amerika főleg spanyol és portugál nyelvű középső része; a Rio Grande del Norte-tól délre fekvő terület)
american, *-ă mn* amerikai; *monopoluri tbsz ~e* amerikai monopóliumok
americaniza amerikanizál (amerikai jellegűvé tesz, amerikai érdekkörbe von)
amerindian amerikai indián, amerindid
amestec elegy
amestec de hidrocarburi szénhidrogénelegy
amestec de lichid folyadékkeverék
amestec de substanțe anyagkeverék
ametist ametiszt (kvarc ibolyaszínű változata)
amfibiu I. amfibiu, *-ie mn* kétéltű, amfibiotikus; II. *s fn* 1. kétéltű élőlény (*lat Amphibia*, szárazföldhöz is alkalmazkodott élőlény); 2. kétéltű jármű
amfibol amfibol (szilikátásvány)
amfibolit amfibolit (sötétzöld, fekete metamorf kőzet)
amfiteatru 1. amfiteátrum (elliptikus alaprajzú fedetlen ókori római középület); 2. lépcsőzetesen emelkedő előadóterem
amforă amfora (ókori tároló, illetve szállítóedény), kétfülű korsó
amiază dél
amidon keményítő
amonită ammonitesz, ammoniták *tbsz* (*lat Ammonoidea*, Amon egyiptomi isten nevéből; kihalt tengeri állatok kövületei, szintjelző ősmaradványok, földtani korjelzők)
amonte felfelé, a víz folyásával szemben
amorf, *-ă mn* amorf (*gör amorf* = alaktalan)
amplasament elhelyezés (építményé), állás (katonai eszközé), alap
amplasare elhelyezés, telepítés, felállítás
amplasare a unităților industriale ipartelepítés
amplitudine 1. amplitúdó, kilengés / ingás értéke; 2. kiterjedés, méret
amplitudine medie anuală évi közepes ingás
amplitudine termică hőmérsékleti amplitúdó, hőmérsékletingás / ingadozás
amplitudine termică anuală évi hőingadozás
amplitudine termică diurnă napi hőingás
amprentă lenyomat, nyom, bélyeg, lábnyom; *și-a lăsat amprenta* nyomot hagyott, rányomta a bélyegét
amprentă ecologică (*ang ecological footprint*) ökológiai (láb)nyom
amprentă umană emberi tevékenység nyoma / következménye
Amsterdam Amszterdam (Hollandia fővárosa)
Amu-daria Amu-darja (folyó)
Amur (Heilong Jiang) Amur (folyó, *kín Hejlung-kiang*, *Heilong Jiang*, *mon* Hara Muren)
amurg alkonyat, szürkület
an év, esztendő
an bisect szökőév
an calendaristic naptári év
an sideral csillagév, sziderikus év
an tropic tropikus év
anabioză anabiózis (lappangó élet, latens élet)
anabolism anabolizmus, anyagcsere, asszimiláció
anacondă anakonda (*Eunectes murinus*, dél-amerikai óriáskígyó)

anaerob, *-ă mn* anaerob (levegő oxigénjének jelenlétét nem igénylő)
anaerobioză anaerobiózis (oxigényszegény vagy -mentes környezetben való életmód)
analiză elemzés, vizsgálat, analízis
analiză a calotelor glaciare jégtakaró vizsgálata
analiză de polen pollenanalízis
analog, *-ă mn* analóg, egyező, megfelelő, azonos rendeltetésű
analogie analógia, hasonlóság, megfelelés
ananas ananász (*Bromelia ananas*)
Anatolia Anatólia
anatomie anatómia
anatomie comparată összehasonlító anatómia
Andaluzia Andalúzia
Andaman (*arhipelag***)** Andamán-szigetek
Andaman şi Nicobar Andamán- és Nikobár-szigetek (India szövetségi területe)
andezit andezit
Andorra (*principat*) **Andorra** (fejedelemség)
anemofilie anemofília, szélmegporzás
anemometru szélsebességmérő, anemométer
anexare csatolás, bekebelezés
angajament kötelezettség
angajare de capital tőkebefektetés
angiosperm zárvatermő
Anglia Anglia
anglo-saxon angolszász
Angola Angola
animal állat
animal carnivor húsevő állat
animal de povară teherhordó állat
animal de pradă ragadozó (állat)
animal de prăsilă tenyészállat
animal de tăiat vágóállat
animal domestic háziállat
animal ierbivor növényevő állat
animal maritim tengeri állat
animal protejat védett állat
animal reproducător tenyészállat
animism animizmus (*lat animus* = lélek szóból)
an-lumină fényév
anomalie rendellenesség, anomália (*gör* eltérés a szabályostól)
anomalie magnetică mágneses rendellenesség
anomalie negativă de temperatură negatív hőmérsékleti anomália
anomalie termică hőmérsékleti anomália
anomalie termică pozitivă pozitív hőmérsékleti anomália
anorganic, *-ă mn* szervetlen
anormal, *-ă mn* rendellenes, normálistól eltérő
anotimp évszak
anotimp de tranziţie átmeneti évszak
anotimp ploios esős évszak
anotimp secetos száraz évszak
anoxibioză anoxibiózis (anaerobiózis, oxigénszegény vagy -mentes környezetben való életmód)
ansamblu együttes
ansamblu geopolitic geopolitikai együttes, geopolitikai szerveződés
ansamblu teritorial területegység
Anschluss Anschluss (Ausztria Németországhoz való csatlakozása / csatolása 1938-ban)
antagonism antagonizmus, feloldhatatlan ellentmondás / ellentét
Antant antant (*fr* egyetértés; katonai szövetség az I. világháborúban)
antarctic, *-ă mn* délsarki, antarktikus, a Déli-sarkvidékkel kapcsolatos; *anticiclon ~* antarktikus anticiklon / magasnyomás

Antarctica Antarktisz, Déli-sarkvidék (a jéggel borított Déli-kontinens, az Antarktika és a környező tengerek, szigetek összefoglaló neve)
Antarctida Antarktika (a Déli-sarkvidék kontinentális része)
antecedent előélet, előzmény
antecesor elől
Antiatlas (Atlas El Sarhîr) Antiatlasz (hegység Marokkóban)
antibiotic, *-ă mn* antibiotikus, gátló hatású; *relații antibiotice (între specii)* (fajok közötti) antibiotikus (gátló hatású) kapcsolatok
antibioză (*relație antibiotică între specii*) antibiózis, gátló hatás
antichitate ókor
anticiclon anticiklon (*gör*, légköri magasnyomású képződmény)
anticiclon siberian szibériai anticiklon
anticlinal *fn* redőboltozat, antiklinális (*gör anti* + *klinein* = ellen + hajolni)
anticonstituțional, *-ă mn* alkotmányellenes
Antile Olandeze Holland Antillák
Antilele Mari Nagy-Antillák
Antilele Mici Kis-Antillák
antilopă antilop; ~ *de pustiu* sivatagi antilop; ~ *saiga* tatárantilop (*Saiga tatarica*)
antisemitism antiszemitizmus
antracit antracit (kőszénfajta)
antreprenor vállalkozó
Antrepriza de Construcții și Instalații Építő-szerelő Vállalat
antropic, *-ă mn* antropogén (embertől származó, ember alkotta)
antropizat, *-ă mn* antropogén / antropizált, ember által alakított / módosított, társadalmasított; *mediu antropizat* antropogén / antropizált környezet
antropogeneză antropogenezis (emberré válás folyamata)
antropogeografie emberföldrajz
antropoid, *-ă mn* emberszabású (majom)
antroposferă antroposzféra
anuar évkönyv
anuar astronomic csillagászati évkönyv
anvelopă gumiabroncs
Anzii (Cordiliera Andină) Andok, Dél-amerikai-Kordillerák (*sp Cordillera de los Andes*)
Anzii Centrali Középső-Andok
Apalași Appalache-hegység
aparat gépezet, készülék, berendezés, gép, felszerelés
aparat de stat államgépezet
aparatură electronică elektronikai felszerelés
aparatură electrotehnică elektrotechnikai felszerelés
apartenență illetőség
apartheid faji megkülönböztetés, apartheid, faji elkülönítés
apași *tbsz* apacsok
apatit apatit (kőzetalkotó foszfátásvány)
apatrid, *-ă mn* hontalan
apă víz
apă arteziană artézi víz
apă ascensională felszálló / felnyomuló víz
apă biologică biológiai víz
apă captivă résvíz, rétegvíz, mélységi víz, kaptív víz
apă carbogazoasă szénsavas víz
apă carstică karsztvíz
apă continentală szárazföldi víz
apă curgătoare folyóvíz
apă de coastă part menti víz
apă de irigație öntözővíz

apă de la suprafața mării tenger felszíni vize
apă de pe suprafața scoarței terestre felszíni víz
apă de precipitații csapadékvíz
apă dulce édesvíz
apă fosilă fosszilis víz
apă freatică freatikus víz
apă internă belvíz
apă legată chimic kémiailag kötött víz
apă liberă szabad víz
apă meteorică csapadékvíz
apă minerală ásványvíz, csevice (felvidéki), borvíz (erdélyi)
apă minerală cu efect curativ gyógyhatású ásványvíz, gyógyvíz
apă moartă holtvíz, vakár
apă oceanică óceánvíz
apă potabilă iható víz, ivóvíz
apă reziduală menajeră háztartási szennyvíz
apă stătătoare állóvíz
apă subterană felszín alatti víz
apă termală hévíz, termálvíz
apă uzată szennyvíz
ape *tbsz* **continentale** kontinentális vizek
ape *tbsz* **de adâncime** mélységi vizek
ape *tbsz* **mari** nagyvizek
ape *tbsz* **mici** kisvizek
ape *tbsz* **vii** magasvíz, szökőár
apex apex (pont, mely felé a naprendszer halad)
apicultură méhészet
aplatizare lapultság
aport hozzájárulás, apport (tárgyi betét / hozzájárulás gazdasági vállalkozáshoz)
aport valutar valutahozam
apreciere a situației helyzetfelmérés
apropiere közeledés
aprovizionare ellátás
aprovizionare cu materii prime nyersanyagellátás
apt pentru muncă munkaképes
apt, *-ă mn* képes
apus nyugat
apusul soarelui napnyugta, naplemente
arab arab
Arabia Arabia (ókori római provincia)
Arabia Saudită Szaúd-Arábia
aragonit aragonit (karbonátásvány)
arahidă földimogyoró, amerikai mogyoró (*Arachis hypogaea*)
aramă vörösréz
aranjat, *-ă mn* rendezett
arătură szántás
arătură în lungul curbelor de nivel szintvonal mentén történő szántás
arbore fa
arbore araucaria araukária (*Araucaria*)
arbore de cacao kakaócserje (*Theobroma cacao*)
arbore de cafea kávécserje (*Coffea*)
arbore de camfor kámforfa (*Cinnamomum camphora*)
arbore de cauciuc gumifa, kaucsukfa
arbore de chinină kininfa (*Cinchona*)
arbore de unt vajfa
arbore pitică törpefa
arborele mamut mamutfenyő
arbori de mangrovă mangrovefák és cserjék (mangroveerdők fái és cserjéi)
arbust cserje
arbust de ceai teacserje
arbuști *tbsz* **țepoși** szúrós cserjék
arc 1. ív; 2. rugó
arc de triumf diadalív
arc insular szigetív
arc muntos hegységív
arctic, *-ă mn* arktikus, északi-sarki, sarkköri
Arctica Arktisz, Északi-sarkvidék
ardei paprika (*Capsicum annuum*)
ardere égés

areal elterjedési terület, area (*biol*); terület, övezet, vidék, térség
areal cultural african (sub-saharian) fekete-afrikai kulturális térség
areal cultural australian ausztráliai kulturális térség
areal cultural european európai kulturális térség
areal cultural hindus hindu (indiai) kulturális térség
areal cultural islamic iszlám kultúra térsége
areal cultural latino-american latin-amerikai kulturális térség
areal cultural nord-american észak-amerikai kulturális térség
areal cultural sino-japonez sino-japán kulturális térség
areal cultural slav (*rus*) szláv (orosz) kulturális térség
areal cultural sub-saharian fekete-afrikai kulturális térség
areal cultural sud-est asiatic délkelet-ázsiai kulturális térség
areal minier bányaipari övezet
areal periferic kültelki (nyomor)negyed / terület
areal Rin-Ruhr Ruhr-vidék
areal vulcanic vulkanikus övezet
arealul păşunilor legelőövezet
arealul Polului Nord Északi-sarkvidék
arealul Polului Sud Déli-sarkvidék
arendă haszonbérlet, árenda; *a da în ~* árendába / haszonbérletbe ad
argal muflon (*Ovisaries*, *O. musimon*)
Argentina Argentína
argilă agyag
argiluvisol agyagbemosódásos talaj
argint ezüst
argon argon
argument bizonyíték, érv
arhaic, *-ă mn* régi, archaikus, a földtörténeti ősidőből való
Arhangelsk Arhangelszk (város Oroszországban)
arheologie régészet, archeológia
arhiepiscop érsek
arhipelag szigetcsoport, szigetvilág, szigetraj, archipelagus
arhipelag arctic sarkvidéki szigetcsoport
arhipelag coraligian korallszigetcsoport
Arhipelagul Britanic Brit-szigetvilág, Brit-szigetek
Arhipelagul Capului Verde Zöldfoki-szigetek
Arhipelagul Caroline Karolina-szigetek
Arhipelagul Falkland (*Malvine*) Falkland / Malvin-szigetek
Arhipelagul Fiji Fidzsi-szigetek
Arhipelagul Filipine Fülöp-szigetek
Arhipelagul Gilbert Gilbert-szigetek
Arhipelagul indonezian Indonéz-szigetvilág
Arhipelagul japonez Japán-szigetvilág
Arhipelagul Malaysian Maláj-szigetvilág, Hátsó-indiai-szigetek
Arhipelagul Mariane Mariana-szigetek
Arhipelagul Marshall Marshall-szigetek
Arhipelagul Mascarene Mascarenhas-szigetek
Arhipelagul Noile Hebride Új-Hebridák-szigetvilág, Vanuatu-szigetvilág
Arhipelagul Ryukyu Rjúkjú-(Nanszej-) szigetek)
Arhipelagul Severnaia Zemlea Északi-föld / Szevernaja Zemlja-szigetraj
Arhipelagul Solomon Salamon-szigetek

Arhipelagul Svalbard Svalbard-szigetcsoport, Spitzbergák
arhivă irattár
arhitectonic, *-ă mn* építészeti
arhivă de stat állami levéltár
arian árja
arici sün (*Erinaceus*)
arid, *-ă mn* kiaszott, száraz, kiszáradt, sivár; *pământ arid* kiszáradt föld
ariditate 1. aszály, szárazság, kiaszottság; 2. terméketlenség; *~ a pământului* föld szárazsága
aridizare aszályosodás, kiszáradás
arie terület, körzet, övezet
arie ciclonală de presiune mică alacsony / kis légnyomású térség/terület
arie de imigrare bevándorlási terület, immigrációs térség
arie de influență vonzáskörzet
arie de polarizare vonzáskörzet, vonzásterület
arie de polarizare locală helyi vonzáskörzet /terület
arie de polarizare regională regionális vonzáskörzet / vonzásterület
arie de polarizare urbană városi vonzáskörzet / vonzásterület
arie de presiune înaltă magas légnyomású térség/terület
arie depresionară interioară belső medenceövezet
arie lingvistică nyelvterület
arierat, *-ă mn* visszamaradt, fejletlen, elmaradt
Arieș Aranyos (erdélyi folyó)
arin égerfa (*Alnus*)
aripă (*biol*) szárny
Aristarh Arisztarkhosz
Aristotel Arisztotelész
armată (*kat*) hadsereg
Armenia Örményország
armistițiu fegyverszünet
aronda körzetesít, körzetekre oszt
arșiță hőség, forróság, tikkasztó hőség
arta confecționării bijuteriilor ékszerkészítés
artă művészet
arteră főútvonal
artezian, *-ă mn* artézi
articol 1. termék, (áru)cikk; 2. (törvény)cikk/szakasz
articol de larg consum tömegfogyasztási cikk
articol de lege törvénycikk
articol de menaj háztartási cikk
articol de primă necesitate közszükségleti cikk
articole de pielărie bőrdíszműipari cikk
articulație tagoltság
articulațiile țărmului partvonal tagoltsága
artificial, *-ă mn* mesterséges
artizan kézműves(mester)
artropodă ízeltlábú
arțar jávorfa, juharfa (*Acer*)
arțar canadian kanadai juharfa
ascendent, *-ă mn* 1. emelkedő; 2. ős, elől
ascensie emelkedés
ascensie dreaptă a stelei csillag egyenes emelkedése (rektaszcenziója)
asecare lecsapolás, vízteleníté s
Asia Ázsia
Asia Mică Kis-Ázsia
asigurare biztosítás
asigurare de bunuri vagyonbiztosítás
asigurare de transport szállítási biztosítás
asigurare mutuală kölcsönös biztosítás
asigurare pe viață életbiztosítás
asigurare socială társadalombiztosítás
asimetria pieței piaci aszimmetria

asimetrie aszimmetria, ellentét
asimetrie demografică demográfiai ellentét
asimetrie demografică între Nord şi Sud demográfiai ellentét Észak és Dél között
asimilare asszimilálás, beolvadás, asszimiláció
asistenţă socială szociális gondozás
Asociaţia de Liber Schimb din Europa Centrală (*C.E.F.T.A.*) Közép-európai Szabadkereskedelmi Megállapodás (CEFTA*; ang* Central European Free Trade Agreement)
Asociaţia Europeană a Liberului Schimb (*E.F.T.A.*) Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA; *ang* European Free Trade Agreement)
Asociaţia Naţiunilor din Asia de Sud-Est (*A.S.E.A.N.*) Délkelet-ázsiai Államok Szövetsége (ASEAN; *ang* Association of South-Est Asian Nations)
asociaţie egyesülés, társulás, egyesület, társulat, társaság, egylet
asociaţie de binefacere jótékonysági egylet
asociaţie de stele csillagtársulás
asociaţie ecologică környezetvédő szervezet
asociaţie economică gazdasági társulás
asociaţie minieră bányatársaság
asociaţie vegetală növénytársulás
asociere de liber schimb szabadkereskedelmi társulás
asociere de minerale ásványtársulás
asolament vetésforgó
aspect arculat
aspect arculat, kép
aspect geografic földrajzi arculat
aspersor permetező öntözőberendezés
aspru 1. érdes (felület); 2. nehéz, kemény (körülmény, életfeltétel)
Assuan Asszuán (Egyiptom)
astenosferă asztenoszféra (a földköpeny 100 km-nél mélyebben fekvő öve, a mezoszféra felső része)
asteroid aszteroida, kisbolygó
astral, *-ă mn* asztrális, csillagokra vonatkozó
astrofizică asztrofizika
astrograf asztrográf, csillagászati lencsés távcső
astronaut űrhajós, asztronauta
astronautică űrhajózás, asztronautika
astronom csillagász, asztronómus
astronomic, *-ă mn* csillagászati
astronomie csillagászattan, asztronómia
astronomie optică optikai csillagászat
astru csillag, égitest
Asturia (*regiune din Spania*) Asztúria (spanyolországi történelmi tartomány)
aşezare 1. fekvés, elhelyezkedés; 2. település; 3. letelepítés; 4. lerakódás, ülepedés; 5. lerakás, elhelyezés; 6. rendszer
aşezare adunată kompakt település
aşezare agrară agrártelepülés
aşezare comercială kereskedelmi település
aşezare cu caracter permanent állandó jellegű település
aşezare dormitor alvóváros (elővárosi)
aşezare efemeră ideiglenes/rövid életű település
aşezare foarte mică apró település
aşezare geografică földrajzi elhelyezkedés / helyzet
aşezare izolată elszigetelt / elzárt / magányos település
aşezare liniară útmenti/vonalas település

aşezare meşteşugărească kézműves település
aşezare permanentă állandó település
aşezare răsfirată szerteágazó település, kuszahalmaz település
aşezare risipită szétszórt település
aşezare rurală falusi település, rurális település
aşezare semipermanentă átmeneti település
aşezare sezonieră idényjellegű / szezonális település
aşezare socială (*társ*) társadalmi rendszer
aşezare solitară (*izolată*) magányos település
aşezare temporară ideiglenes település
aşezare umană emberi település
aşezare urbană városi település
atac támadás
atelier műhely
atelier de orfevrărie ötvösműhely
Atena Athén (Görögország fővárosa)
atentat merénylet
atestat bizonyítvány
Atlas Atlas-hegység
atlas atlasz
atlas geografic földrajzi atlasz
atlas mondial világatlasz
atlasul lumii világatlasz
Atlasul Mijlociu Középső-Atlasz-hegylánc
Atlasul Tell Tell-Atlasz
atmosferă légkör, atmoszféra, levegőburok
atmosferă primară őslégkör, kezdeti légkör
atmosferă rarefiată ritka légkör
atmosferă solară naplégkör
atmosferă terestră földi légkör
atol gyűrűzátony, korallgyűrű, atoll
atom atom
atracţie vonzás
atragerea creierelor agyelszívás, brain drain (*ang*)
atribute geografice földrajzi attribútum / sajátosság
aur arany
auroră hajnalpír, virradat
auroră borealĕ északi fény, sarki fény
auroră polară északi fény, sarki fény
austral, *-ă mn* ausztrális (*lat australis*) déli, déli-sarki
Australia Ausztrália
australopithecus Australopithecus
Austria Ausztria
autarhie önellátás, autarkia, más gazdaságoktól való elszigetelődés
autobază gépkocsitelep
autodeterminare önrendelkezés
autoepurare öntisztulás
autogară autóbusz-pályaudvar
autohton őslakó
automobil autó, gépkocsi
automobil ecologic környezetkímélő jármű
autonomie autonómia, önkormányzat, önrendelkezés
autoreglare önszabályozás; ~ *dintr-un ecosistem* ökoszisztéma önszabályozása
autoritate hatóság
autoritate competentă illetékes hatóság
autoritate judiciară igazságügyi hatóság
autorizaţie engedély
autostradă autópálya, autósztráda
autotrofie autotrófia, önálló táplálkozás
aval lefelé, a folyás mentén
avalanşă (hó)görgeteg, lavina; ~ *de pământ* földszakadás, földomlás
avanfosă üledékgyűjtő medence
avanport előkikötő

aven → avenă
avenă zsomboly, aknabarlang, aven (*lat avena*, függőlegesen felszínre nyíló járattal kezdődő barlang)
aversă zápor, záporeső; *~ de vară* nyári zápor; *ploi sub formă de averse* záporszerű esők
aversă de ploaie zápor eső
avicultură baromfitenyésztés, háziszárnyas-tenyésztés
avion repülőgép
avion supersonic szuperszonikus repülőgép
axă tengely
axă a lumii világtengely
axă a Pământului Föld tengelye
axă de rotație forgási tengely
axă de simetrie szimmetriatengely
axă de urbanizare urbanizációs tengely
axă de zonă zónatengely
axă industrială ipari tengely
azbest azbeszt
Azerbaidjan Azerbajdzsán
azimă kovásztalan kenyér
azimut azimut (*csill* földi és égi helyzetmeghatározási szög, a földfelszínre eső merőleges által definiált sík és a megfigyelési pont meridiánsíkja által bezárt szög; *geod* szög, melyet egy görbe vmely vonatkoztatási felületen a geodéziai merőlegessel az adott pontban bezár), irányszög
azoic I. azoic, *-ă* (*precambrian*) *mn* 1. azoikumhoz/prekambriumhoz tartozó; 2. (*lipsit de animale*) állati élet nélküli; 3. (*compus organic care conține azot*) nitrogént tartalmazó szerves vegyület; II. *fn* azoikum, prekambrium (földtörténeti őskor)
azonal, *-ă mn* (*care nu corespunde unei zone*) *mn* azonális, nem övezettartó, nem övezeti, övezeten kívüli; *sol ~* azonális/nem övezettartó talaj
azot nitrogén
azotat nitrát
azotat de potasiu kalcium-nitrát

B

babe (szélmarta) kőgombák; *Babele* turisztikai látványosság a Bucsecs-hegységben)
Babylon Babilon (romváros Irakban)
Bacău Bákó (Város Romániában)
bacterie baktérium
Bahrain Bahrein (Bahrain, Bahrayn, független ország DNy-Ázsiában)
Baia de Arieş Aranyosbánya (város Romániában)
Baia Mare Nagybánya (város Romániában)
Baia Sprie Felsőbánya (város Romániában)
Balanța Mérleg (csillagkép)
balanță mérleg
balanță de energie energiamérleg
balastieră homokbánya, kavicsbánya
balcanic, *-ă mn* balkáni
balenă bálna (*Balaena mysticetus*)
balenă cu cocoașă púpos bálna
balneologic, *-ă mn* balneológiai, fürdőgyógyászati
balon-sondă meteorológiai szonda
balotaj szavazategyenlőség, eldöntetlen szavazás
Balta Brăilei Brăilai-láp
baltă mocsár, láp, árterület
bambus bambusz
ban 1. pénz; 2. romániai váltópénz, bani; 3. bán, helytartó
banană banán
bananier banánfa (*Musa*)
Banat Bánság, Bánát (a *lat banatus* = bánság szó német *Banat* alakjából, az Alföld DK-i része, történelmi tartomány a Maros, Tisza, Duna és a Kárpátok között)
banc zátony, sziklapad
banc de nisip homokzátony
banc de peşti halraj
Banca Internațională de Reconstrucție şi Dezvoltare (*Banca Mondială*) Nemzetközi Újjáépítési és Fejlesztési Bank (Világbank)
bancă bank
bancă comercială kereskedelmi bank
bancă de credit pentru investiții beruházási hitelbank
banchiză jégmező, jégtábla, jégtakaró
banchiză de gheață jégmező, jégtábla, jégtömb
banchiză polară sarki jégtakaró/jégtábla
bancnotă bankjegy
bancruta csődbe jut, megbukik
Bangkok (*Krung Thep; capitala Thailandei*) Bangkok (*Krung Thep*; Thaiföld fővárosa)
Bangladesh Banglades (Bangladesi Népi Köztársaság)
bani pénz
baniță véka
Banská Bystrica Besztercebánya (város Szlovákiában)
bantu bantu
bantustane (*ang Black/Bantu Homeland*) bantusztán (formálisan önálló kormányzatú fekete szállásterületek neve a Dél-afrikai Köztársaságban; 1994-től felszámolt és a Dél-afrikai Köztársasághoz csatolt területek)
baobab majomkenyérfa (*Adasonia digitata*), baobab
baraj duzzasztógát, völgyzáró gát, gát
baraj aluvionar hordalékgát
baraj antropic mesterséges gát
baraj de corali korallgát
baraj de stâncă sziklagát

baraj orografic esőárnyékos hegylánc
baraje *tbsz* **verzi** erdősávok
barajul de la Assuan Asszuáni-gát
barancos barrankó
barare elzárás, eltorlaszolás
barcana (*barhana*) barkán
Barcău (*râu*) Berettyó (folyó)
barieră 1. korlát, akadály; 2. sorompó
barieră de spațiu térkorlát
barieră de timp időkorlát
baritină súlypát
barograf barográf, légnyomásíró
barometric, *-ă mn* barometrikus, barométeres
barometru barométer, légnyomásmérő
barză gólya (*Ciconia ciconia*)
Basarabia Besszarábia
basc baszk
Basel Bázel (Basel, svájci város)
basorelief dombormű
bastion bástya
başkirii baskirok
batata batáta, édesburgonya (*Ipomoea batatos*)
batolit batolit (mélységben keletkezett magmás kőzettest)
batometru hordalékfogó
bauxită bauxit (üledékes kőzet)
bauxită carstică karsztbauxit
Bavaria Bajorország
baza valului hullámalap, hullámvölgy
bazalt bazalt (kiömlési vulkáni kőzet)
bazalt de trap bazaltos lávatakaró, párnaláva
bază 1. alap, bázis; 2. támaszpont; 3. telep, állomás; 4. központ
bază aeriană légi támaszpont
bază de agrement üdülőtelep
bază de date adatbázis
bază de lansare kilövőállomás
bază de materii prime nyersanyagbázis
bază de producție termelési részleg
bază de turism turisztikai központ
bază economică gazdasági alap
bază energetică energetikai bázis
bază fizico-geografică természet-földrajzi alap
bază furajeră takarmányalap
bază sportivă sporttelep
bazin medence
bazin artezian artézi medence
bazin carbonifer szénmedence
bazin continental kontinentális felszín
bazin de concentrare ülepítőmedence
bazin de decantare ülepítő medence
bazin de deflație deflációs medence, szélkifúvásos medence
bazin de recepție vízgyűjtő medence
bazin de sedimentare üledékes medence
bazin hidrografic vízgyűjtő medence/terület
bazin intern belső medence
bazin oceanic óceáni medence
bazin sedimentar üledékgyűjtő medence, geoszinklinális
bazinet glaciar glaciális medence
Bazinul Amazonului Amazonas-medence
Bazinul American Amerikai-medence
Bazinul Aquitanian Aquitániai-medence
Bazinul Argentinian Argentin-medence
Bazinul Capului Verde Zöld-foki-medence
Bazinul Ciad Csád-medence
Bazinul Congo Kongó-medence
Bazinul Donețului Donyec-medence
Bazinul Ebro Ebro-medence
Bazinul Indo-Antarctic Indoantarktiszi-medence
Bazinul Kalahari Kalahári-medence
Bazinul Motrului Motru-(szén)medence
Bazinul Parisului Párizsi-medence

Bazinul Petroşani Petrozsényi-medence
Bazinul Ruhr Ruhr-medence
Bazinul Tarim Tarim-medence (Tarim Pendi Belső-Ázsiában, Kínában)
Bazinul Turfan Turfáni-medence, Turfáni-mélyedés (Turpan Pendi, Kínában)
Bazinul Vienei Bécsi-medence
băcănie vegyeskereskedés
Băile 1 Mai Püspökfürdő (fürdőtelepülés Romániában)
Băile Herculane Herkulesfürdő (város Romániában)
Băile Tuşnad Tusnádfürdő (város Romániában)
băştinaş őslakó, bennszülött
Bătrâna (*Vârful Muntele Mare*) Öreghavas (csúcs a Gyalui-havasokban, a Nagy-havas legmagasabb csúcsa)
Bârzava (*râu*) Berzava (Temes mellékvize)
beduin beduin
Bega (*râu*) Béga (bánsági folyó)
Beijing Peking (Kína fővárosa, *Beijing* = Északi Főváros)
Beiuş Belényes (város Romániában)
Belarus Fehéroroszország, Belorusszia
belciug holtág, morotva
Belgia Belgium
Belgia înaltă Felső-Belgium
belt (*centură*) belt (adott terményfajtára szakosodott övezet)
benton benton (víz aljzatán élő társulás)
bentonită bentonit (agyagos kőzet, derítőkőzet)
bentos bentosz (vízfenék élővilága)
benzen benzol
Beograd Belgrád (Szerbia fővárosa, középkori magyar neve: Nándorfehérvár)
berber berber
Berberia Berberföld, Berberia (Afrika ÉNy-i részének neve, napjainkban Marokkó, Algéria, Tunézia, Líbia és részben Mauritánia területe)
Berehove (*oraş din Ucraina*) Beregszász (kárpátaljai város)
Beretău (*Barcău*) Berettyó (folyó)
Beskizii Orientali Keleti-Beszkidek (Északkeleti-Kárpátokban)
beton beton
beton armat vasbeton
biban sügér (*Perca fluviatilis*)
Biborţeni Bibarcfalva (község Romániában)
bicameral, *-ă mn* kétkamarás (rendszer)
bienal, *-ă mn* kétéves, kétévenkénti
bifurcaţie elágazás, kettéágazás, bifurkáció
Big Bang ősrobbanás (*csill*)
bilanţ mérleg, egyenleg
bilanţ al apelor vízmérleg
bilanţ hidrologic hidrológiai mérleg
bilanţ migratoriu migrációs mérleg
bilanţ radiativ besugárzási mérleg
bilateral, *-ă mn* kétoldali, kétoldalú
bilingv, *-ă mn* kétnyelvű
bilingvism kétnyelvűség
binar I. binar, *-ă mn* kettős, bináris, két elemből álló; II. *fn* kettős, biner
binare vizuale vizuális kettősök
biocenoză biocönózis, életközösség
biodegradare biolebomlás, biodegradáció
biodiversitate biodiverzitás, biológiai sokféleség, biológiai változatosság
biogaz biogáz (biomassza elgázosításakor keletkező gáz)
biogeografie biogeográfia, életföldrajz
biologie biológia
biom biom (klímaövezet megszabta bioszféraegység)

biom continental szárazföldi biom
biom oceanic óceáni biom
biomasă biomassza
biosferă élőburok, bioszféra, életöv, élőlények világa
biotehnică biotechnika
biotehnologie biotechnológia
biotic, *-ă mn* biotikus; az élő környezettel kapcsolatos; *efect biotic* biotikus hatás (élő környezet hatása a természetre)
biotit biotit (kőzetalkotó szilikátásvány)
biotop biotóp (életközösség térbeli alapegysége), élőhely
bipolar, *-ă mn* bipoláris, kétsarkú, kétpólusú
birman burmai
Birmania Mianmar, Mianmari Államszövetség (1989-előtt Burma)
bise (*vânt foarte rece*) bise (ejtsd bíz, német szó, hideg szél a franciao.-i és svájci Alpok vidékén)
biserică templom
bisextil szökőév
Bistrița Beszterce (város Romániában)
Bistrița Aurie Aranyos-Beszterce (Keleti-Kárpátok folyója)
bitum bitumen (kőolaj lepárlásából származó szénhidrogénelegy)
bivol bivaly (*Bos bubalus*)
bivolul african kafferbivaly (*Bubalus caffer*)
bizon bölény
blazon címer
blendă szfalerit (cinkásvány)
bloc tömb
bloc african africida tömb, africida kőzettömeg
bloc de rocă kőzettömb
bloc de stâncă sziklatömb
bloc eratic vándorkő
bloc etnic etnikai tömb
blocadă blokád, zárlat, zár
blocadă economică gazdasági zárlat/blokád
blocadă financiară pénzügyi zárlat
blocadă fluvială folyami blokád
blocadă maritimă tengerzár
blocadă vamală vámzárlat
blocare zárolás
blocare de fonduri vagyonzárolás
blocdiagramă tömbszelvény, blokkdiagram
boala somnului álomkór
boală betegség, kór
bob szem (termés), csepp
bob de grâu búzaszem
bob de rouă harmatcsepp
bob de strugure szőlőszem
bocșă szénégető
bogăție kincs, gazdagság, erőforrás
bogăție minieră bányakincs
bogăție naturală természeti kincs
bolid tűzgolyó, bolida, tűzgömb, fényes meteor
bolometru bolométer
boltă boltozat
boltă cerească égbolt
bombat, *-ă mn* kidomborodó
bombă bomba
bombă vulcanică vulkáni bomba
bonitare bonitálás (mezőgazdasági terület minősítése)
bonitate hitelképesség, bonitás
bora bóra (hideg szél az Adriai-tenger térségében)
borați borátok (a bórsav sói)
boreal, *-ă mn* boreális (borealis, északi, északi-sarki)
Borodino (*Rusia*) Borogyino (város Oroszországban)
Borsec Borszék (város Romániában)
Bosnia-Herțegovina Bosznia és Hercegovina (Köztársaság)
boșiman busman

Botswana Botswana (Botswanai Köztársaság)
bou ökör
bou moscat pézsmatulok
bour őstulok (*Bos taurus primigenius*) tulok
bovină szarvasmarha
braconaj orvvadászat
braconier vadorzó
brad fenyő (*Pinus*)
brad araucaria araukária-fenyő
bradul Douglas Douglas-fenyő
Brahmaputra (Tsang-Po, Jamuna) Brahmaputra (folyó, Cangpo, Dzsamuna, Jamuna)
brain-drain (*atragerea creierelor*) agyelszívás
branişte sarjerdő
Brasilia Brazíliaváros (*Brasília*)
Braşov Brassó (város Romániában)
Bratislava Pozsony (Bratislava, Szlovákia fővárosa)
braţ 1. ág; (~ *de râu*) folyóág, (~ *mort*) holtág; 2. kar; 3. kétkezi munkás; *are nevoie de braţe* munkáskézre van szüksége
braţe ale fluviului folyó ágai
braţe de muncă munkaerő
Braţul Chilia Kilijai-ág (Duna-delta)
Braţul Sfântu Gheorghe Szent-György-ág (Duna-delta)
Braţul Sulina Sulinai-ág (Duna-delta)
Brazilia (*Republica Federativă a Braziliei*) Brazília (Brazil Szövetségi Köztársaság)
brână kőzetlépcső, párkány
brânca-ursului korpafű (*Lycopodium clavatum*)
brânduşă 1. sáfrány (*Crocus*); 2. kikerics; *brânduşă de toamnă* őszi kikerics (*Colchicum autumnale*)
brâu 1. öv, övezet; 2. lánc; *brâul Carpaţilor* Kárpátok lánca
brâu ecuatorial egyenlítői övezet
breaslă céh
brecie breccsa (cementálódott durva kőzettörmelék)
brecie vulcanică vulkáni törmelékes kőzet
Bremen Bréma (város Németo.-ban)
brevet szabadalom
Brezno (*oraş în Slovacia*) Breznóbánya (város Szlovákiában)
briză szél, fuvallat, szellő
briză de munte hegy-völgyi szél, hegyvidéki szél
briză litorală tengerparti szél
briză marină tengeri szellő
briză moderată enyhe/gyenge szél
briză uşoară könnyű szellő
Brno (*oraş în Cehia*) Brünn (*ném*, város Csehországban)
broască béka
broască ţestoasă teknősbéka
broască ţestoasă dobrogeană dobrudzsai teknősbéka
brontosaur Brontosaurus (*Apatosaurus*, kihalt dinoszaurusz)
broscariţă békaszőlő, hínár
Brugge Brügge, Bruges (belgiumi város)
brumă dér, hóharmat; *se lasă/se aşează/cade bruma* hóharmat hull
Brunei Brunei (Brunei Darussalam Állam, DK-Ázsia)
Bruxelles (*flam* Brussel, *fr* Bruxelles) Brüsszel (Belgium fővárosa)
Bucegi Bucsecs (hegység)
Bucureşti Bukarest (Románia fővárosa)
Budapesta Budapest (Magyarország fővárosa)
budism buddhizmus
budism lamaist lámaista buddhizmus
bufniţă bagoly
buget költségvetés, büdzsé (*ang, fr*)
bugetar, *-ă mn* költségvetési

bujor bazsarózsa (*Paeonia*); pünkösdi rózsa (*Paeonia officinalis*)
bujor de munte havasi rózsa, erdélyi havasszépe (*Rhododendron Kotschyi*)
bulă buborék
bulb gumó
bulbuc buborék
buletin 1. igazolvány; 2. jelentés, közlöny
buletin meteorologic időjárás-jelentés, meteorológiai jelentés
buletin oficial hivatalos közlöny
bulevard sugárút, bulvár
bulgar bolgár
Bulgaria Bulgária (Bolgár Köztársaság)
bulgăre rög, golyó, labda
bulgăre de sare kősódarab
bulgăre de zăpadă hógolyó, hólabda
bumbac gyapot(cserje)
bun 1. eszköz, termék, cikk; 2. *~uri tbsz* javak; 3. tulajdon, vagyon; *~uri tbsz imobile* ingatlantulajdon(ok)
bunuri de consum fogyasztási cikkek
bunuri de consum final végtermék(ek)
burete de mare tengeri szivacs
buretos, **-***oasă mn* szivacsos
Burgas (*Bulgaria*) Burgasz (város Bulgáriában)
Burgenland (*Câmpia Vienei*) Burgenland, Őrvidék (ausztriai tartomány, *ném* „várak földje”)
burniță szitáló/permetező eső
bursă tőzsde, börze
bursă de hârtii valorice értékpapírtőzsde
bursă de mărfuri árubörze, árutőzsde
bursuc borz (*Meles meles*)
Burundi Burundi (Burundi Köztársaság)
busolă iránytű
busuioc bazsalikom, kerti bazsalikom (*Ocimum basilicum*)
butonieră de anticlinal antiklinális mag
butuc tönk, tuskó; *butuc de viță* szőlőtőke
Buzău (*râu, afluent al Siretului*) Bodza (a Szeret jobb oldali mellékfolyója)

C

caatinga (*pădure albă*) catinga (caatinga, dél-amerikai szavannaerdő, indián „fehér erdő”)
cabană menedékház
cabotaj partmenti hajózás
cacao kakaófa (*Theobroma cacao*); 2. kakaó(por); 3. kakaóital
cactee kaktuszfélék (*Cactaceae*)
cadastrare kataszterkészítés
cadastru telekkönyvi nyilvántartás
cadmiu kadmium
cadran 1. mutatólap; 2. kvadráns
cadran solar napóra
cadru 1. keret; 2. (átvitt értelemben) környezet
cadru montan hegységkeret
cadru natural természeti adottság, természeti környezet
cafea kávé
caiman kajmán
cainizoic kainozoikum (földtörténeti újkor)
Cairo Kairó (Egyiptom fővárosa)
cais kajszibarackfa (*Prunus armenica*)
caisă kajszibarack, sárgabarack
cal ló (*Equus caballus*)
cal sălbatic vadló
calamitate katasztrófa
calamitate naturală természeti katasztrófa
calcar mészkő
calcar carstificat karsztosodott mészkőtömeg
calcar cu amoniți ammoniteszes mészkő
calcar de apă dulce édesvízi mészkő
calcar fosilifer kagylós mészkő, fossziliákat tartalmazó mészkő
calcar recifal korallmészkő
calcifil kalkofil
calcinare 1. mészégetés; 2. pörkölés; ~ *a minereurilor* ércek pörkölése; 3. izzítás, kalcinálás
calcinat, *-ă mn* égetett, izzított, pörkölt
calcit kalcit
calciu kalcium
calcopirită kalkopirit
calcul számítás, kalkulus
calculul densității populației népsűrűség-számítás
Calcutta Kalkutta (város Indiában)
cald, *-ă mn* meleg
caldeiră kaldera, katlanszerű vulkáni kráter
calderă de prăbușire beszakadásos kaldera/kráter
cale út, útvonal
cale ferată vasút
cale navigabilă hajózási útvonal
calea ferată transcanadian transzkanadai vasút
Calea Lactee Tejút
calendar naptár
calendar lunisolar luniszoláris naptár
calendarul gregorian Gergely-féle naptár
calendarul iulian Julianus-naptár
calificat, *-ă mn* szakképzett; *muncitor calificat* szakképzett munkás
California Kalifornia
calitate tulajdonság, minőség
calitatea apei potabile ivóvízminőség
calitatea precipitațiilor csapadék minősége, csapadékminőség
calm I. ~, *-ă mn* csendes, nyugodt; II. *fn* (*calm atmosferic*) szélcsend
calm ecuatorial egyenlítői szélcsend
calotă jégtakaró
calotă antarctică antarktiszi jégtakaró
calotă arctică arktikus jégtakaró

calotă de gheață jégtakaró, jégmező, jégtábla
calotă glaciară glaciális jégtakaró
calsificare osztályozás
cambisol cambisol (talajtípus), kambikus talaj (barnaföld, vörösföld)
Cambodgia Kambodzsa (Kambodzsai Királyság)
cambrian kambrium (időszak)
cameleon kaméleon (*Chamaeleon*)
Cameră de Comerț Kereskedelmi Kamara
Camera Deputaților Képviselőház
Camerun Kamerun (Kameruni Köztársaság)
campos kámposz (szavanna Dél-Amerikában)
Canada Kanada
canal csatorna
canal artificial mesterséges csatorna
canal colector gyűjtőcsatorna
canal de admisie beömlőcsatorna
canal de distribuție elosztócsatorna
canal de irigație öntözőcsatorna
canal de magmă magmacsatorna
canal de scurgere lefolyási/levezető árok/csatorna, aszó
canal de scurgere vízlevezető csatorna
canal navigabil hajózható csatorna
canalizare csatornázás
Canalul Dunărea-Marea Neagră Duna–Fekete-tenger-csatorna
Canalul Panama Panama-csatorna
Canalul Rin-Main-Dunăre Rajna–Majna–Duna-csatorna
Canalul Suez Szuezi-csatorna
cangur kenguru (*Macropus giganteus*)
caniculă kánikula
canion kanyon
Canionul Namjargbarwa Namjargbarwa-kanyon
cantitate mennyiség
cantitate de apă limitată korlátozott vízmennyiség
cantitate de precipitații csapadékmennyiség
canton kanton
Canton (*Guangzhou*) Kanton (város Kínában)
caolin kaolin (porcelánföld)
cap 1. fok, hegyfok; 2. fej, fő; *pe ~ de locuitor* egy főre eső; 3. kezdet; *~ de an* év kezdete; 4. vég; *~ de linie* végállomás
cap al cometei üstökös feje
capabil de muncă munkaképes
capabil, *-ă mn* képes
capacitate képesség, kapacitás
capacitate calorică fajhő
capacitate de autoreglare önszabályzó képesség
capacitate de citire a hărții térképismeret, térképolvasási készség
capacitate de producție termelőkapacitás, termelőképesség
capacitate de regenerare újraképződési/újratermelődési képesség
capacitate industrială ipari kapacitás
Cape Town Fokváros (város a Dél-afrikai Köztársaságban)
capilar I. capilar, *-ă mn* hajszálvékony, kapilláris (*lat capillus* = haj), a hajszálcsövességre vonatkozó; II. *fn* hajszálcső, kapilláris
capilaritate hajszálcsövesség, kapillaritás
capital tőke
capital bancar banktőke
capital inițial indulótőke
capital privat magántőke
capital social alaptőke

capitală főváros
capitală artificială mesterséges főváros
capitală regională régióközpont, tartományi főváros
capitalism kapitalizmus
capră kecske (házikecske *Capra hircus*)
capră de angora angórakecske
capră neagră zerge (*Antilops rupicapra*)
capriciu szeszély
capriciul vremii időjárás szeszélye
Capricorn Bak (*csill*, *Capricornus*)
captare felfogás, kaptáció; *hidr* folyólefejezés, vízgyűjtő lefejezés
captiv, *-ă mn* befogott
Capul Branco Branco-fok
Capul Bunei Speranțe Jóreménység foka
Capul Hatteras Hatteras-fok
Capul Horn Horn-fok
Capul Matapan (*Tainaron*) Ténaro-fok
Capul Nord Északi-fok
Capul Roca Roca-fok (Portugáliában)
Capul Rocco Rocco-fok
Capul Tainaron (*Matapan*) Ténaro-fok
Capul Tarifa Tarifa- (Marokkói-) fok
caracatiță polip
caracter jellegzetesség, tulajdonság, sajátosság, adottság
caracter climatic éghajlati jellegzetesség
caracter termic hőmérsékleti tulajdonság
caracteristic, *-ă mn* jellemző, sajátos
caracteristică *n fn* sajátosság, jelleg, karakterisztika, jellegzetesség, adottság
caracteristică a peisajului tájjelleg
caracteristică economică gazdasági sajátosság
caracteristică geografică földrajzi adottság, földrajzi jellegzetesség
Caransebeș Karánsebes (város Romániában)
caras kárász (*Carassius vulgaris*)
carbid karbid
carbon szén; *compus al carbonului* szénvegyület; *bioxid de carbon* szén-dioxid
carbonat karbonát
carbonat de sodiu nátrium-karbonát
carbonifer I. ~, *-ă mn* széntartalmú, szén- (összetételben); *bazin* ~ szénmedence; II. *fn* karbon (földtörténeti kor, szénkor, karbonkor)
carbonizare elszenesedés
carbonizat, *-ă mn* elszenesedett
carburant fűtőanyag
card hitelkártya
cargou (cargobot) teherhajó, teherszállító hajó
carieră felszíni bánya, kőfejtő/külszíni bánya, külszíni fejtés/művelés
carnet de cec csekkfüzet
carnivor húsevő
carnivore *tbsz* **primare** elsődleges húsevők
carnivore *tbsz* **secundare** másodlagos húsevők
Carpați Kárpátok
Carpații Curburii Kárpátkanyar (román földrajzi elnevezés: a Keleti-Kárpátoknak az Ojtoz és a Prahova völgye által határolt déli része)
Carpații Maramureșului și Bucovinei Máramarosi- és Bukovinai-Kárpátok (a Keleti-Kárpátok Borgói-hágótól északra eső része az ukrán határig)
Carpații Meridionali Déli-Kárpátok

Carpații Nord-Vestici Északnyugati-Kárpátok
Carpații Occidentali Nyugati-Kárpátok (román földrajzi név: az Erdélyi-szigethegység, Bánsági-hegyvidék és Ruszka-havas együttese, a romániai Kárpátok nyugati része)
Carpații Orientali Keleti-Kárpátok
Carpații Pădurоși Erdős-Kárpátok
carpen gyertyán(fa) (*Carpinus*)
carst karszt
carst tropical kúpkarszt, toronykarszt
carstificare karsztosodás
carstolog karsztkutató
Carstul de la Aggtelek Aggteleki-karszt
Carta Organizației Națiunilor Unite Egyesült Nemzetek Szervezetének Alapokmánya
Carta Socială a Uniunii Europene Európai Unió Szociális Chartája
Cartagena Karthágó
cartaginez karthágói
cartare feltérképezés
cartă alapokmány
carte de credit hitelkártya
carte funciară telekkönyv
cartier lakótelep, városrész, városnegyed, lakónegyed
cartier industrial ipari negyed, ipartelep
cartier sărac nyomornegyed
cartodiagramă kartodiagram
cartof burgonya, krumpli (*Solanum tuberosum*)
cartof dulce batáta, édesburgonya
cartograf térképész
cartografie kartográfia, térképészet
cartografiere térképszerkesztés / rajzolás
cartogramă kartogram
Carul Mare (*Ursa Mare*) Nagy Medve, Göncölszekér (*csill*, *Ursa Maior*)
Carul Mic (Ursa Micǎ) Kis Göncöl, Kis-Medve (*csill*, *Ursa Minor*)
Casablanca (*Maroc*) Casablanca (marokkói város)
casă susținută pe piloni cölöpház
Cascada Angel Angel-vízesés, Angel-zuhatag
Cascada Niagara Niagara-vízesés / zuhatag
Cascada Victoria Viktória-zuhatag
cascadă zuhatag, vízesés
castan szelídgesztenye(fa) (*Catanea sativa*); vadgesztenye(fa) (*Aesculus hippocastanum*)
castană comestibilă szelídgesztenye
castel de apă víztorony
castor hód (*Castor fiber*)
castor european európai hód
castravete uborka (*Cucumis*)
cașalot ámbráscet (*Physeter*)
catalog katalógus
catalog de stele csillagkatalógus
Catalonia Katalónia
cataractă în trepte lépcsőzetes vízesés
catastrofă katasztrófa, csapás
catastrofă ecologică ökológiai katasztrófa
catastrofă naturală természeti katasztrófa, természeti csapás
catastrofă vulcanică vulkáni katasztrófa
catâr öszvér
catedrală székesegyház
catenă (hegy)lánc, vonulat
catenă calcaroasă mészkővonulat
catenă montană hegylánc, hegyvonulat
catenă muntoasă hegyvonulat
cauciuc kaucsuk
cauciuc natural természetes kaucsuk
cauciuc sintetic műgumi
cavernă gödör, barlang, üreg

cavernă minieră bányaüreg
cavitate üreg, vájat
caz helyzet
caz de forță majoră kényszerhelyzet
cădere 1. esés, beesés; ~ *liberă* szabadesés; 2. bukás; ~ *a guvernului* kormány bukása; 3. egyezség; ~ *de acord* egyezségre jutás, megegyezés
cădere perpendiculară a razelor solare napsugarak merőleges (be)esése
căi *tbsz* **de comunicație** közlekedési utak
călătorie utazás
călătorie spațială űrutazás
călăuză vezető, kalauz
a **călăuzi** vezet, kalauzol
căldare (völgy)katlan
căldură hő
căldură inițială kezdeti/eredeti hő
căldură internă belső hő
căldură latentă latens hő
căldură specifică fajhő
căldură specifică scăzută kis fajhő
cămilă teve (*Camelus*)
cămilă cu două cocoașe kétpúpú teve
căpățâni de zahăr cukorsüvegek
căprioară őz (*Capreolus capreolus*)
cărămidă tégla
cărbune szén
cărbune brun barnakőszén, barnaszén
cărbune energetic energetikai szén
cărbune inferior kis fűtőértékű szén
cărbune superior nagy fűtőértékű szén
cărbuni *tbsz* **cocsificabili** kokszolható szenek
cătun tanya
câine kutya (*Canis familiaris*); *haită de câini* kutyafalka
câine ciobănesc juhászkutya
câine de vânătoare vadászkutya
câine zburător repülőkutya-félék (*Pteropodidae*)
câine dingo dingó (*Canis familiaris dingo*)
Câinele Mare Nagy Kutya (csillagkép, *Canis Maior*)
Câinele Mic Kis Kutya (csillagkép, *Canis Minor*)
câmp 1. síkság, mező; *flori de* ~ mezei virágok; 2. (*fiz*) mező, tér, erőtér; ~ *gravitațional* gravitációs erőtér/mező; 3. (*mezőg*) tábla; ~*urile tbsz asolamentului* vetésforgó-táblák; 4. ~*ul muncii* szolgálati idő; 5. terület; ~ *deschis* nyílt terület; ~ *de activitate* működési terület; 6. (*bány*) mező; ~ *de abataj* fejtési mező; 7. tábor; ~ *de concentrare* gyűjtőtábor; 8. (*kat*) ~ *de luptă* csatatér, harctér
câmp carbonifer szénmező
câmp de corali korallmező
câmp de forțe erőtér
câmp de lapiezuri karrmező
câmp de pietre köves térsín, kőmező
câmp magnetic mágneses mező/tér
câmp petrolier kőolajmező
Câmpeni Topánfalva (város Romániában)
Câmpia Al Ahsa El-Hasza-síkság
Câmpia Amazonului Amazonas-alföld
Câmpia Andaluziei Andalúziai-medence
Câmpia Aradului Aradi-síkság
Câmpia Aragonului Aragón-medence
Câmpia Australă Ausztrál-alföld
Câmpia Banato-Crișană Bánsági- és Körösvidéki-síkság
Câmpia Belarusă Belarusz-alföld
Câmpia Bender-Tiraspol Bender-Tiraspol-síkság
Câmpia Cagliari Cagliari-síkság
Câmpia Cambodgiei Kambodzsai-alföld

Câmpia Careiului Nagykárolyi-síkság
Câmpia Chinei Kínai-alföld
Câmpia Chinei de Est Kelet-kínai-alföld
Câmpia Crişurilor Körösök síkja, Körösvidéki-síkság
Câmpia de Vest Nyugati-alföld (román földrajzi név), Románia nyugati alföldje, az Alföld (Nagyalföld) romániai része
Câmpia Dunării Duna síksága, Duna menti alföld
Câmpia Europei de Est Kelet-európai-síkság
Câmpia Europei de Nord Észak-európai-síkság
Câmpia Finlandei Botteni-öböl menti síkság
Câmpia Gangelui Gangesz-alföld
Câmpia Germaniei Német-alföld
Câmpia Germano-Poloneză Német–Lengyel-alföld
Câmpia Indo-Gangetică Indus–Gangesz-alföld
Câmpia Irravaddy Iravádi alföldje (Burmai/Mianmari-alföld)
Câmpia Jijiei Jijia-alföld
Câmpia joasă Sumida Sumida-síkság
Câmpia Kanto Kanto-síkság
Câmpia Lugojului Lugosi-síkság
Câmpia Malabar Malabár-parti síkság
Câmpia Manciuriei Mandzsu-medence
Câmpia Mazoviei Mazóviai-(Mazowsze-) alföld
Câmpia Mării Negre Fekete-tenger parti síksága
Câmpia Mekongului Mekong síksága
Câmpia Mesopotamiei Mezopotámiai-alföld
Câmpia Mică Kisalföld
Câmpia Moldovei Moldvai-mezőség
Câmpia Olteniei Olténiai-síkság
Câmpia Orinoco Orinoco-alföld
Câmpia Padului Pó-alföld, Pó-síkság
Câmpia Panonică Alföld, Nagyalföld
Câmpia Parana-Paraguay Paraná–Paraguay-alföld
Câmpia Precaspică Kaszpimelléki-alföld
Câmpia Română Román-alföld
Câmpia Salonicului Szaloniki-síkság
Câmpia Siberiei Szibériai-alföld
Câmpia Someşului Szamos síksága
Câmpia Timişului Temesi-síkság
Câmpia Tracică Superioară Felső-Trák-síkság
Câmpia Transilvaniei Erdélyi-mezőség
Câmpia Turanului Turáni-alföld
Câmpia Turzii Aranyosgyéres (város Romániában)
Câmpia Vingăi Vingai-síkság
Câmpia Voivodinei Vajdasági-alföld, az Alföld szerbiai része
câmpie 1. mező, lapály; 2. alföld, rónaság, síkság
câmpie abisală mélytengeri síkság, óceáni síkság
câmpie aluvială feltöltött síkság
câmpie argiloasă agyagos síkság
câmpie de acumulare feltöltött síkság
câmpie de acumulare fluvială fluviális/feltöltött alföld
câmpie erodată letarolt síkság
câmpie formată din sedimente üledékekből épült síkság
câmpie glaciară glaciális eredetű síkság
câmpie litorală tengerpart melléki síkság, parti síkság
câmpie piemontană hegylábi síkság
cânepă kender (*Cannabis sativa*)
cânepişte kenderföld
cârcel kacs; *cârcel de viţă* szőlőkacs
cârd csorda

cârmă kormány; *cârma ţării* ország kormánya
cârtiţă vakond, vakondok (*Talpa europaea*); *muşuroi de cârtiţă* vakondtúrás
Ceahlău Csalhó (Keleti-Kárpátok hegycsoportja)
ceai tea; *arbust de ceai chinezesc* kínai teacserje (*Camellia sinensis*)
ceangău csángó
ceapă hagyma (*Allium cepa*)
ceară viasz
ceas óra (időegység, mérőeszköz)
ceaţă köd
ceaţă industrială füstköd, szmog
cedru cédrus(fa) (*Cedrus*)
cedru japonez japán cédrus
cefalopodă fejlábú
cegă kecsege (*Acipenser ruthenus*)
Cehia Csehország (Cseh Köztársaság)
celtic kelta
celulă sejt, cella
celulă de convecţie konvekciós cella
celulă elementară elemi cella
celulă fotovoltaică fotocella
celuloză cellulóz
central, *-ă mn* középső, központi, középponti, centrális; *Europa Centrală* Közép-Európa; *poziţie ~ă* központi helyzet; *administraţie ~ă* központi igazgatás; *organ ~* központi szerv; *puterile ~e* központi hatalmak
centrală 1. központ, telep; *~ automată* (*táv*) automata központ, telefonközpont; 2. (*en*) erőmű
centrală de aburi gőzfejlesztő telep
centrală de apă vízmű
centrală electrică villamos erőmű, villanytelep, villamosmű
centrală eoliană szélerőmű
centrală frigorifică hűtőközpont, hűtőtelep
centrală geotermică geotermikus erőmű
centrală helioelectrică naperőmű
centrală mareomotrică árapályerőmű
centrală nucleară nukleáris erőmű
centrală nuclearoelectrică atomerőmű
centrală termică hőerőmű
centrală termică pe cărbuni szénerőmű
centrală termoelectrică villamos hőerőmű
centru 1. központ, centrum, telep, gócpont; 2. középpont, pont
centru administrativ közigazgatási központ
centru comercial kereskedelmi központ
centru cultural kulturális központ
centru de echilibru közepes vonzáskörzettel rendelkező központ
centru de economie mondială világgazdasági központ
centru de greutate súlypont
centru de influenţă locală helyi érdekű központ
centru de inversiune inverziós pont
centru de joasă presiune alacsony légnyomású térség
centru de presiune nyomásközpont
centru de presiune înaltă magas légnyomású térség
centru de purificare a apelor uzate szennyvíztisztító telep
centru economic gazdasági gócpont
centru financiar pénzügyi központ
centru industrial ipari gócpont/ központ
centru minier bányaipari központ
centru politic politikai központ
centru siderurgic kohászati központ
centru solar napenergia-központ
centru turistic turisztikai/ idegenforgalmi központ
centru urban városközpont

centură 1. közlekedési körgyűrű; 2. öv
centură de asteroizi kisbolygó öv
centură de radiație (*van Allen*) sugárzási öv (*van Allen-féle*)
cenușă hamu
cenușă vulcanică vulkáni hamu
cenzor pénzügyi ellenőr, cenzor
cer ég, égbolt
cer senin derült égbolt, felhőtlen égbolt
cerb szarvas (*Cervus elaphus*)
cerb carpatian kárpáti szarvas
cerc kör
cerc meridian meridiánkör, délkör
cerc orar órakör
cerc polar sarkkör
Cerc Polar de Sud Déli-sarkkör
cercetare kutatás
cercetare abisală mélytengeri kutatás
cercetare astronomică csillagászati kutatás
cercetare geomorfologică geomorfológiai kutatás
cercetare nucleară atomkutatás
cercetare științifică tudományos kutatás
cercetarea carstului karsztkutatás
cercul de foc tűzgyűrű (vulkáni)
Cercul de Foc al Pacificului Csendes-óceáni-tűzgyűrű
Cercul Polar de Nord Északi-sarkkör
cerdac tornác
cerealĕ gabona(növény)
cerealĕ panificabilĕ kenyérgabona
cereale gabonafélék
cereale panificabile kenyérgabona-félék
cereale rezistente la secetă szárazságtűrő gabonafélék
cerere kereslet
ceresc, *-ească mn* égi; *corp ceresc* égitest; *boltă cerească* égbolt
Cerna Cserna
Cernobâl Csernobil (ukrajnai város)
cernoziom feketeföld, csernozjom
certificat bizonyítvány, igazolvány
certificat de absolvire (iskolai) végbizonyítvány
certificat de înmatriculare bejegyzési igazolvány
certificat de urbanism városrendezési bizonyítvány
cetățean állampolgár
cetățenie állampolgárság
Charon Charon (Plútó holdja, újabban a Plútóval kettősbolygónak tekintik)
cheie 1. hasadék, sziklaszoros, szurdokvölgy, szoros; 2. kulcs; *poziție cheie* kulcshelyzet
Cheile Bicazului Békás-szoros
Cheile Caraşului Karas-szoros (Krassó-Szörény megye)
Cheile Turzii Tordai-hasadék
cherestea fűrészáru
chestionar kérdőív
chibuț kibuc (mezőgazdasági termelőegység Izraelben)
chiciură zúzmara
chihlimbar borostyánkő
China (*Republica Populară Chineză*) Kína (Kínai Népköztársaság)
chinez, *-ă mn* kínai
chiparos ciprus(fa) (*Cupressus sempervirens*)
chirpici vályog, vályogtégla; *facerea chirpicilor* vályogvetés
Chişinău Chişinău, Kisinyov (Moldova fővárosának régebbi neve)
Chomolungma Csomolungma, Everest
Chongqing (*oraş în China*) Csungking (város Kínában)
cianobacterie kékalga, kékmoszat, cianobaktérium
ciclon ciklon, viharos forgószél
ciclon tropical trópusi ciklon
ciclu ciklus, szakasz
ciclu de eroziune eróziós ciklus

ciclu de viață életciklus
ciclu geologic geológiai ciklus
cicoare katángkóró, cikória (*Cichorium intybus*)
cidru almabor
cifră de raport arányszám
cifră de referință arányszám
cimbrișor kakukkfű (*Thymus*)
cimbru csombor, borsfű (*Satureja hortensis*)
ciment cement
cimentare cementálódás
cimpanzeu csimpánz (*Simita troglodytes, Anthropopithecus troglodytes*)
cinabru cinnabarit (higany ércásványa)
cioară varjú (*Corvus*)
ciocănitoare fakopáncs, harkály (*Picus*)
ciocârlie pacsirta (*Alauda arvensis*)
ciorchine de strugure szőlőfürt
Cipru Ciprus
circ kárfülke, cirkuszvölgy
circ glaciar cirkuszvölgy, firngyűjtő, kárfülke (porhógyűjtő)
circuit 1. körforgás; *circuitul capitalului*; tőke körforgása; *circuit economic* gazdasági körforgás; 2. vezeték; 3. (*fiz*) áramkör
circuit al apei víz körforgása
circuit al apei în natură víz természetbeli körforgása
circuit al carbonului szénkörforgás
circuit biogeochimic biogeokémiai körforgás
circuit biologic biológiai körforgás
circuit mare nagykörforgás
circuit mic kiskörforgás
circuit natural természetes körforgás, természeti körforgás
a **circula** 1. közlekedik, jár, forgalomban van; 2. kering; 3. forog; *banii circulă* a pénz forog
circular, *-ă mn* kör alakú; *depresiune circulară* kör alakú mélyedés; *orbită circulară* körpálya
circulația atmosferei légkörzés, légmozgás
circulația banilor pénzforgalom
circulația capitalului tőkeforgalom, tőkemozgás
circulația generală a atmosferei általános légkörzés
circulația generală a maselor de aer általános légkörzés
circulația intertropicală térítők közötti légkörzés
circulația liberă a capitalului tőke szabad áramlása/mozgása
circulația mărfurilor áruforgalom
circulația vânturilor széljárás
circulație 1. körzés, járás; 2. közlekedés, forgalom; 3. mozgás, áramlás
circulație de tranzit átmenő forgalom
circulație internă a mărfurilor belső áruforgalom
circulație rutieră közúti forgalom
circumscripție körzet
circumscripție financiară pénzügyi körzet
circumscripție fiscală adóügyi körzet
cireadă csorda
cireadă de vaci tehéncsorda
cireașă cseresznye
cireș cseresznye(fa) (*Prunus avium*)
cirrocumulus cirrokumulusz, bárányfelhő
cirrostratus cirrosztrátusz, fátyolfelhő
cirrus cirrus, pehelyfelhő
Cisiordania Ciszjordánia
cișmea utcai vízvezetéki kút, vízelosztó hidráns
citadelă fellegvár, citadella
citologie citológia, sejttan
citrice citrusfélék

ciuboţica-cucului kankalin (*Primula officinalis*)
Ciudad de Mexico Mexikóváros (Mexikó fővárosa)
ciukci (*popor*) csukcs (nép)
ciupercă gomba
ciuvaşii csuvasok
civil, *-ă mn* polgári; *drepturi civile* polgárjog
civilizaţie kultúra, civilizáció
civilizaţie aztecă azték kultúra
civilizaţie hispano-maură mór kultúra
civilizaţie incaşă inka kultúra
civilizaţie maya maja kultúra
civilizaţie minoică minószi kultúra
civilizaţie neolitică neolitikumi kultúra
civilizaţie olmecă olmék kultúra
civilizaţie precolumbiană Kolumbusz előtti kultúra
civilizaţie umană emberi civilizáció
clasare osztályozás, sorolás
clasă osztály
clasă cristalografică kristályosztály
clase *tbsz* **sociale** társadalmi osztályok
clăbuc buborék
climat 1. (*climă*) éghajlat, klíma; 2. (*atmosferă socială*) társadalmi körülmény
climat arid aszályos éghajlat
climat cald forró éghajlat
climat continental excesiv szélsőséges kontinentális éghajlat
climat de deşert sivatagi éghajlat
climat de semideşert félsivatagi éghajlat
climat de stepă sztyeppklíma
climat de taiga tajgai éghajlat
climat deşertic sivatagi klíma
climat etajat lépcsőzetes éghajlat
climat glaciar jégkorszaki/glaciális éghajlat
climat global globális éghajlat
climat intertropical tópusok közötti / intertrópusi éghajlat
climat local helyi éghajlat
climat mediteranean mediterrán éghajlat
climat montan hegyvidéki éghajlat
climat musonic monszunéghajlat
climat oceanic óceáni éghajlat
climat polar poláris/sarkvidéki éghajlat
climat rece arctic hideg sarkvidéki éghajlat
climat subarctic szubarktikus éghajlat
climat subecuatorial szubekvatoriális éghajlat, szavannaéghajlat
climat subecuatorial cu două sezoane kétévszakos szavannaéghajlat
climat subpolar szubpoláris éghajlat
climat subtropical szubtrópusi éghajlat
climat subtropical deşertic szubtropikus sivatagi éghajlat
climat subtropical oceanic szubtrópusi óceáni éghajlat
climat subtropical semideşertic szubtropikus félsivatagi éghajlat
climat subtropical umed szubtrópusi nedves éghajlat
climat subtropical uscat szubtrópusi száraz éghajlat
climat temperat continental mérsékelt szárazföldi éghajlat
climat temperat continental arid mérsékelten kontinentális száraz éghajlat
climat temperat de tranziţie mérsékelt átmeneti éghajlat
climat temperat moderat valódi mérsékelt éghajlat
climat temperat oceanic mérsékelt óceáni éghajlat
climat temperat rece mérsékelt hideg éghajlat

climat tropical trópusi éghajlat
climat tropical semiarid trópusi félszáraz éghajlat
climat tropical umed trópusi nedves éghajlat
climat tropical uscat trópusi száraz éghajlat
climat tropical-musonic trópusi monszunéghajlat
climateric, *-ă mn* (*climatic*) klimatikus, éghajlati; *staţiune ~ă* (klimatikus) üdülőhely
climatic, *-ă mn* éghajlati, klimatikus; *condiţii climatice* éghajlati körülmények/viszonyok; *staţiune balneo-climatică* klimatikus (gyógy)fűrdőhely
climatologie éghajlattan, klimatológia
climă éghajlat, klíma; *clima deşerturilor* sivatagi éghajlat; *oraş cu climă blândă* enyhe éghajlatú város
climă alpină alpesi (havasi, hegyvidéki) éghajlat
climă blândă enyhe éghajlat
climă caldă forró éghajlat
climă continentală szárazföldi éghajlat
climă continentală rece kontinentális hideg éghajlat
climă de tranziţie átmeneti éghajlat
climă ecuatorială egyenlítői éghajlat
climă montană havasi/hegyvidéki éghajlat
climă oceanic-pacifică csendes-óceáni éghajlat
climă secetoasă aszályos éghajlat
climă semiaridă caldă meleg félszáraz éghajlat
climă subpolară sarkköri/szubpoláris éghajlat
climă subtropicală umedă nedves szubtrópusi éghajlat
climă temperată mérsékelt éghajlati öv
climă temperată caldă mérsékelt meleg éghajlat
climă temperat-continentală de tranziţie mérsékelt-szárazföldi átmeneti éghajlat
climă temperat-musonică mérsékelt monszunéghajlat
climă temperat-oceanică mérsékelt-óceáni éghajlat
climă temperat-umedă mérsékelt-nedves éghajlat
climă tropical deşertică sivatagi éghajlat, trópusi-sivatagi éghajlat
climă tropical musonică monszun-éghajlat
climă tropicală uscată száraz trópusi (térítői) éghajlat
climogramă éghajlati diagram
clivaj hasadás
clopotniţă harangláb
clopoţel csengettyűke (*Campanula*)
clopoţel alpin kárpáti csengettyűke (*Campanula carpatica*)
clor klór
clorid klorid
clorofilă klorofill
clorofluorocarbonaţi (*C.F.C*) klór-fluor-karbonátok, freongázok (CFC)
Cloşca cu Puii Fiastyúk (Plejádok, a Bika/Taurus csillagképben)
Cluj-Napoca Kolozsvár (város Romániában)
cnezat kenézség (*tört*)
coacăz ribiszke(bokor), ribizli(bokor) (*Ribes rubrum*)
coada cometei üstökös csóvája
coada zmeului sárkánygyökér (*Calla palustris*)
coada-calului mezei zsurló (*Equisetum arvense*)
coada-vulpii ecsetpázsit (*Alopecurus pratensis*)

coadă 1. farok; 2. *csill* csóva, farok
coala koala
coamă 1. gerinc; *coama muntelui* hegygerinc; 2. kóma (üstökösé)
coardă vessző, venyige
coarne agancs
coasta dalmată dalmát tengerpart
Coasta de Azur Azúr-part
coastă 1. oldal; *coasta muntelui* hegy oldala; part; *coastele tbsz Mării Negre* a Fekete-tenger partjai; *navigație de ~* part menti hajózás
cobalt kobalt
coborâre 1. leszállás, leereszkedés, süllyedés; *~ a temperaturii* hőmérséklet csökkenése/süllyedése, lehűlés; 2. lenyugvás (égitesté)
coborârea limitei pădurii erdőhatár lefelé húzódása
cocean kóró, szár
cocleală rézrozsda
cocor daru (*Grus grus*)
cocoș de munte fajdkakas, siketfajd (*Tetrao urogallus*)
cocotier kókuszdió (*Cocos nucifera*), kókuszpálma
cocs koksz
cod 1. törvénykönyv, jog; *cod civil* polgári törvénykönyv; *codul muncii* munkatörvénykönyv; *cod maritim* tengeri jog; 2. szabály, kódex; 3. jelkulcs
cod fiscal adószám
cod poștal irányítószám
codifica 1. törvénybe foglal; 2. kodifikál
coeficient arányszám, együttható
coelostat cölosztát (két síktükörből álló csillagászati eszköz)
coerent összefüggő
coiot prérifarkas (*Canis latrans*)
colaps összeomlás, kollapszus (csillagé)
colaps economic gazdasági összeomlás
colaps gravitațional gravitációs összeomlás/kollapszus
colectiv I. ~, *-ă mn* 1. kollektív; *contract colectiv* kollektív szerződés; 2. együttes, közös; *muncă colectivă* közös munka; II. *fn* közösség, munkaközösség
colectiv de muncă munkaközösség
colectivă szövetkezet, kollektív gazdaság (mezőgazdasági termelő szövetkezet)
colectivizare kollektivizálás, szövetkezesítés
colector, *-oare* gyűjtő; *canal colector* gyűjtőcsatorna
colibri kolibri (*Trochilus*)
colilie árvalányhaj (*Stipa*)
colină domb, tóhátság, halom
colină de morenă morénahalom
colină de morenă terminală végmoréna-vonulat
Colinele Mazuriei Mazuri-tóhátság
Colinele Pomeraniei Pomerániai-tóhátság
coliziune összeütközés
coliziune a plăcilor kőzetlemezek összeütközése
colmatare feltöltődés, eliszaposodás
coloană oszlop
coloană de aer légoszlop
coloană de apă vízoszlop
coloană de bazalt bazaltoszlop
coloană de corali koralltelep
coloană de mercur higanyoszlop
colon (*tört*) szabadparaszt, földműves (Latin-Amerikában)
colonie 1. gyarmat, gyarmatterület, kolónia; 2. település, telep
colonie de pinguini pingvinkolónia
colonizare 1. gyarmatosítás; 2. telepítés

colonizator, *-oare mn* gyarmatosító
colosă urbană városkolosszus
colț 1. *s fn* sarok, zúg; *în toate colțurile lumii* a világ minden zúgában; 2. *h fn* agyar; *colții mistrețului* vaddisznóagyar; 3. hajtás (növényé)
colț de stâncă sziklaszirt
Columbia (*Republica Columbia*) Kolumbia (Kolumbiai Köztársaság)
combatere 1. leküzdés; 2. irtás; *combaterea lăcustelor* sáskák irtása
combinat I. ~, *-ă mn* kombinált, összetett; II. *fn* kombinát (termelési folyamatokat egyesítő ipari létesítmény); ~ *forestier* erdőipari kombinát
combinat metalurgic fémipari kombinát
combinat petrochimic vegyipari kombinát
combinat siderurgic acélmű, vaskohászati kombinát
combinație de aluminiu alumíniumvegyület
combină arató-cséplő gép
combustibil fűtőanyag, tüzelőanyag, üzemanyag
combustibil fosil ásványi tüzelőanyag, fosszilis fűtőanyag
combustibil lichid cseppfolyós üzemanyag
combustibil nuclear nukleáris üzemanyag
combustibil poluant szennyező üzemanyag/fűtőanyag
combustie égés
comercial, *-ă mn* kereskedelmi; *acord comercial* kereskedelmi egyezmény; *relații tbsz comerciale* kereskedelmi kapcsolatok; *drept comercial* kereskedelmi jog
comerciant kereskedő
comerț kereskedelem
comerț angro nagykereskedelem
comerț cu amănuntul kiskereskedelem
comerț cu fildeș elefántcsont-kereskedelem
comerț cu sclavi rabszolgakereskedelem
comerț de schimb cserekereskedelem
comerț extern külkereskedelem
comerț intern belkereskedelem
comerț maritim tengeri kereskedelem
comerț mondial nemzetközi kereskedelem, világkereskedelem
cometă üstökös, kométa
comestibil, *-ă mn* ehető; *ciupercă comestibilă* ehető gomba
Comisia Europeană Európai Bizottság
comisie bizottság
comisie de control ellenőrző bizottság
comitet bizottság; *Comitetul Economic și Social* Gazdasági és Társadalmi Bizottság
companie társaság
companie de zbor légiforgalmi társaság
competent, *-ă mn* illetékes
competitiv, *-ă mn* versenyképes
competiție versengés
complex I. ~, *-ă mn* összetett, komplex; II. *fn* komplexum (pl. összefüggő épületek összessége)
complex zootehnic állattenyésztési gazdaság, farm
component I. ~, *-ă mn* összetevő, komponens; *forțe tbsz componente* összetevő erők; II. *fn* összetevő, alkotó; *componente tbsz ale solului* talaj összetevői
componență összetétel
componență etnică nemzetiségi összetétel
componență rasială faji összetétel
compoziția rocii kőzetfelépítés

compoziție összetétel, kompozíció
compoziție chimică kémiai összetétel
compus I. ~, *-ă mn* összetett; II. *h fn* 1. összetevő, komponens; 2. vegyület; ~ *toxic* mérgező (hatású) összetevő/vegyület
comun *-ă mn* közös
comună 1. község; 2. közösség
comună primitivă ősközösség
comunicare ştiinţifică tudományos értekezés
comunicație 1. közlés, kommunikáció; 2. közlekedés; *comunicație aeriană* légi közlekedés
comunism kommunizmus
comunitate életközösség, közösség
Comunitate Economică Europeană (*C.E.E.*) Európai Gazdasági Közösség (EGK, Közös Piac)
comunitate statală államközösség
comunitate tribală törzsi közösség
Comunitatea Economică a Cărbunelui şi Oțelului (*C.E.C.O.*) Európai Szén- és Acélközösség
Comunitatea Statelor Independente (*C.S.I.*) Független Államok Közössége (FÁK, a volt Szovjetúnió 11 tagköztársasága által 1991-ben létrehozott laza államszövetség)
con adventiv parazitakráter, mellékkráter
con de dejecție hordalékkúp, törmelékkúp
con de umbră árnyékkúp
con dolomitic dolomitkúp
con principal főkúp
con secundar mellékkúp
con vulcanic vulkáni kúp
conac udvarház
concentrare tömörülés, koncentráció; ~ *de capital* tőkekoncentráció
concentrare de oraşe várostömörülés, városkoncentráció
concentrare demografică népesség-koncentráció
concentrare industrială ipari koncentráció, ipari tömörülés
concentrare industrială petrolieră kőolajipari tömörülés
concentrare industrială portuară kikötői iparközpont
concentrare umană népességtömörülés
concentrare urbană városkoncentráció, várostömörülés
concentrarea capitalului tőkekoncentráció
concentrarea populației népességtömörülés
concentrație de bioxid de carbon szén-dioxid-koncentráció
concentrație de săruri sók koncentrációja
concentrație fluctuantă változó töménység
concepție felfogás, hit, elmélet
concepție despre tectonica plăcilor kőzetlemezek elmélete
concepție heliocentrică heliocentrikus felfogás, napközpontú felfogás
concreştere összenövés
concreştere epitaxială epitaxiális összenövés
concreştere paralelă párhuzamos összenövés
concrețiune minerală konkréció
condensare kicsapódás, kondenzálódás
condensarea vaporilor de apă vízpára kicsapódása, vízgőzkicsapódás, vízgőz-kondenzáció
condiție feltétel, körülmény, adottság, viszony
condiție climaterică éghajlati viszony
condiție climatică éghajlati körülmény, éghajlati adottság

condiție de bază alapfeltétel
condiție de climă éghajlati feltétel
condiție de mediu környezeti feltétel
condiție de viață életfeltétel, létfeltétel
condiție geologică geológiai feltétel
condiție naturală természeti feltétel
condiții *tbsz* **de precipitații** csapadékviszonyok
condor kondorkeselyű (*Vultur gryphus*)
condorul doamnei sarkantyúka (*Tropaeolum*)
conducător vezető
conducere 1. vezetés, irányítás; 2. vezetőség
conducere de stat államvezetés
conductă csővezeték, vezeték
conductă de apă vízvezeték
conductă de gaz metan földgázvezeték
conductă petrolieră kőolajvezeték
conductă submarină tenger alatti csővezeték
confecționarea dantelelor csipkeverés
confederativ, *-ă mn* szövetséges, konföderációs; *uniune ~ă de state* államok konföderációs szövetsége
confederație államszövetség
conflict viszály, konfliktus
conflict de frontieră határviszály
conflict interetnic etnikumok közötti viszály, nemzetiségi összeütközés
conflicte etnice etnikai konfliktusok
confluență összefolyás
confucianism konfucianizmus
conglomerat konglomerátum
conifere *tbsz* toboztermők (tűlevelűek); *pădure de conifere* fenyőerdő
conjuncție együttállás, konjunkció (*csill*)
consangvin vérrokon
conservare megőrzés, konzerválás, megóvás
conservare a biodiversității biodiverzitás megőrzése
conservare a mediului natural természeti környezet megóvása
consiliu de conducere vezetőtanács
consiliu local helyi önkormányzat
Consiliul de Ajutor Economic Reciproc (*CAER*) Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa (KGST)
Consiliul de Miniștri Miniszteri Tanács
Consiliul European Európai Tanács
Consiliul Europei Európa Tanács (*Council of Europe*)
constant I. ~, *-ă mn* állandó, konstans; II. *fn* állandó, konstans
constantă de rețea rácsállandó
constantă solară napállandó
Constanța Konstanca (város Romániában)
constanță állandóság
constanță a unei specii (vmely) faj állandósága
constelația Andromeda Andromédaköd
constelația Boarul Ökörhajcsár-csillagkép
constelație konstelláció, csillagkép
constitui jelent, alkot, képez
constituire létesítés, megalkotás, alkotás
constituție alkotmány
construcție 1. építés, építmény; 2. gyártás, gyártmány
construcție de autoturisme személygépkocsi-gyártás
construcție de autovehicule gépjárműgyártás
construcție de avioane repülőgépgyártás

construcție de nave hajógyártás
consum fogyasztás
consum de energie energiafogyasztás
consum de materii prime nyersanyagfogyasztás
consum de produs termékfogyasztás
consum de produse agricole mezőgazdasági termékfogyasztás
consum de produse industriale ipari termékfogyasztás
consumator fogyasztó
consumator de apă vízfogyasztó
consumator primar elsődleges fogyasztó
conştiinţă etnică nemzeti öntudat
cont bankszámla
contaminare szennyezés, fertőzés
contaminarea aerului levegőszennyezés
continent földrész, kontinens, világrész
continent de gheaţă jégkontinens
continent defalcat tagolt kontinens
continent insular szigetvilág
continent tropical trópusi földrész
continent umanizat emberlakta földrész
continental, *-ă mn* szárazföldi, kontinentális
continentalism kontinentalizmus, szárazföldiség (jelleg)
continentul american amerikai kontinens
continentul eurasiatic eurázsiai kontinens
continentul Pangaea Pangea őskontinens
contingent korosztály, évjárat
contrabandă csempészés
contract szerződés
contract cadru keretszerződés
contractare kontrakció, zsugorodás
contracurent ellenáramlás
Contracurentul Ecuatorial Egyenlítői-ellenáramlás
contrafăcut hamisított
contraspionaj kémelhárítás
contrast különbség, kontraszt, ellentét
contrast economic gazdasági különbség
contrast termic termikus ellentét, termikus kontraszt
contravaloare ellenérték
contravenţie kihágás, szabálysértés
contribuabil adófizető
control ellenőrzés, kontroll
control al naşterilor születésszabályozás
conţinut tartalom
conţinut humic humusztartalom
conţinut petrografic kőzettani felépítés
conurbaţie konurbáció, városhalmaz, városcsoportosulás
convenţie egyezmény; *convenţie economică* gazdasági egyezmény
convenţional, *-ă mn* egyezményes
convergenţa meridianelor délkörök összefutása
convergenţă összefutás, összetartás, összehajlás
cooperare együttműködés
cooperare comercială kereskedelmi együttműködés
cooperare economică gazdasági együttműködés
cooperare internaţională nemzetközi együttműködés
cooperativă de consum fogyasztási szövetkezet
cooperativă de credit hitelszövetkezet
cooperativă de stat állami szövetkezet
coordonată koordináta
coordonată cerească égi koordináta
coordonate ecuatoriale egyenlítői koordináták

coordonate geografice földrajzi koordináták
coordonate orare órakoordináták
copăcel cserje
Copernic Kopernikusz
copitat patás állat
coproprietar társtulajdonos
corabie gálya, (vitorlás)hajó
coral korall
coraziune korrázió (felszínalakító erő)
Cordiliera Americană Amerikai-Kordillerák
Cordiliera Andină Andok, Dél-amerikai Kordillerák
Cordiliera Betică Betikai-Kordillerák
Cordiliera Birmană Arakan-(Arakán-) hegység
Cordiliera Malaysiană Központi-hegyvidék (Barisan Titiwangsa, Main Range) déli (malajziai) része
Cordiliera Nord-Americană Észak-amerikai-Kordillerák
Cordiliera Vietnameză Vietnami-hegység
cordon zsinór, sáv, (föld)nyelv, öv, párkány
cordon de nisip homokzátony, homokturzás, homoksáv
cordon litoral parti turzás (szegélyturzás)
cordon litoral partnyelv, parti turzás, tengerparti öv
corecție korrekció, kiigazítás
Coreea Korea
Coreea de Nord Észak-Korea
Coreea de Sud Dél-Korea
coridă bikaviadal
corindon korund (ásvány)
cormoran kormorán, kárókatona (*Phalacrocorax carbo*)
coroana soarelui napkorona
coroană korona
coroană a copacului fakorona
coronament lombkorona
coronograf koronográf (napkorona megfigyelésére szolgáló műszer)
corp ceresc égitest
corp cosmic kozmikus égitest
cort cu pături nemezsátor
cort din piei bőrsátor
cort din piei de capră kecskebőrsátor
cositor ón
cosmodrom kilövőállomás
cosmos kozmosz, világmindenség
costisitor, *-oare mn* költséges
coș kürtő, kémény
coș vulcanic vulkáni kürtő
Cot al Donului Don-kanyar
cotă magassági méret, szint
cotă de altitudine magassági pont
cotă de amortizare leírási hányad
cotă de inundație áradásszint
cotă de nivel vízállás
cotele apelor râurilor vízállás, vízszintmagasság
cotton belt gyapotöv (Észak-Amerikában)
covor vegetal (talajt borító) növénytakaró
Cracovia (*Polonia*) Krakkó (város Lengyelországban)
crap ponty (*Cyprinus caprio*)
crater kráter
crater meteoritic meteoritkráter
crater principal főkráter
crater vulcanic vulkáni kráter
Craterul Barringer Barringer-kráter
crăpătură hasadás, hasadék, repedés, nyílás, rés
crăpătură lunară holdrianás
creasta valului hullámhát, hullámgerinc, hullámtaraj
creastă taréj, taraj, hegyorom, hegygerinc
credit hitel
crenel lőrés

crepuscul alkonyat, szürkület
crescător de animale állattenyésztő
crescătorie de animale állattenyésztő telep/farm
creştere 1. növekedés, növelés; 2. tenyésztés; 3. emelkedés; 4. szaporodás
creştere de ovine juhtenyésztés
creştere demografică népességnövekedés, demográfiai növekedés
creştere demografică explozivă népességrobbanás, robbanásszerű népességnövekedés, demográfiai robbanás
creşterea animalelor állattenyésztés
creşterea animalelor pentru blană prémesállat-tenyésztés
creşterea bovinelor szarvasmarha-tenyésztés
creşterea cabalinelor lótenyésztés
creşterea naturală a populaţiei természetes népszaporodás/népszaporulat
creşterea nivelului mării tengerszint-emelkedés
creşterea populaţiei népesség gyarapodása, népességnövekedés, népességszaporodás
creşterea porcinelor sertéstenyésztés
creşterea producţiei termelésnövelés
creştinism kereszténység
creştinism catolic katolikus kereszténység
Creta (*Insula Kriti*) **Kréta** (*újgör Kríti*, *ógör Krété*, sziget a Krétai-tengerben)
cretacic kréta időszak (földtörténeti középkor)
cretă kréta (mészkő)
crevasă gleccserrepedés
crin de mare tengeri liliom (*Crinoidea*)
crin de munte vörösfenyő (*Larix decidua*)
criosferă krioszféra, jégöv, kriozóna (sarki jégsapkák, jégtakaró és gleccserek összefoglaló neve)
criptozoic kriptozoikum
crisalidă báb
cristal kristály
cristal de gheaţă jégkristály
cristal de sare sókristály
cristalin, *-ă mn* kristályos
cristalizare kristályosítás, kristályosodás
cristalizat, *-ă mn* kristályos
cristalografie kristálytan
Crişana Körös-vidék
Crişul Alb Fehér-Körös
Crişul Negru Fekete-Körös
Crişul Repede Sebes-Körös
crivăţ nemere, krivec (északkeleti száraz hideg szél Moldvában)
crizantemă krizantém, margitvirág (*Dendranthema, Chrysanthemum*)
criză válság, krízis
criză a mediului környezeti válság
criză a petrolului olajválság
criză economică gazdasági válság
criză energetică energiaválság
croat (*popor*) horvát (nép)
Croaţia Horvátország (Horvát Köztársaság)
croazieră tengeri körutazás
crocodil krokodilus (*Crocodilus*)
crom króm
cromatofor színsejt
cromosferă kromoszféra (színövezet)
cromozomă kromoszóma
cronogramă kronogram, kronogramma (esemény időpontját római számjegyekkel jelölő felirat)
crovuri *tbsz* löszdolinák
crustă kéreg
cuarţ kvarc (ásvány)

Cuaternar negyedidőszak, negyedkor
cuaternar, *-ă mn* negyedkori, negyedidőszaki
Cuba Kuba (Kubai Köztársaság)
cubic, *-ă mn* köbös, kocka alakú
cubilou olvasztókemence
cuc kakukk (*Cuculus canorus*)
a **cuceri** hódít, elhódít
cucerit, *-ă mn* elhódított, elfoglalt; *teritoriu cucerit* elhódított terület
cuestă kueszta, rétegfej
cuibări fészkel
cuişoare szekfűszeg (*Caryophyllus aromaticus*)
culegere betakarítás, gyűjtés
culme csúcs, magaslat, hegytető
culme de anticlinal antiklinális csúcs, antiklinális magaslat
culme izolată elszigetelt csúcs, szigetszerű csúcs
culme stâncoasă sziklagerinc
culoar folyosó, szoros, átjáró, árok
culoar de avalanşă lavinafolyosó, lavinaárok
culoare szín
Culoarul Bistrei Bisztra-árok
Culoarul Rucăr-Bran Törcsvári-átjáró
Culoarul Timiş-Cerna Temes–Cserna-árok
culori convenţionale egyezményes színek
cult felekezet
cultivare termesztés, művelés
cultura grâului búzatermesztés
cultură 1. (*biol*, *mezőg*) művelés, termesztés, ültetvény, kultúra, tenyésztés, tenyészet; 2. (*társ*) kultúra, műveltség, művelődés; ~ *generală* általános műveltség
cultură a bumbacului gyapottermesztés
cultură a cafelei kávétermesztés
cultură a ceaiului teatermesztés
cultură a mărului almatermesztés
cultură a orezului rizstermesztés
cultură a plantelor növénytermesztés
cultură a trandafirilor rózsatermesztés
cultură a viermelor de mătase selyemhernyó-tenyésztés
cultură agricolă mezőgazdasági művelés, termesztés, kultúra
cultură de alge algakultúra
cultură de arbori de cauciuc kaucsukfa-ültetvény
cultură de bumbac gyapotültetvény
cultură de câmp deschis nyiltföldi / szabadföldi termesztési forma
cultură de masă tömegkultúra
cultură de orez rizskultúra, rizsföld
cultură de plantă suculentă vízigényes növénykultúra
cultură de seră üvegházas termesztési forma
cultură de tip occidental nyugati típusú kultúra
cultură de tip oriental keleti típusú kultúra
cultură extensivă külterjes földművelés
cultură extensivă a orezului külterjes rizstermesztés
cultură horticolă kertészeti kultúra
cultură tradiţională hagyományos gazdálkodás
cultură tropicală trópusi termények művelése
cultură universală egyetemes kultúra
cumpăna apelor vízválasztó
cumulonimbus kumulonimbusz (*lat cumulonimbus*), zivatarfelhő
cumulus kumulusz (*lat cumulus*) gomolyfelhő
cunoaştere ismeret
cunoaştere a hărţii térképismeret

cunoaştere a naturii természetismeret
cunoştinţe astronomice csillagászati ismeretek
cunoştinţe climatologice éghajlattani ismeretek
cunoştinţe geografice földrajzi ismeretek
cunoştinţe geologice földtani ismeretek
cupolă de extensiune dagadókúp
cupru réz
curatelă gondnokság
curătură irtvány
curăţare tisztítás
curbă 1. görbe; 2. kanyar
curbă de lumină fényváltozási görbe
curbă de nivel szintvonal, szintgörbe
curbă de nivel ajutătoare segédszintvonal
curbă de nivel intermediară felezőszintvonal
curbă de nivel normală alapszintvonal
curbă de nivel principală főszintvonal
curbă hipsografică hipszografikus görbe
curbă hipsometrică hipszometrikus görbe
curbă termică hőmérsékleti görbe
curcan pulyka (*Meleagris gallopavo*)
curcubeu szivárvány
curent I. ~, *-ă mn* folytonos, folyó folyamatos, mindennapi; II. ~, *-nţi h fn* 1. (*term*) áramlat, ár, áramlás; 2. (*en*) áram; ~ *electric* villanyáram, villamos/elektromos áram; III. ~, *-e n fn* (*társ*) 1. irányzat; *curent politic* politikai irányzat; 2. (eszmei) áramlat
curent atmosferic légáramlat
curent cald meleg áramlás/áramlat
curent de aer levegőáramlás
curent de compensaţie kiegyenlítő áramlás
curent de convecţie konvekciós áramlás, felszálló légáramlás
curent de derivă széláramlás
curent de migraţie migrációs áramlat/áramlás
curent de reflux apályáramlás
curent ecuatorial egyenlítői áramlás / áramlat
curent ecuatorial de nord észak-egyenlítői-áramlás/áramlat
curent ecuatorial de sud dél-egyenlítői-áramlás/áramlat
curent jet futóáramlás, magaslégköri futóáramlás
curent magmatic magmaáramlás
curent malthusianist malthusi irányzat/elmélet
curent marin tengeráramlás
curent oceanic óceánáramlás, óceáni áramlás/áramlat
curent oceanic cald meleg óceáni áramlás/áramlat
curent oceanic rece hideg óceáni áramlás/áramlat
curent rece hideg áramlás/áramlat
Curentul Agulhas Agulhas-áramlás
Curentul Atlanticului de Nord Észak-atlanti-áramlás
Curentul Australiei de Est Kelet-ausztráliai-áramlás
Curentul Australiei de Vest Nyugat-ausztráliai-áramlás
Curentul Benguelei Benguela-áramlás
Curentul Braziliei Brazil-áramlás
Curentul Cald Mozambic Mozambik-áramlás
Curentul Californiei Kaliforniai-áramlás
Curentul Canarelor Kanári-áramlás
Curentul Caraibilor Karib-áramlás

Curentul Golfului Golf-áramlás
Curentul Kuro-Shiwo Kurosio- (Kuro-shio-) áramlás
Curentul Labradorului Labrador-áramlás
Curentul Oya-Shiwo Ojasio- (Oya-shio-) áramlás
Curentul Peruului Humboldt-áramlás, Perui-áramlás
curenți ai vânturilor de vest nyugatiszél-áramlások
curgere folyás, folyam
curgere de lavă lávafolyás
curgere noroioasă sárlavina
curmal datolyapálma (*Phoenix*)
curmală datolya
curs 1. folyás (pl. vízé); 2. lefolyás (jelenségé); 3. árfolyam; 4. események menete/folyamata
curs de apă vízfolyás
curs de apă subteran felszín alatti vízfolyás, búvópatak
curs inferior alsó folyás; *curs inferior al râului* vízfolyás alsó szakasza
curs mijlociu középső folyás; ~ *al râului* vízfolyás középső szakasza
curs principal főfolyás
curs sinuos kanyargós folyás
curs superior felső folyás; ~ *al râului* vízfolyás felső szakasza
cursul râului vízfolyás
curte 1. udvar; *păsări de* ~ házi szárnyasok
Curtea Constituțională Alkotmánybíróság
Curtea de Apel Ítélőtábla
Curtea de Arbitraj Internațional Nemzetközi Döntőbíróság
Curtea de Conturi Számvevőszék
Curtea Supremă de Justiție Legfelsőbb Bíróság
custură hegyfok, csúcs, szirt
cutare gyűrődés
cutarea sedimentelor üledékek gyűrődése
cută redő, ránc, vetődés
cută de înclinare áttolt takaróredő
cută diapiră diapír (kőzetbe gombaszerűen betüremkedő képződmény)
cută faliată megtört redő, gyűrődéses vetődés
cută simplă normál redő
cutremur földmozgás, földrengés, szeizmikus mozgás
cutremur de pământ földrengés
cutremur intermediar közepes mélységű rengés
cutremur profund nagy mélységű rengés
cutremur superficial felszín közeli rengés
cuvetă teknő, medence, mélyedés
cuvetă lacustră tómedence
cuvetă lacustră stâncoasă sziklás tómedence
cuvetă tectonică tektonikai teknő/mélyedés
cvadratură kvadratúra, negyedállás (a bolygók és a Nap különleges helyzete)
cvorum határozatképességi létszám

D

a **da în arendă** haszonbérbe ad
dafin babérfa (*Laurus nobilis*)
dalie dália (*Dahlia*)
dană rakodóhely, kikötői raktár
Danemarca Dánia (Dán Királyság)
danez dán
dată 1. adat; 2. időpont
dată astronomică csillagászati adat
dată hidrografică vízrajzi adat
dată meteorologică meteorológiai adat
dată paleomagnetică paleomágneses adat
datină szokás, hagyomány; *datină străbună* ősi hagyomány; *datinile tbsz țării* az ország szokásai
dator adós
a **datora** tartozik, adós
datorie 1. adósság, tartozás; *datorie publică* köztartozás; *datorie de stat* (*publică*) államadósság; 2. kötelesség; *datorie cetățenească* állampolgári kötelesség
datornic 1. (*debitor*) adós; 2. (*creditor*) hitelező
daună kár, károsodás; *daună ireversibilă* visszafordíthatatlan kár/károsodás, irreverzíbilis károsodás
deal domb
deal de morenă morénadomb
Dealurile de Vest Nyugati-dombvidék (Szilágysági-dombvidék, Körösvidéki-dombság és a Lippai-dombvidék együttesének román földrajzi neve)
Dealurile Iudeei Júdeai-dombvidék
Dealurile Subcarpatice Szubkárpáti-dombvidék
debarcader kikötőhely, rakpart
debit hozam, vízhozam
debit al râului folyó vízhozama
debit maxim legnagyobb vízhozam
debit mediu anual évi közepes vízhozam, vízhozam évi középértéke
debit mediu lunar havi közepes vízhozam, vízhozam havi középértéke
debit mediu multianual sokévi közepes vízhozam, vízhozam sokévi középértéke
debit mediu sezonier vízhozam időszaki középértéke
debit mediu zilnic vízhozam napi középértéke
debit minim legkisebb vízhozam
debitare 1. számlamegterhelés; 2. darabolás, felfűrészelés
debitor adós
debleu (út)bevágás
Debrețin Debrecen (város Magyarországon)
decantare ülepítés, üledék
deces elhalálozás
Declarația Universală a Drepturilor Omului Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata
declin hanyatlás
declin demografic demográfiai hanyatlás
declin economic gazdasági hanyatlás
declinație deklináció, mágneses deklináció/elhajlás
decolonizare gyarmatrendszer felbomlása, gyarmatosítás megszüntetése
decongestionare tehermentesítés
decongestionarea zonelor suprapopulate túlnépesedett övezetek tehermentesítése

defect hiba, defektus
defect de rețea rácshiba
deferlare hullámtörés, hullámmorajlás
deficit deficit, hiány, veszteség, fogyás
deficit de forță de muncă munkaerőhiány
deficit de produse alimentare élelmiszerhiány
deficit de scurgere lefolyási veszteség
deficit natural természetes fogyás
defileu szurdok, hegyszoros
Defileul Dunării Aldunai-szoros
deflație defláció, szélkifúvás
deformare alakváltozás, torzulás, deformáció
deformare elastică rugalmas alakváltozás
deformare plastică maradó alakváltozás
defrișare irtás; *defrișare a pădurii* erdőirtás, erdőtarolás
defrișare prin incendiere égetéses erdőirtás
degajare kibocsátás, kipárolgás
degajare de energie energiakibocsátás
degajare de vapori kipárolgás
degradare lepusztulás, károsodás, leromlás, lemorzsolódás, rombolás
degradare accentuată a mediului környezet fokozott károsodása
degradare a habitatelor élőhelyek tönkretétele
degradare a mediului környezet károsodása, környezetrombolás
degradare a solului talajrontás, talaj lerontása/leromlása, talajminőség-csökkenés, talajpusztulás, talajdegradáció
degradare chimică vegyi/kémiai degradáció/leromlás (talajé)
degradare fizică fizikai degradáció / leromlás (talajé)
Delta Dunării Duna-delta
deltă delta, deltatorkolat
deltă secundară másodlagos delta
demografic, *-ă mn* népesedési
demografie demográfia, népesség tanulmányozása
denivelare egyenetlenség, szintkülönbség
densitate sűrűség
densitate agrară agrársűrűség
densitate medie a populației átlagos népsűrűség
densitatea materiei planetei bolygó anyagsűrűsége
densitatea planetei bolygó sűrűsége
densitatea populației népsűrűség
densitatea rețelei hidrografice vízhálózati sűrűség
denudare denudáció, letarolás, lepusztulás
denumire geografică földrajzi elnevezés, földrajzi név
deosebire különbözőség, megkülönböztetés, különbség
departament főosztály, kerület
depărtare eltávolodás, távolodás, távolítás
deplasament 1. vízkiszorítás (hajóé); 2. (*greutatea totală a unei nave*) hajó teljes súlya
deplasare elmozdulás, elmozdítás, vándorlás
deplasare aparentă látszólagos elmozdulás
deplasare definitivă végleges vándorlás
deplasare paralactică parallaktikus elmozdulás
deplasare sezonieră időszaki (szezonális) vándorlás / helyváltoztatás
deplasare temporară ideiglenes vándorlás, ideiglenes helyváltoztatás
deplasarea magmei magmaáramlás

deplasarea plăcilor tectonice kéreglemezek elmozdulása, kéreglemezek vándorlása
deplasarea polilor sarkok vándorlása
deplasarea polilor tereştri Föld sarkainak ingadozása
deplasarea populaţiei népességvándorlás
depopulare elnéptelenedés, elnéptelenítés
deportare deportálás, száműzés, száműzetés
depozit 1. raktár; 2. tároló; 3. (*pénz*) (bank)betét; 4. (*geol*) lerakódás; *~e calcaroase* mészlerakódás; 5. (*depozit de decantare*) üledék, lerakódás; *~e marine* tengeri lerakódás(ok); 6. (*vegy*) maradék; *~ prin evaporare* lepárlási maradék
depozit toxic méregraktár, mérgezőanyag-tároló
depozitare raktározás
depozitare a deşeurilor hulladéktárolás
depozitarea deşeurilor nucleare nukleáris hulladékok tárolása
depreciere (*pénz*) elértéktelenedés; *~a monedei* pénz elértéktelenedése
depresiune 1. medence; *depresiune subcarpatică* szubkárpáti-medence; 2. mélyedés, süppedés; *depresiune eoliană* szél okozta mélyedés; 3. depresszió, nyomáscsökkenés, légritkulat; *depresiune atmosferică* légköri depresszió; *depresiune barometrică* légnyomáscsökkenés; 4. pangás, depresszió; *depresiune economică* gazdasági pangás
depresiune de eroziune eróziós medence
depresiune endoreică lefolyástalan medence
depresiune închisă zárt medence
depresiune tectonică tektonikus medence
Depresiunea Almaşului Almás-medence (Szilágy megye)
Depresiunea Almăjului Almás-medence (Krassó-Szörény megye)
Depresiunea Bârsei Barcasági-medence
Depresiunea Beiuşului Belényesi-medence
Depresiunea Borsec Borszéki-medence
Depresiunea Brad Brádi-medence
Depresiunea Braşovului Brassói-medence (román földrajzi név, a Barcasági-medence és a Háromszéki-medence együttes neve)
Depresiunea Caraş-Ezeriş Krassói-medencesor
Depresiunea Carpatică Kárpát-medence
Depresiunea Ciucului Csíki-medence
Depresiunea Dornelor Dornai-medence
Depresiunea Giurgeului Gyergyói-medence
Depresiunea Haţeg Hátszegi-medence
Depresiunea Huedin Bánffyhunyadi-medence
Depresiunea Kalahari Kalahári-medence
Depresiunea Maramureşului Máramarosi-medence
Depresiunea Oraviţa Oravicai-medence
Depresiunea Ostrava Osztrovai-medence
Depresiunea Petroşani Petrozsényi-medence
Depresiunea Transilvaniei Erdélyi-medence
Depresiunea Treiscaune Háromszéki-medence

Depresiunea Vad Révi-medence
Depresiunea Zarandului Zárándi-medence
depunere 1. lerakás, lerakódás, üledék; 2. betét (banki)
deriva continentelor kontinensvándorlás
derivare 1. eltérítés, elvezetés (vízé); elágazás (úté); 3. sodródás (hajóé)
derivă 1. sodrodás, vetődés (pl. hajóé); 2. eltérés, elhajlás
desalinizare sótalanítás
a **descălecare** 1. (*ált*) lóról leszállás; 2. (*tört*) letelepedés, letelepítés, országalapítás, honalapítás
a **descărca** lerak
a se **descărca** kisül
descărcare 1. lerakás; 2. kisülés
descărcare electrică elektromos kisülés; *descărcări tbsz atmosferice* légköri kisülések
descătuşat, *-ă mn* felszabadított, felaszabadult; *forţe tbsz descătuşate* felszabadult erők
deschis, *-ă mn* nyitott, nyílt
descompunere bomlás
descoperire felfedezés, feltárás
descoperire arheologică régészeti lelet/feltárás
descoperire geografică földrajzi felfedezés
descuamare kérges/réteges/hámló aprózódás
desecare lecsapolás
despădurire erdőtlenítés, erdőirtás, erdő letarolása
despădurire neraţională ésszerűtlen erdőtlenítés/erdőirtás
despotism önkényuralom
desţelenire gyeptelenítés, gyep feltörés
desţelenire a terenurilor ugarfeltörés
desţelenire de păşune legelőfeltörés
desţelenire abuzivă mértéktelen / túlzott gyeptelenítés
deşert sivatag
deşert cald meleg sivatag
deşert central központi sivatag
deşert cu aspect deluros dombos/hullámos felszínű sivatag
deşert cu iarnă blândă enyhe telű sivatag
deşert cu loess löszsivatag
deşert de gheaţă fagysivatag
deşert de stâncă sziklasivatag
deşert de zonă temperată mérsékelt égövi sivatag
deşert îngheţat jégsivatag
deşert nisipos homoksivatag (*arab* erg)
deşert polar sarkvidéki sivatag
deşert rece hideg sivatag
deşert subtropical szubtrópusi sivatag
deşert tropical forró égövi/trópusi sivatag
deşert tropical de altitudine scăzută alacsony fekvésű trópusi sivatag
deşert umanizat humanizált/társadalmi tevékenység által átalakított sivatag
deşertificare sivatagosodás, elsivatagosodás
deşertizare sivatagosodás, elsivatagosodás; *risc de deşertizare* sivatagosodás veszélye
Deşertul Arabiei Arab-sivatag
Deşertul Atacama Atacama-sivatag
Deşertul Gobi Góbi-sivatag
Deşertul Libian Líbiai-sivatag
Deşertul Namib Namíb-sivatag
Deşertul Negev Negev-sivatag
Deşertul Nubiei Núbiai-sivatag
Deşertul Sahara Szahara (sivatag)
Deşertul Takla Makan Takla-Makán-sivatag
Deşertul Tarim Tarim-sivatag
Deşertul Thar Thar-sivatag

Deşertul Turan Turáni-sivatag
Deşertul Victoria Nagy-Viktória-sivatag
deşerturi şi semideşerturi din zona temperată mérsékelt övi sivatagok és félsivatagok
deşeu hulladék
deşeu radioactiv radioaktív hulladék
detergent tisztítószer
deteriorare romlás, rombolás, rongálás
deteriorarea mediului înconjurător környezetromlás
determinare meghatározás, kijelölés
determinare a mărimii nagyság / kiterjedés meghatározása
determinare a orientării irány / irányítás meghatározása
determinare a poziției fekvés /helyzet meghatározása
determinarea vârstei prin metodă radiometrică radiometrikus kormeghatározás
detritivor törmelékevő
deținut fogoly
deversor túlfolyó
deviere elhajlás, eltérés
devonian, *-ă mn* devon időszakbeli
dezagregare aprózódás, szétmállás, mállás, szétmállasztás
dezagregare biologică biológiai mállás
dezagregare datorită fenomenelor de îngheț fagyaprózódás
dezagregare fizică fizikai aprózódás
dezagregare termică hőaprózódás
dezagregarea rocii kőzetaprózódás
dezagregat (felaprózódott) közettörmelék
dezagregat bazaltic bazalttörmelék
dezastru csapás, szerencsétlenség, vész; ~ *natural* természeti csapás
dezechilibrare egyensúlybomlás
dezechilibru megbomlott egyensúlyi állapot, egyensúlyzavar
dezechilibru ecologic ökológiai / környezeti egyensúly bomlása
dezechilibru global globális egyensúly-felbomlás
dezgheț olvadás
dezindustrializare ipartalanítás, ipari tevékenység felszámolása
dezintegrare bomlás; ~
dezintegrare radioactivă radioaktív bomlás
dezurbanizare (*ang counterurbanization*) dezurbanizáció, ellenurbanizáció
dezvoltare fejlesztés, fejlődés
dezvoltare de regiune régiófejlesztés
dezvoltare disproporțională aránytalan fejlődés
dezvoltare durabilă fenntartható fejlesztés/fejlődés (Riói Nyilatkozatban elfogadott környezetfejlesztési cél)
dezvoltare economică gazdasági fejlődés, gazdasági felvirágzás
dezvoltare industrială iparfejlesztés, ipari fejlődés
dezvoltare inegală egyenlőtlen fejlődés
dezvoltare tehnică műszaki fejlődés
dezvoltare teritorială területi fejlettség
dezvoltarea industriilor iparfejlesztés, ipartelepítés
diaclază kőzethasadék
diagramă diagram
diagramă de climă éghajlati diagram
diagramă de precipitații csapadékgörbe
diagramă spectru-luminozitate fényszínkép-diagram
dialect nyelvjárás
diamant gyémánt
diametru átmérő

diametru al Pământului Föld átmérője
diapir, *-ă mn* diapír (*gör diapeiro* = behatol szóból, gombaszerűen betüremkedő)
diatomit diatomit, kovaföld
dicotiledonat kétszíkű növény
diecezǎ egyházmegye (püspöki)
diferenţă 1. eltérés; 2. különbség, különbözet
diferenţă de precipitaţii csapadékeltérés
diferenţă de presiune légnyomáskülönbség
diferenţă de preţ árkülönbözet
diferenţă de temperatură hőmérséklet-különbség
diferenţiere chimică kémiai differenciálódás/tagozódás
diferenţiere economico-geografică gazdaságföldrajzi különbség/tagozódás
diferenţiere fizico-geografică természetföldrajzi különbség/tagozódás
diferenţiere internă belső differenciálódás
dificultate nehézség, akadály
dificultate economică gazdasági nehézség
difracţie diffrakció, elhajlás
difuz, *-ă mn* szórt, diffúz; *lumină difuză* szórt fény
dig gát, védőgát, hullámtörő gát, moló, torlasz
digestie emésztés
dihor 1. görény (*Mustela putoris*); 2. nyest (*Martes foina*)
a se **dilata** kitágul, kiterjed
dilatare tágulás, kiterjedés; *dilatare termică* hőkiterjedés, hő okozta tágulás
dimensiune méret, kiterjedés
diminuare csökkenés, kisebbedés
diminuare a stratului de ozon az ózonréteg elvékonyodása/csökkenése
dinamic, *-ă mn* dinamikus
dinamica plăcilor kéregdinamika
dinamica populaţiei népességdinamika
dinamica scoarţei terestre földkéreg dinamikája, földkéregmozgás
dinamică dinamika
Dinaridele Dinaridák (balkáni lánchegység)
dinozaur dinoszaurusz (*Dinosauria*)
diorit diorit (kőzet)
dioxid de carbon szén-dioxid
dioxid de carbon în stare solidă szilárd halmazállapotú szén-dioxid
dioxid de sulf kén-dioxid
direcţia medie a vântului átlagos szélirány
direcţia muntelui hegység csapásiránya, hegység futásiránya
direcţia vântului szélirány
direcţie astronomică csillagászati irány
direcţie cartografică térképészeti tájolás
disc Secchi Secchi-féle korong
discontinuitatea Moho Moho-határfelület
diseminare beporzás, megtermékenyítés
dispariţie kipusztulás, kiveszés, eltűnés
dispariţie a unor specii fajok kipusztulása/eltűnése
dispărea kivész, kipusztul
dispersie szóródás
dispersie a luminii színszóródás
disponibilitate rendelkezési állomány
distanţă zenitală zenittávolság
distilare desztillálás, lepárlás
distilare de sare sólepárlás

distribuție eloszlás, elosztás, beosztás
district járás
distrugere pusztítás, tönkretétel
distrugerea peisajului tájrombolás
distrugerea stratului de ozon ózonréteg elvékonyodása
divagant, *-ă mn* kanyargó
divagare eltérés, kanyargás, irányváltoztatás (folyóvízé)
divagare a râului folyó kanyargása
divagație eltérés, elkanyarodás
divergență ellentét
diversificare a climei éghajlat változatossá válása
diversificat, *-ă mn* változatos
diversitate változatosság, diverzitás
diversitate culturală kulturális változatosság
diversitate regională területi különbség/változatosság
diviziune 1. megosztás, osztás; 2. beosztás
diviziunea muncii munkamegosztás
a se **dizolva** feloldódik
dizolvant oldószer
dizolvare oldás
Djibouti Dzsibuti (független ország ÉK-Afrikában)
dobândă kamat
Dobrogea Dobrudzsa
doc dokk
documentație adatgyűjtés, dokumentáció, tájékoztató alap
dolină töbör, dolina, víznyelő
dolomită dolomit
dom 1. székesegyház, dóm; 2. kupola(boltozat), boltozat; 3. dóm (kifelé hajló szárnyú rétegboltozat), redő (mely kupolához hasonlóan görbül), rétegboltozat
dom gazeifer gáztartalmú rétegboltozat
domeniu terület, uradalom, tér
domeniu de activitate tevékenységi terület
domeniu de viață élettér
domeniu de viață acvatic vízi élettér
domeniu de viață aerian légi élettér
domeniu de viață subteran föld alatti élettér
domeniu de viață terestru szárazföldi élettér
domeniul apelor continentale kontinentális vizek élettere
domeniul apelor oceanice óceáni élettér
domesticire háziasítás
dominanță dominancia (vmely fajra vonatkozó viszonyszám)
Doneț Donyec (folyó)
doric, *-ă mn* dór
dorsal, *-ă mn* háti, hátoldali
Dorsala Atlantică Atlanti-hátság
Dorsala Indiană Közép-indiai-hátság
Dorsala Medio-Atlantică Közép-atlanti-hátság
dorsală *fn* hátságrendszer, hátság
dorsală oceanică mélytengeri hátság, víz alatti hegylánc, óceánközépi hátság
dospire kelesztés
dotare ellátás, ellátottság
dotare tehnică műszaki ellátottság
dovadă bizonylat, bizonyíték
dovadă arheologică régészeti bizonyíték
drapel zászló
draperie carstică cseppkődrapéria, cseppkőfüggöny (barlangban)
Drava Dráva (folyó)
drenaj alagcsövezés, lecsapolás
drenare lecsapolás, belvízmentesítés
drept I. ~, *-ă mn* egyenes (vonalú); II. ~, *-uri s fn* jog
drept de folosire a banilor pénzhasználati jog

dreptul la adunare gyülekezési jog
Dresda (*Germania*) Drezda (város Németországban)
dromader egypúpú teve, dromedár (*Camelus dromedarius*)
dropie túzok (*Otis tarda*)
drum 1. út; *drum comunal* községi út; 2. utazás; 3. pálya; *drumul Soarelui* a Nap pályája
drum de loess löszmélyút
drum intens circulat nagyforgalmú út
drum internațional nemzetközi (autó)út
drum regional megyei országút
drum roman római út (*via*)
ducat hercegség
dud eperfa (*Morus*)
dumbravă ligeterdő, liget
dumbravă de măslini olajfaliget
dumbravă de nuci diófaliget
dună dűne
dună de nisip homokbucka, homokdűne
dună parabolică parabolabucka
dună transversală keresztirányú dűne, harántdűne
Dunăre Duna
Dunărea de Jos Al-Duna
dunărean, *-ă mn* dunai, Duna menti
dune *tbsz* **mobile** vándordűnék
durabil, *-ă mn* 1. tartós, maradandó; 2. fenntartható; *dezvoltare durabilă* fenntartható fejlődés
durabilitate 1. fenntarthatóság; 2. tartósság
duraluminiu dúralumínium
durată időtartam
durată anuală de strălucire a soarelui évi napfénytartam
durată medie de viață átlagéletkor
duritate keménység; *scară de duritate* keménységi skála

E

eben ébenfa (*Diospyros ebenum*)
ebraic, *-ă mn* héber
Ebru Ebro (folyó)
ecarisaj sintérség
ecartament nyomtáv
echidistanță alapszintköz
echidna cu ciocul lung hosszúcsőrű hangyászsün (*Zaglossus bruijni*)
echidnă hangyászsün (*Echidna*)
echilibru egyensúly
echilibru ecologic ökológiai egyensúly
echilibru instabil labilis egyensúly
echilibru izostatic izosztatikus egyensúly
echilibru natural természetes egyensúly
echilibru termic hőegyensúly
echilibrul natural al mediului környezet természeti egyensúlya
echinocțiu napéjegyenlőség
echinocțiu de primăvară tavaszi napéjegyenlőség
echinocțiu de toamnă őszi napéjegyenlőség
echinocțiu permanent állandó napéjegyenlőség
eclipsă fogyatkozás
eclipsă de Lună holdfogyatkozás
eclipsă de Lună parțială részleges holdfogyatkozás
eclipsă de Lună totală teljes holdfogyatkozás
eclipsă de Soare napfogyatkozás
eclipsă de Soare inelară gyűrűs napfogyatkozás
eclipsă de Soare parțială részleges napfogyatkozás
eclipsă de Soare totală teljes napfogyatkozás
ecliptică csillagászati egyenlítő, ekliptika
ecluză zsilip
ecologie környezettan, ökológia
ecologist környezetvédő, ökológus
economia produselor alimentare élelmiszer-gazdaság
economie gazdaság
economie bipolarizată kétpólusú gazdaság
economie cu caracter agrar agrárjellegű gazdaság
economie de piață piacgazdaság
economie de piață dirijată irányított piacgazdaság
economie de stat állami tervgazdálkodás
economie energetică energiagazdaság
economie exploatatoare rablógazdálkodás
economie externă külgazdaság
economie forestieră erdőgazdálkodás
economie mondială világgazdaság
economie națională nemzetgazdaság
economie planificată tervgazdálkodás
ecosistem ökoszisztéma
ecosistem acvatic vízi ökoszisztéma
ecosistem marin tengeri ökoszisztéma
ecosistem oceanic óceáni ökoszisztéma
ecosistem terestru szárazföldi ökoszisztéma
ecotop ökotóp
Ecuator Egyenlítő
ecuator ceresc égi egyenlítő
ecuator geografic földrajzi egyenlítő
ecuator termic hőmérsékleti egyenlítő
ecuația timpului időegyenlítés, időegyenlet
ecumenic ökumenikus, egyetemes

edafic, *-ă mn* edafikus, termőtalajképző, edafonnal kapcsolatos
edafon (*totalitatea organismelor care trăiesc în sol*) edafon (talajlakó élőlények összefoglaló neve)
edilitar, *-ă mn* városrendezési
efect hatás
efect asupra mediului környezeti hatás
efect de comă csóvahatás
efect de seră üvegházhatás
efect terapeutic gyógyhatás
efect termic hőhatás
efectiv állomány, létszám
efectiv de animale állatállomány
efectiv de bovine szarvasmarha-állomány
efectiv de hidrocarburi szénhidrogénkészlet
efectiv de ovine juhállomány
efectiv de porcine sertésállomány
efectiv de vânat vadállomány
efemeridă efemerida, efemeris, efemerisz (*csill, gör* ephémerisz = napi feljegyzés)
Efes Epheszosz (*ókori görög város*)
Egipt Egyiptom
elan I. ~, *-i h fn* jávorszarvas (*Alces alces*); II. ~, *-uri s fn* lendület
electrificare villamosítás
electron elektron
electronegativitate elektronegativitás
electronică elektronika
elefant indian indiai elefánt (*Elephas maximus*)
element elem
element al orbitei pályaelem
element climatic éghajlati elem
element de încălzire fűtőelem
element de relief domborzati/felszíni elem
element de simetrie szimmetriaelem
element fizico-geografic természetföldrajzi elem
element geografic földrajzi elem
element geografic european európai földrajzi elem
element meteorologic időjárási elem, meteorológiai elem
element nativ természetes/veleszületett elem
element radioactiv radioaktív anyag
element vital létfontosságú elem, alapfeltétel
elemente ale hărții térkép elemei
elemente antropice mesterséges elemek, ember alkotta elemek
elemente antropologice antropológiai elemek
elemente chimice kémiai/vegyi elemek
elemente naturale természetes elemek
elen, *-ă mn* hellén, ógörög; *cultură elenă* hellén kultúra
elipsă ellipszis
elipsoid de revoluție keringési/forgási ellipszoid
elongație elongáció, kilengés (*fiz*), látszólagos szögtávolság (*csill*)
eluviere kilúgozás, kimosás (talajban)
Elveția Svájc (Svájci Államszövetség)
emanație kibocsátás, kigőzölgés, kisugárzás, kipárolgás
emanație de dioxid de sulf kénes kigőzölgés
emanație de gaze gázkibocsátás
emanație postvulcanică utóvulkanikus (gáz)kibocsátás/kigőzölgés
embargo áruviteli tilalom, embargó
emigrare kivándorlás
Emiratele Arabe Unite Egyesült Arab Emírségek
emisfera australă déli félteke, déli félgömb, óceáni félteke

emisfera boreală északi félgömb, északi félteke, kontinentális félteke
emisfera continentală szárazföldi félteke, északi félteke, kontinentális félteke, északi félgömb
emisfera estică keleti félteke
emisfera nordică északi félgömb, északi félteke, kontinentális félteke
emisfera oceanică déli félteke, déli félgömb, óceáni félteke
emisfera sudică déli félteke, déli félgömb, óceáni félteke
emisferă félteke, félgömb
emisie emisszió, kibocsátás
emitere de carbon széngázkibocsátás
enclavă enklávé (állam különálló, más állam által körülzárt része)
energia curenților marini tengeráramlások ereje/energiája
energia mareelor árapály-energia
energia reliefului reliefenergia
energia valurilor hullámenergia, hullámzás ereje/energiája
energie energia
energie acumulată felhalmozott energia
energie calorică hőenergia
energie electrică elektromos/villamos energia
energie eoliană szélenergia
energie geotermală geotermális energia
energie geotermică geotermikus energia
energie maremotrică árapály-energia
energie nucleară nukleáris energia
energie solară napenergia
energie termochimică termokémiai energia
englez, *-ă mn* angol; *limbă ~ă* angol nyelv; *poporul ~* angol nép
entitate entitás, (vmely dolog tulajdonságainak összessége)
entomologie rovartan
eparhie egyházkerület
epicentru felszíni központ, epicentrum (földrengésé)
epidemie járvány
epifiton fánlakó növény
epoca alpină alpi kor
epoca bronzului bronzkorszak
epoca de fier vaskorszak
epoca eocenă eocén kor
epoca hercinică herciniai kor
epoca holocenă holocén kor
epoca pleistocenă pleisztocén kor
epoca postindustrială posztindusztriális kor
epoca prehercinică preherciniai korszak
epocă kor, korszak
epocă glaciară jégkorszak
eprubetă kémcső
epurare tisztítás
epurarea apei víztisztítás
era archaică archaikum (földtörténeti ősidő)
era dinozaurilor dinoszauruszok kora
Eratostene Eratoszthenész
eră korszak, kor
eră arhaică archaikumi idő
eră geologică földtörténeti korszak
eră glaciară jégkorszak
eră mezozoică mezozoikumi idő
eră neozoică neozoikumi idő
eră paleozoică paleozoikumi idő
eră precambriană prekambriumi idő
eră proterozoică proterozoikumi idő
erbivor növényevő
erbivor de talie mare nagy testű növényevő
erg erg (*arab*), homoksivatag
ermetic hermetikus, légmentes
a **eroda** lepusztít, erodál

erodare erózió, lepusztulás, lepusztítás, erodálás, lehordás
erodare a versanților lejtőpusztulás, lejtő eróziója
erodat, *-ă mn* erodált, lepusztult, leromlott
eroziune erózió, letarolás, lepusztulás
eroziune eoliană szélerózió, szélmarás
eroziune glaciară glaciális erózió
eroziune în suprafață felületi letarolás/erózió
eroziune laterală oldalozó erózió
eroziune lineară lineáris erózió
eroziune prin vânt szélerózió
eroziune regresivă hátráló erózió
eroziune torențială torrenciális erózió, záporerózió, zápor okozta lepusztulás/letarolás
eroziune verticală függőleges/mélyítő erózió
eroziunea albiei mederkoptatás, medermélyítés
eroziunea apelor curgătoare folyóvízi erózió
eroziunea solului talajerózió
eroziunea valului hullámmarás, hullámabrázió
eroziunea vântului szélerózió, szélmarás
eroziunea vulcanului vulkán lepusztulása
erupere kitörés, erupció, feltörés
eruptiv, *-ă mn* kitörési, vulkáni (eredetű); *roci eruptive* kitörési kőzetek, vulkáni kőzetek
erupție kitörés, erupció; *erupția unei sonde* szondakitörés
erupție vulcanică tűzhányókitörés, vulkánkitörés
eschimos I. ~, *-ă mn* eszkimó; *populație eschimosă* eszkimó lakosság; II. eschimos, *-oşi h fn* (*inuit*) eszkimó
est kelet
estic, *-ă mn* keleti; *longitudine estică* keleti hosszúság
Estonia Észtország
estuar tölcsértorkolat, esztuárium
eşantion minta
etaj emelet, szint
etaj de vegetație növényzeti szint
etaj glaciar glaciális szint/emelet
etaj subalpin alhavasi, szubalpin szint/emelet
etajare altitudinală magasság szerinti övezetesség/lépcsőzetesség
etajare climatică függőleges (éghajlati) övezetesség
etajare pe verticală a climei éghajlati övek függőleges/lépcsőzetes elrendeződése/tagozódása
etajarea climei éghajlat emeletes rétegződése
etajarea coronamentului lombkorona emeltszerű rétegződése
etaje climatice éghajlati emeletek
etajul alpin alpesi övezet
etajul pădurilor erdőövezet
etanol etanol
etilenă etilén
etiolare etiolálás
Etiopia Etiópia
etnie etnikum (történetileg kialakult, az összetartozás tudatával rendelkező népcsoport)
etologie viselkedéstan (állatoké), etológia
etrusc, *-ă mn* etruszk; *oraş etrusc* etruszk város
eucalipt eukaliptusz (*Eucalyptus*)
Eufrat Eufrátesz (folyó)
Eurasia Eurázsia
Europa Európa
Europa Alpină Alpesi-Európa
Europa Caledoniană Kaledóniai-Európa

Europa Hercinică Variszkuszi-Európa, Hercin-Európa
Europa Străveche Ős-Európa
european, *-ă mn* európai; *cultură ~ă* európai kultúra
europid, *-ă* (*europoid*) *mn* europid (emberfajta)
euroregiune eurorégió
Eurotunel La Manche/Csatorna-alagút
eustatism (*mişcări eustatice*) (tenger)vízszint-ingadozás
eutrofizare eutrofizáció, eutrofizálódás, tápanyagdúsulás
eutrofizarea lacului tópusztulás
ev, **-*uri s fn***; (*rar*) ~, *-i h fn* (*lat aevum = epocă*, *perioadă*, *timp în care se produce ceva*) 1. (történelmi) kor, korszak; 2. időszak (mely alatt vmely társadalmi folyamat lezajlik)
evacuare kiürítés
evadare szökés
evaluare 1. értékelés; 2. becslés
evaporare párolgás, kipárolgás
evaporare a apei vízpárolgás, víz párolgása
evaporit evaporit (*lat*, párolgás révén létrejött kőzet, pl. sókőzet)
evaziune fiscală adócsalás
eveniment esemény
eveniment astronomic csillagászati esemény
eveniment geologic földtörténeti esemény
Everest Csomolungma, Everest
a **evolua** fejlődik, halad, változik, alakul, átalakul, lezajlik
evoluţia mediului környezet fejlődése, környezet alakulása, környezeti változás, környezetátalakulási folyamat
evoluţia populaţiei népesedési folyamat, népesség alakulása, népesség fejlődése / változása
evoluţie 1. (*ált*) fejlődés, alakulás, módosulás, változás; 2. (*term*) lefolyás (vmely folyamaté); 3. (*társ*) evolúció; 4. (*biol*) evolúció (fejlődéselmélet)
evoluţie geologică földtani fejlődés, földtörténeti fejlődés
evoluţie paleogeografică ősföldrajzi fejlődés
evreu (*popor*) zsidó (nép)
evul mediu középkor
exalare kipárolgás
exalaţie kipárolgás
examen de absolvire záróvizsga
examen de echivalenţă honosító vizsga
exaraţie exaráció, kivésés
excentricitate excentricitás, (pálya)eltérés
excentricitatea orbitei planetei bolygó pályaeltérése
exces 1. túlzás, mértéktelenség; 2. felesleg
excesiv, *-ă mn* túlzott, mértéktelen, szertelen; *vânat excesiv* mértéktelen vadászat
exclavă exklávé (vmely állam más állam területébe beékelt része)
excreţie 1. kiválasztás; 2. ürülék; *produs de excreţie* ürülék
executiv végrehajtó
exista létezik, fennáll
existenţă 1. létezés, lét; 2. fennállás; 3. megélhetés; *mijloace de existenţă* megélhetési lehetőségek
exod exodus, tömeges elvándorlás
exod de creiere agyelszívás
exod rural falusi elvándorlás, falusi exodus
exosferă exoszféra, külső légkör
expansiune 1. tágulás; 2. terjeszkedés
expansiunea fundului oceanic óceáni aljzat szétterülése

expediție expedíció
experiență 1. kísérlet, próbálkozás; 2. tapasztalat; *a face experiențe* kísérletezik
experiență nucleară atomkísérlet
exploatare 1. (*bány*) kitermelés, fejtés, művelés; 2. (*társ*) kizsákmányolás; 3. (*mezőg*) gazdálkodás; ~ *intensivă* belterjes /intenzív gazdálkodás; 4. üzemben tartás, üzemeltetés; 5. hasznosítás; ~ *a energiei solare* napenergia hasznosítása; üzembe helyezés; *a da în exploatare* üzembe helyez
exploatare agricolă destinată autoconsumului önellátásra berendezkedett gazdálkodás
exploatare agricolă speculativă spekulatív gazdálkodás
exploatare de cărbuni szénbányászat, szénbánya, szénkitermelés
exploatare de granit gránitkitermelés
exploatare de huilă feketekőszén-kitermelés
exploatare de minereu ércbányászat
exploatare de petrol olajkitermelés
exploatare forestieră erdőkitermelés
exploatare industrială ipari kitermelés
exploatare în carieră külfejtés, külszíni kitermelés
exploatare minieră bányakitermelés, bányaművelés, bányatelep
exploatare minieră părăsită felhagyott/bezárt bánya
exploatarea aurului aranykitermelés
exploatarea lemnului fakitermelés
exploatarea minereului de fier vasércbányászat, vasérc kitermelése
exploatarea minereului de uraniu uránércbányászat, uránérc-kitermelés
exploatarea minereului de zinc cinkércbányászat, cinkérckitermelés
exploatarea resurselor erőforrások kitermelése
exploatarea sării kősóbányászat, kősókitermelés
exploatarea spațiului cosmic űrkutatás
exploatație kitermelés
explodare robbanás
explorare feltárás, kutatás, felderítés; *explorare geologică* geológiai kutatás; (*bány*) *galerie de* ~ feltáró vágat; *puț de* ~ feltáróakna
explorator felfedező, kutató
explorator al Africii Afrika-kutató
explozibil robbanóanyag
explozie robbanás
explozie de supernovă szupernóva-robbanás
explozie demografică demográfiai robbanás, népességrobbanás
explozie urbană robbanásszerű városiasodás, városrobbanás
explozie vulcanică vulkánrobbanás
export kivitel, export
export de capital tőkekivitel, tőkeexport
export de grâu búzakivitel
export de materii prime nyersanyagexport
export de servicii szolgáltatásexport
export mondial világexport
exportator exportőr, exportáló
exportator agrar agrárexportőr
exportator de grâu búzaexportőr
exportator de produse alimentare élelmiszerexportőr
expoziția versanților lejtőkitettség, lejtőexpozíció
expunere 1. kitevés; 2. (*foto*) exponálás; 3. előadás

expus, *-ă mn* 1. (*term*) kitett; ~ *razelor* sugárzásnak kitett; 2. (*foto*) megvilágított, exponált
extern, *-ă mn* külső; *factor extern* külső tényező
a se **extinde** kiterjed; *granițele sale se extind* határai kiterjednek
extindere 1. kiterjedés; *pe arii extinse* nagy területeken; 2. elterjedés
extins, *-ă mn* kiterjedt, elterjedt
a **extirpa** kiírt, kipusztít; *a extirpa vegetația* növényzetet kiírt
extraatmosferă légkörön kívüli tér
extractiv, *-ă mn* kitermelő, kivonó; *industrie extractivă* bányaipar
extragalaxie extragalaxis
extragere kivonás (anyag kinyerése)
extragere de marmură márványkitermelés
extraurban, *-ă mn* városon kívüli
extravilan kültelek, külterület (településé)
extrem, *-ă mn* szélsőséges, rendkívüli, távoli, végtelen nagy
extremă szélsőség
extremă dreaptă szélsőjobb (politikai irányzat)
extremitate 1. vég, véglet; 2. szélsőség
extremitate a regimului hidrologic (*hidr*) vízjárási szélsőség
extremitate termică hőmérsékleti szélsőség
Extremul Orient Távol-Kelet
extruziune (*geol*) kitörés, kiömlés
exuberant, *-ă mn* buja, dús; *vegetație exuberantă* buja növényzet

F

a **fabrica** gyárt
fabricare gyártás
fabricare a oțelului acélgyártás
fabricare a oțelului electric elektroacél-gyártás
fabricare de automobile autógyártás
fabrică gyár
fabrică de celuloză cellulózgyár
facilitate kedvezmény
facilitate fiscală adókedvezmény
factor tényező
factor antropic emberi tényező, antropogén tényező
factor atmosferic légköri tényező
factor climatic éghajlati tényező
factor climatic modelator éghajlat-alakító tényező
factor de diseminare megtermékenyítési közeg
factor de echilibru egyensúlyi tényező
factor de mediu környezeti tényező
factor de poluare a mediului környezetszennyező tényező
factor economic gazdasági tényező
factor edafic edafikus/talajbiológiai tényező
factor geoecologic geoökológiai tényező
factor geomorfologic geomorfológiai/felszínalaktani tényező
factor meteorologic meteorológiai/időjárási tényező
factor natural természeti tényező
factor pedogenetic talajképző tényező
factor politic politikai tényező
factor social-politic társadalmi-politikai tényező
factor socio-economic társadalmi-gazdasági tényező
factor vulcanic vulkanikus tényező
faculă napfáklya
fag bükk(fa), erdei bükk (*Fagus silvatica*)
faianță csempe
faleză tengerparti szirtfal/sziklafal
Falia Sfântu Andrei Szent András-törésvonal/árok
falie törés, vetődés
falie de graben árkos vetődés
falie în trepte lépcsős vetődés
falie longitudinală hosszanti vetődés
falie transversală haránttörés
falii *tbsz* **de scoarță** földkéreg-szerkezeti törések
faliment csőd
familie család
familie a limbilor amerindiene amerikai indián nyelvcsalád
familie lingvistică nyelvcsalád
familie lingvistică afro-asiatică afroázsiai nyelvcsalád
familie lingvistică australoneziană maláj-polinéz nyelvcsalád
familie lingvistică austroneziană (*malaio-indoneziană*) maláj–indonéz nyelvcsalád
familie lingvistică indoeuropeană indoeurópai nyelvcsalád
familie lingvistică negro-africană afrikai nyelvcsalád
familie lingvistică turano-altaică altáji nyelvcsalád
familie lingvistică urală uráli nyelvcsalád
fanerozoic fanerozoikum
fantă rés, nyílás

fascicul nyaláb
fascicul de raze sugárnyaláb
fasole bab, paszuly (*Phaseolus*, *táj* fuszulyka Erdélyben)
faună fauna, állatvilág
faună cu caracter endemic endemikus jellegű (szűkebb területen előforduló) állatvilág
faună şi floră fauna és flóra, állat- és növényvilág, élővilág
favorabil, *-ă mn* kedvező; *condiţii tbsz favorabile* kedvező feltételek
fazan fácán (*Phasianus*)
fază 1. időszak, fázis; *~ de creştere* növekedési fázis; *faze ale civilizaţiei* a civilizáció szakaszai; *diferenţă de fază* fáziskülönbség; 2. *csill* fényváltozás; *faze tbsz ale Lunii* a Hold fényváltozásai
fazele *tbsz* **Lunii** holdfázisok, a Hold fényváltozásai
fazic, *-ă mn* szakaszos, fázisos; *fenomene tbsz fazice* fázisos jelenségek
făget bükkös
fără adăpost hajléktalan
fâneaţă kaszáló
fâneţe *tbsz* **naturale** természetes kaszálók
fântână kút
fântână arteziană artézi kút
Fâşia Gaza Gázai-övezet
fâşie arctică sarkköri sáv
fâşie climatică éghajlati sáv
federaţie föderáció, szövetségi állam
feldspat földpát
fenician, *-ă mn* főníciai; *oraş fenician* főníciai város
fenomen jelenség, tünemény
fenomen acustic hangjelenség
fenomen atmosferic légköri jelenség/tünemény
fenomen carstic karsztjelenség
fenomen ceresc égi jelenség/tünemény
fenomen de foen főnjelenség
fenomen electric villamos/elektromos jelenség
fenomen geografic földrajzi jelenség
fenomen meteorologic időjárási/meteorológiai jelenség
fenomen natural természeti jelenség
fenomen optic fényjelenség
fenomen optic al atmosferei légköri fényjelenség
fereastră ablak
fereastră optică vizuális ablak
fereastră radio rádióablak
feribot komphajó
ferigă páfrány (*Pteropsida*)
fermă familială családi farm
fermă farm, gazdaság
fermă agroturistică mezőgazdasági-turisztikai farm
fermă avicolă baromfitelep
fermă de prăsilă tenyésztelep
fermă de stat állami farm
fermă marină tengeri farm
fermă pomicolă gyümölcstermesztő farm/telep
fermă zootehnică állattenyésztő telep/farm
fermă-model mintagazdaság
fermentare erjesztés, fermentáció
fermentaţie erjedés, erjesztés
fermier farmer
feribot (*ang ferry-boat*) komphajó
fertil, *-ă mn* termékeny
fertilitate termékenység
fertilitatea solului talaj termőképessége, talajtermékenység
fertilitatea zonei terület termőképessége
fertilizare chimică műtrágyázás
fertilizare naturală természetes trágyázás
fertilizator natural természetes trágya

feudă hűbérbirtok
fezabilitate kivitelezhetőség, megvalósíthatóság
fibră szál
fibre *tbsz* **sintetice** műszál(ak)
fier vas; *epocă de fier* vaskorszak; *minereu de fier* vasérc
fiinţă 1. lény; 2. létezés, lét; *în fiinţă* (*existent*) létező, meglévő; *a da fiinţă* életet ad
filantropic, *-ă mn* jótékony célú
filatură fonalgyártás
fildeş elefántcsont
filială leányvállalat, fiókvállalat
filipinez Fülöp-szigeteki
filon telér, ér
filon metalifer érctelér, érctartalmú ér
filoxeră filoxéra, szőlőtetű (szőlőbetegség)
financiar, *-ă mn* pénzügyi; *criză financiară* pénzügyi válság
Finlanda Finnország
finlandez I. ~, *-ă mn* finn; *popor finlandez* finn nép; II. *fn* finn
fino-ugric, *-ă mn* finnugor; *limbi tbsz fino-ugrice* finnugor nyelvek
fiord fjord
firmă cég
firmă multinaţională multinacionális cég
firn csonthó, firn
firul apei sodorvonal
fisc adóhivatal
fiscalitate adórendszer
fistic pisztáciacserje (*Pistacia*)
fisură kőzethasadás, repedés
fitogeografie növényföldrajz
fitopatologie növénykórtan
fitoplancton fitoplankton (vízben lebegő növények összessége)
fitotehnie növénytermesztés
flamand flamand
fler eruptív csillag (flercsillag)
fliş flis, flis fácies (tengerben lerakódott rétegekből felépülő rétegsor)
floare de colţ havasi gyopár (*Leontopodium alpinum*)
floarea soarelui napraforgó (*Helianthus*)
floculi flokkuluszok
floră növényvilág, flóra
floră deşertică sivatagi növényzet
Florenţa (*Italia*) Firenze (város Olaszországban)
flori ocrotite védett virágok
floricultură virágkertészet, virágtermesztés
flotă flotta
flotă comercială kereskedelmi flotta
flotă comercială maritimă tengeri kereskedelmi flotta
flotor úszó, úszóka
fluviu folyam
fluviu navigabil hajózható folyam
Fluviul Albastru Jangce (*kínai Changjiang*)
fluviul Angara Angara (folyó)
fluviul Congo Kongó, Zaire (folyam)
fluviul Don Don (folyó)
fluviul Gange Gangesz (folyó)
fluviul Huang He Sárga-folyó (Huang-ho)
fluviul Indus Indus (folyó)
fluviul Irravaddy Iravádi (folyó)
fluviul Lena Léna (folyó)
fluviul Limpopo Limpopo (folyó)
fluviul Loire Loire (folyó)
fluviul Mekong Mekong (folyó)
fluviul Menam Menam (folyó)
fluviul Nistru Dnyeszter (folyó)
fluviul Orange Oranje (folyó)
fluviul Orinoco Orinoco (folyó)
fluviul Pad Pó (folyó)
fluviul Parana Paraná (folyam)
Fluviul Roşu (*Hong Ha*) Vörös-folyó

Fluviul Sf. Larenţiu Szent Lőrinc-folyó
fluviul Shatt al Arab Satt-el-Arab (a Tigris és Eufrátesz egyesüléséből létrejött folyó)
fluviul Tigru Tigris (folyó)
fluviul Yangtze Jangce (Hosszú-folyó, *kín Changjiang, Jangcekiang, Csang-csiang*)
flux 1. dagály; 2. áramlat; 3. forgalom
flux comercial áruáramlat, kereskedelmi áruforgalom
flux comercial kereskedelmi forgalom
flux de energie energiaáramlás
flux de materie anyagáramlás
flux de mărfuri áruözön
flux de turism tömeges idegenforgalom
foamete éhínség
foamete cronică krónikus éhínség
foc 1. tűz; 2. (*kat*) tüzelés
focar 1. fókusz, gyújtópont; 2. góc, (tűz)fészek, (rezgés)fészek
focar de cutremur rezgésfészek, rengésközpont, rengésgóc, földrengésfészek
focar de infecţie fertőzési góc
focă fóka (*Phoca*)
Focul viu de la Andreiaşu (*jud. Vrancea*) Andreiaşui élő tűz (Vrancea megye)
foen főn (*ném*), bukószél, leszálló száraz meleg szél
fond 1. állomány; 2. alap
fond agrotehnic agrotechnikai alap
fond forestier erdőállomány, faállomány
fond funciar földalap
fondare de oraş városalapítás
Fondul European de Dezvoltare Európai Fejlesztési Alap
Fondul Monetar Internaţional Nemzetközi Valutaalap
fonduri acordate engedélyezett pénzügyi keretek
fontă nyersvas, öntöttvas
forma Pământului Föld alakja
forma teritoriului unui stat államterületi forma
formare keletkezés, kialakulás, képződés
formare a ceţii ködképződés
formare a norilor felhőképződés
formare a precipitaţiilor csapadékképződés
formare a valurilor hullámképződés
formare de brumă dérképződés
formare de calderă kalderaképződés
formare de chiciură zúzmaraképződés
formare de deltă deltaképződés
formare de grind turzásképződés
formare de stalactite cseppkövesedés, cseppkőképződés
formaţie alakzat, képződmény, alakulat
formaţie a naturii természeti képződmény
formaţiune alakzat, képződmény, alakulat
formaţiune de dună dűnealakzat
formaţiune de stat államalakulat
formaţiune de suprafaţă földfelszíni képződmény
formă 1. forma, alak, alakzat; 2. (*term*) (halmaz)állapot; *formă lichidă* cseppfolyós halmazállapot
formă carstică karsztforma
formă cristalografică kristályforma
formă de aglomerare umană településforma, népességszerveződési forma
formă de guvernământ kormányzási forma, kormányforma
formă de organizare superioară felső szervezkedési szint
formă de relief domborzati forma, felszíni forma

formă de relief planetar planetáris domborzati forma
formă de stat államalakzat, államforma
formă de stat alungit elnyúlt államalakzat
formă de stat compact összefüggő államalakzat
formă de stat cu enclavă enklávés államalakzat
formă de stat cu protuberanțe kitüremléses államalakzat
formă de stat fragmentat tagolt államalakzat
formă elipsoidală ellipszoid alak
formă majoră de relief nagyfelszíni forma
formă specifică de acumulare jellegzetes akkumulációs forma
formă specifică de eroziune jellegzetes eróziós forma
formă stâncoasă sziklaalakzat
formă teritorială urbană városterületi forma
formă vulcanică vulkáni forma
forme eoliene szél által kialakított/eolikus (domborzati) alakzat/forma
forme fluviatile folyóvíz által kialakított/fluviális (domborzati) alakzat/forma
forme majore másodrendű formák, nagyformák
forme planetare elsőrendű formák, planetáris formák
forme structurale szerkezeti formák
forme tectonice tektonikus alakzatok/formák
forme vulcanice vulkáni alakzatok/formák
fortăreață erődítmény
forța vântului szél hajtóereje, szélerő
forță erő
forță centrifugă centrifugális erő
forță centripetală centripetális erő
forță Coriolis Coriolis-erő
forță de atracție vonzóerő
forță de atracție gravitațională tömegvonzási erő
forță de deformare alakítóerő
forță de frecare súrlódási erő
forță de greutate nehézségi erő, gravitációs erő
forță de muncă munkaerő
forță de muncă calificată képzett munkaerő
forță de producție termelőerő
forță de respingere taszítóerő
forță de tracțiune húzóerő
forță externă külső erő
forță gravitațională nehézségi erő, gravitációs erő
forță internă belső erő
forță morfogenetică externă földfelszínt alakító külső erő
forță morfogenetică internă földfelszínt alakító belső erő
forță orogenă hegységképző erő
forțe tectonice tektonikus erők
forțele interne ale Pământului Föld belső erői
Fosa japoneză Japán-árok
Fosa Marianelor Mariana-árok
Fosa Puerto Rico Puerto Rico-árok
Fosa Sonda (*Groapa Javei*) Szunda-árok (Jáva-árok)
fosă árok, üreg
fosă maritimă tengeri árok
fosă oceanică óceáni árok
fosfat foszfát
fosfatare (*mezőg*) foszfáttrágyázás
fosfor foszfor
fosforit foszforit
fosilă kövület, ősmaradvány, fosszília
fosilă conducătoare vezérkövület
fotodisociere fényfelbontás

fotofil, *-ă mn* fénykedvelő, erős fényt tűrő, fényigényes, heliofita; plantă fotofilă napfénynövény, fényt kedvelő növény, heliofiton (*gör*)
fotografie aeriană légi felvétel
fotogrammetrie fotogrammetria
fotoionizare fényionizáció
fotometrie fotometrikus vizsgálat
fotosferă fotoszféra (fényövezet, a Nap felszíni szférája)
fotosinteză fotoszintézis
fractură törés
fragmentare tagoltság, szabdaltság
fragmentare a reliefului domborzat szabdaltsága
fragmentare politică politikai tagoltság
fragmentarea ţărmului parttagoltság
francez francia
Franţa Franciaország (Francia Köztársaság)
frasin kőris(fa) (*Fraxinus excelsior*)
frecare súrlódás
frecvenţă 1. frekvencia, gyakoriság; 2. rezgésszám
frecvenţă a speciilor fajok előfordulási frekvenciája, fajok gyakorisága (vmely mérési mintában)
fregată fregattmadár, hajósmadár (*Fregatta magnificerus*)
freon freongáz
frigana (*arbuşti ţepoşi în Grecia*) phrygana (szúrós örökzöld cserjés Görögországban)
front front
front atmosferic időjárási front, meteorológiai front
front atmosferic cald melegfront
front atmosferic rece hidegfront
front oclus okkluziós/egybezárt front
front polar poláris front
frontieră (ország)határ
fruct gyümölcs
fruct tropical déligyümölcs
frunte homlok
fruntea gheţarului gleccser homlokfala
frunză levél
frunză aciculară tűlevél
fuga galaxiilor galaktikák távolodása
fulg de zăpadă hópehely
fulger villám
fum 1. füst; 2. ház, család; *sat cu 100 de fumuri* 100 házból álló falu
fumarolă fumarola, vulkáni füstölgés / utógőzölgés (oldott ásványianyag tartalmú vízgőzkilövés)
fumul-pământului (orvosi) füstike (*Fumaria officinalis*)
funcţie 1. funkció, szerep; 2. tisztség, hivatal
funcţie culturală kulturális funkció
funcţie industrială ipari funkció
funcţie politică-administrativă politikai és államigazgatási funkció
funcţie portuară kikötői funkció
funcţie turistică turisztikai funkció
funcţionar hivatalnok, tisztviselő
fund fenék, alj
fund al bazinului marin tengerfenék
fund oceanic óceánfenék
fundamentalism religios vallási fundamentalizmus
fundătură zsákutca
fundul mării tengerfenék
fundul văii völgyfenék
fungi *tbsz* gombák
fungicid gombaölő (szer)
funicular drótkötélpálya, felvonó
funingină korom
furaj takarmány
furaj arborifer lombtakarmány
furaj cerealier abraktakarmány
furaj verde zöldtakarmány
furnal nagyolvasztó

furnică hangya (*Formica*)
furtună vihar, szélvihar
furtună de nisip homokvihar
furtună de praf porvihar

fus orar időzóna (*csill*)
fuziune összeolvadás, egybeolvadás, fúzió
fuziune nucleară magfúzió

G

Gabon Gabon
gabro gabbró (magmás kőzet)
gaie vörös kánya (*Milvus milvus*)
gaiță szajkó, mátyásmadár (*Garrulus glandarius*)
galactic, *-ă mn* galaktikus, galaktikai, galaxishoz tartozó; *coordonate galactice* galaktikai koordináták; *plan ~* galaktikai egyenlítő síkja
galaxie galaktika, tejútrendszer, csillagrendszer, galaxis
galaxie în formă de spirală spirálgalaxis
galenă galenit (ólomfényle, ólomérc)
galeria principală a peșterii barlang főjárata
galerie 1. járat (barlangban); 2. táró, tárna, vágat (bányában); 3. műcsarnok
galerie de abataj fejtési vágat
galerie de artă műcsarnok, képtár, művészeti kiállítás
galerie de exploatare kitermelési/feltáró vágat
galerie de mină bányajárat, tárna, vágat
galerie de peșteră barlangjárat
gama-astronomie gamma-csillagászat
Ganimede Ganymedes, Ganümédész (*csill*)
garanție ipotecară jelzálogi biztosíték
gard de piloți cölöpkerítés
gard viu élősövény
garoafă de munte buglyos szegfű (*Dianthus superbus*)
garofița Pietrei Craiului királykői szegfű
garriga garriga, garigue (szubtrópusi örökzöld cserjés)
gaura din stratul de ozon ózonlyuk
gaură lyuk
gaură neagră fekete lyuk (*csill*)
gaz gáz
gaz atmosferic légköri gáz
gaz de sondă szondagáz
gaz fierbinte forró/izzó gáz
gaz nobil nemesgáz
gaz uscat száraz (föld)gáz
gaze *tbsz* **cu reactivitate ridicată** nagy/magas reakcióképességű gázok
gaze *tbsz* **naturale** földgáz
gazela oryx orixgazella
gazelă gazella (*Gazella*)
gazos, *-ă mn* gáznemű, gázállapotú, légnemű; *stare ~ă* gáz-halmazállapotú, légnemű; *combustibil ~* gáznemű tüzelőanyag
găvan völgykatlan, erdőkatlan, hegykatlan
gândac de Colorado kolorádóbogár, burgonyabogár (*Leptinotarsa decemlineata*)
gâscă lúd, liba (*Anser*)
gâscă polară sarki lúd
gâscă sălbatică vadliba, vetési lúd (*Anser segetum*)
gelifracție fagyaprózódás
geliv fagyrepedés
gelivație fagyrepedés, fagyrepedékesség
gemă gemma, drágakő
general, *-ă mn* általános
generator I. *~*, *-oare mn* képző, alkotó; II. *fn* generátor, áramfejlesztő
generator eolian szélgenerátor
generație generáció, nemzedék
generație de orașe városgeneráció
Geneva Genf (város Svájcban)
geneză származás, genezis, keletkezés
geocentric, *-ă mn* földközpontú
geochimie geokémia
geodezie geodézia, földmérés

geoecologie környezetföldrajz
geofizică geofizika
geofizician geofizikus
geograf földrajztudós, geográfus
geografia agriculturii mezőgazdasági földrajz
geografia aşezărilor umane településföldrajz
geografia industriei ipari földrajz
geografia mediului înconjurător környezetföldrajz
geografia populaţiei népességföldrajz
geografia resurselor erőforrások földrajza
geografia resurselor naturale természeti erőforrások földrajza
geografia rurală falusi települések földrajza
geografia schimburilor economice gazdasági kapcsolatok földrajza
geografia statului államföldrajz
geografia transporturilor közlekedésföldrajz
geografia turismului turisztikai/ idegenforgalmi földrajz
geografic, *-ă mn* földrajzi
geografie földrajz, földrajztudomány
geografie botanică növényföldrajz
geografie culturală kultúrföldrajz
geografie economică gazdasági földrajz, gazdaságföldrajz
geografie fizică természetföldrajz
geografie fizică generală általános természetföldrajz
geografie generală általános földrajz
geografie politică politikai földrajz
geografie regională regionális földrajz
geografie umană emberföldrajz, társadalomföldrajz
geografie urbană városi települések földrajza
geoid geoid
geolog geológus
geologie földtan, geológia
geomorfolog geomorfológus
geomorfologie geomorfológia, felszínalaktan
geopolitică geopolitika
Georgia Grúzia
geosferă földburok, geoszféra, földrajzi burok
geosferă internă belső földburok
geosinclinal geoszinklinális
geosistem geoszisztéma, georendszer
geostrategie geostratégia
geotermal, *-ă mn* geotermális, geotermikus (a Föld belső hőjét hasznosító)
ger nagy hideg, fagy; *ţara gerului veşnic* az örök fagy/jég országa
ger permanent állandó fagy
Germania Németország
germinare csírázás
gerosolifluxiune fagyos talajfolyás
gestiune (vagyon)kezelés, ügyvitel
gheară karom
gheaţă jég
gheaţă de fund fenékjég
gheaţă grăunţoasă csonthó, firn
gheaţă la mal part menti jég
gheaţă la sol talajfagy
gheaţă veşnică örök fagy
gheizer gejzír, időszakosan működő vulkáni hévforrás
ghepard gepárd (*Acinonyx jubatus*)
ghetou gettó
gheţar gleccser, jégár
gheţar alpin alpesi típusú gleccser
gheţar arctic sarki jégmező/jégtakaró
gheţar colector főgleccser
gheţar continental de calotă kontinentális jégtakaró
gheţar cuaternar negyedkori jégtakaró
gheţar montan hegyi gleccser
gheţar plutitor úszó jéghegy
Gheţarul Aare Aare-gleccser

ghimpe tüske
ghiocel hóvirág (*Galanthus*)
gibon gibbon (*Hylobates*)
Gibraltar Gibraltár
gigantă uriaşă vörös óriás (csillag)
gimnospermă nyitvatermő növény
gips gipsz
girafă zsiráf (*Giraffa camelopardalis*)
giră gir (szimmetriatengely, forgatási tengely)
giră axială axiális gir
giră polară poláris gir
giruetă szélirányjelző
glaciar, *-ă mn* 1. glaciális, gleccser/jég által létrehozott; 2. jégkorszakbeli
glaciaţiune 1. eljegesedés, jégképződés; 2. jégkorszak, glaciális
glaciaţiune cuaternară negyedidőszaki eljegesedés
glaciologie glaciológia
glacis glacis (enyhe lejtő)
glacis aluvionar hordaléksíkság
glob geografic földgömb
glob pământesc földgömb
globalism globalizmus, globalizáció
globalizare globalizáció (egységesülési folyamatok összessége)
globalizare culturală kulturális globalizáció
globalizare economică gazdasági globalizáció
globalizare a economiei mondiale világgazdaság globalizációja
glomer szemcse
gnais gneisz (palás kőzet)
gnomon gnómón, napóra
golf öböl
golf maritim tengeröböl
Golful Aden Ádeni-öböl
Golful Baffin Baffin-öböl
Golful Bengal Bengáli-öböl
Golful Benin Benini-öböl
Golful Botnic Botteni-öböl
Golful Carpentaria Carpentaria-öböl
Golful Finic Finn-öböl
Golful Fundy Fundy-öböl
Golful Guineei Guineai-öböl
Golful Hudson Hudson-öböl
Golful Kotor Kotori-öböl
Golful Mexic Mexikói-öböl
Golful Persic Perzsa-öböl
Golful Riga Rigai-öböl
Golful Sf. Laurenţiu Szent Lőrinc-öböl
Golful Sirta Mare Nagy-Szirtisz-öböl
Golful Sirta Mică Kis-Szirtisz-öböl
Golful Tokyo Tokiói-öböl
Gondwana Gondwana
gorilă gorilla
gospodărie gazdaság, farm
gospodărie familială családi gazdaság
gospodărie izolată elszigetelt gazdaság, magános farm
graben árkos süllyedék, graben, árok
grad fok
grad Celsius Celsius-fok
grad de dezvoltare fejlettségi fok, fejlettségi színvonal
grad de saturare telítettségi fok
grad Fahrenheit Fahrenheit-fok
gradient gradiens
gradient geotermic geotermikus gradiens
gradient termic hőmérsékleti gradiens
grafic diagram, grafikon
grafic al precipitaţiilor csapadékdiagram
grafit grafit
graminee pázsitfűfélék (*Graminea*)
grangur sárgarigó (*Oriolus*)
granit gránit
graniţă határ
graniţă aeriană légi/légtéri határ
graniţă continentală szárazföldi/kontinentális határ

graniță convențională egyezményes / konvencionális határ
graniță de stat országhatár
graniță maritimă tengeri határ, felségvíz
graniță naturală természetes határ
graniță statală internă belső államhatár
granulă szemcse
granulă de minereu ércszemcse
gravitație gravitáció, tömegvonzás
grădină kert
grădină de legume zöldségeskert
grăuncior szemcse
grâu búza
grâu de primăvară tavaszi búza
grâu de toamnă őszi búza
grec I. ~, *-eacă mn* görög; *civilizație greacă* görög kultúra/műveltség, görög civilizáció; *poporul grec* görög nép; II. *fn* görög
grecesc, *-ească mn* görög; *alfabetul grecesc* görög ábécé
Grecia Görögország
greco-catolic, *-ă mn* görög katolikus
greco-roman, *-ă mn* görög-római; *civilizația greco-romană* görög-római kultúra/műveltség, görög-római civilizáció
gresie 1. homokkő; 2. padlócsempe
grind turzás, homokpad
grind transversal rekesztőturzás
grindină jégeső
Groapa Abessină Abesszin-árok
Groapa Atacama Atacama-árok
Groapa Filipinelor Filippínó-árok, Fülöp-árok
Groapa Jawa Jáva-árok
Groapa Marianelor Mariana-árok
Groapa Puerto Rico Puerto Rico-árok
groapă árok, gödör
groapă abisală mélytengeri árok
Groenlanda Grönland
grohotiș kőfolyás, kőgörgeteg, törmelékkúp, kőtörmelék, lejtőtörmelék
Grota puturoasă Büdösbarlang
grup csoport, halmaz
grup de galaxii galaktikahalmaz
grup de popoare népcsoport
grup de roci kőzetcsoport
grup industrial chimic vegyipari csoportosulás
grup rasial malgas malgas embercsoport
grupare csoportosulás
grupare de state államcsoportosulás
grupare de țări országcsoport
grupare industrială iparcsoportosulás
grupare minieră bányatársaság
grupă de minerale ásványcsoport
grupări *tbsz* **geopolitice regionale** regionális geopolitikai csoportosulások
grupul troian trójai csoport
grupul vulcanilor Virunga Virunga-tűzhányócsoport
guanaco guanako (*Lama guanicoe*)
guano guanó (madarak ürülékéből képződő kőzet)
gudron kátrány
Guineea Ecuatorială Egyenlítői-Guinea
gură de vărsare torkolat
gură de vărsare a râului folyótorkolat
guvern kormány
guvern central központi kormány
guvernator kormányzó
Guyana Franceză Francia Guyana

H

habitat 1. lakóhely; 2. termőhely, habitat (élőhely, ahol vmely faj egyedei megtalálják a számukra kedvező feltételeket)
habotnicie vakbuzgóság
haldă hányó, rakás
haldă de steril meddőhányó
halofil, *-ă mn* sókedvelő, sótűrő
halofilă halofiton, sótűrő/sókedvelő növény
halogenuri halogének
hamadă hammáda (*arab*), szaharai kősivatag, sziklasivatag
hambar magtároló
hamei komló (*Humulus*)
Hanovra Hannover
haotic, *-ă mn* kaotikus, zűrzavaros
Harghita Hargita
hartă térkép
hartă a continentelor kontinensek térképe
hartă a densității populației népsűrűségi térkép
hartă a lumii világtérkép
hartă a Lunii Hold-térkép
hartă a orașului várostérkép
hartă a planetelor bolygótérkép
hartă a reliefului domborzati térkép
hartă a solurilor talajtérkép
hartă a statului országtérkép
hartă a stelelor csillagtérkép
hartă aeriană légi térkép
hartă biogeografică biogeográfiai térkép
hartă cadastrală kataszteri térkép
hartă climatică éghajlati/klimatikus térkép
hartă cu izotermă izoterma-térkép
hartă cu/la scară mare nagy méretarányú térkép
hartă cu/la scară mică kis méretarányú térkép
hartă cu/la scară mijlocie közepes méretarányú térkép
hartă de bază alaptérkép
hartă de detaliu részlettérkép, részletes térkép
hartă de navigație hajózási térkép
hartă de precipitații csapadéktérkép
hartă digitală digitális térkép
hartă economică gazdasági térkép
hartă economico-geografică gazdaságföldrajzi térkép
hartă etnografică etnikai/nemzetiségi térkép, etnográfiai térkép
hartă etnologică etnológiai térkép, néprajzi térkép
hartă feroviară vasúti térkép, vasúthálózati térkép
hartă fizică geofizikai (fizikai) térkép, földrajzi térkép
hartă generală általános térkép
hartă geografică földrajzi térkép
hartă geomorfologică geomorfológiai térkép
hartă hidrogeologică hidrogeológiai térkép
hartă hidrografică vízhálózati térkép
hartă maritimă tengerészeti térkép
hartă meteorologică meteorológiai térkép
hartă militară katonai térkép
hartă minieră bányászati térkép
hartă monocromă egyszínű / monokrom térkép
hartă morfometrică morfometriai térkép
hartă policromă színes térkép
hartă politică politikai térkép, közigazgatási térkép

hartă rutieră közúti közlekedési térkép, úthálózati térkép, autóúttérkép
hartă sinoptică időjárási térkép, szinoptikus térkép
hartă tematică tematikus térkép, szaktérkép
hartă topografică topográfiai térkép
hartă turistică turistatérkép
hazard hazárd, kockázat
hazarde *tbsz* **antropice** emberi tevékenység okozta/antropogén katasztrófák, emberi tevékenység kockázata
hazarde *tbsz* **biologice** biológiai katasztrófák
hazarde *tbsz* **climatice** éghajlati katasztrófák
hazarde *tbsz* **endogene** endogén (belső eredetű) katasztrófák
hazarde *tbsz* **exogene** exogén (külső erők okozta) katasztrófák, külső kockázati tényezők
hazarde *tbsz* **geomorfologice** geomorfológiai katasztrófák
hazarde *tbsz* **hidrologice** hidrológiai katasztrófák, hidrológiai kockázati tényezők
hazarde *tbsz* **industriale** ipari katasztrófák, ipari kockázati tényezők
hazarde *tbsz* **naturale** természeti katasztrófák, természeti kockázati tényezők
hazarde *tbsz* **nucleare** nukleáris katasztrófák, nukleáris kockázati tényezők
hazarde *tbsz* **oceanografice** oceanográfiai katasztrófák
hazarde *tbsz* **tehnologice** technológiai katasztrófák/kockázati tényezők
hățiș tüskés bozót
hârciog hörcsög (*Cricetus*)
hârtie papír
hârtie de calc pauszpapír, másolópapír
hârtie de filtru szűrőpapír
heleșteu halastó
heliotermic, *-ă mn* heliotermikus (Nap melegét fölvevő, Nap által melegített)
heliotermie heliotermia, napmeleg
heliu hélium
hematit hematit, vörösvasérc
hermelină hermelin (*Mustela erminea*)
Herodot Hérodotosz
heterosferă heteroszféra, külső légburok
heterotrof heterotróf (szervezet, mely csak szerves anyagokat hasznosít táplálékként)
hexagonal hexagonális, hatszögű
hiberna hibernál
hidratare hidratáció (víz beépülése pl. ásványokba)
hidrocarburi *tbsz* szénhidrogének
hidrocentrala de la Gabcikovo bősi vízierőmű (Szlovákia)
hidrocentrală vízerőmű, vízi erőmű
hidroenergetic hidroenergetikai
hidroenergie vízi energia
hidrofil, *-ă mn* nedvességszívó, jól nedvesíthető, vízelnyelő, hidrofil (*gör*); *material hidrofil* nedvességszívó anyag
hidrofilă hidrofil növény (vízmegporzással szaporodó növény)
hidrofită vízi növény, hidatofiton, hidrofiton, hydrophyton (gör, növény melynek áttelelőszervei vízben vannak)
hidrofob, *-ă mn* vizet nem kedvelő, víztaszító, hidrofób (tulajdonság), szárazságtűrő (növények jelzőjeként is)
hidrogen hidrogén
hidrografie vízrajz

hidrografie tânără fiatal vízhálózat
hidroliză hidrolízis (víz hatására lejátszódó vegyi reakció)
hidrolog hidrológus
hidrologic, *-ă mn* hidrológiai, víztani
hidrologie hidrológia, vízföldrajz
hidrosferă hidroszféra, vízburok
hienă hiéna (*Hyaena*)
higrofil, *-ă mn* nedvességkedvelő, higrofil (magas légnedvességet kedvelő élőlények jelzőjeként)
higrofilă *n fn* nedvességkedvelő élőlény
higrofilie nedvességkedvelés, higrofília
higrofită higrofiton (*gör* mindig nedves termőhelyen élő növény)
higrograf légnedvességíró, higrográf
higrometru légnedvességmérő, higrométer
hinduism hinduizmus
hipocentru rengésfészek, hipocentrum, földrengés kipattanási helye
hipopotam víziló (*Hippopotamus*)
hitiți hettiták
homar homár (*Homarus*, tengeri rák)
Homer Homérosz
hominidă hominida (*lat Hominidae*, emberfélék, főemlősök)
hominidă primitivă primitív hominida, primitív emberféle
Homo habilis Homo habilis (koponyaformájában mai emberhez hasonló előember)
Homo sapiens Homo sapiens
homokkő gresie
homosferă homoszféra (légkör tartománya)
horst horst, sasbérc
horticultură kertészet, kertészkedés
hotel szálloda, hotel
hrană tápanyag
hrănire táplálás, takarmányozás
hrănitor, *-oare mn* tápláló
huertas andalúziai öntözött kertgazdaság (huerta)
huilă feketekőszén, feketeszén
hulă lágy hullám, lógó hullám, szabad hullám
humificare humuszképződés, humifikáció, humifikálódás
humificarea organismelor moarte elhalt szervezetek humifikálódása
humus televény, humusz
Hunedoara Vajdahunyad (város Romániában)

I

iac jak (*Poephagus grunniens*)
iacut, I. ~, *-ă mn* jakut; *limbă iacută* jakut nyelv; II. ~, *ți h fn* jakut
iarbă fű
iarbă furajeră takarmányfű
iarbă-neagră hangafű (*Erica carnea*)
iarnă tél
iarnă astronomică csillagászati tél
iarnă australă ausztrális tél, déli-féltekei tél
iarnă boreală boreális tél, északi-féltekei tél
iaz halastó, mesterséges tó
idee tétel, elmélet
idei preconcepute előítéletek
identitate identitás, azonosság
identitate culturală kulturális identitás/azonosság
idiocromatic sajátszínű, idiokróm
ienupăr közönséges boróka(fenyő), gyalogfenyő (*Juniperus communis*)
iepure nyúl (*Lepus*)
iepure de vizuină üregi nyúl
iepure polară sarki nyúl
ierarhic, *-ă mn* rangsorolt, rangsor szerinti, hierarchikus, hierarchia szerinti
ierarhizare rangsorolás, hierarchikus sorba állítás; *~a ecosistemelor* az ökológiai rendszerek rangsorolása, hierarchizálása
ierbicid növényvédő szer
ierbivor → erbivor
ierburi *tbsz* fűfélék
ierburi *tbsz* **înalte** pázsitfűfélék, szavannafüvek
ierburi *tbsz* **xerofile** szárazságtűrő fűfélék
Ierusalim Jeruzsálem
ieşire kijárás, kijárat
ieşire a lavei lávaömlés
ieşire la mare kijárat a tengerre, tengeri kijárat
ieşire la ocean óceáni kijárat
iezer tengerszem
igienă higiénia, egészségtan; *igiena alimentării* táplálkozás egészségtana, táplálkozás-egészségtan
iglu iglu, jégkunyhó
iguană iguána (*Iguana*)
ilegal, *-ă mn* törvénytelen
iluviere felhalmozódás (talajban)
imagine kép, (fénykép)felvétel
imagine aeriană légifotó
imagine din satelit műholdfelvétel, űrfelvétel
imens, *-ă mn* óriási, hatalmas, végtelen, határtalan
imersiune 1. lemerülés, bemerülés; *linie de imersiune* merülési vonal; 2. beesés (*fiz*); *punct de imersiune* beesési pont; 3. belépés (*csill*)
imigrant bevándorló, immigráns
imigrare bevándorlás, immigrálás
imigrație betelepedési folyamat, bevándorlás, immigráció
imisie immisszió (légszennyező anyag visszajutása a földfelszínre)
imobil I. ~, *-ă mn* mozdulatlan; ingatlan; II. *fn* ingatlan (birtok, épület)
impact 1. becsapódás, ütközés; 2. károsodás
impact asupra mediului környezeti károsodás
impact cu meteoriți meteoritbecsapódás
impact ecologic ökológiai károsodás

impact meteoritic meteorbecsapódás, meteoritütközés
imperiu birodalom
imperiu colonial gyarmatbirodalom, gyarmattartó birodalom
Imperiul Austro-Ungar Osztrák–Magyar Monarchia
Imperiul Roman Római Birodalom
impermeabil vízátnemeresztő, vízzáró
implicare beavatkozás; *implicarea omului în modificarea mediului natural* az ember természetes környezetbe való beavatkozása
import árubehozatal, behozatal, import
import al materiilor prime nyersanyag-behozatal
import de cereale gabonaimport, gabonabehozatal
import de materii prime minerale ásványinyersanyag-behozatal/import
import de produse alimentare élelmiszer-behozatal/import
importanță jelentőség
importanță geografică földrajzi jelentőség/szerep
importator importőr
impozabil, *-ă mn* adózható
impozit adó, illeték
impozit de tranzit tranzitilleték
impuls 1. lökés, indítás, ösztönzés, lendület; 2. (*fiz*) impulzus, lendület
impur, *-ă mn* tisztítatlan, szennyezett, nem tiszta
impuritate szennyező anyag, szennyeződés
imunitate mentelmi jog
in len (*Linum*)
inapt pentru muncă munkaképtelen
incandescent, *-ă mn* izzó
incarbonizare szénképződés, szénülés, szenesedés
incendiat, *-ă mn* felgyújtott, lángba borított
incendiu (erdő)tűz, tűzvész
incendiu natural természeti jelenség okozta tűzvész
incluziune zárvány
incluziune de aer levegőzárvány
incolor, *-ă mn* színtelen
indemnizație pótlék, segély
India India (Indiai Köztársaság)
indian 1. hindus, indus, indiai; 2. indián (amerikai indián)
indicator mutató
indicator macroeconomic makrogazdasági mutató
indice mutató, mutatószám, indexszám
indicele dezvoltării umane humán fejlődési mutató
indiguire gátemelés, gát, töltéskészítés, töltés
individ egyed
Indochina Indokína
indo-european, *-ă mn* indoeurópai
Indonezia (*Republica Indonezia*) Indonézia (Indonéz Köztársaság)
indoneziano-malaezian, *-ă mn* maláj–indonéziai (emberfajta)
industria aeronautică repülőgépgyártó-ipar
industria aluminiului alumíniumipar
industria aviatică repülőgépipar
industria blănăriei szőrmeipar
industria bumbacului gyapotipar
industria ceramicii kerámiaipar
industria construcțiilor de mașini gépgyártóipar
industria energiei electrice villamosenergia-ipar
industria energiei nucleare atomipar
industria laptelui tejipar, tejfeldolgozó-ipar
industria lemnului faipar
industria materialelor de construcții építőanyag-ipar
industria mecanicii fine finommechanikai ipar
industria mobilei bútoripar

industria morăritului malomipar
industria pielăriei bőripar
industria prelucrării bumbacului pamutipar
industrializare iparosítás, iparosodás
industrie ipar
industrie alimentară élelmiszeripar
industrie a cărbunelui (*industrie carboniferă*) szénipar
industrie chimică vegyipar
industrie cinematografică filmipar
industrie cosmetică kozmetikai ipar
industrie de aparatură de precizie finommechanikai ipar, műszeripar
industrie de armament fegyvergyártó ipar
industrie de automobile autóipar
industrie de mătase naturală hernyóselyem-ipar
industrie de porţelan porcelángyártás
industrie de prelucrare a cărnii húsfeldolgozó ipar
industrie de prelucrare a lânei gyapjúfeldolgozó ipar
industrie de prelucrare a lemnului fafeldolgozó ipar
industrie de prelucrare a metalelor fémfeldolgozó ipar
industrie de prelucrare a pielii bőrfeldolgozó ipar
industrie de produse zaharoase édességipar
industrie de rafinare a petrolului kőolajfinomító-ipar
industrie de servicii publice szolgáltatóipar
industrie de sinteză finomvegyészet
industrie de zahăr cukoripar
industrie ecologică környezetkímélő ipari ágazat
industrie electrochimică elektrokémiai ipar
industrie electronică elektronikai ipar
industrie energetică energetikai ipar
industrie farmaceutică gyógyszeripar
industrie grea nehézipar
industrie manufacturieră kézművesipar, kézművesség
industrie metalurgică fémipar, kohó- és fémipar
industrie minieră bányaipar
industrie modernă modern ipar
industrie nucleară nukleáris ipar
industrie poluatoare de apă vízszennyező iparág
industrie prelucrătoare feldolgozóipar
industrie siderurgică kohóipar
industrie textilă textilipar
industrie uşoară könnyűipar
inegal egyenlőtlen
inel gyűrű
infecţie fertőzés
infiltrare (be)szivárgás, beszűrődés
infiltrare a apei vízszivárgás
inflaţie infláció
influenţă hatás
influenţă musonică monszunhatás
influenţă oceanică óceáni hatás
informatică informatika
infraroşu infravörös
infrastructură infrastruktúra (alapvető létesítmények rendszere)
infrastructură modernă modern infrastruktúra
insectă rovar
insecticid rovarirtó szer
insectivor rovarevő
inselberg tanúhegy, szigethegy
instalaţie berendezés
instalaţie de desalinizare a mării tengervíz-sótalanító berendezés
instalaţie de filtrare szűrőberendezés
instalaţie de purificare tisztítóberendezés
instalaţie industrială ipari berendezés
instalaţie nucleară nukleáris berendezés
institut intézet

instituție intézmény; *instituție de cultură* kulturális intézmény
instrument műszer, (mérő)eszköz
Insula Baffin Baffin-sziget
Insula Bali Bali (Kis-Szunda szigetek egyike)
Insula Borneo (*Kalimantan*) Borneó / Kalimantan (Nagy-Szunda-szigetek egyike)
Insula Britanică Fő- (Angol-) sziget (a Brit-szigetek tagja)
Insula Creta Kréta szigete
Insula Hokkaido Hokkaidó szigete
Insula Kyushu Kjúsú (Kyushu) szigete
Insula Madagascar Madagaszkár szigete
Insula Madura Madura szigete
Insula Marajo Marajó szigete
Insula Mare a Brăilei Brăilai-nagysziget
Insula Margarita Margarita-sziget
Insula Mauritius Mauritius szigete
Insula Paştelui Húsvét-sziget
Insula Principe Príncipe szigete
Insula Reunion Réunion (Mascarenhas-szigetek tagja)
Insula Sahalin Szahalin szigete
Insula Santorin Thíra (Szantorin, a görög Szantorin szigetcsoport legnagyobb szigete)
Insula Sf. Elena Szent Ilona-sziget
Insula Shikoku Sikoku szigete
Insula Socotra Socotra szigete
Insula Sri Lanka (**Ceylon**) Srí Lanka (Ceylon) szigete
Insula Sulawesi Celebesz szigete (Sulawesi, Nagy-Szunda szigetek tagja)
Insula Sumatera Szumátra szigete (Sumatera, Nagy-Szunda-szigetek tagja)
Insula Taiwan Tajvan szigete
Insula Tasmania Tasmania szigete
Insula Terra Nova Új-Fundland szigete
Insula Trinidade Trinidad szigete
Insula Vancouver Vancouver-sziget
Insula Zanzibar Zanzibár szigete
insular I. ~, *-ă mn* sziget- (összetételekben); *țară insulară* szigetország; II. *fn* szigetlakó
insulă sziget; *grup de insule* szigetgsoport; **insulă plutitoare** (növényekből alkotott) úszósziget
insulă antropică mesterséges sziget
insulă continentală kontinentális sziget
insulă coraligenă (*coralină*) korallsziget
insulă de corali korallsziget
insulă de materie anyaghalmaz
insulă de pădure erdősziget
insulă foarte mică törpesziget
insulă naturală természetes sziget
insulă oceanică óceáni sziget
insulă periferică periferikus sziget
insulă vulcanică vulkáni sziget, vulkanikus eredetű sziget, vulkánsziget
insule continentale kontinentális eredetű szigetek
Insulele Aleutine Aleut-szigetek
insulele Andaman Andamán-szigetek
Insulele Antile Antillák (szigetív)
Insulele Aruba Aruba-szigetek
Insulele Azore Azori-szigetek
Insulele Bahamas Bahama-szigetek
Insulele Baleare Baleár-szigetek, Baleárok
Insulele Britanice Brit-szigetvilág, Brit-szigetek
Insulele Canare Kanári-szigetek
Insulele Frisice Fríz-szigetek
Insulele Galapagos Galápagos-szigetek
Insulele Hawaii Hawaii-szigetek
Insulele Kurile Kuril-szigetek
Insulele Laccadive Laksadíva-szigetek

Insulele Maldive Maldív-szigetek
Insulele Nicobar Nikobár-szigetek
Insulele Novosibirsk Új-Szibériai-szigetek
Insulele Regina Charlotte Queen Charlotte- (Sarolta királyné-) szigetek
Insulele Severnaia Zemlea Szevernaja Zemlja- (Északi-föld) szigetcsoport
Insulele Seychelles Seychelle-szigetek
Insulele Sonde Szunda-szigetek
Insulele Sporade de Sud Déli-Szporádok
Insulele Svalbard Spitzbergák, Svalbard-szigetek
integrare integráció, egységesülés, integrálódás, kapcsolódás (vmihez)
integrare economică gazdasági integrálódás
integrare europeană európai integráció
intensitate erősség, intenzitás
intensitatea cutremurului földrengés erőssége/hatásfoka
intensitatea medie a vântului átlagos szélerősség
intensitatea vântului szélerősség
interes érdek
interes economic gazdasági érdek
interfluviu völgyköz, folyásköz
interfluviu rotunjit lekerekített völgyköz
interpretare magyarázat
intersecția rutelor comerciale kereskedelmi utak kereszteződése
intersecție kereszteződés
interval köz
interval de timp időköz
intervenție beavatkozás
interzicere betiltás
intravilan belterület
intreprindere de stat állami vállalat
intreprindere mixtă vegyes vállalat
introducere bevezetés, bevitel, felvétel, beiktatás, alkalmazás
introducere de specii noi új fajok betelepítése
inuit eszkimó, inuit (az eszkimók önelnevezése)
inundație árvíz, folyóáradás
invazia vikingilor vikinginvázió
invazie invázió, betörés (ellenséges hadaké)
invazie de lăcusteáskajárás
inversiune megfordítás, fordítottság, inverzió
inversiune termică hőmérsékleti inverzió
investitor befektető
investiție befektetés, beruházás
investiție de stat állami beruházás
investiție industrială ipari beruházás
investiție străină külföldi beruházás
iod jód
ionic jón
ionosferă ionoszféra (felső légburok része)
Iordan Jordán-folyó
Iordania Jordánia
ipoteza derivei continentelor kontinensvándorlás elmélete
ipoteza geocentrică geocentrikus elmélet, földközpontú elmélet
ipoteză hipotézis, elmélet
Irak Irak
Iran Irán
iranian iráni
iredentism irredentizmus (területi revíziós törekvés)
iridiu irídium
irigare öntözés
irigare prin picurare csepegtető öntözés
Irlanda Írország
irlandez I. ~, *-ă mn* ír; II. *fn* ír
irochez I. ~, *-ă mn* irokéz; *popor irochez* irokéz nép; II. *fn* irokéz

irosire pazarlás, elpazarlás; *irosire a resurselor* erőforrások pazarlása
islamism iszlamizmus, mohamedán vallás
Islanda Izland
islandez I. ~, *-ă mn* izlandi; II. *fn* izlandi
Israel Izrael
Istambul Isztambul (törökországi város)
istm földhíd, földszoros
istmul Americii Centrale Közép-amerikai-földszoros
Istmul Corint Korinthoszi-földszoros
Istmul Kra Kra-földszoros
Italia Olaszország
iubitor, *-ă mn* kedvelő, szerető; *plante tbsz iubitoare de umbră* árnyék-növények, umbrofil/szkiofil növények, árnyéktűrő növények, szkiofitonok
iudaism judaizmus, zsidó vallás
Iugoslavia Jugoszlávia
iută juta
ivoriu elefántcsont
izba fakunyhó, izba (*orosz*)
izbă ütés, csapás
a se **izbi** csapódik; *valurile se izbesc de ţărm* a hullámok a partnak csapódnak
izbuc időszakos (karszt)forrás, izbuk
izlaz legelő, közlegelő, falusi legelő
izobară izobár, izobár görbe (azonos nyomású helyeket összekötő görbe)
izobată izobát, izobatikus görbe (vizek egyenlő mélységű pontjait összekötő görbe)
izohietă izohiéta (azonos mennyiségű csapadékot kapó helyeket összekötő görbe)
izohipsă izohipsza, szintvonal (azonos magasságú pontokat összekötő görbe)
izolator szigetelő
izomorfism izomorfizmus, azonos alakúság
izostazie izosztázia (geológiai elmélet)
izotermă izoterma, izoterm görbe (azonos hőmérsékletű pontokat összekötő görbe)
izvor forrás
izvor carbogazos szénsavas forrás
izvor carstic karsztforrás
izvor cu efect curativ gyógyforrás
izvor de apă minerală borvízforrás (Erdélyben), ásványvízforrás, csevice (Felvidéken)
izvor intermitent időszakos forrás
izvor mineral ásványvízforrás
izvor termal hévízforrás, termálforrás, hévforrás, melegforrás
a **izvorî** ered
Izvorul Crişului Kőrösfő
Izvoru Mureşului Marosfő

Î

îmbătrânire öregedés
îmbătrânire a populației lakosság / népesség elöregedése
îmbătrânire demografică népesség elöregedése
îmbolnăvire megbetegedés
îmbunătățire a calității minőségjavítás
îmbuteliere palackozás
împădurire erdősítés, erdőtelepítés
împărat császár
împletitură din răchită fűzfavesszőfonat
înaintare előrehaladás, előrenyomulás, haladás
înaintarea ghețarului gleccser előrenyomulása
înălțime 1. magasság; 2. magaslat, fennsík; *Înălțimile tbsz Golan* Golán-fennsík (*arab* Al-Jawlan); 3. (*vârf*, *culme*) csúcs
înălțimea fluxului dagálymagasság, ármagasság
înălțimea valului hullám magassága
Înălțimile *tbsz* **Golan** Golan-fennsík
încastrare beékelés
încastrare a văilor völgyek bevágódása
încălzire felmelegedés, felmelegítés, melegítés, melegedés
încălzire a atmosferei légköri felmelegedés
încălzire generală általános felmelegedés
încălzire globală világméretű/globális felmelegedés
încălzire globală a climei éghajlat általános/globális felmelegedése
încălzire inegală egyenlőtlen felmelegedés
început kezdet
începutul astronomic al anotimpului évszak csillagászati kezdőnapja
înclinare elhajlás, lejtés, hajlás, inklináció, dőlés, hajlítás
înclinarea axei tengelyelhajlás
înclinarea axei de rotație forgástengely ferdesége
înclinarea axei Pământului Föld tengelyének elhajlása
înclinarea eclipticii ekliptika ferdesége
încondeiere hímzés, írás, tojásírás, kidíszítés
îndeletnicire mesterség, foglalkozás
îndeletnicire tradițională hagyományos mesterség
înfățișare 1. bemutatás, megjelenítés, ábrázolás; 2. arculat
îngheț fagy, fagyás
înghețare 1. fagy, fagyás, befagyás, megfagyás; *înghețare a apei* víz megfagyása; 2. befagyasztás; *înghețarea capitatului rulant* forgótőke befagyasztása; *înghețare a prețurilor* árak befagyasztása
înghețat, *-ă mn* fagyott, megfagyott; *pârâu înghețat* befagyott patak
îngrășare (*mezőg*) 1. hízlalás; 2. trágyázás; *îngrășare a pământului* a föld/a talaj trágyázása
îngrășământ trágya
îngrășământ azotic nitrogénműtrágya
îngrășământ chimic műtrágya
îngrășământ natural istálótrágya, szerves (természetes) trágya
îngrășământ verde zöldtrágya
înmlăștinire elmocsarasodás
înserat alkonyat, szürkület
înspicat, *-ă mn* kalászos
însușire tulajdonság
înșeuare (hegy)nyereg, bemélyedés

întindere földrajzi kiterjedés, terület
Întorsura Buzăului Bodzaforduló (város Romániában)
întorsură fordulat, kanyar, forduló, irányváltoztatás; *întorsura Buzăului* a Bodza irányváltoztatása
întreprindere vállalat, vállalkozás
întreprindere capitalistă tőkés vállalkozás
întreprindere gigantă mamutvállalat
întreprindere mică kisvállalkozás
întreprindere multinațională multinacionális/transznacionális vállalat
întreprindere privată magánvállalkozás
întreținere karbantartás, ápolás, gondozás
întreținere a culturilor növényápolás
înveliș 1. burok; 2. takaró; 3. (*strat*) réteg
înveliș al Pământului Föld burka, földrajzi burok
înveliș biotic biotikus takaró
înveliș de zăpadă hótakaró
înveliș geografic földrajzi burok
înveliș vegetal növénytakaró
învelit, *-ă mn* (be)borított, (be)takart, (be)burkolt; *învelit cu zăpadă* hóval borított/betakart
a **înverzi** kizöldül; *codrul a înverzit* az erdő kizöldült
înverzit, *-ă mn* 1. kizöldült, zöldbe borult; *dealuri înverzite* zöldbe borult dombok
a se **învolbura** 1. örvénylik; *apa se învolburează* a víz örvénylik; 2. gomolyog; *norii se învolburează* a felhők gomolyognak
înzăpezit, *-ă mn* behavazott, behavazódott

J

jaguar jaguár (*Panthera onca*)
Jakarta (*capitala Indoneziei*) Dzsakarta (Indonézia fővárosa)
Jamaica Jamaika
Japonia Japán (Japán Császárság)
jarişte bozót
Java Jáva
jder nyuszt (*Martes martes*), nyest
jep törpefenyő (*Pinus mugo*), havasi törpefenyő, henyefenyő
jir bükkmakk
Jiu Zsil (folyó)
jneapăn 1. törpefenyő (*Pinus mugo*), havasi törpefenyő; 2. borókafenyő (*Juniperus communis subsp. alpina*, *Juniperus nana*)
jnep boróka, törpefenyő (*Juniperus communis subsp. alpina*, *Juniperus nana*)
jnepeniş borókás
judeţ megye
Judeţul Alba Fehér megye
Judeţul Arad Arad megye
Judeţul Bacău Bákó megye
Judeţul Bihor Bihar megye
Judeţul Bistriţa-Năsăud Beszterce-Naszód megye
Judeţul Braşov Brassó megye
Judeţul Caraş-Severin Krassó-Szörény megye
Judeţul Cluj Kolozs megye
Judeţul Covasna Kovászna megye
Judeţul Galaţi Galac megye
Judeţul Harghita Hargita megye
Judeţul Hunedoara Hunyad megye
Judeţul Maramureş Máramaros megye
Judeţul Mureş Maros megye
Judeţul Satu Mare Szatmár megye
Judeţul Sălaj Szilágy megye
Judeţul Sibiu Szeben megye
Judeţul Timiş Temes megye
Jungaria Dzsungária
junglă dzsungel
Jupiter Jupiter (bolygó)
jurasic jura (földtörténeti középidőszak)
juridic, *-ă mn* jogi
jurisdicţie 1. jogszolgáltatás; 2. hatáskör
justiţie igazságszolgáltatás

K

Karachi Karacsi (pakisztáni város)
Karaganda Karaganda-(szén)medence
karling kárcsúcs
Kaveri Kaveri (indiai folyó)
Kazahstan Kazahsztán
kerosen kerozin
Kilimandjaro Kilimandzsáró
Kirghistan Kirgizisztán
Kobe Kóbe (japán város)
Kosice (*Slovacia*) Kassa (város Szlovákiában)
Kosovo Koszovó (független állam)
Kum Küm (folyó)
Kyoto Kiotó (város Japánban)

L

lac tó
lac antropic mesterséges tó
lac artificial mesterséges tó
lac carstic karsztó
lac de acumulare gyűjtőtó, (*hidr*) víztározó, (*földr*) víztároló tó
lac de acumulare amonte (*hidr*) felső tározó
lac de acumulare artificial mesterséges tó, (*hidr*) tározó
lac de acumulare cu regularizare lunară (*hidr*) havi szabályozású tározó
lac de acumulare cu regularizare prin compensare (*hidr*) kompenzáló tározó
lac de acumulare pentru atenuarea viiturii (*hidr*) árvízcsökkentő tározó
lac de acumulare pentru atenuarea/reținerea viiturilor árvízvédelmi tározótér
lac de acumulare pentru reținerea aluviunilor hordalékfelfogó tározó
lac de acumulare tampon/de regularizare (*hidr*) kiegyenlítő / szabályozó tározó
lac de alunecare suvadás általi tó
lac de baraj artificial mesterségesen duzzasztott tó, víztározó
lac de baraj natural természetes elgátolású tó
lac de belciug morotvató
lac de calderă kalderató
lac de luncă ártéri tó
lac de morenă morénató
lac de tasare löszsüppedékes tó
lac eolian eolikus tó, szélkifúvásos tó, deflációs tó
lac format în ponor ponortó
lac fluviatil folyó menti tó
lac glaciar glaciális tó, tengerszem, kártó
lac lagunar lagunáris tó
lac litoral lagunáris/tengerparti tó
lac natural természetes tó
lac navigabil hajózható tó
lac relict maradványtó, reliktumtó
lac sărat sós vizű tó, sóstó
lac subteran felszín alatti tó
lac tectonic tektonikus tó
lac vulcanic vulkáni eredetű tó, krátertó, vulkanikus tó
lactat, *-ă mn* tej- (összetételben); *produs lactat* tejtermék
Lacul Albert Albert-tó
Lacul Aral Aral-tó
Lacul Athabasca Athabasca-tó (Athapasca, ÉNY-Kanadában)
Lacul Baikal Bajkál-tó
Lacul Balaton Balaton
Lacul Balhaș Balhas-tó
Lacul Boden Boden-tó (*ném* Bodensee)
Lacul Ciad Csád-tó
Lacul Como Comói-tó
Lacul Erie Erie-tó
Lacul Eyre Eyre-tó
Lacul Fântânele Bélesi-víztározó / víztároló tó
Lacul Geneva (*Leman*) Genfi-tó
Lacul Huron Huron-tó
Lacul Ladoga Ladoga-tó
Lacul Loch Ness Loch Ness-tó
Lacul Malawi Malawi-tó (Nyasza-tó)
Lacul Michigan Michigan-tó
Lacul Nasser Nasszer-tó (víztározó)
Lacul Neusiedler Fertő (tó)
Lacul Onega Onyega-tó
Lacul Ontario Ontario-tó
Lacul Razelm Razelm-tó

Lacul Rîbinsk Ribinszki-víztározó
Lacul Roşu Gyilkos-tó
Lacul Sărat Sós-tó
Lacul Sclavilor Nagy-Rabszolga-tó
Lacul Sfântu Ana Szent Anna-tó
Lacul Someşul Cald Meleg-szamosi-víztározó
Lacul Superior Felső-tó
Lacul Tanganyika Tanganyika-tó
Lacul Tarniţa Tárnica-tó/víztározó
Lacul Tiberiada Tiberiás-tó
Lacul Titicaca Titicaca-tó
Lacul Turcana Turkána-tó (Rudolf-tó)
Lacul Ursu Medve-tó
Lacul Urşilor Nagy-Medve-tó
Lacul Victoria Viktória-tó
lacuri în regiuni vulcanice tűzhányókráterben/vulkanikus területen keletkezett tavak
lacustru, *-ră mn* tavi; *podiş lacustru* tóhátság; *plante tbsz lacustre* tavi növények; *formaţiuni tbsz lacustre* tavi képződmények; *locuinţe tbsz lacustre* cölöpépítmények
lagună lagúna
lalea (erdei) tulipán (*Tulipa silvestris*)
lalea pestriţă koronavirág, császárkorona (*Fritillaria imperialis*)
lamă láma (*Lama*)
laminare hengerelés
laminate hengereltáru
lan tábla, föld
lan de grâu búzaföld, búzatábla
lan de porumb kukoricatábla
landelă hangás
lanţ alpin alpesi hegylánc
lanţ de hrănire táplálkozási lánc
lanţ deluros dombvonulat
lanţ evolutiv fejlődési lánc
lanţ montan hegyvonulat
lanţ muntos lánchegység, hegylánc
lanţ muntos de tip alpin alpi típusú lánchegység
lanţ trofic tápláléklánc, táplálkozási lánc
lanţ trofic maritim tengeri tápláléklánc
Lanţul Alpi-Carpaţi-Caucaz-Himalaya Alpok–Kárpátok–Kaukázus–Himalája-hegylánc
Lanţul Andin Andok lánchegység
Lanţul Muntos Pacific Pacifikus-hegységrendszer
lanţuri *tbsz* **muntoase erodate** letarolt lánchegységek
Laos Laosz
lapiez karr (karsztosodó kőzetfelszínen létrejött forma)
lapili lapilli (borsó nagyságú lávadarab)
lapon lapp
Laponia Lappföld
lapoviţă havaseső
laptele câinelui farkasfűtej, kutyatej (*Euphorbia cyparissias*)
larice vörösfenyő (*Larix decidua*)
larvă lárva
laterit laterit (talaj)
lateritizare lateritesedés
latifundiu nagybirtok, latifundium
latifundiu de tip monocultură monokulturális nagybirtok
latitudine szélesség
latitudine cerească ekliptikai szélesség, égi szélesség
latitudine geografică földrajzi szélesség
latitudine mică alacsony földrajzi szélesség
latitudine sudică déli szélesség
laur babér(fa) (*Laurus nobilis*)
Laurasia Laurázsia (őskontinens)
lavă láva
lavă acidă savanyú láva

lavă andezitică andezitláva
lavă bazaltică bazaltláva, bazaltos láva
lavă bazică bázikus láva
lăcustă sáska (*Lacusta*)
lăcustă călătoare vándorsáska
lămâi citrom(fa) (*Citrus limon*)
lărgire tágítás, szélesítés
lărgire a văii völgyszélesítés
a **lăsa** hagy; *a lăsa amprenta* nyomot hagy
lăstar hajtás
lăstun de mal partifecske (*Riparia riparia*)
lână gyapjú
leandru oleander, leander, babérrózsa (*Nerium oleander*)
lebădă (bütykös) hattyú (*Cygnus olor*)
legătură kapcsolat, összefüggés, kötés
legătură covalentă kovalens kötés
legătură de hidrogen hidrogénkötés
legătură ionică ionos kötés
legătură metalică fémes kötés
lege törvény
lege al naturii természeti törvény
legea atracției universale általános tömegvonzás törvénye
legea conservării materiei şi energiei anyag- és energiamegmaradás törvénye
legea gravitației tömegvonzás törvénye
legea protecției mediului környezetvédelmi törvény
legendă jelkulcs, jelmagyarázat
legume zöldségfélék
legumicultură zöldségkertészet, zöldségtermesztés
leneş *fn* lajhár (*Bradypus*)
lentilă lencse
lentilă menisc meniszkuszlencse
leopard leopárd, párduc (*Panthera pardus*)
leopardul zăpezilor hóleopárd, irbisz (*Panthera uncia*)
lepră lepra
letal, *-ă mn* letális, halálos
Letonia Lettország
leu oroszlán (*Panthera leo*)
leu de mare oroszlánfóka (*Otaria*)
Leul Oroszlán (*csill*)
levănțică levendula (*Lavandula*)
leziune sérülés
liană lián
liant kötőanyag
Liban Libanon
libelulă szitakötő (*Libellula*)
liber, *-ă mn* szabad
liberă circulație a mărfurilor szabad áruforgalom
Liberia Libéria
libertate szabadság
libertate a cultelor vallásszabadság
libertate de opinie véleményszabadság
Libia Líbia
librație libráció (*csill*)
lichen zuzmó; *lichenul renului* rénszarvaszúzmó (*Cladonia rangiferina*)
licopodiacee korpafűfélék (*Lycopodiaceae*)
lido lídó (sekély tengeri törmelékgát, turzás)
lignit lignit (kőszénféleség)
liliac 1. borostyán, orgonafa (*Syringa*); 2. denevér (*Chiroptera*)
liman limán (tengervíz által elöntött, megsüllyedt folyótorkolat)
limba ghețarului gleccsernyelv
limbă nyelv
limbă afroasiatică afroázsiai nyelv
limbă azeră azeri nyelv
limbă boşimano-hotentotă hottentotta–busman nyelv
limbă caucaziană kaukázusi nyelvcsalád

limbă chino-tibetană sino-tibeti nyelv
limbă de comunicare internațională világnyelv
limbă ebraică héber nyelv
limbă europeană európai nyelvcsalád
limbă figiană fidzsi nyelv
limbă georgiană grúz nyelv
limbă gilbertesă gilberti nyelv
limbă glaciară gleccsernyelv
limbă japonezo-coreeană japán–koreai nyelv
limbă kazahă kazah nyelv
limbă maghiară magyar nyelv
limbă malaezo-polineziană maláj–polinéziai nyelv
limbă maternă anyanyelv
limbă naurană naurana nyelv
limbă oficială hivatalos nyelv
limbă persană perzsa nyelv
limbă semitică sémi nyelvcsalád
limbă tailandeză thai nyelv
limbă tibetană tibeti nyelv
limbă uralo-altaică urál–altaji nyelv
limbă uzbecă üzbég nyelv
limbi *tbsz* **altaice** altaji nyelvek
a **limita** határol
limita ariei lingvistice nyelvterület határa
limita de arbori fahatár, fafélék határa, fásszárúak határa
limita pădurii erdőhatár
limita zăpezii hóhatár
limita zăpezilor veşnice állandó hó határa
limitare korlátozás, határolás
limitare a naşterilor születéskorlátozás
limită határ, határolás, korlátozás, határvonal
limită administrativă közigazgatási határ
limită convențională mesterséges határvonal
limită cu caracter convențional egyezményes (jellegű) határ
limită de granulă szemcsehatár
limită de toleranță tűréshatár
limită geografică földrajzi határ
limitrof, *-ă mn* szomszédos, határos, határmenti; *țările tbsz limitrofe* szomszédos országok
limnologie limnológia (tavakkal és azok élővilágával foglalkozó tudomány)
linia echinocțiilor napéjegyenlőségek vonala
linia feroviară Baikal-Amur Bajkál–Amúr-vasútvonal
linia nodurilor vasúti csomópontok hálózata, csomóvonal
linie 1. vonal, görbe; *în ~* vonalban; 2. (származási) ág; 3. útvonal; 4. összeköttetési vonal; *~ telefonică* telefonvonal; 5. (szakmai) vonal; *pe linie profesională* szakmai vonalon; 6. (*kat*) vonal; *~ de apărare* védelmi vonal; 7. (*vasút*) pálya; *~ industrială* iparvágány; 8. vezeték; *~ de înaltă tensiune* magasfeszültségű vezeték
linie aeriană légi útvonal
linie aeriană suspendată függővasút
linie ascendentă felmenő ág
linie curbă görbe vonal
linie de bază alapvonal
linie de cale ferată vasútvonal, vasúti pálya
linie de demarcație demarkációs vonal, határvonal
linie de despărțire a apelor vízválasztó vonal
linie de ecartament vasúti nyomtávvonal
linie de garare tárolóvágány
linie de intersecție metszésvonal
linie de nivel szintvonal
linie de plutire (hajó) merülési vonal

linie de racord összekötő vágány, csatlakozási vonal
linie de schimbare a datei dátumválasztó (vonal)
linie de transport al energiei electrice de înaltă tensiune nagyfeszültségű villanyáram távvezetéke
linie descendentă lemenő (származási) ág
linie dreaptă egyenes, egyenes vonal
linie maternă anyai ág
linie orizontală vízszintes vonal
linie paternă apai ág
linie perpendiculară merőleges vonal
linie transcomunicală transzkommunikális vonal
linii *tbsz* **paralele** párhuzamos vonalak
linte lencse (*Lens*)
lintiță békalencse (*Lemna*)
Lipova Lippa (város Romániában)
lipsa apei vízhiány
lipsă hiány
lipsă de capital tőkehiány
lipsă de precipitații csapadékhiány
litieră avar, avartakaró
litoral tengerpart
litoral antropizat ember által alakított tengerparti táj
litoralul Oceanului Indian Indiai-óceán partvidéke
litosferă földkéreg, kőzetburok, litoszféra
litosol váztalaj
livadă gyümölcsös
lizieră erdőszél
Loara Loire (*ejtsd* Loár, franciaországi folyó)
loc 1. hely, terület, táj; *pe aceste locuri* ezeken a tájakon
loc central központi hely
loc de exploatare kitermelőhely
loc de înmulțire szaporodóhely, szaporodási hely, íváshely
loc de muncă munkahely
loc mlăștinos mocsaras terület
loc natal szülőhely
loc pentru procurarea hranei táplálékszerzőhely
local, *-ă mn* helyi, lokális
localitate helység, település, hely
localitate agrară agrártelepülés
localitate balneară fürdőhely
localitate minieră bányásztelepülés
localizare lokalizálás, helyhez kötés, helymeghatározás
localizare în spațiu térbeli elhelyezés
localnic, *-ă mn* helybeli
locaș hajlék
a **locui** lakik
locuință lakás
locuință lacustră cölöpház
locuință palafitică cölöplakás
locuință pe piloni cölöplakás
locuitor lakos
locuitori *tbsz* 1. lakosok; 2. lakosság; *oraș cu număr mare de locuitori* nagy lélekszámú/lakosságú város; *~i ai orașului* város lakói /lakosai
loess (*ném*) kőzetliszt, lösz
longitudine hosszúság
longitudine cerească ekliptikai hosszúság, égi hosszúság
longitudine estică keleti hosszúság
longitudine geografică földrajzi hosszúság
longitudine vestică nyugati hosszúság
Lorena Lotaringia (*fr* Lorraine, *ném* Lothringen, franciaországi régió)
lubrifiant kenőolaj
Luceafăr Esthajnalcsillag, Vénusz (bolygó)
lucernă lucerna (*Medicago*)
luciu csillogás
a **lucra** 1. dolgozik; 2. megmunkál (fémet); 3. megművel (földet); *~ cu ziua* napszámban dolgozik

lucrare 1. dolgozat; 2. munka, alkotás, munkálat; 3. művelés; ~ *a pământului* föld művelése;
lucrat I. ~, *-ă mn* megmunkált (fém), megművelt (föld); faragott (kő); II. *s fn* megművelés, megmunkálás
lucrări *tbsz* **de amenajare a teritoriului** területrendezési munkálatok
lucrări *tbsz* **de nivelare** talajegyengetési munkálatok
lucru I. dolog; 2. tárgy; 3. munka; ~ *cu ziua* napszám; *colectiv de* ~ munkaközösség
Lugoj Lugos (város Romániában)
lume 1. világ; *~a animală* állatvilág; *~a vegetală* növényvilág; 2. (*társ*) társadalom; *~a capitalistă* kapitalista társadalom
lume bipolară kétpólusú/bipoláris világ
lume cosmică kozmikus világ
lume culturală kultúrvilág
lume musulmană iszlám világ
lume terestră földi világ
Lumea a Treia harmadik világ
lumea animală állatvilág
Lumea Nouă Újvilág
lumina fulgerului villámfény
lumină fény, világosság
lumină antisolară állatövi ellenfény
lumină vizibilă látható fény
lumină zodiacală állatövi fény, zodiakális fény
luminozitate fényerő
luminozitate a astrului csillag fényereje
lună 1. hold; 2. hónap
Lună Hold
Lună convexă fogyó Hold
lună nouă újhold
lună plină holdtölte, telihold
Lunca Dunării Duna árterülete
luncă árterület, ártér, lanka, folyó parti lanka
luncă inundabilă hullámtér
lunetă távcső
lunetă astronomică csillagászati /asztronómiai távcső
lunetă meridiană meridiántávcső
lungime hosszúság
lungimea râului folyó hosszúsága
lungimea valului hullámhossz
lup farkas (*Canis lupus*)
lup alb fehérfarkas
lup de prerie coyote, prérifarkas (*Canis latraus*)
luxuriant, *-ă mn* buja (növényzet)

M

mac mák, pipacs (*Papaver*)
mac sălbatic pipacs (*Papaver rhoeas*)
macac makákó (majomfajta, *Macacus*)
macara daru
Macedonia Macedónia
machetă makett
maclă ikerkristály
maclă de juxtapunere érintkezési/juxtapoziciós iker
maclă de penetrație átnövési iker, penetrációs iker
macroplacă nagy kéreglemez
Madagascar Madagaszkár
magistral feroviar vasúti fővonal
magistrală főútvonal
magistrală feroviară transcontinentală transzkontinentális vasút
magistrală rutieră közúti fővonal, autóútvonal
magistrală transafricană transzafrikai főútvonal
magistrală transaustraliană transzausztráliai főútvonal
magistrală transcontinentală transzkontinentális főútvonal
magmatism magmatizmus
magmatism plutonic mélységi magmatizmus
magmă magma
magnet mágnes
magnetism mágnesség, magnetizmus
magnetism remanent remanens/maradó mágnesség
a se **magnetiza** mágneseződik
magnetosferă magnetoszféra
magnezit magnezit
magneziu magnézium
magnitudine magnitúdó (1. csillag fényességének mértéke; 2. földrengés erősségét jelző szám)
magnitudine absolută abszolút magnitúdó (*csill*)
magnitudine aparentă látszólagos magnitúdó (*csill*)
magnolie magnólia (*Magnolia*)
mahala külváros, külvárosi negyed
mahon mahagóni (fa) (*Swietenia mahagony*)
maimuță majom (*Simiimea*)
maimuță dril csuklyásmajom (*Cebus*)
maimuță urlătoare bőgőmajom (*Alouatta*)
majoritar, *-ă mn* többségi
mal part, vízpart
mal abrupt meredek part
mal articulat tagolt part
mal de abraziune abráziós partfal
mal lin sekély part, enyhe part, lapos part
malarie malária, mocsárláz, váltóláz
Malaysia Malajzia
Maldive Maldív-szigetek (Maldív Köztársaság)
maleabil képlékeny
malnutriție alultápláltság, gyengén tápláltság
mamifer emlős
mamifer acvatic vízi emlős
mamut mamut (*Mammuthus*)
management menedzsment
managementul mediului înconjurător környezetmenedzsment
Manciuria Mandzsúria
mandarină mandarin (*Citrus nobilis*)
mangan mangán
manifestare vulcanică vulkáni működés
manioc manióka (*Manihot esculenta*)
manta köpeny

mantaua externă külső köpeny
mantaua internă belső köpeny
mantaua Pământului földköpeny
mapamond világtérkép
maquis maquis, macchia, makkia (mediterrán örökzöld cserjés), földközi-tengeri sűrű bozótos vidék
Maramureş Máramaros (Románia)
mare 1. (*földr*) tenger; 2. (*ált*) nagy
mare continentală kontinentális tenger
mare intercontinentală földközi tenger, interkontinentális tenger
mare interioară (*mare internă*) beltenger, kontinentális tenger
mare internă deschisă nyitott beltenger
mare internă închisă zárt beltenger
mare intracontinentală beltenger, kontinentális tenger
mare mărginaşă parttenger, peremtenger
mare mediterană földközi tenger
mare puțin adâncă sekélyvizű tenger
mare teritorială felségvíz
Marea Adriatică Adriai-tenger
Marea Andaman Andamán-tenger
Marea Arabiei Arab-tenger
Marea Arafura Arafura-tenger
Marea Baltică Balti-tenger
Marea Barents Barents-tenger
Marea Barieră de Corali Nagy-korallzátony
Marea Beaufort Beaufort-tenger
Marea Bering Bering-tenger
Marea Britanie Nagy-Britannia
Marea Caraibilor Karib-tenger
Marea Caspică Kaszpi-tenger
Marea Chinei Meridionale (*Marea Chinei de Sud*) Dél-kínai-tenger
Marea Chinei Orientale (*Marea Chinei de Est*) Kelet-kínai-tenger
Marea Coralilor Korall-tenger
Marea Egee Égei-tenger
Marea Galbenă Sárga-tenger
Marea Ionică Jón-tenger
Marea Japoniei Japán-tenger
Marea Marmara Márvány-tenger
Marea Mânecii (*fr La Manche*) La Manche (tengerszoros, *ang English Chanel*)
Marea Mediterană Földközi-tenger
Marea Moartă Holt-tenger
Marea Neagră Fekete-tenger
Marea Nordului Északi-tenger
Marea Ohotsk Ohotszki-tenger
Marea Panonică Pannon-tenger
Marea Ross Ross-tenger
Marea Roşie Vörös-tenger
Marea Sargaselor Sargasso-tenger
Marea Sulawesi Celebesz-tenger
Marea Tireniană Tirrén-tenger
Marea Weddel Weddel-tenger
marecultură tengeri szaporítótelep
mare de pietre kőtenger
maree árapály, tengerjárás, dagály és apály
maree de cuadratură vakár, minimális dagálymagasság
maree de opoziție szökőár, maximális dagálymagasság
maree neagră fekete árapály
Marele Bazin Arterian Nagy-Artézi-medence
Marele Canion Nagy-kanyon
Marele Deşert de Nisip Nagy-homoksivatag
Marele Golf Australian Nagy-Ausztráliai-öböl
Marele Lac Sărat Nagy-sóstó
marfă colonială gyarmatáru
marfă de import importáru
margine perem, peremvonal, szél
margine a oraşului városperem
margine a plăcii tectonice kőzetlemez-szegély

mari descoperiri geografice nagy földrajzi felfedezések
marmotă mormota (*Marmota*)
marmură márvány
marnă márga
Maroc Marokkó
marsupial erszényes állat
Marte Mars (bolygó)
martor de eroziune deflációs tanúhegy
martor de eroziune acoperit fedett ősmasszívum
masa alunecării suvadás teste/tömege
masa gheții jégtömeg
masa planetei bolygó tömege
masă tömeg
masă continentală kontinentális tömb
masă de aer légtömeg, légréteg
masă de aer ascensional felemelkedő/felszálló légtömeg
masă de aer continental szárazföldi légtömeg
masă de aer descendent leszálló légtömeg
masă de aer ecuatorial egyenlítői légtömeg
masă de aer oceanic óceáni légtömeg
masă de aer polar sarki légáramlat/légtömeg
masă de aer rece hideg/hűvös légtömeg
masă plastică műanyag
masiv I. ~, *ă mn* 1. masszív, szilárd; 2. tömör; 3. nagy arányú, tömeges; *migrare ~ă* tömeges vándorlás; II. *s fn* hegytömb, tömbhegység, masszívum; *masivul Carpaților* Kárpátok masszívuma
masiv calcaros mészkőhegy
masiv izolat de vârstă paleozoică elszigetelt óidei alaphegységtömb
masiv muntos hegytömb, röghegység, masszívum
masiv muntos ősmasszívum, alaphegységtömb
Masivul Armorican Armorikai-hegység
Masivul Central Francez (*fr Massif Central*) Francia-középhegység
Masivul Dobrogei de Nord Észak-dobrudzsai-masszívum
Masivul Renan Rajnai-palahegység
mastodont masztodon (*Mastodon*, a mai elefántok őseinek gyűjtőneve)
maşină gép
maşină agricolă mezőgazdasági gép
maşină de abur gőzgép
maşină spațială űrjármű
matcă meder, folyómeder
material anyag
material de construcție építőanyag
material inițial kezdeti/eredeti anyag
material natural feldolgozatlan anyag, megmunkálatlan anyag, természetes anyag
material neprelucrat feldolgozatlan anyag, nyersanyag
material plastic műanyag
material prelucrat feldolgozott anyag, megmunkált anyag
material refolosibil újrahasznosítható anyag
materiale *tbsz* **depuse de râuri** folyóvízhordalék, folyami hordalék
materie anyag
materie degenerată elfajult anyag
materie interplanetară bolygóközi/interplanetáris anyag
materie interstelară csillagközi / intersztelláris anyag
materie meteoritică meteoritikus anyag
materie primă nyersanyag, alapanyag
materie primă energetică energetikai nyersanyag
materie primă industrială ipari alapanyag, ipari nyersanyag

materie primă minerală ásványi nyersanyag
materie radioactivă radioaktív anyag
materie vulcanică vulkáni anyag
matricol anyakönyv, matrikula
maur mór
Mauritania Mauritánia
maximum de precipitații csapadékmaximum
mazăre borsó
Mazuria Mazuri-tóhátság (a Visztula és a Kelet-európai-tábla között)
măceașă (*măciașă*) csipkebogyó, hecsedli (csipkerózsa termése, *chynarrhodium*)
măceș (*măcieș*) vadrózsa, csipkerózsa (*Rosa canina*)
măgar szamár (*Equus asinus*)
măgură (kúp alakú) domb, magaslat (az Előkárpátok és Kárpátok térségében, helységnevekben is előforduló román megnevezés)
Măguri-Răcătău Reketó (község a Gyalui-havasokban)
măr almafa (*Malus pumilla*)
măslin olajfa (*Oleaceae*)
măslin sălbatic vad olajfa
măsurare mérés
măsurare a precipitațiilor csapadékmérés
măsurare a timpului időmérés
măzăriche hódara, jégdara
mâl iszap
mâl fertil termékeny iszap
meandrare meanderezés, folyóvíz kanyargója
meandrat meanderes, kanyargós
meandru folyókanyarulat, meander, hurokkanyar; *meandrele tbsz Oltului* az Olt kanyarulatai
meandru încătușat kötött meander, lefűzött meander
mecanic I. ~, *-ă mn* 1. mechanikai; *lucru* ~ mechanikai munka; *acțiunea ~ă* a apei víz mechanikai hatása; 2. gépész- (összetételben); *inginer* ~ gépészmérnök; *atelier* ~ javítóműhely; *tracțiune ~ă* gépi/mechanikai hajtás; II. *fn* gépész, mechanikus, szerelő, műszerész
mecanică 1. (*fiz*) mechanika; 2. géptan, erőműtan; ~ *a fluidelor* folyadékok mechanikája; ~ *a solulilor* geotechnika
mecanică cerească égi mechanika
Mecca Mekka (Szaúd-arábiai város)
media anuală a precipitațiilor csapadék évi átlagértéke, évi csapadékátlag
media precipitațiilor csapadékátlag
medicament gyógyszer
Mediterana Americană Amerikai-Földközi-tenger (a Mexikói-öböl és Karib-tenger együttese)
mediu abisal mélytengeri/abisszális környezet
mediu abiotic abiotikus/élettelen környezet
mediu acvatic vízi környezet
mediu antropic mesterséges környezet, társadalmasított környezet, ember által átalakított környezet
mediu arid száraz környezet
mediu arid temperat mérsékelt száraz környezet
mediu artificial mesterséges környezet
mediu bentic mélytengeri élettér
mediu construit beépített környezet
mediu cosmic kozmikus környezet
mediu de munte hegyvidéki környezet
mediu de pădure erdős környezet
mediu de viață élettér, élőhely

mediu de silvostepă erdőssztyeppi környezet
mediu de stepă sztyeppi környezet
mediu deşertic sivatagi környezet
mediu geografic földrajzi környezet
mediu litoral part menti (litorális) környezet
mediu pelagic pelágikus környezet, nyílt tengeri környezet
mediu polar sarki környezet
mediu polar glaciar sarki glaciális környezet
mediu politic politikai környezet
mediu semiarid cu peisaje de stepă şi silvostepă félszáraz sztyeppi és erdőssztyeppi környezet
mediu subacvatic víz alatti környezet
mediu subpolar szubpoláris (tundrai) környezet
mediu temperat-continental mérsékelt övi kontinentális környezet
mediu temperat-oceanic mérsékelt óceáni környezet
mediu temperat rece mérsékelt hideg övezet
mediu urban városi környezet
mediu înconjurător környezet
meduză medúza (*Trachylina*)
megalopolis megalopolisz, mamutváros, óriásváros
mei köles (*Panicum*)
Melanezia Melanézia
meleaguri *tbsz* vidék(ek), környék, táj; *pe aceste meleaguri* ezen a vidéken
melc csiga
mentalitate felfogás
menţinere fenntartás
mercantilism merkantilizmus (gazdaságpolitikai felfogás)
mercerizare mercerizálás, fényesítés (textiliparban)
mercur higany
Mercur Merkur (bolygó)
meridian délkör, hosszúsági kör, meridián
meridian de referinţă (*Greenwich*) kezdő délkör, Greenwichi délkör
meridiana locului hely délvonala/délköre
merişor vörös berkenye, áfonya (*Vaccinium vitis idaea*)
meseriaş mesterember
Meseta Marocană Marokkói-magasföld, Marokkói-mezeta
mesetă mezeta (*sp* fennsík, táblás fennsík)
Mesopotamia Mezopotámia
mesteacăn nyír(fa) (*Betula*)
mesteacăn pitic törpenyír (*Betula nana*)
meşteşugar kisiparos
metabolism anyagcsere, metabolizmus
Metagalaxie Világegyetem
metageneză ivadékváltás (halivadékoké)
metal fém
metal preţios nemesfém
metale uşoare könnyűfémek
metalurgie neferoasă színesfémkohászat
metamorfism átalakulás, metamorfizmus
metamorfozare átalakulás, átváltozás; *proces de metamorfozare a rocilor* kőzetek átalakulási folyamata
metamorfoză átalakulás, metamorfózis; *metamorfoza insectelor* rovarok átalakulása
metan metán
meteor meteor, hullócsillag
meteorit meteorit (földfelszínre hullott kozmikus anyag)
meteorit uriaş óriásmeteorit
meteorolog meteorológus
meteorologie meteorológia, légkörtan

metis I. ~, *-ă mn* keresztezett; *taur ~* keresztezett bika; II. *fn* mesztic
metoda triangulației háromszögelési módszer
metodă módszer
metodă cartografică térképészeti módszer
metodă de creștere a animalelor állattenyésztési mód
metodă de minerit bányászati módszer
metodă de reprezentare ábrázolási mód
metodă paleomagnetică paleomágneses módszer
metropolă metropolisz
metropolă-capitală metropolisz-főváros
metropolis világváros
metrou metró, földalatti vasút
Mexic Mexikó
mezoforme harmadrendű formák
mezofotofil, *-ă mn* mérsékelt fényigényű, helioszkiofita, árnyéktűrő; *plantă mezofotofilă* mérsékelt fényigényű növény, helioszkiofita növény, árnyéktűrő növény
mezopauză mezopauza (légköri határréteg)
mezosferă mezoszféra (légköri réteg)
mezozoic mezozoikum, földtörténeti középidő
miazănoapte észak
miazăzi dél
mic, *-ă mn* kis, kicsi
mică eră glaciară kis jégkorszak
mică glaciațiune kis jégkorszak
micașist csillámpala
mică *fn* csillám
mică propietate kisbirtok
miceliu gombatelep, micelium
miceniain, *-ă mn* mükénéi (mykénéi) *civilizația miceniană* mükénéi műveltség/kultúra
microclimă mikroklíma
microelectronică mikroelektronika
microforme mikroformák
Micronezia Mikronézia
microorganism mikroorganizmus
microplacă mikrolemez
microscop mikroszkóp
micșorare kicsinyítés
Miercurea Ciuc Csíkszereda (város Romániában)
mierlă rigó; *mierlă neagră* feketerigó (*Turdus merula*)
miez 1. bél (pl. gyümölcsé); 2. közép, középpont (pl. égitesté); 3. mag (kohászatban, elektrotechnikában); 4. (idővel kapcsolatban) *miezul zilei* dél; *miezul verii* nyár dereka
miezul nopții éjfél
migdal mandulafa (*Amygdalus*)
migrator, *-oare mn* vándorló, költöző
migrație → migrațiune
migrație individuală egyéni migráció
migrație temporară ideiglenes migráció
migrațiune 1. vándorlás, migráció, elvándorlás, tömeges lakóhely-változtatás, áttelepülés; *migrațiunea popoarelor* népvándorlás; 2. költözés, vándorlás (madaraké); *migrațiunea păsărilor*; 3. *migrațiunea țițeiului* kőolaj megszökése
migrațiune colectivă közösségi migráció
migrațiune definitivă végleges migráció/elvándorlás
migrațiune forțată kényszermigráció
migrațiune ilegală illegális/törvénytelen migráció
migrațiune intercontinentală interkontinentális migráció
migrațiune internațională nemzetközi migráció / vándorlás

migrațiune internă országon belüli migráció, belföldi vándorlás
migrațiune sezonieră időszakos elvándorlás
mijloace de observație megfigyelési eszközök
mijloace de orientare tájékozódási eszközök
mijloc I. ~, *oace s fn* 1. eszköz; *mijloace de circulație* közlekedési eszközök; 2. mód, lehetőség; *mijloc de scăpare* menekülési lehetőség; II. ~, *ocuri s fn* közép; *~ al oraşului* városközép
milă, *-le n fn* mérföld
milă geografică földrajzi mérföld
milă marină tengeri mérföld
Milet Milétosz (ókori görög kikötőváros)
miliarde de ani évmilliárdok
milioane de ani évmilliók
militar, *-ă mn* katonai
mină bánya, mélyszíni bánya, mélyművelésű bánya
mină de argint ezüstbánya
mină de aur aranybánya
mină de diamant gyémántbánya
mină de sulf kénbánya
mineral 1. ~, *-ă mn* ásványi; 2. *fn* ásvány; *bandă de mineral* telér
mineral amorf amorf ásvány
mineral argilos agyagásvány
mineral opac áttetsző / átlátszatlan / fényelnyelő / nemátlátszó ásvány
mineral organic szerves ásvány
mineralizare ásványérc-képződés, ércesedés, ércképződés
mineralizare secundară másodlagos ércképződés
mineralizație hidrotermală hidrotermális ércesedés/ércképződés
mineralizație primară elsődleges ércképződés
mineralogie sistematică ásványrendszertan
minereu érc, ércásvány
minereu acicular tűérc
minereu colorat színes ásvány
minereu de cupru rézérc
minereu de fier vasérc
minereu de mangan mangánérc
minereu de uraniu uránérc
minereu din import importérc
minereu neferos vasnélküli fémérc, nemvasfém-érc, színesfém-érc
minereu nemetalic nemfémes ásvány
minereu neprelucrat ásványi nyersanyag
minereu transparent átlátszó ásvány
minerit bányászat
minerit subteran mélyművelésű bányászat
ministat törpeállam
minoritate kisebbség
minoritate etnică etnikai kisebbség
miocen miocén
miracol economic gazdasági csoda
mină vízmérce
mirodenie fűszer
mirt mirtusz (*Myrtus*)
misionar hittérítő, misszionárius
mistral misztrál (száraz hideg szél a Rhône völgyében)
mistreț vaddisznó (*Sus scrofa*)
mişcare mozgás
mişcare a apelor víztömeg mozgása
mişcare a planetelor bolygómozgás
mişcare de nealiniere el nem kötelezett országok mozgalma
mişcare de revoluție keringő mozgás
mişcare de revoluție a Lunii Hold (Föld körüli) keringése
mişcare de rotație forgómozgás
mişcare de rotație în jurul axei tengelykörüli forgás
mişcare diurnă napi mozgás

mişcare gravitaţională gravitációs mozgás
mişcare seismică földrengés, szeizmikus mozgás
mişcare tectonică kéregszerkezeti mozgás
mişcare verticală függőleges mozgás
mişcări *tbsz* **epirogenetice** epirogenetikus / szárazföldképző mozgások
mişcări *tbsz* **eustatice** szilárd kéreg függőleges elmozdulásai
mişcări *tbsz* **orogenetice** orogén / hegyképző mozgások
mişcări *tbsz* **ale Pământului** a Föld mozgásai
mitropolie érsekség
mlaştină 1. láp, ingovány; 2. mocsár; *secare de ~* mocsárlecsapolás
mlaştină de turbă tőzegláp
moară malom
moară de vânt szélmalom
moarte halál, kihalás, pusztulás; *~ a planctonului* a plankton pusztulása
mobilitate mobilitás, mozgás
mobilitate a populaţiei népmozgás, népességmobilitás
mobilitate a scoarţei terestre kéregmozgás
mobilitate teritorială a populaţiei lakosság térbeli mozgása
mocănesc, *-ească mn* mokány (*táj*); *cal mocănesc* mokány (hegyi) ló
mocăniţă (*trenul spre Abrud*) *n fn* (*táj*) mokányvonat
mocirlă mocsár
mod 1. mód; 2. forma
mod de producţie termelési mód
mod de utilizare a terenurilor földhasznosítás (módja)
mod de viaţă culegător-vânător gyűjtögető-vadászó életmód
mod de viaţă prădător zsákmányoló életmód
modalitate de creşterea animalelor állattartási/állattenyésztési forma
model modell, minta
a **modela** alakít, formál
modelare 1. formálás, alakítás; 2. modellezés, modellálás
modelare a reliefului domborzat alakulása, felszín formálódása
modelare a unor forme de relief felszíni formák alakítása
modele de calcul számítási modellek
moderat mérsékelt
modernizare korszerűsítés, modernizálás
modificare módosulás, módosítás, megváltoztatás, változás, átalakítás, átalakulás
modificare a mediului környezet átalakítása
modificare a raportului dintre sexe nemek közötti arány módosulása
modul 1. modul (mértékszám, alapméret); 2. (*űrh*) *modul lunar* holdkomp *(ang Lunar Module* = holdegység)
Moesia Moesia (ókori római provincia a Duna alsó szakaszának jobb partján)
Moesia Inferior Moesia inferior (*lat*)
Moesia Superior Moesia superior (*lat*)
mofetă mofetta (száraz CO_2-ben és CO-ban gazdag gázfeltörés)
Moigrad Mojgrád (község Romániában, Zilahtól K-re)
mojdrean virágos kőrisfa, mannakőris (*Fraxinus ornus*)
Moldova 1. Moldova (Szeret vízrendszeréhez tartozó folyó); 2. Moldova (Moldovai Köztársaság); 3. Moldva (1. romániai tájegység a Prut és a Keleti-Kárpátok között; 2. történelmi államalakulat)

moldovean I. ~, *ă mn* 1. moldvai; 2. moldovai (moldován); II. *fn* 1. moldvai (férfi); 2. moldovai (férfi)
molecular, *-ă mn* molekuláris; *fizică moleculară* molekuláris fizika
moleculă molekula
moleculă de apă vízmolekula
moleculă de ozon ózonmolekula
molid lucfenyő (*Picea excelsa*)
molimă járvány
molisol feketeföld, mollikus talaj
moluscă puhatestű állat
monah szerzetes, barát
monahal, *-ă mn* szerzetesi
monahă apáca, szerzetesnő
monarhie monarchia, egyeduralom
monarhie constituțională alkotmányos monarchia
monastic, *-ă mn* szerzetesi
mondializare elvilágiasodás, világivá válás, mondializáció, globalizáció, globalizálódás, globalizálás
mongol mongol
Mongolia Mongólia
mongoloid mongolid (emberfajta)
monitorizare megfigyelés, nyomon követés, monitorizálás
monoclinic monoklin
monocultură monokulturális művelés, monokulturális termesztés, monokultúra
monopoliu monopólium
monoxid de carbon szén-monoxid
monument monumentum, emlékmű
monument al naturii természeti ritkaság
morav morva (népcsoport)
Moravia Morvaország
morcov sárgarépa, murok (*Daucus carota*)
morenă moréna (gleccser által lerakott üledék/hordalék)
morenă de fund fenékmoréna
morenă frontală homlokmoréna
morenă interioară belső moréna
morenă laterală oldalmoréna
morfologia cristalelor kristálymorfológia
morfologie morfológia (alaktan)
morfologie agrară agrármorfológia
morfometrie morfometria
morișcă hidrografică vízsebességmérő
morsă rozmár (*Odobenus rosmarus*)
mortalitate mortalitás, halálozási arány, halandóság
mortalitate infantilă csecsemőhalandóság, gyermekhalandóság
mortalitate masculină férfihalandóság
mortinatalitate halvaszületés
morun vizatok (*Huso huso*)
Moscova Moszkva (oroszországi város)
mostră minta, modell
moșia satului falu külterülete, faluhatár
moșie birtok, nagybirtok, falu külterülete
motorină dízelolaj, gázolaj
movilă bucka, halom
movilă de nisip homokbucka
Mozambic Mozambik
muflon muflon
mulatru mulatt
muncă 1. munka; *mijloc de ~* munkaeszköz; 2. dolog; 3. foglalkozás
muncă colectivă kollektív munka
muncă în acord akkordmunka
muncă prestată elvégzett munka
muncă sezonieră idénymunka
munci *tbsz* **agricole** mezőgazdasági munka
muncitor I. ~, *oare mn* munkás- (összetételben); *clasa muncitoare* munkásosztály; II. *h fn* munkás, munkavállaló

muncitor agricol mezőgazdasági munkás
muncitor calificat szakmunkás, szakképzett munkás
muncitor forestier erdőmunkás
muncitor industrial ipari munkás
muncitor necalificat szakképzetlen munkás, segédmunkás
muncitor manual kétkezi munkás
muncitor permanent állandó munkás
muncitor salarizat bérmunkás
muncitor sezonier szezonmunkás
municipiu municípium
munte hegy, hegység, havas; *Muntele Mare* Nagy-havas; *păşune de munte* havasi legelő; *aer de munte* hegyi levegő
munte cristalină kristályos hegység
munte de gheață jéghegy
munte de încrețire gyűrthegység
Munte de Sare (*Slănic-Prahova*) Sóhegy
munte de tip masiv izolat elszigetelt alaphegység
munte izolat szigethegység
munte mărginaşă peremhegység
munte stâncos sziklás hegy
munte submarină víz alatti hegység
munte tabulară táblahegy
munte vechi röghegy
Muntele Ahaggar Ahaggar-hegység
Muntele Ararat Ararát-hegység
Muntele Asir Aszír-hegység
Muntele Băişoara Kisbánya-havas
Muntele Ciomatu Csomád-hegység
Muntele Godwin-Austen Godwin Austen-hegycsúcs, K2, Csogori, Dapsang
Muntele Kailash Kailash-hegy
Muntele Mare Nagy-havas (a Gyalui-havasok déli része)
Muntele Rece Hideg-havas
Muntele Suhard Cohárd
Muntele Vinson Vinson-csúcs (Antarktisz)
Muntenia Munténia **(**Havasalföld Olttól keletre eső része)
munți alpini marginali alpi peremhegységek
munți de încrețire gyűrődéses hegységek
munți de rift riftheggység
munți foarte vechi (*pe structuri geologice caledoniene*) nagyon idős (kaledón szerkezetű) hegyek
munți hercinici hercin/variszkuszi szerkezetű hegyek
munți vechi (*pe structuri hercinice*) idős hegyek (hercin/variszkuszi hegyek)
munți vulcanici vulkanikus hegyek
Munții Alaskăi Alaszkai-hegység
Munții Albanezi Albán-Alpok
Munții Aleutini (*lanț muntos vulcanic în Alaska*) Aleut-vonulat (vulkanikus hegyvonulat az Alaszkai-félszigeten)
Munții Almăjului Almás-hegység
Munții Alpi Alpok
Munții Altai Altaj-hegység
Munții Aninei Aninai-hegység
Munții Antiatlas Antiatlasz-hegység
Munții Apenini Appenninek
Munții Apuseni Erdélyi-szigethegység, Erdélyi-középhegység (Erdélyi-peremhegység)
Munții Atlas Atlasz-hegység
Munții Atlasul Mic Parti-Atlasz-hegység
Munții Ayers Rock Ayers Rock-szigethegy
Munții Baiului Baiu-hegység
Munții Bakony Bakony-hegység
Munții Balcani Balkán-hegység
Munții Banatului Bánsági-hegyvidék
Munții Baraoltului Baróti-hegység

Munții Bârgăului Borgói-havasok
Munții Bârsei Barcasági-havasok
Munții Beskizi Beszkidek
Munții Bihorului Bihar-hegység
Munții Bistriței Besztercei-hegység
Munții Bodoculuí Bodoki-hegység
Munții Brescu Berecki-hegység
Munții Bucegi Bucsecs-hegység
Munții Buzăului Bodzai-havasok
Munții Cambrieni Cambriai-hegység
Munții Cantabrici Kantabriai-hegyek
Munții Capului Fokföldi-hegység
Munții Carpați Kárpátok
Munții Cascadelor Cascade-hegység
Munții Caucaz Kaukázus
Munții Căliman Kelemen-havasok
Munții Cindrel (*Mții Cibinului*) Szebeni-havasok
Munții Cernei Cserna-hegység
Munții Ciucaș Csukás-hegység
Munții Ciucului Csíki-havasok
Munții Coastei Parti-hegység
Munții Codru-Moma (*Mții Codrului*) Béli-hegység
Munții Cordilieri Kordillerák
Munții Dinarici Dinári-hegység
Munții Dognecei Dognácska-hegység
Munții Elburz Elburz-hegység
Munții Epirului Albanez Albán-Epirusz-hegység
Munții Făgărașului Fogarasi-havasok
Munții Galileei Galileai-hegység
Munții Gilău-Muntele Mare Gyalui-havasok (összefoglaló név, a magyar megnevezés magában foglalja a Nagy-havas hegységet is)
Munții Gilăului a Gyalui-havasok északi része
Munții Godeanu Godján-hegység
Munții Grampiani Grampian-hegység
Munții Gurghiului Görgényi-havasok
Munții Giurgiului Gyergyói-havasok
Munții Gutâiului (*Mții Gutinului*) Gutin (Rozsály és Kőhát összefoglaló neve)
Munții Hangai Hangáj-hegység
Munții Harz Harz-hegység
Munții Hăşmaşu Mare Nagy-Hagymás
Munții Hijaz Hedzsász-hegység
Munții Himalaia Himalája (hegység)
Munții Hindukuş Hindukus (hegység)
Munții Iberici Ibériai-hegység
Munții Jura Jura-hegység
Munții Karakorum Karakorum (hegység)
Munții Khorasan Kuraszan-hegység
Munții Kunlun Kunlun (hegység)
Munții Kurdistan Kurd-felföld
Munții Leaota Leaota-hegység
Munții Locvei Lokva-hegység
Munții Lotrului Lotru-hegység
Munții Lunii (*Ruwenzori*) Hold-hegység, Ruwenzori-hegység
Munții Maramureşului Máramarosi-havasok
Munții Marii Cumpeni de Ape (*ang Great Dividing Range*) Nagy-Vízválasztó-hegység (Kelet-Ausztráliai-hegyvidék)
Munții Mehedinți Mehádiai-hegység
Munții Meseşului Meszes-hegység
Munții Metaliferi Erdélyi-érchegység
Munții Nemira Nemere-hegység
Munții Oaşului Avas-hegység
Munții Parângului Páring-hegység
Munții Pădurea Boemiei (*ném Bayerische Wald*) Bajor-erdő (hegység)
Munții Pădurea Cehă Cseh-erdő (hegység)
Munții Pădurea Craiului Király-erdő (hegycsoport), Királyerdő-hegység
Munții Pădurea Neagră (*ném Schwarzwald*) Fekete-erdő (hegys.)
Munții Penini Pennine-hegyek

Munții Perşani Persányi-hegység
Munții Piatra Craiului Király-kő (Királykő-hegység, Királykő-havas)
Munții Pindului Pindosz-hegyek
Munții Pirinei Pireneusok
Munții Poiana Ruscă Ruszka-havas
Munții Pontici Pontuszi-hegység
Munții Retezat Retyezát(-hegység)
Munții Rodnei Radnai-havasok
Munții Rodopi Rodope-hegység
Munții Saian Szaján-hegység
Munții Scorpiei (*ném Drakensberg*) Sárkány-hegység
Munții Scoției Skót-felföld
Munții Serbiei Szerb-érchegység
Munții Semenicului Szemenik-hegység
Munții Sibiului Szebeni-havasok
Munții Sierra Nevada Sierra Nevada-hegység
Munții Stâncoşi Sziklás-hegység
Munții Sudeți Szudéták
Munții Suhardului Szuhárd-hegység
Munții Şes Réz-hegység
Munții Şureanu Szászsebesi-havasok, Kudzsiri-havasok
Munții Taimîr Tajmír-hegység
Munții Tarcău Tarkő-havas
Munții Tatra Tátra (hegység)
Munții Taurus Toros-hegység
Munții Tianşan Tianshan, Tien-san (*kínai* Mennyei hegység)
Munții Ţarcului Szárkő-havas
Munții Ţibleşului Cibles-hegység, Szépleş-hegység
Munții Trascăului Torockói-havasok
Munții Ural Urál (hegység)
Munții Vlădeasa Vlegyásza, Kalota-havas, Vigyázó
Munții Vosgi Vogézek
Munții Vrancei Háromszéki-havasok (Vráncsa-hegység)
Munții Vulcanului Vulkán-hegység
Munții Zagros Zagrosz-hegység
Munții Zarandului Zarándi-hegység
Mureş Maros (folyó)
muscă légy (*Musca domestica*)
muscă tse-tse/ţeţe cecelégy (*Glossinia*)
muscel (folyásközi) halom, domb
muson monszun
muson de iarnă téli monszun
muson de vară nyári monszun
musulman mohamedán, muszlim, muzulmán
muşchi moha (*Bryophyta*)
muştar mustár (*Sinapis, Brassica*)
mutare áttelepítés
mutaţie változás, mutáció
mutaţii *tbsz* **sociale** társadalmi változások
Myanmar Mianmar (Burma)

N

nadir nadír (*csill*)
Nagasaki Nagaszaki (város Japánban)
Nagoya Nagoja (város Japánban)
Namibia Namíbia
nap takarmányrépa, karórépa (*Basica napus*)
Napoli Nápoly (olaszországi város)
narcisă nárcisz (*Narcissus*)
narcoman kábítószerfüggő
Narmada Narmada folyó
naştere 1. születés, szülés; 2. képződés
naşterea stelelor csillagképződés
natalitate születési arányszám, natalitás
natural, *-ă mn* természetes
naturalist természetbúvár, természettudós
naţionalism nacionalizmus
naţionalitate nemzetiség
naţionalizare államosítás
navă hajó
navă cosmică űrhajó
navă maritimă tengerjáró hajó
navetă spaţială űrhajó
navetism ingázás
navetist, *-ă mn* ingázó
navigaţie hajózás
navigaţie aeriană repülés
navigaţie maritimă tengeri hajózás
navigaţie reglementată szabályozott/rendszeresített hajózás
năboi kásajég
năgară árvalányhaj (*Stipa*)
nămol iszap
nea hó
nealienabil, *-ă mn* elidegeníthetetlen
neant semmi, semmiség
nearanjat, *-ă mn* rendezetlen, kaotikus
nebular, *-ă mn* ködfoltos, nebuláris (*csill*)
nebuloasă csillagköd; ~ *primitivă* ősköd (*csill*); *nebuloasă planetară* bolygószerű ködfolt
nebuloasă extragalactică extragalaktikai köd
nebuloasă interstelară csillagközi anyagfelhő, csillagközi porfelhő
nebuloasă obscură sötét diffúz köd
nebuloasă planetară planetáris köd
nebulozitate felhősség, borultság, felhővel való borítottság
necesar alimentar élelmiszer-szükséglet
necesar de sare sószükséglet
necesitate szükségesség, igény, szükséglet; *necesitate de apă* vízigény, vízszükséglet
necrofag dögevő
necton nekton (vízben úszó szervezetek összessége)
negustor kereskedő
neimpozabil adómentes
nejudicios, *-ă mn* értelmetlen, ésszerűtlen; *pescuit nejudicios* ésszerűtlen halászat, kíméletlen halászat
neogen neogén *(*újharmadidőszak)
neozoic neozoikum, kainozoikum (földtörténeti újidő)
Nepal Nepál
Neptun Neptunusz (bolygó)
nesezonier, *-ă mn* idényhez/szezonhoz nem kötődő, nem időszakos
neuniform egyenlőtlen
neutralitate semlegesség
neutralitate militară katonai semlegesség
neutron neutron
nevăstuică menyét (*Mustela*)
nevertebrată gerinctelen
nichel nikkel
Nigeria Nigéria
Nil Nílus
Nilul Alb Fehér-Nílus
Nilul Albastru Kék-Nílus

nimbostratus nimbostratus (*lat*), nimbosztrátusz, réteges esőfelhő
nimbus nimbus, nimbusz, esőfelhő
ninsoare havazás, hóhullás, hózápor
Nipru Dnyeper (folyó)
nisetru tok (*Acipenser*)
nisip homok
nisip cuarțos kvarchomok, üveghomok
nisip zburător futóhomok
nişă 1. fülke, mélyedés; 2. ökológiai fülke, niche (*ejtsd:* nis, ökológiai fogalomként elvont térrész)
nişă de abraziune abráziós fülke
nişă nivală nivális fülke, hó-, jégmarta mélyedés
nitrogen nitrogén
nival, *-ă mn* nivális, hó okozta / eredményezte; *regim de alimentare nivală* hóból történő táplálás, nivális táplálási rendszer
nivel szint, színvonal
nivel abraziv abráziós szint
nivel de arbore superior felső lombkoronaszint
nivel de peşteră barlangszint
nivel de preț árszint, árszínvonal
nivel de reflux apályszint
nivel de terasă teraszszint
nivel de trai életszínvonal
nivel de viață életszínvonal
nivel hidrostatic hidrosztatikai szint
nivelment magasságmérés, nivellálás, altimetria, szintezés
nivelul apei vízszint
nivelul fluxului dagályszint
nivelul mării tengerszint
nivelul pânzei freatice talajvízszint
noapte éj(jel), éjszaka
noapte polară sarki éjszaka
nociv, *-ă mn* ártalmas, káros; *gaze nocive* ártalmas gázok
nod 1. csomó; 2. csomópont
nod de comunicație közlekedési csomópont
nod de mangan mangángumó
nod feroviar vasúti csomópont
nod polimetalic ércgumó, fémkonkréció
nomad nomád
nomadism nomád életmód
nomenclatură jegyzék
nor felhő
nor cosmic kozmikus köd
nor de convecție konvekciós felhő
nor de furtună viharfelhő
nor de gaz gázfelhő
nor de gaze interstelară csillagközi gázfelhő
nor de praf porfelhő
nor inferior alacsony felhő
nor înalt magas szintű felhő
nor vertical függőleges felhő
nord észak
Nord (*statele dezvoltate*) Észak (fejlett országok gyűjtőneve)
nord-american, *-ă mn* észak-amerikai
nord-est északkelet
nord-european, *-ă mn* észak-európai
nord-vest északnyugat
nordic I ~, *-ă mn* északi; *emisferă ~ă* északi félteke/félgömb; II. *fn* északi (ember)
nori *tbsz* **cosmici** kozmikus felhők
nori *tbsz* **luminiscenți** világító felhők
nori *tbsz* felhőzet, felhők
Norii lui Magellan Magellán-felhő
normanzii normannok (nép)
norul Oort Oort-felhő, üstökösfelhő
notar public közjegyző
notariat jegyzői hivatal
Noua Caledonie Új-Kaledónia
Noua Guinea Új-Guinea
noua ordine mondială új világrend
Noua Zeelandă Új-Zéland
nova nóva (új csillag)
Novi Sad Újvidék (szerbiai város)
nuanță színárnyalat, színfokozat
nuc dió(fa) (*Juglans*)
nuc-de-cocos kókuszdió(fa) (*Cocos nucifera*)
nucă dió (gyümölcs)

nuclear, *-ă mn* 1. nukleáris; 2. atommag- (összetételben); *energie ~ă* atommag-energia, nukleáris energia; *fisiune ~ă* atommaghasadás
nuclee de condensație kicsapódási/kondenzációs magvak
nucleu mag
nucleu central városmag, központi mag
nucleu continental kontinentális magterület
nucleu de continent kontinensmag
nucleu extern külső mag
nucleu geografic földrajzi mag
nucleu intern belső mag
nucleul atomului atommag
nucleul cometei üstökös magja
nucleul Pământului földmag, a Föld magja
nucleul satului falumag
nucșoară fenyőszajkó, magtörő
nucșor szerecsendió, muskátdió (*Myristica*)
nufăr tavirózsa (*Nymphaea*)
nufăr alb tündérrózsa (*Nymphaea alba*)
număr de coordonație koordinációs szám
numărul populației népesség(szám), lakosság, lakosok száma
nunatak nunatak (jégtakaróból kiemekedő sziklacsúcs)
nutație nutáció (*csill*)
nutreț takarmány
nutreț cerealier abraktakarmány, szemestakarmány
nutreț concentrat abraktakarmány, nagy fehérjetartalmú takarmánykeverék
nutreț păios szálastakarmány
nutreț verde zöldtakarmány
nutriment tápanyag, eleség, takarmány, élelem; *nivelul nutrimentelor* tápanyagellátottság, tápanyaggazdagság
nutrire takarmányozás
nutritiv, *-ă mn* tápláló; *valoare nutritivă* tápérték

O

oază oázis
obârşie 1. eredet, kezdet; 2. patak eredete / forrása; 3. kezdeti / származási hely
obcină elnyúlt alakú hegység
Obcinele Bucovinei Bukovinai Obcsinák
obducţie obdukció
Obi Ob folyó
obiectiv 1. célkitűzés, célpont; 2. objektum, létesítmény
obiectiv turistic turisztikai érdekesség, turisztikai objektum / létesítmény
obiective de interes turistic turisztikai célpontok/létesítmények
obiective fundamentale alapvető célkitűzések
oblic *-ă mn* ferde, dőlt, rézsútos
obligativitate kötelezettség
obor 1. piactér; 2. vásár
obscur, *-ă mn* sötét; *camera obscură* sötétkamra (*lat camera obscura*)
observator 1. megfigyelő; 2. obszervatórium, csillagvizsgáló, megfigyelőállomás
observator astronomic csillagvizsgáló
observaţie megfigyelés, észlelés
observaţie geografică földrajzi megfigyelés
observaţie meteorologică meteorológiai észlelés/megfigyelés
observaţie telescopică távcsöves megfigyelés
obsidian obszidián, kőzetüveg
obstacol akadály
obstacol natural természeti akadály
obturare elzárás, eltömítés
occidental, *-ă mn* nyugati, nyugatias; *cultură ~ă* nyugati kultúra
occidentalizare nyugatiasodás, nyugatiassá válás
ocean óceán
ocean planetar világóceán
Oceania Óceánia
oceanografie oceánográfia
Oceanul Arctic Arktikus-óceán, Északi-Jeges-tenger, Sarki-óceán
Oceanul Atlantic Atlanti-óceán
Oceanul Indian Indiai-óceán
Oceanul Îngheţat Északi-Jeges-tenger
Oceanul Pacific Csendes-óceán
Oceanul Panthalassa Panthalassza ősóceán
Oceanul Planetar Világtenger
OCEMN (*Organizaţia Cooperării Economice a Mării Negre*) Fekete-tengeri Gazdasági Együttműködés Szervezete
ochi szem; *ochiul ciclonului* ciklonszem
ocluziune 1. elzárás; 2. okkluzió
Ocna Mureş Marosújvár (város Romániában)
Ocna Sibiului Vízakna (város Romániában)
ocnă akna, bánya, sóbánya
ocnă părăsită felhagyott bánya, elhagyott akna
ocrotire védelem, gondozás, megóvás
ocrotire socială társadalomvédelem
ocrotirea pădurilor erdők védelme
ocrotirea sănătăţii egészségvédelem
ocrotirea vânatului vadállomány védelme
ocultaţie csillagfedés, okkultáció
a **ocupa** elfoglal, lefoglal
a se **ocupa** foglalkozik
ocupaţie 1. foglalkozás; 2. megszállás, elfoglalás

ocupație de bază alapfoglalkozás
Odorheiu Secuiesc Székelyudvarhely (város Romániában)
ofensivă támadás
ofertă kínálat
oficialitate hivatali közeg, hatóság
Oficiul de Cadastru, Geodezie şi Cartografie Kataszteri, Geodéziai és Térképészeti Hivatal
ogaşă aszó, időszakos vízfolyás
oglindă de apă víztükör
ogor szántóföld, ugar
ogorâre ugarolás
oicumenă oikumené (*gör*), lakott föld
oierit birkapásztorkodás, juhpásztorkodás
Oimiakon Ojmjakon (oroszországi város)
Olanda Hollandia
olandez holland
olărit fazekasság
oleoduct olajvezeték
oligocen oligocén kor
olivină olivin (ásvány)
Oltenia Olténia
om ember
om primitiv ősember
omnivor mindenevő
omogen, *-ă mn* homogén
omogenitate homogenitás
omogenitate etnică etnikai homogenitás
opacitate fényáteresztő képesség, opacitás
opal opál
optică electronică optikai elektronika
ora portului kikötőidő
Oradea Nagyvárad (város Romániában)
oraş város
oraş balnear fürdőváros
oraş comercial kereskedelmi város
oraş cu profil rezidenţial székhely funkciójú város
oraş dormitor alvóváros
oraş dublet ikerváros
oraş dunărean Duna menti város
oraş gigant mamutváros
oraş grădină kertváros
oraş industrial ipari város
oraş islamic iszlám város
oraş mijlociu közepes nagyságú város
oraş milionar világváros
oraş minier bányászváros, bányaváros
oraş natal szülőváros
oraş policentric többközpontú / policentrikus városszerkezet
oraş turistic turisztikai város, üdülőváros
oraş universitar egyetemi város
oraş vechi óváros
oraş-cetate erődváros, városerődítmény
oraşe-stat sumeriene sumér városállamok
oraş-muzeu múzeumváros
oraş-pionier úttörőváros
oraş-port kikötőváros
oraş-satelit bolygóváros, szatelitváros
oraş-stat városállam
oraş-târg vásárváros
oră oficială hivatalos idő
orăşel kisváros
orbita Pământului Föld keringési pályája
orbită keringési pálya, pálya
orbită eliptică ellipszis alakú/elliptikus pálya
ordine mondială világrend
ordonanţă rendelet
ordovician ordovicium (ordovícium, földtörténeti időszak)
orez rizs
orezărie rizsültetvény
organ suprem al puterii törvényhozó testület
organism financiar pénzügyi szervezet
organism halofil halofil szervezet

organism planctonic planktonszervezet
organism unicelular egysejtű élőlény
organizare a spațiului területfejlesztés, területrendezés, (vmely) tér szervezése
organizare politico-geografică politikai-földrajzi szervezés
organizare rendezés, szervezés, szerveződés
organizat, *-ă mn* rendezett
Organizația Meteorologică Mondială (*W.M.O*) Meteorológiai Világszervezet (*ang World Meteorological Organization, WMO*)
Organizația Mondială a Comerțului (*W.T.O.*) Kereskedelmi Világszervezet (*ang World Trade Organization, WTO*)
Organizația Mondială a Sănătății (*W.H.O*) Egészségügyi Világszervezet (*ang World Health Organization, WHO*)
Organizația Națiunilor Unite (*O.N.U.*) Egyesült Nemzetek Szervezete (*ENSZ*, *ang United Nations*)
Organizația Națiunilor Unite pentru Dezvoltare Industrială (*U.N.I.D.O*) ENSZ Iparfejlesztési Szervezete (*ang United Nations Industrial Development Organization, UNIDO*)
Organizația Națiunilor Unite pentru Educație, Știință și Cultură (*U.N.E.S.C.O.*) Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete (*ang United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, UNESCO*)
Organizația pentru Alimentație și Agricultură a Națiunilor Unite (*F.A.O.*) ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (*ang Food and Agriculture Organization of the United Nations, FAO*)
Organizația pentru Securitate și Cooperare în Europa (*OSCE*) Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (*EBESZ*)
Organizația Tratatului Atlanticului de Nord (*N.A.T.O.*) Észak-atlanti Szerződés Szervezete (*North Atlantic Treaty Organization, NATO*)
organizație europeană európai szervezet
organizație tribală törzsi szervezet
orient kelet
orientare tájékozódás, tájolás
Orientul Apropiat Közel-Kelet
Orientul Mijlociu Elő-Ázsia, Közép-Kelet
origine származás
origine a cuvetei lacustre tómedence eredete
Orion Orion (Kaszás) (*csill*)
orizont 1. horizont, látóhatár; 2. szint
orizont de sol talajszint
orizontal, *-ă* vízszintes, horizontális
ornitorinc kacsacsőrű emlős (*Ornithorhyncus paradoxus*)
orogen, *-ă mn* hegységképző, orogén
orogeneza caledonică kaledóniai orogenezis
orogeneză hegyképző/hegységképző mozgás, hegységképződés, orogenezis
orogeneză alpină alpesi hegyképződés
orogenul alpin alpi hegyrendszer
orogenul caledonic kaledóniai hegyrendszer
orogenul hercinic hercin hegyrendszer
orz árpa (*Hordeum*)

orzoaică sörárpa (*Hordeum vulgare subsp. distichum*)
Osaka Oszaka (japán város)
Osaka-Kobe Oszaka–Kóbe
oscilația debitului apei vízhozam ingadozása
oscilația nivelului apei vízszint ingadozása
oscilația nivelului mării tengerszint-ingadozás
oscilația temperaturii hőmérséklet-ingadozás
oscilație ingadozás, oszcilláció
oscilație termică hőingadozás
oscilații climatice éghajlati ingadozások
ostrov (hordalékból képződött) sziget (folyó közepén)
oțel acél
oțelărie acélöntöde, acélmű
ovăz zab (*Avena*)
ovine juh (*Ovis*)
oxid de azot nitrogén-monoxid
oxid de fier vas-oxid
oxidare oxidáció
oxidație oxidáció
oxigen oxigén
oxigenare oxigénellátás, oxigénnel való ellátás
ozocherită ozokerit, földviasz
ozon ózon
ozon troposferic troposzferikus ózon

P

pachebot személyszállító hajó
padină 1. talajsüllyedés; 2. mélyedés
pagubă kár
pagubă cauzată de grindină jégkár
pai szalma
pajiște pázsit, egyszeri kaszálású rét
pajiște antropică (*creată de om*) gyepesített terület, mesterséges pázsit
pajură parlagi sas (*Aquila imperialis*)
Pakistan Pakisztán
palafiță cölöpépítmény
palancă palánk
paleocen paleocén
paleoclimă őséghajlat
paleogen paleogén
paleomagnetism paleomágnesség
paleontologie őslénytan
paleozoic 1. ~, *-ă mn* paleozoikus; 2. *fn* földtörténeti óidő, paleozoikum, ősidő
palisadă cölöpkerítés, palánk, paliszád
palmat, *-ă mn* (*biol*) tenyeres (növény); *nervațiune palmată* tenyeresen erezett (növény)
palmier pálmafa (*Palmae*)
palmier de cocos kókuszpálma (*Cocos nucifera*)
palmier de curmală datolyapálma (*Phoenix*)
palmier de ulei olajpálma (*Elaeis*)
palmier pitic törpepálma (*Chamaerops humilis*)
paltin juharfa (*Acer*)
pampa pampa (*sztyepp Dél-Amerikában*)
pană 1. ék; 2. toll; 3. motorhiba, defekt
pană de gheață jégék
Pangeea őskontinens, Pangaea
panou 1. tábla, lap; 2. (*bány*) front; *panou de exploatare* fejtési mező/front
panou solar napcsapda, napkollektor
pantă 1. lejtő; *panta dealului* hegy lejtője; ~ *continentală* kontinentális lejtő; 2. lejtés, hajlás, esés, dőlés; *panta unui strat* rétegdőlés; 3. emelkedés, meredekség; ~ *limită* maximális emelkedés
pantă abruptă meredek lejtő
pantă lină enyhe lejtő
pantă periclitată de eroziune erózióveszélyes lejtő
panteon panteon (istenek összességének emelt templom; nagy emberek emlékének szentelt építmény; nemzeti emlékhely); *Panteonul din Paris* a párizsi Pantheon
panteră párduc, leopárd (*Panthera pardus*)
panteră neagră fekete párduc
pantesim panteizmus
Panthalassa Panthalassa, ősóceán, ősi világóceán
papagal papagáj (*Psittacidae*)
papilonacee pillangós virágúak
Papua-Noua Guinee Pápua Új-Guinea
papucul doamnei Boldogasszony papucsa (*Cypripedium calceolus*)
papură gyékény (*Typha*)
paradis fiscal adóparadicsom
parafină paraffin
paralaxă parallaxis (*csill*)
paralaxă anuală évi (*sztelláris*) parallaxis (*csill*)
paralaxă de înălțime magasságparallaxis (*csill*)

paralaxă orizontală horizontális parallaxis (*csill*)
paralel I. ~, *ă mn* párhuzamos, paralel; II. *fn* 1. párhuzamjelző (műszer); 2. (*földrajzi)* paralelkör
paralelă 1. szélességi kör, paralelkör
paralelă cerească égi szélességi kör, paralel (*csill*)
paralelă nordică északi szélességi kör, északi szélesség
paralelă sudică déli szélesség
parament homlokfal
parapet korlát, mellvéd
paraşută ejtőernyő
parazit parazita, élősködő
parc park, terület, telephely; sétatér, városliget; ~ *de odihnă* üdülőpark; ~ *de vânătoare* vadaskert
parc cu caracter industrial ipari park
parc natural természetvédelmi terület, természetvédelmi park, tájvédelmi körzet
parc naţional nemzeti park
parc naţional protejat védett nemzeti park
parcelă parcella, telekhely
Parcul Naţional Retezat Retyezát Nemzeti Park
Parcul Sequoia Sequoia Nemzeti Park
parlament parlament, országgyűlés
parlamentarism parlamenti rendszer
Parlamentul European Európai Parlament
parohie 1. egyházközség (görögkeleti, protestáns), plébánia (katolikus), parókia; 2. paplak, lelkészi lak
parsec parsec, parszek (csillagászati hosszegység)
parte 1. (mennyiségi jelentéssel) rész, szak, szakasz; 2. (térbeli jelentéssel) vidék, környék, oldal, rész; *parte a lumii* világtáj, világrész; 3. (milyenségi jelentéssel) fél, ügyfél
parte a zilei napszak
parte centrală veche (*a oraşului*) régi városmag
parte componentă összetevő/alkotó elem
parte constitutivă alkotórész, képző elem
particularitate sajátosság, jellegzetesség, partikularitás
particularitate teritorială területi sajátosság
particulă részecske
particulă anorganică szervetlen részecske
particulă organică szerves részecske
particule *tbsz* **elementare** elemi / kezdetleges részecskék
parvenit újgazdag
pas I. ~, *-uri s fn* (*strâmtoare*) szoros, hágó, átjáró; *Pasul de Calais* Calais-i tengerszoros; II. ~, *paşi h fn* 1. lépés; 2. emelkedés; *pasul spiralei* csavar / spirális emelkedése; 3. cselekedet, lépés; *pas decisiv* döntő lépés
pasarelă 1. átjáró (vasúti sín felett), gyaloghíd; 2. hajópalló; 3. parancsnoki híd (*hajó*)
pasăre madár, szárnyas
pasăre colibri kolibri (kolibrifélék, *Trochilidae*)
pasăre de apă vízimadár
pasăre de pradă ragadozó madár
pasăre domestică házi szárnyas
pasăre maritimă tengeri madár
pasărea furtunii viharmadár (*Procellariidae*)
pasărea paradisului paradicsommadár (*Paradisaea*)
Pasul Ghimeş Gyimesi-szoros
Pasul Oituz Ojtozi-szoros
Pasul Prislop Borsai-hágó, Priszlop-hágó
Pasul Tihuţa Borgói-hágó

Pasul Ushokski Uzsoki-hágó (Keleti-Beszkidekben)
pat 1. ágy; 2. (folyó)meder; 3. ágyazat; 4. fekü (bányászatban)
pat de alunecare csuszamlásfészek
Patagonia Patagónia
pată folt
patina deşertului sivatagi máz
patogen, *-ă mn* kórokozó, patogén
patriarhat apajogúság, patriarchátus
patrimoniu vagyon, örökség
patrimoniu de stat állami vagyon
patrimoniu turistic turisztikai közkincs / örökség
patrimoniul cultural şi natural mondial a világ természeti és kulturális öröksége
patronaj védnökség
patul albiei mederfenék
pavaj burkolat, útburkolás
pavian pávián (*Papio*)
păcură pakura
păducel galagonya (*Crataegus*)
pădure erdő
pădure de amestec vegyes erdő
pădure de bambus bambuszerdő
pădure de brad fenyőerdő
pădure de cedru cédruserdő
pădure de conifere tűlevelű erdő, fenyves
pădure de fag bükkerdő
pădure de lauri babérlombú erdő
pădure de mangrove mangroveerdő
pădure de stejari de plută paratölgy-erdő
pădure ecuatorială egyenlítői erdő, egyenlítői őserdő, esőerdő, őserdő, selvas (Dél-Amerikában)
pădure ecuatorială veşnic verde örökzöld egyenlítői erdő
pădure galerie galériaerdő (szavannai övezetben)
pădure musonică monszunerdő
pădure secundară másodlagos erdő
pădure tropical-umedă nedves trópusi esőerdő
pădure veşnic verde örökzöld erdő
păduri *tbsz* **caducifoliate** lombhullató erdők
păduri *tbsz* **de amestec veşnic verzi** örökzöld vegyes erdők
păduri *tbsz* **de foioase** lombhullató erdők
pădurice ligeterdő
păianjen uriaş óriáspók
păienjeniş de smârcuri hínár, posvány
păioase szálas gabonafélék
păiuş oroszlánhaj
pământ föld
Pământ Föld, Terra
pământ arabil szántóföld, termőföld
pământ defrişat irtásföld
pământ lăsat în paragină parlagon hagyott föld
pământ natal szülőföld
pănuşă csuhé, kukoricahéj
păpădie pitypang (*Taraxacum*)
păr körte(fa) (*Pirus communis*)
păsări de curte baromfi
păstăios hüvelyes
păstorit legeltetés, pásztorkodás
păstorit nomad nomád pásztorkodás
păstorit transhumant költözködő pásztorkodás, transzhumáló pásztorkodás
păstrăv pisztráng (*Salmo*)
păstruga söregtok (*Acipenser stellatus*)
păştiţă pipacs (*Papaver*)
păşunat excesiv túllegeltetés
păşune legelő
păşune naturală természetes legelő
păşuni alpine alpesi legelők
pătură takaró
pătură bazaltică bazalttakaró

pătură de lavă lávatakaró
pătură de lavă bazaltică bazaltos lávatakaró
pătură de ozon ózonréteg
pătură de tufă tufatakaró
pătură granică gránitos réteg
pătură înierbată füvesített takaró
pătură loessoidă lösztakaró
pătură sedimentară üledéktakaró
păun páva (*Pavo cristatus*)
pâlc csapat, csoport
pâlc de arbori facsoport
pâlc de copaci facsoport
pâlc de păsări călătoare költöző madarak csapata
pâlnie tölcsér
pâlnie de carst (*geol*) töbör, zsomboly, dolina (depresszió karsztos vidéken)
pânză 1. vászon; 2. réteg
pânză de apă subterană felszín alatti vízréteg
pânză freatică talajvíz, talajvízréteg
pârâu patak
pârâu glaciar gleccserpatak
Peciora Pecsora-medence (Oroszország)
pediment pediment, hegyláblépcső, hegylábi felszín
pediplenă pediplén, hegylábi síkfelszín
pedologie pedológia, talajtan
pedosferă pedoszféra, talajtakaró
peisaj táj
peisaj agrar agrártáj, mezőgazdasági táj
peisaj agricol agrártáj, mezőgazdasági táj
peisaj agricol mixt vegyes gazdálkodású táj
peisaj antropic kultúrtáj (humanizált táj), ember által alakított táj
peisaj carstic karsztos táj
peisaj de deltă deltai táj
peisaj de deşert tropical száraz trópusi sivatagi táj
peisaj de savană szavanna, szavannai táj
peisaj de stepă sztyeppi táj
peisaj geografic földrajzi táj
peisaj mediteranean mediterrán táj
peisaj montan hegyvidéki táj
peisaj natural természetes táj, természeti táj
peisaj polar glaciar sarkvidéki táj
peisaj rural falusi táj
peisaj temperat mérsékelt égövi táj
peisaj umanizat kultúrtáj
peisaj urban városi táj
peisajul Asiei musonice ázsiai monszunos táj
peisajul câmpurilor cultivate deschise (*openfield*) nyílt mezős (*ang openfield*) gazdálkodási táj
peisajul câmpurilor cultivate închise zárt mezős gazdálkodási táj
peisajul câmpurilor deschise nyílt mezős táj
peisajul câmpurilor închise (*bocage*) zárt mezős táj (*fr bocage* Bretagne-ban)
peisajul pădurilor musonice monszunerdők tája
peisajul pădurilor temperat-oceanice mérsékelt óceáni erdők tája
peisajul stepelor tropicale trópusi sztyeppék tája
pelican gödény, pelikán (*Pelecanus*)
peluză 1. pázsit, gyep; 2. állóhely sportpályán
pendul astronomic csillagászati ingaóra
peneplenă *fn* (*„aproape” câmpie*) tökéletlen síkság (csaknem síkká alakult felszín), peneplén (*ang peneplain*), letarolt tönkfelszín

Peninsula Antarctica Antarktiszi-félsziget
Peninsula Arabiei Arab-félsziget
Peninsula Balcanică Balkán-félsziget
Peninsula Barrow Barrow-félsziget
Peninsula Bretagne Bretagne-félsziget
Peninsula Calcidică Chalkidiké, Halkidiki-félsziget, Khalkidiké
Peninsula Ciukcilor Csukcs-félsziget
Peninsula Coreea Koreai-félsziget
Peninsula Crimeea Krím-félsziget
Peninsula Hindustană Indiai-félsziget
Peninsula Iberică Ibériai-félsziget, Pireneusi-félsziget
Peninsula Indiană Elő-Indiai-félsziget
Peninsula Indochina Indokínai-félsziget (Hátsó-India)
Peninsula Italică Appennini-félsziget
Peninsula Iutlanda Jylland-félsziget, Jütland-félsziget
Peninsula Kamceatka Kamcsatka-félsziget
Peninsula Labrador Labrador-félsziget
Peninsula Malacca Malakka-félsziget, Maláj-félsziget
Peninsula Scandinavă Skandináv-félsziget
Peninsula Sinai Sínai-félsziget
Peninsula Taimîr Tajmír-félsziget
peninsulă félsziget
pensiune panzió
penticostal pünkösdista
pepene dinnye (*Cucumis melo*)
pepinieră csemeteültetvény, faiskola
pepită rög, aranyrög
percepție észlelés
percepție cartografică térképi észlelés, mentális térkép
percolație perkoláció (kémiai anyagok kivonása szárított növényekből)
peren, *-ă mn* 1. évelő (növény); *plantă perenă* évelő növény; 2. hosszan tartó, örök; *îngheț ~* állandófagy, örökfagy
perenitate 1. évelőség; 2. állandóság, örökkévalóság
perete fal
perete de gheață jégfal
perete de loess löszfal
perete de stâncă sziklafal
pereții *tbsz* **culoarului de alunecare** suvadás mélységének oldalfala
pergelisol pergelisol (állandóan fagyott talaj), permafrost, állandófagy, örökfagy
pericol veszély
pericol de ape interioare belvízveszély
pericol de explozie robbanásveszély
pericol de inundație árvízveszély
pericol seismic földrengésveszély
periferic, *-ă mn* 1. külső, szélső, periferikus; 2. külvárosi; *cartier periferic* külváros
periferie 1. külnegyed, városperem; 2. kerület; *periferia cercului* kör kerülete
periheliu napközelség, perihélium, napközelpont
perimetru 1. kerület; 2. övezet, terület; *perimetre tbsz petrolifere* olajmezők, kőolajban gazdag területek
perimetru agricol agrártérség
perioada marilor descoperiri geografice nagy földrajzi felfedezések kora
perioada mișcării de revoluție a planetei bolygó keringési ideje
perioadă idő, időszak, periódus
perioadă de orogeneză hegységképződési időszak
perioadă de vegetație tenyészidőszak

perioadă glaciară jégkorszak
perioadă interglaciară jégkorszakköz, interglaciális
periodicitate időszakosság, periodicitás
perisip földnyelv
permafrost (*pergelisol*, *strat afectat de îngheț peren*) permafrost (*ang*), állandófagy, örökfagy, pergelisol
permeabil, *-ă mn* vízáteresztő
permeabilitate vízáteresztő képesség
permeabilitate a rocii kőzet vízáteresztő képessége
permian I. ~, *-ă mn* permi; II. *fn* perm időszak (földtörténeti időszak)
pernă de aer légpárna
perpendicular *-ă mn* merőleges, merőlegesen; *cade perpendicular* merőlegesen esik
perpendiculară *fn* merőleges; *piciorul perpendicularei* a merőleges talppontja
perpendicularitate merőlegesség
persan I. ~, *-ă mn* perzsa, perzsiai; *covor persan* perzsaszőnyeg; *limbă persană* újperzsa nyelv; II. *fn* perzsa
persecuție üldözés
persecuție politică politikai üldözés
persecuție rasială faji üldözés
persecuție religioasă vallási üldözés
Perseu Perseus (csillagkép)
perturbare zavarás, perturbáció; *perturbarea echilibrului ecologic* környezeti egyensúlyvesztés
perturbație zavar, perturbáció, zavaró hatás
perturbație atmosferică légköri zavar
Peru Peru
pescaj hajó merülése; *linie de pescaj maxim* legnagyobb merülésvonal
pescar 1. halász, horgász; 2. dankasirály (*Larus ridibundus*); 3. csér (*Sterna fluviatilis*); 4. kormos szerkő (*Chlidonias nigra*)
pescăruș csér, sirály (*Larus*)
pescăruș albastru jégmadár (*Alcedo atthis*)
pescuit halászat
pescuit fără limite mértéktelen halászat
pescuit maritim tengeri halászat
pesticid növényvédő szer, peszticid
Peștera Mamut Mamut-barlang
Peștera Postojna Posztojnai-barlang
Peștera Scărișoara Aranyosfői (Szkerisórai)-jégbarlang
Peștera Urșilor Medve-barlang
peșteră barlang
peșteră de (cu) stalactite cseppkőbarlang
peșteră de aragonit aragonitbarlang
Peștii *tbsz* Halak (*csill*)
pete solare napfoltok
petrochimie petrolkémia
petrografic, *-ă mn* kőzettani; *alcătuirea petrografică a reliefului* a felszín kőzettani szerkezete
petrografie kőzettan, petrográfia
petrol kőolaj
petrol lampant petróleum, lámpaolaj
Petroșani Petrozsény (város Romániában)
Piatra Altarului (*stâncă singuratică în valea Bicazului*) Oltár-kő (Békás-völgye)
Piatra Craiului Király-kő (hegység)
Piatra Singuratică (*Mții Hășmașu Mare*) Egyes-kő (Nagy-Hagymás-hegységben)
piatră kő
piatră brută terméskő
piatră de pavaj burkolókő
piatră ponce horzsakő
piatră prețioasă drágakő
piatră semiprețioasă féldrágakő
piața forței de muncă munkaerőpiac
piață piac

piață de consum fogyasztói piac
piață de desfacere árupiac, fogyasztópiac, kereskedelmi piac
piață externă külpiac
piață internă belső piac, hazai piac
piață mondială világpiac
piață unitară internă egységes belső piac
picătură csepp
picătură de ploaie esőcsepp
piemont hegylábvidék
Piemontul Apalaşian Appalache-hegylábfelszín/hegylábvidék
Piemontul La Montaña La Montaña-hátság, táblás fennsík
pierdere veszteség
pieri kipusztul, kivész
piersic őszibarackfa (*Prunus persica*)
piersică őszibarack
pietre *tbsz* **cu fațete** (sivatagi) csiszolt kövek
pietriş kavics
pietriş calcaros mészkőtörmelék
pietriş cuarțos kvarckavics
pietruire kövezés
pigmeu pigmeus
pilă elem
pilă termoelectrică termoelem
pin erdeifenyő (*Pinus*)
pin de Alep aleppói fenyő (*Pinus halepensis*)
pin maritim tengerparti fenyő
pinguin pingvin (*Spheniscus*)
pinguin de Adelie Adelie-pingvin (*Pygoscelis adeliae*)
pinguin imperial császárpingvin (*Aptenodytes forsteri*)
pinguin moțat búbos pingvin
pinten 1. (környezetéből kiemelkedő, kemény kőzetek alkotta) hegycsúcs; 2. támfal, támaszpillér; 3. (*pintenul secarei*) anyarozs (*Calviceps purpurea*)
piper bors (*Piper*)
pipirig tavi káka (*Schoenoplectus lacustris*)
pir tarackbúza (*Elymus*)
piramida vârstelor korpiramis, korfa
piramidă piramis
piramidă trofică táplálékpiramis
piraterie kalózkodás
pirită pirit
piroclastite piroklasztit (vulkáni törmelékből származó kőzet)
piroxen piroxén (sötét színű kőzetalkotó szilikátásvány)
piscicultură haltenyésztés
pisică macska (*Felis domestica*)
pisică sălbatică vadmacska (*Felis silvestris*)
pitică albă fehér törpe (csillag)
pitică neagră fekete törpe (csillag)
pitică roşie vörös törpe (csillag)
piton piton, óriáskígyó (*Python*)
piţigoi cinege (*Parus*)
Placa Africană Afrikai-lemez
Placa Americană Amerikai-lemez
Placa Americii de Nord Észak-amerikai-lemez
Placa Antarctică Antarktiszi-lemez
Placa Arabă Arab-lemez
Placa Australiano-Indiană Ausztrál–Indiai-lemez
Placa Caraibilor Karib-lemez
Placa Cocos Cocos- (Kókusz-) lemez
Placa Est-Africană Szomáliai-lemez
Placa Eurasiatică Eurázsiai-lemez
Placa Europeană Európai-lemez
Placa Filipinelor Fülöp-szigeteki-lemez
Placa Gorda Gorda-lemez
Placa Mării Negre Fekete-tenger lemeze
Placa Moesică Moesiai-lemez/tábla
Placa Nazca Nazca-lemez
Placa Pacifică Pacifikus-lemez

Placa Pacificului de est Kelet-csendes-óceáni-lemez
Placa Panonică Pannon-lemez
Placa Transilvană Erdélyi-lemez
placă (*litosferică*) lemez, tábla, litoszféra-/kőzet-/kéreglemez
placă aglomerată préselt lemez
placă intermediară közepes kéreglemez
placă litosferică litoszféralemez, lemez, tábla
placă majoră nagy kéreglemez
placă mică kis kéreglemez
placă oceanică óceáni (kéreg)lemez
placă subdusă alábukó lemez
placă tectonică tektonikai lemez, kéreglemez, litoszféralemez
plagioclas plagioklász (földpátváltozat)
plai 1. térség, táj, tér; *pe aceste ~uri* ezeken a tájakon; 2. hegyvidék, felföld; *~urile argeşene* argeşi hegyvidék; *a colinda ~uri şi câmpii* bejárja a hegyeket és síkságot; 3. hegyi rét, hegyi sík, hegyi legelő
plajă fövenyes/homokos tengerpart
plan 1. sík, felület; 2. terv, terv-/alaprajz
plan Benioff Benioff-sík (tektonika)
plan cadastral kataszteri tervrajz
plan de conturi számlakeret
plan de discontinuitate határfelület, diszkontinuitási felület
plan de simetrie szimmetriasík
plan de sistematizare a oraşului városrendezési terv
plan de situaţie helyszínrajz
plan de urbanism urbanisztikai terv
plan dezordonat rendszertelen alaprajz
plan dezordonat (*haotic*) **de oraş** rendszertelen/kusza alaprajz (városé)
plan liniar hosszanti alaprajz
plan liniar de oraş (*oraş-stradă*) utcaváros mértani alaprajza
plan orar al stelei csillag órasíkja
plan polinuclear többközpontú alaprajz
plan polinuclear de oraş többközpontú város alaprajza
plan radiar-concentric sugaras-koncentrikus alaprajz
plan radiar-concentric de oraş város sugaras-koncentrikus alaprajza
plan rectangular téglalap alakú/sakktáblás alaprajz
plan rectangular de oraş téglalap alaprajz, sakktáblás alaprajz (városé)
plan reticular rácssík
plan schiţă alaprajz
plancton plankton
planetă bolygó, planéta
planetă internă belső bolygó, Föld-típusú bolygó
planetă telurică kőzetbolygó
planetă terestră belső bolygó, Föld-típusú bolygó
planete externe külső bolygók
planete joviene óriásbolygók
planete tellurice Föld-típusú bolygók
planete-gigant óriásbolygók
planetoid kisbolygó
planificare tervezés
planificare familială családtervezés
planiglob világtérkép
planimetrie területmérés, planimetria
plantaţie ültetvény
plantaţie de ananas ananászültetvény
plantaţie de bumbac gyapotföld, gyapotültetvény
plantaţie de cacao kakaóültetvény
plantaţie de cafea kávéültetvény
plantaţie de ceai teaültetvény
plantaţie de cocos kókuszültetvény
plantaţie de măslin olajfaültetvény
plantaţie de pomi fructiferi gyümölcsültetvény
plantaţie de portocali narancsültetvény
plantaţie de tutun dohányföld

plantaţie modernă korszerű ültetvény, modern ültetvényes gazdálkodás
plantă növény
plantă acvatică vízi növény
plantă agăţătoare kapaszkodó növény, kúszónövény
plantă alimentară élelmiszernövény
plantă cultivată termesztett növény
plantă de cultură termesztett növény, kultúrnövény
plantă de export exportnövény
plantă furajeră takarmánynövény
plantă halofilă sótűrő növényfaj
plantă higrofilă nedvességkedvelő/higrofil növény
plantă industrială ipari növény
plantă monocotiledonată egyszíkű növény
plantă oleaginoasă olajos/olajat adó növény
plantă ornamentală dísznövény
plantă spontană vadon termő növény
plantă textilă rostnövény, textilnövény
plante *tbsz* **cultivate pentru zahăr** cukoradó növények
plante *tbsz* **sălbatice** természetes/vadon termő növényzet
plante *tbsz* **xerofite** szárazságtűrő / szárazságkedvelő növények
planul clasei tanterem alaprajza
planul ecuatorului egyenlítő síkja
planul localităţii település alaprajza
planul oraşului város alaprajza, városszerkezet
planul orizontului látóhatár síkja
planul şcolii iskola alaprajza
planul transversal al văii völgykeresztmetszet
a **plasa** 1. (el)helyez; 2. elad; 3. állásba helyez; 4. (pénzt kamatra) kihelyez, (vállakozásba) befektet
a se **plasa** elhelyezkedik, állásba lép
plasare 1. elhelyezés; 2. eladás; 3. elhelyezkedés; 4. befektetés
plasarea în spaţiu a elementului elem térbeli elhelyezése
Platforma est-europeană Kelet-európai-tábla
platformă 1. lapos felület, rakfelület; 2. ipartelep, platform, tábla, talapzat; 4. ősmasszívum, alaphegységtömb
platformă continentală szárazföldi talapzat, kontinentális talapzat, self
platformă de eroziune eróziós talapzat/felszín
platformă industrială ipartelep
platformă petrochimică petrokémiai platform/ipartelep
platformă spaţială űrállomás
platină platina
platoşă páncél
platoşă de gheaţă jégpáncél
platou lapos terület, plató, fennsík
platou bazaltic bazaltfennsík
platou calcaros mészkőfennsík
platou de gresie homokkőfennsík
platou ondulat hullámos felületű fennsík
platou simetric szimmetrikus központi fennsík
platou stâncos sziklaplató, sziklás fennsík, köves fennsík (hamada)
platou vulcanic vulkáni (bazalt)fennsík, vulkáni plató/ fennsík
Platoul (*Podişul*) **Patagoniei** Patagóniai-fennsík/tábla
Platoul Guianelor Guyanai-hegyvidék/magasföld
Platoul Marilor Lacuri Nagy-tavak fennsíkja/vidéke
plaur úszó nádsziget
pleistocen (*prima perioadă a cuaternarului*) pleisztocén (a negyedidőszak első kora, jégkor)
pliocen pliocén

ploaie eső
ploaie acidă savas eső
ploaie de meteoriți meteoriteső, meteorzápor
ploaie meteorică meteoreső
ploaie torențială torrenciális eső
ploi de acid sulfuric kénsavas esők
plop nyárfa (*Populus*)
plumb ólom
plus de venit többletjövedelem
plută parafa
plutire lebegés
Pluto Plútó (bolygó)
plutoniu plutónium
pluviodenudare pluviodenudáció, pluviális denudáció
pluviometru csapadékmérő, ombrométer
poale alj, szél; ~ *de munte* hegyláb, hegyalja; (*margine de pădure*) erdőszél
poalele Alpilor Alpokalja
poartă 1. kapu, városkapu; *poarta cetății* várkapu; ~ *de intrare în oraș* városkapu; ~ *de ecluză* zsilipkapu; *poartă triumfală* diadalkapu; 2. hegyszoros, átjáró, sziklaköz, kapu; *Poarta de Fier* Vaskapu
pod híd
pod de gheață jégpad
pod suspendat függőhíd
podgorie szőlős
podiș felföld, magasföld, fennsík, hátság
podiș arid száraz fennsík
podiș de lavă lávafennsík, lávaplató
podiș deșertic sivatagos fennsík
podiș endoreic lefolyástalan magasföld
podiș eșalonat lépcsős fennsík
podiș interior belső fennsík
podiș înalt magasföld, magasfennsík (*lat altiplanos*)
podiș înalt semiarid félaszályos magasföld
podiș străvechi ősi fennsík
podiș vulcanic vulkáni fennsík
Podișul Altiplano Altiplano-fennsík (az Andokban)
Podișul Anatoliei Anatóliai-fennsík, Anatóliai-magasföld
Podișul Arabiei Arab-fennsík, Arab-tábla
Podișul Ardenni Ardennek fennsíkja
Podișul Armeniei Örmény-fennsík
Podișul Babadag Babadag-fennsík
Podișul Bavariei Sváb–Bajor-medence
Podișul Boemiei Cseh-medence, Cseh-nagymedence
Podișul Braziliei Brazil-felföld, Brazíliai-magasföld
Podișul Bur Búr-felföld, Búr-magasföld
Podișul Cehiei Cseh-fennsík, Közép-csehországi-dombvidék
Podișul Ceho-Morav Cseh–Morva-dombvidék
Podișul Central Rus Közép-Orosz-hátság
Podișul Colorado Colorado-fennsík
Podișul de Loess Lösz-fennsík
Podișul Deccan Dekkán-fennsík
Podișul Dobrogei Dobrudzsai-fennsík
Podișul Dobrogei de Sud Dél-dobrudzsai-hátság
Podișul Elveției Svájci-fennsík
Podișul Etiopiei Etióp-magasföld
Podișul Getic Géta-hátság
Podișul Iranian Iráni-felföld
Podișul Karst Karszt-fennsík
Podișul Khorat Korat-fennsík
Podișul Lacustru Canadian Kanadai-tóhátság
Podișul Mato Grosso Mato Grosso-fennsík

Podişul Medgidiei Medgidiai-fennsík
Podişul Mehedinţi Mehedinţi-hátság
Podişul Mexican Mexikói-magasföld, Mexikói-fennsík
Podişul Moldovei Moldvai-fennsík / hátság
Podişul Oltinei Oltinai-fennsík
Podişul Poloniei Mici Kis-lengyelországi-hátság
Podişul Prebalcanic Bolgár-tábla
Podişul Preriilor Préri-tábla, Préri-fennsík
Podişul Rwanda Kelet-afrikai-fennsík
Podişul Siberiei Centrale Közép-szibériai-fennsík (Angara-ősmasszívum)
Podişul Someşelor Szamos menti hátság
Podişul Târnavelor Küküllők menti dombvidék/hátság
Podişul Tibet Tibeti-fennsík, Tibeti-magasföld
Podişul Transilvaniei Erdélyi-medence
Podişul Valdai Valdáj-hátság
Podişul Yucon Yukon-medence, Yukon-fennsík
podzol podzol (talaj, szürkeföld)
podzol de taiga tajgai podzol
Poienile cu narcise de la Negreşti (*jud. Argeş*) Negreşti-i nárciszmező (Argeş megye)
pojghiţă kéreg
pojghiţă de gheaţă jégkéreg
pojghiţă sedimentară üledékes réteg
pol pólus, sark, sarkpont
pol ceresc világsarok
pol demografic demográfiai pólus
pol geografic földrajzi pólus, földrajzi sark
pol magnetic mágneses pólus, mágneses sark
polaritate polaritás
polder polder (tengertől elhódított holland mélyföld)
polei 1. zúzmara, dér; *copaci acoperiţi cu ~* zúzmarás fák; 2. jégkéreg, jégbevonat; *tundra acoperită de ~* jégkéreggel borított tundra; 3. síkosság; *drum cu polei* síkos út
polen virágpor
polenizare beporzás
policentric, *-ă mn* policentrikus, többközpontú
policultură többkultúrás gazdálkodás
polie polje (karsztos területen fekvő medence), mélyedés
poligoane de pietre szögletes törmelékmező
Polinezia Polinézia
polinuclear, *-ă mn* többközpontú, policentrikus
polip polip
polis polisz, város
politică politika
politică agrară agrárpolitika
politică de amenajare a teritoriului területfejlesztési politika
politică de apărare védelmi politika
politică de limitare a naşterilor születéskorlátozó politika
politică de mediu környezetpolitika
politică demografică népesedéspolitika
politică descentralizată decentralizációs politika
politică economică gazdaságpolitika
polonez lengyel
Polonia Lengyelország
poluant al apei vízszennyező anyag
poluare szennyeződés, szennyezés
poluare a aerului légszennyezés, levegőszennyezés
poluare a apei vízszennyezés, vízszennyeződés
poluare a mării tengerszennyezés

poluare a mediului környezet-szennyezés
poluare a solului talajszennyeződés
poluare fonică hangszennyezés
poluare industrială ipari környezetszennyezés
polul frigului Föld hidegpólusa
Polul Nord Északi-sark
polul ploilor esőpólus, Föld esőpólusa
Polul Sud Déli-sark
pom gyümölcsfa
pom fructifer gyümölcsfa
pomparea apei vízkiemelés
ponor víznyelő, bujtató; dolina
popândău ürge (*Citellus*)
popină morotvasziget
popor nép
popor afgan afgán nép
popor armean örmény nép
popor bur búr nép
popor etnocentric etnocentrikus nép
popor latino-american latin-amerikai nép
popor navigator hajós nemzet
popor nomad nomád nép
popor ungur magyar nép
popor zulu zulu nép
populare benépesedés, benépesülés
populat, *-ă mn* lakott, benépesült (vidék)
populație népesség, lakosság
populație activă aktív népesség, munkaképes népesség
populație anglo-saxonă angolszász lakosság
populație băștinașă őshonos nép
populație dravidiană dravida lakosság
populație germanică germán népcsoport
populație inuită eszkimó/inuita lakosság
populație malaeziană maláj népesség
populație maori maori lakosság
populație metisată mixomorf (keverék) lakosság
populație migratoare migráló/vándorló /helyét változtató népesség
populație mondială világnépesség
populație navetistă ingázó lakosság
populație nomadă nomád lakosság
populație papuașă pápua népesség
populație romanică újlatin népcsoport
populație rurală falusi lakosság, falusi népesség
populație sezonieră időszakosan letelepedett lakosság
populație totală összlakosság, (össz)népesség
populație urbană városi lakosság
por pórus, nyílás
por de rocă kőzetpórus
porcine sertések
pornirea sloiurilor (*de gheață*) jégzajlás
port kikötő
port turistic turisztikai kikötő
portocal narancsfa (*Citrus aurantium*)
portocală narancs
portofoliu tárca (miniszteri)
porto-franco szabadkikötő, vámmentes kikötő
Portugalia Portugália
portughez portugál
portulan portulán (hajózási kézikönyv)
Porțile de fier Vaskapu
porțiune rész, darab, szakasz
porțiune de scoarță kéregdarab
porumb kukorica, tengeri, törökbúza (*Zea mays*)
porumb hibrid hibridkukorica
posesiune birtoklás, birtok
posesiune colonială gyarmatbirtok
posibilitate lehetőség
posibilitate de reprezentare ábrázolási lehetőség

post 1. állás; 2. hely; *post de lucru* munkahely; 3. állomás; ~ *de emisie* adóállomás; 4. *post-* (összetételben) utáni, vmit követő
postbelic, *-ă mn* háború utáni
postglaciar, *-ă mn* jégkorszak utáni
postindustrial, *-ă mn* posztindusztriális, ipari utáni (társadalom, melyben nem a termelő szféra van túlsúlyban)
postvulcanic, *-ă mn* vulkáni kitörés utáni, posztvulkanikus
potârniche fogoly (*Perdix perdix*)
potârnichea zăpezii havasi fogoly
potasiu kálium; *azotat de* ~ kálisalétrom
potasic, *-ă mn* káli- (összetételben); *îngrăşământ* ~ kálitrágya
potecă ösvény
potecă turistică turistaösvény
potenţial képesség, teljesítőképesség, erőforrás, adottság
potenţial biologic biológiai erőforrás
potenţial edafic talajképző képesség, edafikus képesség
potenţial fizico-geografic természet-földrajzi adottság/ erőforrás
potenţial geografic földrajzi erőforrás
potenţial hidroenergetic hidroenergetikai kapacitás/potenciál/ teljesítőképesség, vízenergia-készlet
potenţial industrial ipari teljesítőképesség/potenciál
potenţial intern belső erőforrás
potenţial turistic idegenforgalmi erőforrás, turisztikai adottság
potenţial turistic antropic mesterséges turisztikai erőforrás
potenţial turistic natural természeti turisztikai erőforrás
potop áradat, vízözön
poziţia soarelui napállás
poziţie 1. helyzet, fekvés; 2. szempont
poziţie geografică földrajzi hely / fekvés / helyzet
poziţie geografică avantajoasă előnyös földrajzi helyzet
poziţie geostrategică geostratégiai szempont
practicabil, *-ă mn* 1. megvalósítható; 2. járható; 3. alkalmazható
praf por
praf cosmic csillagközi por
praf vulcanic vulkáni por
prag küszöb, párkány
prag glaciar gleccserküszöb, glaciális küszöb
prag nival hópárkány
prag suboceanic óceán alatti küszöb
prag termic hőmérsékleti küszöb
pragmatism haszonelvűség
praz póréhagyma (*Allium porrum*)
prăbuşire omlás
prăbuşiri de stânci sziklaomlások
prăpastie szakadék
precesie (*precesiune*) precesszió (*csill*, a Föld forgástengelyének mozgása, a tavaszpont helyének elmozdulása)
precesie lunasolară luniszoláris precesszió
precesie planetară planetáris precesszió
precipitaţie csapadék
precipitaţie acidă savas csapadék
precipitaţie anuală évi csapadék
precipitaţie solidă szilárd csapadék
precizie pontosság
predominant, *-ă mn* uralkodó
preerie → **prerie**
preferinţă igény, kedvelés, előszeretet; *preferinţă faţă de lumină* fényigény, fényszükséglet
pregătire előkészítés
pregătire a solului talajelőkészítés
prelucrare feldolgozás, megmunkálás
prelucrare a diamantelor gyémántcsiszolás
prelucrare a inului lenfeldolgozás

prelucrare a lemnului fafeldolgozás
prelucrare a metalelor fémfeldolgozás, fémmegmunkálás
prelucrare industrială ipari feldolgozás
prelucrarea peştelui halfeldolgozás
premisă előfeltétel
premisă hidrologică vízföldrajzi előfeltétel
prepeliță fürj (*Coturnix coturnix*)
prerie préri (sztyepp Észak-Amerikában)
presiune nyomás
presiune atmosferică légnyomás
presiune hidrostatică hidrosztatikai nyomás
presiune joasă kis/alacsony nyomás
presiune minimă minimális légnyomás
presiune normală normális légnyomás
Prešov (*Slovacia*) Eperjes (város Szlovákiában)
preşedinte elnök
preț ár
preț pe plan mondial világpiaci ár
prevenire megelőzés
prevenire a poluării szennyezés megelőzése
previziune előrelátás, előrejelzés
previziune meteorologică meteorológiai előrejelzés
prieten al naturii természetbarát
prim, *-ă mn* első, elsőrendű
primar, *-ă* elsődleges, kezdeti, kezdő
primăvară tavasz
primăvară astronomică csillagászati tavasz
primul meridian kezdőmeridián, kezdődélkör
primul pătrar első negyed
primul pătrar al Lunii Hold első negyede
principat hercegség
prislop 1. völgykatlan; 2. hegyszoros, hágó; *Pasul Prislop* Priszlop-hágó, Borsai-hágó; 3. hegyi tisztás
prismă prizma
privatizare magánosítás
probă 1. minta; 2. próba
probă de sol talajminta
probiotic, *-ă mn* probiotikus; *relații probiotice (între specii)* (fajok közötti) probiotikus kapcsolatok
problemă probléma, megoldandó kérdés, gond
problemă economico-geografică gazdaságföldrajzi probléma
problemă socială társadalmi probléma/gond
procedură eljárás
procedură de reconciliere békéltető eljárás
procent arány, százalékszám
procent de urbanizare városiasodási arány
procentaj százalékos arány
proces folyamat
proces de dizolvare oldási folyamat, oldódás
proces de exploatare kitermelési folyamat
proces de formare a rocii kőzetképződési folyamat
proces de integrare integrációs folyamat
proces de muncă munkafolyamat
proces de privatizare privatizációs/magánosítási folyamat
proces de solificare talajképző folyamat, talajképződési folyamat
proces de tasare tömörödési folyamat, süppedési folyamat
proces geografic földrajzi folyamat
proces meteorologic időjárási folyamat
proces social társadalmi folyamat

procese *tbsz* **biochimice** biokémiai folyamatok
procese *tbsz* **fizico-chimice** fizikai-kémiai folyamatok
procese *tbsz* **geomorfologice** geomorfológiai folyamatok
procese *tbsz* **graviaţionale** gravitációs tömegmozgások
proces-verbal jegyzőkönyv
procură meghatalmazás
producător I. ~, *-oare mn* 1. termelő; *întreprindere producătoare* termelő vállalat; 2. termő- (összetételben); *strat ~ al solului* talaj termőrétege; II. *h fn* 1. termelő; *~ agricol* mezőgazdasági termelő; *~ de seminţe* vetőmagtermelő; *mic ~* kistermelő; 2. *~ direct* direkttermő
producător de materii prime nyersanyagtermelő
producător primar 1. elsődleges termelő; 2. őstermelő
producere termelés, gyártás
producere a hârtiei papírgyártás
productivitate termelékenység
producţie termelés, gyártás
producţie agricolă mezőgazdasági terméshozam
producţie de aluminiu alumíniumgyártás, alumíniumtermelés
producţie de banane banántermesztés
producţie de ceasuri óragyártás
producţie de cherestea fűrészáru-feldolgozás/termelés
producţie de ciment cementgyártás
producţie de cupru rézgyártás
producţie de energie electrică villamosenergia-termelés
producţie de gaze naturale földgáztermelés
producţie de instrumente muzicale hangszerkészítés
producţie de încălţăminte cipőgyártás
producţie de mangan mangántermelés
producţie de materie primă nyersanyagtermelés
producţie de minereu de fier vasérctermelés
producţie de ulei de palmier pálmaolaj-gyártás
producţie de uraniu urániumtermelés
producţie de vin borászat, borkészítés, bortermelés
producţie industrială ipari termelés
producţie în masă tömeggyártás
producţie materială anyagi termelés
producţie mecanizată gépesített termelés
producţie medie termésátlag
producţie mondială világtermelés
producţie piscicolă haltenyésztés
produs 1. termék, áru, cikk; 2. gyártmány; 3. hozadék; képződmény
produs agricol agrártermék, mezőgazdasági termék
produs alimentar élelmiszeripari termék
produs al naturii természeti képződmény, természetbeli termék
produs alimentar élelmiszeripari termék
produs biologic biotermék
produs chimic vegyipari termék
produs competitiv versenyképes termék
produs de bază alaptermék
produs de calitate minőségi termék
produs de combustie égéstermék
produs de excreţie ürülék
produs de export exportcikk
produs de industrie uşoară könnyűipari termék
produs de masă tömegáru
produs de metabolism anyagcseretermék

produs finit végtermék
produs industrial ipari termék
produs intern brut (*PIB*) bruttó hazai termék (*GDP*)
produs lactat tejtermék
produs mondial világtermék
produs național nemzeti termék
produs național brut (*P.N.B*) bruttó nemzeti termék (*GNP*)
produs petrochimic kőolajszármazék
produs prelucrat feldolgozott termék
produs silvic erdőgazdasági termék
peodus vulcanic vulkanikus képződmény
profil szelvény
profil de echilibru egyensúlyprofil, egyensúlyi görbe
profil de oraș városarculat
profil de sol talajmetszet, talajszelvény
profil longitudinal hosszmetszet
profil transversal keresztmetszet
profilul solului talajszelvény
profit nyereség
prognoză előrejelzés
prognoză meteorologică időjárás-előrejelzés
program de cercetări astronautice űrkutatási program
program de cercetare științifică tudományos kutatási program
program de protecția mediului környezetvédelmi program/tervezet
progres haladás
proiecția lui Mercator hengervetület, Mercator-vetület
proiecție vetület, vetítés
proiecție azimutală síkvetület, azimutális vetület
proiecție azimutală polară sarki síktartó vetület
proiecție cartografică térképészeti vetület, térképvetület
proiecție cilindrică hengervetület
proiecție conformă (*echiunghiulară*) szögtartó vetület
proiecție conică kúpvetület
proiecție echivalentă területtartó (ekvivalens) vetület
proiecție stereografică sztereografikus vetület
promil ezrelék
promontoriu hegyfok, előfok
promoroacă zúzmara
proporție arány
proprietate 1. tulajdon; 2. tulajdonság
proprietate de stat állami tulajdon
proprietate forestieră erdőtulajdon
proprietate funciară földtulajdon
proprietate industrială ipari tulajdon
proprietate intelectuală szellemi tulajdon
proprietate minieră bányatulajdon
proprietate particulară magántulajdon
proprietate privată magántulajdon
proscripție száműzetés
prosperitate jólét, prosperitás, fejlődés, fellendülés
prosperitate industrială ipari fellendülés
protecția mediului înconjurător környezetvédelem, természetvédelem
protecția solului talajvédelem
protecție védelem
protecție strategică stratégiai protektorátus/védelem
protecționism védvámrendszer, protekcionizmus
protejarea pădurii erdővédelem
proterozoic földtörténeti előidő, proterozoikum
protestantism keresztény protestantizmus
protist protiszta (egysejtű, *Protista*)

proton proton
protoplanetă bolygókezdemény
protopop esperes
protostea csillagkezdemény
protuberanță protuberancia (*lat tuber* = kidudorodás, Nap aktivitása keltette napkitörés)
protuberanțe solare napprotuberanciák, napkitörések
provincia Sabah Sabah tartomány
provincie provincia, tartomány, vidék
provincie administrativă közigazgatási tartomány
provincie neritică neritikus tartomány/öv (sekély parti vizek, üledékképződési környezetek)
prun szilvafa
psamosol homoktalaj
pseudocontinent álkontinens
Ptolemeu Ptolemaiosz
pucios, *-ă mn* 1. büdös; 2. kénes; *apă ~ă* kénes ásványvíz; *buruiană-pucioasă* poloskagyom (*Bifora radians*)
pucioasă *n fn* kénes ásványvíz; *Băile Pucioasa Sântimbru* Csíkszentimrei Büdösfürdő
puhoi áradat, özön, vízözön
pui de căprioară őzgida
pulsar pulzár (forgó neutroncsillag)
puma puma (*Puma concolor*)
punct pont, hely, táj
punct autumnal őszpont
punct cardinal égtáj, világtáj
punct de apus lenyugvási pont
punct de culminație delelési pont
punct de fierbere forráspont
punct de fuziune olvadáspont
punct de îngheț fagypont
punct de pelerinaj zarándokhely
punct de răsărit felkelési pont
punct de reper alappont, viszonyítási pont
punct de rouă harmatpont (telítettségi hőmérséklet)
punct de topire olvadáspont
punct maxim tetőpont
punct radiant radiációs/radiáns pont
punct vernal tavaszpont
puncte cardinale principale fővilágtájak
punctul de îngheț al apei marine tengervíz fagyáspontja
purificare tisztítás
purificarea apei víztisztítás
putere 1. hatalom, uralom; 2. erő; 3. képesség; 4. teljesítmény (*fiz*); (fűtő)érték
putere colonială gyarmati/ gyarmatosító /gyarmattartó hatalom
putere de stat államhatalom
putere economică gazdasági hatalom
putere militară katonai nagyhatalom
putere mondială világhatalom
putere regională regionális hatalom
putrefacție rothadás
putrezire rothadás
putrezit, *-ă mn* rothadt
puț 1. kút; 2. (emésztő)gödör; 3. (bánya)akna, fúrt lyuk
puț de cercetare kutatófúrás

Q

quasar kvazár (*ang quasi-stellar* = csillagszerű objektum)
Quatar Katar

R

rabat árengedmény
rac rák
Rac Rák (*csill*)
rachetă rakéta
rachetă purtătoare hordozórakéta
radar radar
radar meteorologic időjárási radar
radă kikötői rév
radiație sugárzás
radiație cosmică kozmikus sugárzás
radiație electromagnetică elektromágneses sugárzás
radiație infraroșie infravörös sugárzás
radiație luminoasă fénysugárzás
radiație solară napsugárzás
radiație termică hősugárzás
radiație ultravioletă ibolyántúli sugárzás, ultraibolya sugárzás
radioactivitate radioaktivitás
radioastronomie rádiócsillagászat
radiolocație rádiólokáció
radiotelescop rádiótávcső, rádióteleszkóp
radiu rádium
rafală de vânt széllökés
rafinărie finomító; *rafinărie de țiței* / *petrol* (kőolaj)finomító
rambleu töltés (vasúti, úti), tömedék
ramificație 1. elágazás, szétágazás; 2. ágazat (fáé)
ramificație muntoasă hegységelágazás
rampă 1. feljáró, felhajtó, rámpa (vasúti, rakodási); 2. korlát (hídé), karfa (lépcsőé); 3. (kilövő)pálya (rakétáé)
ramură ág, ágazat
ramură agricolă mezőgazdasági ágazat
ramură de activitate tevékenységi ág / ágazat
ramură de producție termelési ágazat
ramură economică gazdasági ágazat
ramură germană germán ág
ramură indo-iraniană indo-iráni ág
ramură industrială ipari ágazat
ramură industrială aptă pentru export exportképes iparág
ramură industrială cheie kulcsiparág
ramură industrială de vârf csúcsiparág
ramură latină újlatin ág
ramură lingvistică nyelvtudományi ág
ramură slavă szláv ág
ramură tibeto-birmană tibeti–burmai ág
ramurile geografiei földrajztudomány ágai
rapiță repce (*Brassica*)
raport I. ~, *-oarte s fn* jelentés, beszámoló; II. ~, *-uri s fn* 1. viszony; *~ de adversitate* ellenséges viszony; *~ de dependență* függőségi viszony; 2. kapcsolat, összeköttetés; *~uri tbsz personale* személyes kapcsolatok; 3. arány (két mennyiség között)
raport de forță erőviszony
raport de producție termelési viszony
raport de schimb csereviszony
raport dintre sexe nemek közötti arány
raport numeric (*proporție*) számarány, arány
rarefiat, *-ă mn* ritkított
rarefiere a aerului légritkulás, légritkítás
rasa europoid-mongoloidă europid-mongolid rassz/emberfajta
rasă fajta, rassz; *creșterea animalelor de ~* fajállatok tenyésztése

rasă albă (*europoidă*) fehér emberfajta, europid
rasă australoidă ausztralid emberfajta
rasă etiopiană etióp emberfajta
rasă galbenă (*mongoloidă*) sárga emberfajta (mongolid)
rasă mongoloidă mongolid emberfajta
rasă neagră fekete bőrű emberfajta
rasă negroidă negrid fajta
rasă umană emberfajta, emberi rassz
rata mortalității (el)halálozási arányszám/ráta
rata natalității születési arányszám / ráta
rată 1. ráta, hányad, arányszám; 2. (fizetési) részlet; ~ *lunară* havi részlet
ratifica jóváhagy
ratificare ratifikálás, ratifikáció, jóváhagyás, törvénybe ültetés (vmely szerződésé, megállapodásé)
rață kacsa, ruca, réce (*Anas*)
ravenă vízmosás
rază sugár
rază de influență hatósugár
rază de lumină fénysugár
rază de soare napsugár
rază ecuatorială egyenlítői sugár
rază polară sarki sugár
rază vector rádiuszvektor
răcire lehűlés, hűtés
răcire a aerului levegő lehűlése
răcire a climei légköri lehűlés, éghajlat lehűlése
rădăcină gyökér
rădăcină adventivă járulékos gyökér
rădăcină aeriană léggyökér
rămășiță hulladék, maradvány
răsărit de soare napkelte
război háború; *războiul din Golf* öbölháború
răzeș szabadparaszt
răzor de delimitare határmezsgye
râmă giliszta (*Lumbriculus*)
râncezire avasodás
râpă szakadék, meredély
râpă de desprindere szakadásfal
râs hiúz (*Lynx lynx*)
râu folyó
râu cu pantă mare nagy esésű folyó
râu cu regim hidrologic echilibrat egyenletes vízjárású folyó
râu de pietre kőfolyás
râu permanent állandó vízfolyás
râu sezonier időszakos folyó
râu subteran felszín alatti folyó
râu temporar időszakos vízfolyás
râul Cuando Cuango (*Kuando, Cuango*) folyó
râul Drina Drina folyó
râul Elba Elba folyó
râul Enisei Jenyiszej folyó
râul Kagera Kagera folyó
râul La Plata La Plata folyó
râul Ural Urál folyó
râul Zambezi Zambezi folyó
reacție 1. reakció, átalakulás; 2. visszahatás, ellenhatás
reacție nucleară nukleáris reakció
reacție termonucleară magfúziós folyamat
realizare megvalósítás
realizare a drenurilor drénezés
realizare tehnologică de vârf technikai csúcsteljesítmény
recalificare profesională szakmai átképzés
recensământ népszámlálás
receptor vevő(készülék)
receptor al apei curgătoare gyűjtőfolyó
reciclare 1. újrahasznosítás; 2. továbbképzés
recif korallszirt, sziklazátony
recif coralier (*de corali*) korallzátony
recipient tartály
recoltare betakarítás, begyűjtés, vétel

recoltă termés, termény
recristalizare átkristályosodás, átkristályosítás
recultivare rekultiváció
reducere csökkenés, csökkentés, redukálás
reducere a biodiversității az élővilág/biodiverzitás változatosságának csökkenése
reducere a resurselor erőforrások csökkenése
refacție újraalakítás, átalakítás
reflux apály
reformă reform
reformă agrară földreform
reformă calendaristică naptárreform
refracție sugártörés, fénytörés, refrakció
refracție astronomică csillagászati refrakció, légköri fénytörés
refugiat menekült
Regatul Arab Saudit Szaúd-arábiai Királyság
Regatul Belgiei Belga Királyság
Regatul Maroc Marokkói Királyság
Regatul Thailanda Thaiföldi Királyság
Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága
regenerare megújítás, megújulás, újraképződés, regenerálás, újrateremtés, eredeti állapot visszaállítása, újratermelődés
regie 1. költség; 2. kezelés; 3. társaság, vállalat
regie autonomă közhasznú társaság, közszolgáltató vállalat
regim 1. (*társ*) rendszer, államforma; 2. (*hidr*) hozam, vízjárás; 3. eljárás, üzemmód, előírás; 4. (~ *termic*) (hő)háztartás; *regim tehnologic* technológiai eljárás/előírás
regim al precipitațiilor csapadékmegoszlás
regim de lumină fényviszony
regim de scurgere 1. (*al apei*) vízjárás; 2. (*al aluviunilor*) hordalékjárás
regim de scurgere echilibrat kiegyenlített vízjárás
regim de temperatură al solului talaj hőháztartása
regim fiscal adórendszer
regim hidrologic vízjárás
regim hidrologic complex komplex vízjárás(típus), összetett vízjárás(típus)
regim hidrologic echilibrat egyenletes vízjárás
regim hidrologic mediteranean mediterrán vízjárás(típus)
regim hidrologic temperat-continental mérsékelt-szárazföldi vízjárás(típus)
regim hidrologic temperat-oceanic mérsékelt-óceáni vízjárás(típus)
regim hidrologic tropical-musonic trópusi monszun vízjárás(típus)
regim politic politikai rendszer
regim termic hőháztartás
regim termic al mării tenger hőháztartása
regiment ezred
regional, *-ă mn* 1. tartományi; 2. regionális; *bloc* ~ regionális tömb; *centru regional* tartományi központ
regionalizare regionalizálás, regionalizmus
regionare regionalizálás, körzetesítés
regiune 1. tartomány (közigazgatási egységként); 2. táj, régió, övezet, körzet, térség, terület
regiune agricolă mezőgazdasági térség/tartomány
regiune agricolă mediteraneană mediterrán mezőgazdasági térség

regiune agricolă musonică monszun övi mezőgazdasági térség
regiune agricolă subpolară szubpoláris mezőgazdasági térség
regiune agricolă temperată mérsékelt övi mezőgazdasági terület, mérsékelt övi agrártérség
regiune agricolă tropicală trópusi agrártérség
regiune agricolă tropical-umedă nedves trópusi mezőgazdasági terület
regiune agricolă tropical-uscată száraz trópusi mezőgazdasági terület
regiune areică şi endoreică száraz lefolyástalan térség
regiune aridă száraz területű tartomány/térség
regiune autonomă autonóm tartomány
regiune azonală azonális/nem övezettartó terület
regiune carstică karsztvidék
regiune climatică éghajlati régió, klímaterület, hőmérsékleti övezet
regiune comercială kereskedelmi régió
regiune continentală szárazföldi térség
regiune de dezvoltare fejlesztési régió
regiune economică gazdasági régió
regiune ecuatorială ekvatoriális / egyenlítői térség
regiune endoreică lefolyástalan terület
regiune exoreică lefolyásos terület
regiune geografică földrajzi régió / tájegység
regiune geopolitică geopolitikai térség
regiune importatoare importáló / behozatali körzet/régió
regiune industrială iparvidék, ipari vidék
regiune insulară szigetvilág, szigethalmaz
regiune intens populată sűrűn lakott térség/régió/vidék
regiune legumicolă zöldségtermesztési körzet
regiune mlăştinoasă mocsárvidék
regiune montană hegyvidéki térség
regiune muntoasă hegyvidék
regiune musonică monszun égövi terület
regiune peninsulară félszigeti terület/térség
regiune polară sarkvidék
regiune săracă în precipitaţii csapadékszegény térség/vidék
regiune seismică szeizmikus övezet
regiune subtropicală szubtrópusi terület/térség
regiune turistică idegenforgalmi /turisztikai körzet, turisztikai táj
regiune urbană városrégió
regiune vulcanică vulkanikus terület
Regiunea Cap Fokföld
Regiunea lacurilor canadiene Kanadai-tóvidék
Regiunea Sahel Száhel-övezet (Észak-Afrikában)
Regiunea Saxono-Thuringiană Szász–türingiai térség
reglare szabályozás, beállítás
regresiune 1. visszahúzódás; ~ *marină* tenger visszahúzódása; 2. visszaesés, hanyatlás; ~ *economică* gazdasági hanyatlás
regresiv, *-ă mn* 1. hanyatló; *tendinţă ~ă* hanyatló irányzat; 2. visszahúzódó; 3. hátráló; *mişcare ~ă* hátráló mozgás, visszafelé mozgás; *eroziune ~ă* hátráló erózió
a **regla** beállít (műszert, gépet)
reglare szabályozás, beállítás
regulă szabály
regulă economică gazdasági szabály
reîmpădurire újraerdősítés

relansare újraindítás, fellendülés (gazdasági ágé)
relație 1. viszony, kapcsolat; 2. összefüggés, reláció
relație cauză-efect meghatározó viszony, ok-okozati viszony
relație comercială kereskedelmi kapcsolat
relație de determinare meghatározó viszony
relație de producție termelési viszony
relație de proprietate tulajdonviszony
relație economică gazdasági kapcsolat
relație naturală természeti viszony
relații economice externe külgazdasági kapcsolat
relictă „élő kövület", reliktum, maradványfaj
relief domborzat, térszín
relief antropic antropogén domborzat
relief carstic karsztfelszín, karsztos domborzat, karsztos felszín
relief de circuri glaciare kárfelszín, glaciális felszíni forma
relief de deșert sivatagi domborzat
relief de loess löszfelszín
relief eolian szél tevékenysége által kialakított domborzat
relief fluvial folyóvízi (tevékenység által alakított) felszín
relief glaciar glaciális domborzat
relief litoral part menti domborzat, tengerparti domborzat
relief major másodrendű domborzat, nagyforma
relief modelat átalakított domborzat
relief modelat de ghețari jégformálta felszín
relief periglaciar periglaciális domborzat
relief petrografic kőzetmorfológiai domborzat
relief planetar elsőrendű domborzat
relief structural szerkezetmorfológiai domborzat
relief submers alámerült domborzat, elárasztott domborzat
relieful major al continentelor și bazinelor oceanice nagyszerkezeti formák, szárazföldek és óceáni medencék nagyformái
religie vallás
religie africană anamistă afrikai anamista vallás
religie de stat államvallás
religie hindusă hinduizmus
religie islamică mohamedán/ muzulmán / iszlám vallás
religie musulmană muzulmán vallás
religie ortodoxă ortodox vallás
religie protestantă protestáns vallás
religie tribală törzsi vallás
ren rénszarvas (*Rangifer tarandus*)
Renașterea reneszánsz
rendzină rendzina (humuszkarbonát-talaj)
renie homokos/porondos hely
rentă járadék
repartiție eloszlás
repartiție a precipitațiilor csapadék-eloszlás
repartiție a temperaturii hőmérséklet-eloszlás
repartiție extremă a precipitațiilor szélsőséges csapadékeloszlás
repartiție geografică a populației népesség földrajzi (területi) eloszlása
reper 1. szintjel, alappont; 2. vonatkoztatási test
represalii megtorló intézkedések
reprezentare ábrázolás
reprezentare cartografică térképi ábrázolás
reprezentare convențională egyezményes ábrázolás

reprezentare în plan síkábrázolás
reprezentare tridimensională háromdimenziós ábrázolás
reprezentarea reliefului domborzatábrázolás
reptilă hüllő
Republica Africa de Sud Dél-afrikai Köztársaság
Republica Arabă Egipt Egyiptomi Arab Köztársaság
Republica Argentina Argentin Köztársaság, Azeri Köztársaság
Republica Azerbaidjan Azerbajdzsán Köztársaság
Republica Bulgaria Bolgár Köztársaság
Republica Centrafricană Közép-afrikai Köztársaság
Republica Coreea Koreai Köztársaság
Republica Côte D'Ivoire Elefántcsontpart
Republica Democratică Madagascar Madagaszkári Demokratikus Köztársaság
Republica Dominicană Dominika
Republica Elenă Hellén Köztársaság
Republica Irak Iraki Köztársaság
Republica Irlanda Ír Köztársaság
Republica Islamică Iran Iráni Iszlám Köztársaság
Republica Malaysia Maláj Köztársaság
Republica Moldova Moldovai Köztársaság
Republica Peru Perui Köztársaság
Republica Socialistă Vietnam Vietnami Szocialista Köztársaság
Republica Tunisiană Tunéziai Köztársaság
Republica Turcia Török Köztársaság
Republica Unită Tanzania Tanzániai Egyesült Köztársaság
Republica Venezuela Venezuelai Köztársaság
republică köztársaság
republică parlamentară parlamentáris köztársaság
republică prezidențială elnöki köztársaság
resac hullámtörés
resort 1. rugó; 2. hatáskör, illetékesség
rest 1. hulladék; 2. maradvány; 3. különbség, maradék
restaurant vendéglő
resturi *tbsz* **de animale** állatmaradvány(ok)
resturi *tbsz* **de plante** növényi maradvány(ok)
resturi *tbsz* **menajere** háztartási hulladék
resursă adottság, erőforrás, készlet
resursă a subsolului altalajkincs
resursă atmosferică légköri erőforrás/adottság, légkörből hasznosítható erőforrás
resursă de apă vízkészlet
resursă de hrană élelmiszerforrás
resursă economică gazdasági erőforrás/tartalék
resursă energetică energiaforrás, energiahordozó
resursă epuizabilă fogyó/kimerülő erőforrás, véges erőforrás
resursă extraatmosferică légkörön kívüli adottság/erőforrás
resursă inepuizabilă kimeríthetetlen / kifogyhatatlan / állandó erőforrás
resursă naturală természeti kincs, ásványkincs, természeti erőforrás
resursă neregenerabilă kimerülő energiaforrás, meg nem újuló erőforrás
resursă regenerabilă megújuló erőforrás, újraképződő energiaforrás
resursă umană emberi erőforrás
resurse *tbsz* **de ape arteziene** artézi vízkészletek
resurse de materii prime nyersanyagtartalék(ok), nyersanyagkészlet(ek)

resurse *tbsz* **de sol** talajerőforrások
resurse *tbsz* **de subsol** altalaj-erőforrások
resurse *tbsz* **naturale** természeti javak, természeti adottságok / erőforrások
reşedinţă székhely, tartózkodási hely
reşedinţă de comună községközpont
reşedinţă de judeţ megyeszékhely
Reşiţa Resicabánya (város Romániában)
retragere 1. visszahúzódás; 2. (*kat*) visszavonulás
retragere a gheţarilor gleccserek visszahúzódása
retragere a limitei pădurii erdőhatár visszahúzódása
reţea háló, hálózat
reţea cartografică kartográfiai vonalháló, térképészeti vonalháló
reţea cartografică canevas földrajzi fokháló
reţea cristalografică kristályrács
reţea de autostrăzi autópálya-hálózat
reţea de căi de comunicaţie úthálózat
reţea de comunicaţie közlekedési hálózat
reţea de comunicaţii kommunikációs hálózat, közlekedési hálózat
reţea de fisuri repedésrendszer, hasadékrendszer
reţea de oraşe városhálózat
reţea de străzi utcahálózat
reţea de transport szállítási hálózat
reţea de transport rutier országúthálózat
reţea de văi völgyrendszer
reţea dendritică dendritikus (ágas) folyórendszer
reţea feroviară vasúthálózat
reţea hidrografică vízhálózat, vízrendszer
reţea pluviometrică csapadékmérő-hálózat
reţea urbană városhálózat
reţeaua TVG (*fr Train a Grand Vitesse*) franciaországi gyorsvasúthálózat
revărsare kiöntés, áradás
revărsare a râului folyó áradása
revărsare fluvială folyami árvíz
revoluţia informaticii informatikai forradalom
revoluţie 1. forradalom; 2. keringés (égitesté); *mişcarea de ~ a Pământului* Föld keringése
revoluţie agrară mezőgazdasági forradalom
revoluţie agricolă mezőgazdasági forradalom
revoluţie industrială ipari forradalom
revoluţie siderală sziderikus keringés
revoluţie sinodică szinodikus keringés
revoluţie tehnico-ştiinţifică műszaki-tudományos forradalom, tudományos-technikai forradalom
revoluţie verde zöld forradalom
Rezervaţia Biosferei Delta Dunării Duna-delta Bioszféra Rezervátum
Rezervaţia Piatra Craiului (*jud. Argeş şi Braşov*) Királykő Nemzeti Park (Argeş és Brassó megye)
rezervaţie rezervátum, védett övezet, védett terület
rezervaţie a biosferei bioszféra rezervátum
rezervaţie a biosferei bioszféra rezervátum
rezervaţie naturală természetvédelmi rezervátum
rezervaţie ştiinţifică tudományos rezervátum
rezervă készlet, tartalék, forrás
rezervă de apă vízkészlet, víztartalék
rezervă de apă potabilă ivóvízkészlet
rezervă de gaze naturale földgázkészlet
rezervă de petrol kőolajtartalék
rezervă de resurse naturale ásvány-kincstartalék

rezervă de substanțe minerale ásványkészlet
rezervă de sulf kéntartalék
reziduu hulladék, üledék, reziduum
reziduu de ardere égéstermék
rezistență ellenállás
rezoluție 1. felbontás; 2. határozat, döntés
ricin ricinusfa (*Ricinus communis*)
ridicare 1. kiemelkedés; 2. emelés, kiemelés, felemelés
ridicare a uscatului szárazföld kiemelkedése
ridicare tectonică tektonikus kiemelkedés
rift repedésvölgy, rift, törésvonal
rift activ aktív repedésvölgy
Riftul African Afrikai-árokrendszer
Riftul Atlantic Atlanti-rift
Riftul Est-African Kelet-afrikai-árok, Kelet-afrikai rift
rigid merev
rigolă esővízbarázda, vízlevezető árok
rimaye peremrepedés (gleccseré)
Rin Rajna (folyó)
rinocer orrszarvú (*Rhinoceros*)
riolit riolit (ásvány)
risc kockázat
risc fizico-geografic természetföldrajzi kockázat
ritm de viață életritmus
rivalitate rivalizálás, versengés, vetélkedés
rivalitate economică gazdasági rivalizálás
rocă kőzet
rocă acidă savanyú kőzet
rocă acoperitoare takarókőzet
rocă alterată elmállott/málladozó kőzet
rocă argiloasă agyagos kőzet
rocă bazaltică bazaltos kőzet
rocă bazică bázisos kőzet
rocă cristalină metamorfizată átalakult kristályos kőzet
rocă de acumulare tárolókőzet
rocă de construcție építőkő
rocă de precipitare kicsapódás révén létrejött üledékes kőzet
rocă de tufă tufa (megszilárdult vulkáni hamuból létrejött kőzet)
rocă detritică törmelékes kőzet
rocă dezagregată széttöredezett kőzet
rocă dură kemény kőzet, ellenálló kőzet
rocă efuzivă kiömlési kőzet
rocă eruptivă kitörési vulkáni kőzet
rocă impermeabilă vízzáró kőzet
rocă intrusivă benyomulási kőzet, mélységi kőzet
rocă magmatică magmás kőzet
rocă mai moale kis ellenálló-képességű kőzet, puha kőzet
rocă mamă anyakőzet
rocă metamorfică átalakult kőzet, metamorf kőzet
rocă nealterată érintetlen alapkőzet, kompakt kőzet
rocă neutră semleges kőzet
rocă organogenă szerves eredetű kőzet
rocă plutonică benyomulási kőzet, mélységi kőzet
rocă poroasă porózus kőzet
rocă proterozoică előidei kőzet
rocă sedimentară üledékes kőzet
rocă tare kemény kőzet
rocă vulcanică efuzivă vulkáni kiömlési kőzet
roci clastice törmelékes kőzetek
roci cu proprietăți plastice plasztikus kőzetek, képlékeny kőzetek
rogoz sás (*Corex*)
roi raj, csoport, halmaz (*csill*)
roi de galaxii galaktikacsoportok, galaktikahalmazok, galaxishalmazok
roi meteoric meteorraj
roi stelar csillaghalmaz
roi stelar deschis nyílt csillaghalmaz
roi stelar globular gömb alakú csillaghalmaz

rol szerep, jelentőség, funkció
rol geografic földrajzi jelentőség
rol în economia mondială világgazdasági szerep
România Románia
Ron Rhône (folyó)
roşcov szentjánoskenyérfa (*Ceratonia siliqua*)
rotaţia culturilor vetésforgó
rotaţia Pământului Föld tengely körüli forgása
rotaţie 1. (tengely körüli) forgás, elfordulás (*csill*); 2. forgó (*mezőg*)
roua cerului harmatfű
rouă harmat, hóharmat
roza vânturilor szélrózsa
rozătoare rágcsálók
rozmarin rozmaring (*Rosmarinus*)
rubin rubin
rug máglya
rugină rozsda
ruginire rozsdásodás
ruină antică ókori rom
rulaj forgalom, körforgás; ~ *al mărfii* áru körforgása
rulaj comercial kereskedelmi forgalom
a **rupe** szakít, tör, tép, felbont
rupere szakítás, átszakítás, szakadás
ruperea barajului gátszakadás
rural falusi
Rusia Oroszország
rută útvonal, járat, út
rută aeriană repülőjárat
rută comercială kereskedelmi útvonal
rută maritimă tengeri út
rută navigabilă hajózható út
Rwanda Ruanda

S

Sahel Száhel (az elsivatagosodás folyamatában levő észak-afrikai terület a sivatag és a szavanna között)
saivan akol
salariu munkabér, fizetés
salată saláta (*Lactuca sativa*)
salcâm akác (*Robinia*)
salcie fűz (*Salix*)
salcie pitică törpefűz (*Salix rosmarinifolia*)
salcie pletoasă szomorúfűz (*Salix sepulcralis*)
salină sóbánya, sólepárló
salinitate sótartalom, sósság
salinitate medie átlagos sótartalom
salinitatea apei víz sótartalma
salinitatea medie a apei marine tengervíz átlagos sótartalma
salinizare sóképződés, sókiválás
salpetru salétrom
salvgardare megőrzés, megvédés; ~ *a valorilor naturale* a természeti kincsek / értékek megőrzése
Salween Szalven folyó
samoyed (popor) szamojéd (nép)
sancțiune büntetés
sancțiune vamală büntetővám
Sankt Petersburg Szentpétervár (oroszországi város)
santal szantálfa (*Santalum*)
Sapporo Szapporó (japán város)
saramură 1. sós víz/lé; 2. (*slatină*) sóskút, sósforrás
Sardinia Szardínia
sare só
sare de potasiu kálisó
sare gemă kősó
sare minerală ásványi só
saşi szászok (népcsoport)
sat falu
sat adunat zárt alaprajzú falu, zárt település, halmazfalu
sat agro-industrial agráripari falu
sat alungit lineáris/elnyújtott alaprajzú falu
sat circular kör alaprajzú falu, körkörös alaprajzú falu (Afrikában kraal)
sat compact halmazfalu
sat cu funcții agricole mezőgazdasági szerepkörű falu
sat cu funcții agricole și de servicii mezőgazdasági és szolgáltatási funkciójú falu
sat depopulat elnéptelenedett falu
sat foarte mare óriásfalu
sat linear utcásfalu, útfalu
sat mediteranean mediterrán falu
sat mic törpefalu
sat natal szülőfalu
sat pescăresc halászfalu
sat răsfirat nyílt alaprajzú/szerteágazó falu, kuszahalmaz falu
sat risipit szétszórt falu
satelit hold, mellékbolygó
satelit artificial mesterséges hold, műhold
satelit artificial pentru a controla navigația maritimă vízi közlekedést ellenőrző műhold
satelit de comunicație távközlési műhold
satelit ERS-1 ERS–1 műhold
satelit Eumetsat Eumetsat-műhold
satelit geostațional geostacionárius műhold
satelit meteorologic meteorológiai műhold
sat-stradă utcásfalu, szalagtelkes falu
sat-stup méhkas-falu

sat-târg piacteres falu, vásárközpont-falu
Satu Mare Szatmárnémeti (város Romániában)
saturare urbană városi túlnépesedés
Saturn Szaturnusz (bolygó)
Sava Száva (folyó)
savană szavanna
savane şi păduri-galerii szavannák és galériaerdők
saxifraga kőtörőfű (*Saxifraga*)
Saxonia Szászország
sălbăticiune vadon
sămânță vetőmag
sărac în precipitații csapdékszegény
sărac, *-ă mn* szegény
sărăcăcios, *-oasă mn* szegényes
sărăturare szikesedés
sărătură szikes talaj
sârb (*popor*) szerb (nép)
Scandinavia Skandinávia
scara adâncimilor mélységmérték
scara Beaufort Beaufort-skála
scara hărții térkép méretaránya
scara înălțimilor magasságmérték
scara înălțimilor şi adâncimilor szintskála, magassági és mélységi adatok
scara Mercalli Mercalli-skála
scara Richter Richter-skála
scară 1. lépcső; 2. méretarány, lépték; 3. skála, beosztás
scară de proporție méretarány, lépték
scară geocronologică geokronológiai táblázat
scară geologică földtani időlépték, földtörténeti korbeosztás
scară grafică aránymérték (méretarány alapján szerkeszett hosszmérték), grafikus méretarány
scară liniară lineáris/vonalas/egyszerű aránymérték
scară numerică numerikus méretarány
scădere csökkenés, csökkentés
scădere a nivelului apei vízszint süllyedése
scădere a nivelului mării tengerszintsüllyedés
scădere a temperaturii hőmérséklet-csökkenés
schimb csere
schimb de produse árucsere
schimb internațional de bunuri nemzetközi árucsere, nemzetközi kereskedelmi forgalom
schimb internațional de mărfuri nemzetközi árucsere
schimbare változás
schimbare a mediului környezeti változás
schimbare climatică éghajlati változás, éghajlatváltozás
schimbare de presiune légnyomásváltozás
schimbare meteorologică időjárás-változás
schimbarea direcției vântului szél-irányváltozás
schimbarea sezonală al direcției vânturilor évszakos szélirány-változás
schiță alaprajz, vázlat
schiță de hartă térképvázlat
sciafil, *-ă mn* árnyékkedvelő, szkiofil, árnyékkedvelő, umbrofil; *plantă sciafilă* árnyéknövény, szkiofiton, umbrofil növény
sclerofil, *-ă mn* szklerofil, kemény levelű
sclerofilie szklerofília
scoarța solidă a planetei bolygó szilárd kérge
scoarță kéreg

scoarță continentală kontinentális kéreg, szárazföldi kéreg
scoarță de alterare málladéktakaró
scoarță granitică gránitos kéreg
scoarță oceanică óceáni kéreg
scoarță terestră földkéreg
scobitură vájat
scobitură în stâncă sziklavájat
scoică kagyló
scoică perliferă gyöngykagyló
scorpion skorpió (*Euscorpius*)
Scorpionul Skorpió (*csill*)
scorțișoară fahéj
Scoția Skócia
scriere runică rovásírás
scrisoare de acreditare megbízólevél
scrub tüskés bozót, ausztráliai cserjebozót, scrub (szavannai tüskés bozót Ausztráliában)
scrum hamu
scufundare merülés, süllyedés
scufundarea vulcanului vulkán süllyedése
sculă szerszám
scurgere folyás, lefolyás, szivárgás
scurgere de suprafață felszíni lefolyás
scurgere subterană felszín alatti lefolyás
scut pajzs, alapzat, tábla
scut de protecție védőpajzs
scutire mentesség
scutit de impozite adómentes
scutit de taxă vamală vámmentes
scutit, *-ă mn* mentes
Scutul African Afrikai-pajzs
Scutul Baltic Balti-pajzs
Scutul Canadian Kanadai-pajzs (ősföld)
Scutul Siberian Szibériai-pajzs (Angara-ősmasszívum)
Scutul Sinic Sínai-pajzs
seară este
secară rozs
secerat I.~, *-ă mn* learatott; II. *fn* aratás
seceră 1. sarló; *secera Lunii* holdsarló; 2. aratás
seceriș aratás
secetă szárazság, aszály
secol század
sectoare ale râului folyó szakaszai
sector 1. szektor, körzet, kör; ~ *agricol* mezőgazdasági szektor; 2. cikk; ~ *circular* körcikk; 3. szakasz (folyóé, völgyé)
sector körzet
sector agrar agrárkörzet, agrárszektor
sector concav de mal homorú part(szakasz)
sector convex de mal domború part(szakasz)
sector cuaternar de activitate negyedleges tevékenységi terület
sector de activitate tevékenységi szektor
sector de adâncire bevágódási/mélyülő szakasz
sector de vale völgyszakasz
sector inferior alsó szakasz, feltöltő szakasz(jelleg)
sector mijlociu középszakasz
sector primar al economiei elsődleges tevékenységi terület, primer gazdasági szektor
sector privat magánszektor
sector secundar de activitate másodlagos tevékenységi terület
sector secundar în agricultură másodlagos/szekunder mezőgazdasági szektor
sector superior felső szakasz
sector terțial al economiei harmadlagos tevékenységi terület
sector terțiar în agricultură harmadlagos / tercier mezőgazdasági szektor

secție 1. üzem, alapüzem, részleg; 2. (közigazgatási) körzet, őrs, (ügy)osztály; 3. tagozat
secție de poliție rendőrőrs
secție de producție termelési részleg
secțiune metszet; ~ *transversală* keresztmetszet; ~ *longitudinală* hosszmetszet
Secuime Székelyföld
secundă másodperc
sediment üledék, lerakódás, hordalék; *sediment fluvial* folyóhordalék; *sediment mineral* ásványi lerakódás
sediment de şelf sekélytengeri üledék
sediment lutos vályogos üledék
sediment maritim tengeri üledék
sediment mezozoic harmadidőszaki üledék
sediment neconsolidat laza üledék
sedimentare ülepedés, lerakódás (folyamata); *bazin de* ~ ülepítő medence; *rocă* ~ üledékes kőzet
sediu székhely, telephely
segregare 1. elválasztás, elkülönítés (kohászatban); 2. megkülönböztetés
segregare rasială faji megkülönböztetés, apartheid, faji elkülönítés
seism földrengés
seismicitate szeizmikus jelenség
seismicitate pronunțată fokozott szeizmicitás
seismograf szeizmográf, földrengésjelző
seismometru földrengésjelző készülék
seleniu szelén
selvas (*pădure ecuatorială*) selvas, egyenlítői őserdő (Dél-Amerikában)
semănătoare vetőgép
semiarid, *-ă mn* félszáraz, szemiarid
semicerc félkör
semideşert félsivatag
semideşert marginal peremvidéki félsivatag
seminomad félnomád
semiumbră félárnyék
semn jel
semn convențional egyezményes jel
semn zodiacal állatövi csillagkép
semnificație jelentés, jelentőség
Sena Szajna
senat szenátus
Senegal Szenegál
senin, *-ă mn* felhőtlen, derűs; *cer senin* derűs égbolt
sensibil, *-ă* érzékeny
separare különválás, szétválás, szétválasztás
separatism szeparatizmus, különválás
seră üvegház, virágház, hajtatóház
Serbia Szerbia
sericicultură selyemhernyó-tenyésztés
serie sor, sorozat; *producție în serie* sorozatgyártás
serie izomorfă elegysor, izomorf sor
serir szerír, kavicssivatag (Szahara)
serpentină 1. szerpentin, szalagszerűen kanyargó út; 2. szerpentin (ásványcsoport gyűjtőneve)
Serra do Mar Serra do Mar hegység
serviciu 1. szolgálat, hivatal; 2. kiszolgálás, szolgáltatás
serviciu de calitate minőségi szolgáltatás
serviciu meteorologic meteorológiai szolgálat
Seul Szöul (Dél-Korea fővárosa)
sevă nedv
sextant szextáns
sezon évszak, évad, szezon
sezon arid száraz évszak
sezon cald meleg évszak
sezon ploios esős évszak

sezon turistic idegenforgalmi évad / szezon
sfărâmare aprózódás
sfărâmare a rocilor kőzetaprózódás
Sfântu Gheorghe Sepsiszentgyörgy (város Romániában)
sfeclă répa (*Beta*)
sfeclă de zahăr cukorrépa (*Beta vulgaris var. altissima*)
sfeclă furajeră takarmányrépa
sfera Pământului földburok
sferă gömb, szféra, burok
sferă cerească éggömb
sferoid, *-ă mn* gömbszerű
Shaba Shaba-fennsík
Shenyang Senjang (kínai város)
shimbare climatică éghajlatváltozás
Siberia Szibéria
Sibiu Nagyszeben (város Romániában)
Sichuan Szecsuáni-medence
Sicilia Szicília
SIDA AIDS
sideral, *-ă mn* sziderikus (*csill*); *an sideral* csillagév; *timp sideral* csillagidő
siderurgie kohászat
siderurgic, *-ă mn* kohászati
sienit szienit (kőzet)
Sighetu Marmației Máramarossziget (város Romániában)
Sighișoara Segesvár (város Romániában)
silex kovakő, tűzkő, flint
silicat szilikát
siliciu szilícium
silurian szilur (földtörténeti időszak)
silvicultură erdészet, erdőgazdaság, erdőművelés, erdőgazdálkodás
silvostepă erdős sztyepp
sinclinal redőteknő, szinklinális
sinclinal suspendat függő szinklinális maradvány
Singapore Szingapúr
sinteză szintézis
sinteză a amoniacului ammóniaszintézis
sinuozitate a albiei meder kanyargóssága
sinusoidă szinuszgörbe
Siret Szeret (folyó)
Siria Szíria
Sirius Sirius (*csill*)
sirocco sirokkó (forró, átbukó szél Észak-Afrika partvidékén)
sistem rendszer
sistem administrativ közigazgatási rendszer
sistem apartheid apartheidrendszer
sistem bancar bankrendszer
sistem capitalist tőkés/kapitalista rendszer
sistem cristalografic kristályrendszer
sistem de canale csatornarendszer, csatornahálózat
sistem de canale pentru irigații öntözési csatornahálózat
sistem de conducte (cső)vezetékrendszer
sistem de diguri gátrendszer
sistem de ecluze zsiliprendszer
sistem de falii vetőrendszer
sistem de grabene árokrendszer
sistem de impozite adórendszer
sistem de inele gyűrűrendszer
sistem de irigație öntözéses rendszer, öntözőrendszer
sistem de lacuri tórendszer
sistem de lacuri navigabile hajózható tórendszer
sistem de lentile lencserendszer
sistem de măsurare a distanțelor távolságmérő rendszer
sistem de munți hegységrendszer
sistem de munți tineri fiatal hegységrendszer
sistem de navigație hajózási rendszer

sistem de peşteri barlangrendszer
sistem de preţuri intern belső árrendszer
sistem de văi völgyrendszer
sistem deschis nyitott rendszer
sistem economic gazdasági rendszer
sistem fluvial folyórendszer, folyóvízhálózat
sistem heliocentric heliocentrikus/napközpontú világrendszer
sistem hidrografic vízrajzi rendszer
sistem imunologic immunrendszer
Sistem Informaţional Geografic (*SIG*) Földrajzi Információs Rendszer (*FIR*, *GIS*, térinformatikai/geoinformatikai rendszer)
sistem mondial bipolar kétpólusú világrend
sistem montan hegységrendszer
sistem planetar bolygórendszer
sistem sociospaţial társadalmi térrendszer
Sistem Solar Naprendszer
sistem spaţial térrendszer
sistem stelar csillagrendszer
Sistemul alpino-carpato-himalayan Eurázsiai-hegységrendszer
Sistemul caledonian Kaledóniai-hegységrendszer
sistemul castelor kasztrendszer
Sistemul circumpacific Cirkumpacifikus-hegységrendszer
sistemul de inele al Saturnului Szaturnusz gyűrűrendszere
Sistemul grabenelor est-africane Kelet-afrikai-árokrendszer
Sistemul muntos alpino-himalaian Alpi-himalájai-hegységrendszer
siux sziú (indián)
slab, *-ă mn* 1. gyenge, erőtlen; *ţările slab dezvoltate* gyengén fejlett országok; 2. sovány
slatină 1. sóskút, sósforrás; 2. (*apă minerală sărată*) sós ásványvíz; 3. (*teren mlăştinos şi sărat*) sósforrásos hely
slobozie 1. kiváltság; 2. (*tört*) kiváltságos (például adómentességet élvező) település
sloi jégtorlasz, jégtábla
slovac szlovák (nép)
Slovacia Szlovákia
sloven szlovén (nép)
Slovenia Szlovénia
slum slum (*ang* nyomortanya)
smarald smaragd
smârc posvány, pocsolya
smirdar 1. havasirózsa, erdélyi havasszépe (*Rhododendron kotschyi*); 2. vörös áfonya (kokojza, *Vaccinicum oxycoccos*)
smoc csomó, köteg
smochin füge(fa) (*Ficus*)
smog füstköd, szmog
Soare Nap
soc bodza (*Sambucus*)
societate 1. társadalom; 2. társaság
societate agricolă mezőgazdasági társadalom
societate comercială kereskedelmi társaság
societate comercială cu capital mixt vegyes tőkével működő kereskedelmi társaság
societate comercială cu participare străină külföldi befektetéssel működő kereskedelmi társaság
societate comercială pe acţiuni kereskedelmi részvénytársaság
societate cu răspundere limitată (*S.R.L.*) korlátolt felelősségű társaság (*kft.*)
societate de asigurare biztosítótársaság
societate democratică demokratikus társadalom

societate industrială ipari társadalom
societate informațională információs társadalom
societate omenească emberi társadalom
societate omogenă homogén társadalom, egységes társadalom
societate pe acțiuni (*S. A.*) részvénytársaság (rt.)
societate postindustrială posztindusztriális társadalom
sociosferă emberi társadalom burka, szocioszféra
sodă calcinată mosószóda
sodă caustică marószóda
sodiu nátrium
soia szója (*Glycine*)
sol talaj
sol aluvial alluviális/hordalékos talaj, ártéri öntéstalaj
sol aluvionar öntéstalaj
sol argiloiluvial agyagbemosódásos talaj
sol argilos agyagos talaj
sol azonal azonális talaj
sol bălan világosbarna talaj
sol bălan de stepă gesztenyebarna sztyeppi talaj
sol brun barna erdőtalaj, barna talaj, vörösbarna erdőtalaj
sol brun acid savanyú barna erdőtalaj
sol calcaros meszes talaj
sol cenușiu szürke talaj
sol cenușiu de deșert sivatagi szürke talaj
sol cu fertilitate redusă csökkent termékenységű talaj
sol de deșert sivatagi talaj
sol de prerie préritalaj
sol de savană szavannatalaj
sol de semideșert félsivatagi talaj
sol de taiga tajgai talaj
sol de tip terra-rossa terra rossa talaj, vörös föld
sol de tundră tundrai talaj, tundratalaj
sol epuizat kimerült talaj
sol fertil termékeny talaj
sol galben subtropical terra fusca, sárgaföld
sol halomorf szikes talaj, halomorf talaj
sol hidromorf hidromorf talaj
sol în formare kezdeti/képződő talaj
sol înghețat fagyott talaj
sol lateritic laterittalaj
sol lutos agyagos talaj
sol mediteranean mediterrán talaj
sol molic mollikus talaj
sol montan hegyi talaj
sol neevoluat fejletlen talaj
sol nefertil terméketlen talaj
sol nisipos homokos talaj
sol organic szerves talaj
sol permanent înghețat állandóan fagyott talaj
sol pietros köves talaj
sol podzolic podzoltalaj
sol roșcat-castaniu vörösesbarna talaj
sol roșu vörös talaj, vörös agyagtalaj, terra rossa
sol roșu de savană szavannai vörös talaj
sol roșu mediteranean (*terra rossa*) mediterrán vörös talaj, terra rossa
sol sărac sovány talaj
sol sărat sós talaj
sol scheletic váztalaj
sol turbos tőzeges láptalaj
sol vertic repedezett talaj
sol zonal zonális talaj
solifluxiune szoliflukció, talajfolyás
solonceac (*tip de soluri cu conținut ridicat de săruri*) szoloncsák (szikes talajtípus)

soloneț (*tip de soluri cu conținut ridicat de săruri*) szolonyec (szikes talajtípus)
solstițiu napforduló
solstițiu de iarnă téli napforduló
solstițiu de vară nyári napforduló
solubilitate oldhatóság
solubilitate a rocii kőzet oldhatósága
soluri brune cenușii agyagbemosódásos barna és szürke erdőtalajok
soluția solului talajoldat
soluție oldat
soluție suprasaturată túltelített oldat
solvent oldószer
Somalia Szomália
Someș Szamos (folyó)
Someșul Cald Meleg-Szamos
Someșul Mare Nagy-Szamos
Someșul Mic Kis-Szamos
Someșul Rece Hideg-Szamos
sondare mélységmérés, fúrás
sondă szonda, kút; *sondă de explorare* feltárószonda, kísérleti szonda; *sondă de exploatare* kitermelő szonda
sondă balon (magaslégköri) ballonszonda
sondă de petrol kőolajfúró-torony, kőolajszonda
sondă spațială űrszonda
Sondele Mici Kis-Szunda-szigetek
sorb 1. örvény, forgatag; 2. víznyelő, dolina
sorbire beszívás, felszívás, elnyelés; *pământul soarbe apa* a föld elnyeli a vizet
sorbire prin capilaritate (*a unui lichid*) (folyadék) felszívása a kapillaritás révén
sorbitură (*vârtej*) örvény, forgatag
sorbțiune elnyelés; *benzi de ~* elnyelési csíkok
sorg cirok (*Sorghum*); *sorg pentru mături* seprűcirok
Sosigene Szoszigenész
Spania Spanyolország
spaniol spanyol
spațiu tér, térség, övezet, terület
spațiu aerian légtér
spațiu cosmic kozmikus tér, űr, világűr
spațiu geografic földrajzi tér
spațiu interplanetar bolygóközi tér
spațiu irigat öntözött terület
spațiu limitrof szomszédos/határos térség/terület
spațiu mediteranean Mediterráneum, mediterrán térség
spațiu rural falusi térség
spațiu terestru földi tér
spațiu umanizat ember által alakított tér
spațiu urban városi térség
spațiu verde zöldövezet
spațiu vid légüres tér
spațiu virgin érintetlen terület
spațiu virgin szűzföld
spălare lemosás
spălare a versanților lejtőlemosás
spărtură törés
spătar támaszték, támla (*geol*)
specializare szakosodás, specializáció
specie faj
specie de algă algafaj
specie de animal cu blană prémesállat-faj
specie de animale állatfaj
specie de arbore fafaj
specie de dinozauri dinoszauruszfaj
specie de insectă rovarfaj
specie de maimuță majomfajta
specie de mamiferă emlősállat-faj
specie de pește halfaj, halfajta
specie de plantă növényfaj

specie de plantă endemică endemikus növényfaj
specie de plantă rezistentă la îngheț fagyálló növényfajta
specie umană emberi faj
specific sajátosság, specifikum
specific fizico-geografic természetföldrajzi specifikum / sajátosság
specii acvatice víziélőlény-fajok
specii de minerale ásványfajok
spectrograf spektográf (színkép-elemzéses anyagvizsgálat műszere)
spectrogramă spektogram
spectroscopie színképelemzés
spectru színkép, spektrum
spectru de absorpție elnyelési spektrum, abszorpciós spektrum / színkép
spectru de emisie kibocsátási spektrum / színkép
spectru electromagnetic elektromágneses spektrum/színkép
spectru fulger villámszínkép
spectru termic termikus színkép/tartomány
spectru vizibil látható fény tartománya
speolog barlangász, barlangkutató
speranță de viață la naștere születéskor várható élettartam
spic kalász
spin tüske
spiniș tüskés bozót
spirală spirális, csavarmenet
spirtieră borszeszégő
spodosol podzoltalaj, szpodikus talaj
spor szaporodás, szaporulat
spor demografic népszaporulat
spor natural természetes szaporodás/szaporulat
spray szórócsomagolású vegyi készítmény
Sri Lanka Srí Lanka
stabiliment telep, létesítmény
stabilire 1. megállapítás; 2. létesítés; 3. letelepedés, megtelepedés
stabilirea poziției geografice földrajzi fekvés meghatározása
stabilit, *-ă mn* 1. megállapított; 2. letelepedett, megtelepedett
stabilitate 1. állandóság, stabilitás, változatlanság; 2. biztonság
stabilizare megerősítés, megszilárdítás, kiegyensúlyozás, kiegyenlítés
stadiu de evoluție fejlődési szakasz
stadiu de maturitate maturus szakasz, érett fejlődési szakasz
stadiu de tinerețe juvenilis szakasz, fiatal fejlődési szakasz
stadiu evolutiv fejlődési állapot
stagiar gyakornok, gyakornokoskodó, gyakorlóéves, praktizáló
stagnare megakadás, leállás; *stagnarea producției* termelés megakadása/leállása; pangás
stalactită függő cseppkő
stalactite sztalaktitok
stalagmită álló cseppkő, sztalagmit
staniu ón
stare 1. állapot; 2. helyzet; ~ *socială* társadalmi helyzet; 3. viszony; ~ *culturală* műveltségi/művelődési viszony; 4. halmazállapot; ~ *lichidă* cseppfolyós állapot
stare de agregare tömörödési állapot, halmazállapot
stare de echilibru egyensúlyi állapot
stare de plasmă plazmaállapot
stare de repaus nyugalmi állapot
stare gazoasă gáznemű/légnemű halmazállapot
stare lichidă cseppfolyós halmazállapot
stare solidă szilárd halmazállapot

stareț kolostorfőnök
stat állam
stat baltic balti állam
stat bințional kétnemzetiségű állam
stat centralizat központosított állam
stat constitutiv tagállam
stat continental szárazföldi/kontinentális állam
stat dezvoltat fejlett ország
stat fărâmițat felaprózódott állam, töredékállam
stat federal szövetségi állam, föderáció
stat foarte mic törpeállam
stat independent független állam
stat insular szigetállam
stat în curs de dezvoltare fejlődő ország
stat mediteranean mediterrán állam
stat multințional soknemzetiségű állam, többnemzetiségű állam
stat național nemzetállam, nemzeti állam
stat religios egyházi állam, klerikális állam, vallási állam
stat suprapopulat túlnépesedett ország
stat suveran szuverén állam
stat unitar egységes állam
stat-continent kontinens-ország
state dezvoltate fejlett államok
statele Benelux Benelux államok
Statele Federale ale Micronezie Mikronéziai Szövetségi Államok
stat-gigant óriásállam
Statul Israel Izrael Állam
stație cosmică űrállomás
stație de cercetare kutatóállomás
stație de epurare ülepítőállomás
stație de epurare a apei víztisztító állomás
stație de măsurare a precipitațiilor, **stație pluviometrică** csapadékmérő-állomás
stație de pompare szivattyútelep
stație meteorologică meteorológiai állomás
stație-pilot kísérleti állomás
staționar, *-ă mn* 1. álló; *undă staționară* állóhullám; 2. változatlan; *temperatură staționară* változatlan hőmérséklet; 3. nem fejlődő; 4. helyhez kötött
staționare veszteglés
stațiune 1. fürdőhely, üdülőhely, gyógyhely; 2. telephely, telep, állomás; 3. megfigyelőállomás; 4. állomás
stațiune balneo-climatică klimatikus/magaslati gyógyüdülő
stațiune climatică klimatikus üdülőhely, gyógyüdülő
stațiune de mașini agricole mezőgazdasági gépállomás
stațiune din Alpi alpi üdülőhely
stațiune electrică áramfejlesztő telep
stațiune maritimă tengerparti üdülőhely
stațiune științifică tudományos megfigyelőállomás
stațiune turistică üdülőközpont
stavilă zsilipszabályozó, zsilipkapu
stavilă de scurgere árapasztó zsilip
stătător, *-oare mn* álló
stăvilar zsilip, zsilipkapu, zsilipgát
stână juhakol, karám, (*táj*) esztrenga, esztena, juhkosár
stâncă szikla
stâncă de granit gránitszikla
stâncă maritimă sziklazátony
stâncos, *-oasă mn* sziklás; *maluri stâncoase* sziklás partok; *munți stâncoşi* sziklás hegység

stânişoară (*táj*) eszténácska, karámocska, esztrengáncska
stânjen 1. öl; *stânjen pătrat* négyzetöl; 2. (kék) nőszirom, írisz (*Iris germanica*); *stânjen de baltă / galben* sárga (mocsári) liliom, békatőr (*Iris pseudacorus*); *stânjeni-pestriți* tarka nőszirom (*Iris variegata*)
stârc 1. (szürke) gém (*Ardea cinerea*); 2. gólya (*Ciconia alba*); 3. kócsag (*Egretta alba*)
stea csillag
stea albastră kék csillag
stea căzătoare hullócsillag
stea dublă kettőscsillag
stea eruptivă eruptív csillag, flercsillag
stea galbenă sárga csillag
stea gigantă óriáscsillag
stea hiperdensă hipersűrűségű csillag
stea hiperonică hiperon-csillag
stea neutronică neutroncsillag
stea pitică törpecsillag
stea pulsantă pulzáló változócsillag
stea subgigantă szubóriáscsillag
stea supragigantă szuperóriás csillag
stea variabilă változó fényű csillag
Steaua Polară Sarkcsillag
stejar tölgy(fa) (*Quercus*)
stejar alb fehér tölgy (*Quercus alba*)
stejar de plută paratölgy (*Quercus suber*)
stejar pitic törpetölgy
stejeriş tölgyes
stele circumpolare sark körüli (cirkumpoláris) csillagok
stele duble fizice fizikai kettőscsillagok
stele duble optice optikai változócsillagok
stele duble spectroscopice színképi / spektroszkopikus kettőscsillagok
stele neutronice neutroncsillagok
stele reci de culoare roşie vörös csillagok
stelele seriei principale fősorozat csillagai, főág csillagai
stemă címer
stepă sztyepp, sztyeppe, sztyep (mérsékelt égövi pusztai növényzet)
stepă cu ierburi rare şi tufişuri ritkás füvű bokros sztyepp
stepă euroasiatică eurázsiai sztyepp
stepă subdeşertică félsivatagi sztyepp
steril I. ~, *-ă mn* meddő, steril; II. *s fn* meddő kőzet
sterp, *-ă mn* terméketlen; *pământ ~* terméktelen föld
stibiu antimon, stíbium
sticlărie 1. üveggyártó műhely; 2. üvegáru
sticlete stiglic, tengelic (*Carduelis carduelis*)
stingere 1. kipusztulás, kiveszés; 2. (*a focului*) eloltás, kioltás, kialvás (tűzé)
stins, *-ă mn* kialudt, eloltott
stîncos, *-oasă mn* sziklás
stradă utca, út
stradă principală főút, főutca
strat réteg
strat acvifer captiv víztároló réteg
strat arborescent koronaszint
strat arbustiv cserjeszint
strat bazaltic bazaltos réteg
strat calcaros mészkőréteg
strat de arbori inferiori alsó lombkoronaszint
strat de cărbune exploatabil bányászható szénréteg
strat de gresie homokkőréteg
strat de nori felhőréteg
strat de ozon ózonernyő
strat de rocă impermeabilă vízzáró kőzetréteg, vízátnemeresztő kőzetréteg

strat de roci kőzetréteg
strat de sedimente üledékréteg
strat de zăpadă hóréteg
strat erbaceu gyepszint
strat freatic ascensional emelkedő talajvízréteg
strat impermeabil vízzáró réteg, víztartó réteg
strat orizontal vízszintes réteg
strat permeabil vízátbocsátó réteg, vízáteresztő réteg
strat protector védőréteg
strat sedimentar üledékes kőzetréteg
strat şistos palaréteg
strategie economică gazdasági stratégia
stratificare rétegzettség, rétegződés
stratificare a rocilor sedimentare üledékes kőzetek rétegzettsége
stratificare socială társadalmi rétegzettség
stratocumulus sztratokumulusz, (*lat*) stratocumulus, réteges gomolyfelhő
stratopauză sztratopauza (légköri átmeneti réteg)
stratosferă sztratoszféra (légköri réteg)
stratovulcan rétegtűzhányó
stratus rétegfelhő
străbun ős
străмoş ős
strămutare áttelepítés
strâmtoare hegyszoros
Strâmtoarea Bab-el-Mandeb Bab-el-Mandeb tengerszoros
Strâmtoarea Bering Bering-szoros
Strâmtoarea Bosfor Boszporusz tengerszoros
Strâmtoarea Calais (*Dover*) Doveri-szoros
Strâmtoarea Dardanele Dardanellák tengerszoros
Strâmtoarea Drake Drake-szoros
Strâmtoarea Formosa (*Taiwan*) Tajvani-szoros
Strâmtoarea Gibraltar Gibraltári-szoros
Strâmtoarea Kattegat Kattegat-szoros
Strâmtoarea Malacca Malakka-szoros
Strâmtoarea Messina Messinai-szoros
Strâmtoarea Mozambic Mozambik-csatorna
Strâmtoarea Skagerrak Skagerrak-szoros
stridie osztriga
stromatolit sztromatolit (üledékes kőzet finomszemcséjű mészanyagú törmelékből)
structura confesională a populaţiei népesség vallási összetétele
structura populaţiei népességszerkezet, népesség-összetétel
structura populaţiei după sex népesség nemek szerinti megoszlása
structura populaţiei pe grupe de vârstă népesség korcsoportok szerinti megoszlása
structura populaţiei pe grupe de vârstă şi sexe népesség kor és nem szerinti megoszlása
structura populaţiei pe medii népesség lakóhely szerinti megoszlása
structura solului talajszerkezet
structură struktúra, szerkezet
structură agrară agrárszerkezet
structură agricolă de tip pampas pampa típusú agrárszerkezet (Dél-Amerikában)
structură agricolă de tip poldere polder típusú agrárszerkezet (Hollandiában)
structură bloc tömbszerkezet

structură confesională vallás szerinti megoszlás
structură cristalină kristályszerkezet
structură cubică köbös szerkezet
structură cutată gyűrt szerkezet
structură de întindere mondială világszervezet
structură de orogen gyűrt szerkezet, orogén
structură de platformă táblás szerkezet, platform
structură de proprietate birtokszerkezet
structură economică gazdasági szerkezet
structură electronică elektronikai szerkezet
structură etnică etnikai összetétel
structură faliată vetődéses szerkezet, töréses szerkezet
structură geologică földtani szerkezet, geológiai szerkezet
structură hercinică variszkuszi szerkezet, képződmény
structură industrială iparszerkezet
structură lamelară lemezes szerkezet
structură lingvistică nyelv szerinti összetétel
structură pe mediu környezetszerkezet
structură profesională foglalkozási szerkezet, népesség foglalkozás szerinti megoszlása
structură rasială faji szerkezet/összetétel
structură tectonică kéregszerkezet
structură trofică táplálkozási lánc/szerkezet, trofikus lánc/szerkezet
structuri monoclinale azonos dőlésű szerkezetek
structuri orizontale vízszintes településű szerkezetek
strugure szőlő (*Vitis vinifera*)
struguri pentru stafide mazsolaszőlő
struguri pentru vin borszőlő
strungă 1. szurdok; 2. juhakol, isztronga, esztrenga
studiu tanulmány, tanulmányozás, vizsgálat
studiu de fezabilitate megvalósíthatósági tanulmány
studiul proceselor folyamatok tanulmányozása
stuf nád (*Phragmites*)
stufăriş nádas
stup kaptár
sturioni *tbsz* tokfélék (*Acipenseriformes*)
sturz rigó (*Turdus*)
subalimentare hiányos táplálkozás
Subcarpații Előkárpátok, Szubkárpátok (dombság)
Subcarpații Curburii Kárpátkanyari-Szubkárpátok
Subcarpații Moldovei Moldvai-Szubkárpátok
subcontinent szubkontinens
subcontinentul indian indiai szubkontinens
subdezvoltare alulfejlettség, fejletlenség
subdiviziune teritorială területi alegység
subducție alábukás, szubdukció, alásodródás
sublimare szublimáció (szilárd anyag légneművé alakulása)
subnutriție gyengén tápláltság
Subotica Szabadka (Szerbia)
subrezistență létminimum
sub-saharian, *-ă mn* fekete-afrikai
subsidență süllyedés (rétegeké)
subsol altalaj
substanță anyag
substanță anorganică szervetlen anyag

substanță hrănitoare tápanyag
substanță minerală ásványi anyag
substanță naturală feldolgozatlan anyag, természetes anyag
substanță organică szerves anyag
substanță poluantă szennyező anyag
substanță prelucrată feldolgozott anyag
substanță utilă hasznos anyag
substanțe chimice vegyi anyagok
subunitate de relief felszíni alegység
suburbanizare szuburbanizáció, külvárosiasodás
suburbie előváros, külváros
subvenție támogatás
subvenție de stat állami támogatás
a **subzista** 1. megél; 2. létezik; 3. fennáll
subzistență megélhetés; *mijloace de subzistență* megélhetési eszközök
suculent, *-ă mn* szukkulens, pozsgás (szöveteiben nagy mennyiségű vizet tároló); *plantă suculentă* szukkulenta, szukkulens/pozsgás növény
suculență szukkulencia
sud dél
Sud (*țări în dezvoltare*) Dél (fejlődő országok)
Sudan Szudán
sudanez szudáni
sud-est délkelet
sud-vest délnyugat
suedez svéd
Suedia Svédország
sulf kén
sulfați szulfátok
sulfuri szulfidok
sultan szultán
Sultanatul Brunei Brunei Szultanátus
Sumatera Szumátra
superior, *-oară mn* felső; *curs ~ al fluviului* folyó felső folyása
superioritate felsőbbrendűség
supernovă szupernóva
supra- (összetételben előtagként) 1. túl-; *supraproducție* túltermelés; 2. felül, feletti
supraexploatare túlzott kihasználás; *~ a resurselor* erőforrások túlzott felhasználása
suprafața apei víz felszíne
suprafața mării tengerfelszín
suprafața Pământului Föld felszíne
suprafața rocii kőzet felszíne
suprafața sferică a planetei bolygó gömbfelszíne
suprafața solului talajfelszín
suprafață terület, felszín, felület
suprafață agricolă mezőgazdasági terület
suprafață arabilă szántóterület
suprafață de nisip homokfelszín
suprafață înmlăștinită mocsaras-lápos terület
suprafață oceanică óceáni felszín
suprafață plană sík terület, lapos térség
suprafață populată benépesített terület, lakott terület
suprafață reală valós felszín
suprafață sferică gömbfelület
suprafață stâncoasă sziklás felszín
suprafață terestră Föld felülete, földfelszín
suprafață uscată 1. szárazföld, szárazulat; 2. száraz felszín
suprapopulare túlnépesedés
supraproducție túltermelés
suprasaturare túltelítettség
surpare omlás
surpare de mal partomlás
surplus de mărfuri árufelesleg
sursă forrás
sursă agricolă mezőgazdasági forrás
sursă de căldură hőforrás

sursă de energie energiaforrás, energiahordozó
sursă de energie alternativă alternatív energiaforrás / energiahordozó
sursă de energie primară primer/elsődleges energiaforrás / energiahordozó
sursă de informare információforrás
sursă energetică minerală ásványi eredetű energiaforrás, ásványi eredetű energiahordozó
sursă geotermală geotermális erőforrás
sursă naturală természeti forrás
sursă neregenerabilă de energie vissza nem nyerhető energiahordozó / energiaforrás, nem megújuló energiaforrás
sus fent, fel, felett
susan szezám (*Sesanum indicum*)
suspensie 1. lebegés; 2. szuszpenzió, (folyadékban) lebegő anyag; 3. felfüggesztés
suspensie organică szerves lebegő anyag
suveranitate függetlenség, szuverenitás
suveranitate națională nemzeti függetlenség

Ş

şa nyereg; *şaua muntelui* hegynyereg
şablon sablon, forma, minta, modell
şacal sakál (*Canis aurius*)
şanţ sánc
şanţ morenaic frontal végmorénasánc
şanţ tectonic tektonikus árok
şarpe kígyó
şarpe cu clopoţei csörgőkígyó (*Crotalus horridus*)
şarpe veninos mérgeskígyó
şelf kontinentális/szárazföldi talapzat, self
şeptel állatállomány
şeptel de bivoli bivalyállomány
şeptel bovin szarvasmarha-állomány
şes síkság, lapály, rónaság
şindrilă zsindely
şintoism sintoizmus
şir sor
şir de date adatsor
şir de dune dűnesor, dűnesáv, homokdűne-vonulat
şir de insule szigetraj, szigetsor
şiroi áradat, özön; *şiroi de apă* vízár
a **şiroi** árad, zúdul, patakzik
şiroire 1. ár, áradat; 2. vízmosás
şirul Titius-Bode Titius–Bode-szabály
şist pala
şist bituminos bitumenes pala, kőolajpala, olajpala
şist cristalin kristályos pala
şist verde zöldpala
şoarece egér (*Mus*)
şoarece de câmp mezei egér
şoim sólyom (*Falco*)
şoim de stepă sztyeppi sólyom
şomaj munkanélküliség
şomer munkanélküli
şopârlă gyík (*Lacerta*)
şopârlă de deşert sivatagi gyík
şopârlă mare cu solzi pikkelyes gyík
şosea közút, műút, országút
şosea transcontinentală transzkontinentális út
şoseaua panamericană pánamerikai autóút
şoseaua transamazoniană transzamazóniai út
ştiinţă tudomány
ştiinţe ale naturii természettudományok
ştiucă csuka (*Esox lucios*)
ştiulet kukoricacső
ştrand 1. strand, fürdőhely 2. homokos partszegély
ştruţ strucc (*Struthio camelus*)
şubler tolómérce
şuvoi áradat, ár; *şuvoi de apă* vízár; *şuvoi de munte* hegyi patak
şvabi svábok (népcsoport)

T

tabără tábor
tablă 1. tábla; *tablă de grâu* búzatábla
tadjik tádzsik (nép)
Tadjikistan Tádzsikisztán
Taegu Tegu (koreai város)
taifun tájfun (forgószélvihar Kelet-Ázsia trópusi vidékein)
taiga tajga (szubarktikus térségek tűlevelű erdősége)
taigauă siberiană szibériai tajga (fenyőerdő)
Taiwan Tajvan
Taj Mahal Tádzs Mahal (mogul síremlék Indiában)
talc zsírkő, talk
taluz lejtő, rézsű, lejtés
taluz continental kontinentális lejtő
talveg medervonal, völgytalp
Tamisa Temze (folyó)
tanant I. ~, *-ă mn* cserző; II. *fn* cserzőanyag
tanc tartálykocsi
tanc petrolier tankhajó, tartályhajó
Tanzania Tanzánia
taoism taoizmus (vallás)
tapir tapír (*Tapirus*)
tarif tarifa, díj, díjszabás
tarif vamal vámtarifa
tasare tömörítés, süppedés, roggyanás
Tasmania Tasmania (Tasmánia)
taur bika
taxă adó, illeték, díj
taxă pe valoare adăugată (*T.V.A.*) általános forgalmi adó (áfa), hozzáadottérték-adó
taxă poştală portó
taxă vamală vámilleték
tăbăcar tímár
tătar tatár (nép)
târâtoare csúszómászó
târg 1. vásár; *târg de vită* állatvásár; 2. piac; 3. település, város
târg internaţional nemzetközi vásár
Târgu Mureş Marosvásárhely (város Romániában)
Târnava Mare Nagy-Küküllő
Târnava Mică Kis-Küküllő
Târnăveni Dicsőszentmárton (város Romániában)
technologii nepoluante szennyezésmentes technológiák/eljárások
teck teak(fa), tíkfa (*Tectona,* vasfűfélék családja)
tectogeneză tektogenezis
tectonica plăcilor lemeztektonika, kőzetlemezek tektonikája
tectonică globală globális tektonika
tehnică technika
tehnică agricolă agrotechnika, mezőgazdasági technika
tehnică agricolă modernă modern mezőgazdasági technika
tehnologie technológia
tehnologie technológia, gyártási / előállítási eljárás,
tehnologie agricolă avansată fejlett mezőgazdasági technológia, mezőgazdasági csúcstechnológia
tehnologie de vârf csúcstechnológia
tehnologie învechită elavult technológia, elmaradott technológia
tehnologie modernă korszerű technológia, modern technológia
tehnopolă technopolisz
tei hárs(fa) (*Tilia*)
telecomunicaţie távközlés, telekommunikáció
teledetecţie távérzékelés
telescop teleszkóp, tükrös csillagászati távcső

telescop spațial űrtávcső
telmatologie telmatológia
temperatura aerului levegő hőmérséklete, léghőmérséklet
temperatura apei víz hőmérséklete
temperatura apei marine tengervíz-hőmérséklet
temperatură hőmérséklet, hőfok
temperatură medie középhőmérséklet
temperatură medie a Pământului Föld átlaghőmérséklete
temperatură medie anuală évi középhőmérséklet
temperatură medie lunară havi középhőmérséklet
temperatură negativă negatív hőmérsékleti érték, negatív értékű hőmérséklet
temperatură pozitivă pozitív hőmérsékleti érték, pozitív értékű hőmérséklet
templada templada (*sp*), mérsékelt
templu templom
templu megalitic megalitikus (faragott nagy kövekből épült) templom(rom)
tentă tónus, árnyalat
teoria lui Milankovitch Milankovics elmélete
teorie elmélet, teoria
teorie geocentrică geocentrikus elmélet, földközpontú elmélet
teorie heliocentrică heliocentrikus elmélet, napközpontú elmélet
teorii cosmogonice kozmogonikus elméletek
teracotă csempe
terasa fluviului folyóterasz
terasare teraszosítás
terasarea versanților lejtők teraszosítása, lejtőteraszolás
terasă terasz
terasă abrazivă abráziós terasz
teren terület
teren agricol termőterület, mezőgazdasági terület
teren arabil szántóterület, szántóföld
teren cultivat megművelt föld
teren de vânătoare sub supraveghere ellenőrzött/felügyelet alatt álló vadászterület
teren defrișat irtvány, irtott terület
teren extravilan külbirtok
teren fertil termékeny talaj, termőtalaj
teren instabil labilis terület
teren inundabil árterület, ártér
teren irigabil öntözhető terület
teren neproductiv terméketlen terület
teritoriu arid száraz terület
teritoriu autonom autonóm terület
teritoriu de stat államterület, felségterület
teritoriu forestier erdőbirtok
teritoriu reprezentat ábrázolt terület
termen szakkifejezés, fogalom
termen geografic földrajzi fogalom
termită termesz
termocentrală hőerőmű
termograf termográf, (fém)hőmérő
termografie hőfényképezés
termogramă hőmérsékletgörbe
termometru hőmérő
termosferă termoszféra
Terra Föld, Terra
Terra Nova Terra Nova
terra rossa (*tip de sol*) terra rossa, vörös föld (talajtípus)
tetragonal tetragonális, négyszögű
textură szövet, textúra
Thailanda Thaiföld
Tibet Tibet
Tibru Tiberis, Tevere (folyó)
tierra caliente tierra caliente (*sp*, forró éghajlatú emelet az Andokban)
tierra fria (*pământ rece*) tierra fria (*sp*, hűvös éghajlatú emelet az Andokban)

tierra templada (*pământ moderat*) tierra templada (*sp*, mérsékelt föld, meleg éghajlatú emelet az Andokban)
Tigru Tigris (folyó)
tigru tigris (*Neofelis tigris*, *Panthera tigris*)
Timiş Temes (folyó)
Timişoara Temesvár (város Romániában)
timp idő, időtartam
timp astronomic csillagászati idő
timp atomic atomóra
timp decretat egyezményes idő
timp geologic geológiai idő
timp istoric történelmi idő
timp local helyi idő
timp sideral csillagidő, sziderikus idő
timp solar adevărat valódi napi idő, valódi szoláris idő
timp unitar egységesített idő
timp universal egyetemes idő, világidő
timpul de revoluţie al Lunii Hold keringési ideje
timpul efemeridelor efemerisz idő
tinov láp
tip típus, féleség, fajta, változat
tip de agricultură gazdálkodási forma, mezőgazdaság-típus
tip de centrală electrică villamoserőmű-típus
tip de climă éghajlati típus
tip de creştere urbană városnövekedés-típus
tip de curent oceanic óceáni áramlástípus
tip de furaj takarmányféleség
tip de grind turzástípus
tip de hartă térképtípus
tip de legătură kötéstípus
tip de mediu környezettípus
tip de mediu de viaţă élettértípus
tip de nor felhőfajta
tip de orogeneză hegységképződési típus
tip de peisaj tájtípus
tip de peisaj agricol mezőgazdasági tájtípus
tip de precipitaţii csapadéktípus
tip de produs terményfajta
tip de regim rendszertípus
tip de regim hidrologic vízjárástípus
tip de relaţie viszonytípus
tip de relief domborzattípus, felszínforma-típus
tip de relief major domborzati nagyforma
tip de reţele urbane városhálózat-típus
tip de rocă vulcanică vulkáni kőzettípus, vulkáni kőzetváltozat
tip de sat falutípus
tip de sol talajféleség, talajtípus
tip de structură szerkezettípus, rácstípus
tip de turism turizmustípus, idegenforgalmi típus
tip de vânt széltípus
tip ecuatorial trópusi típus
tip mediteranean mediterrán típus
tip subecuatorial szubtrópusi típus
tip temperat continental mérsékelten szárazföldi típus
tip temperat oceanic mérsékelten óceáni típus
tip teritorial agricol mezőgazdasági területtípus
tip teritorial agricol bazată pe irigaţii öntözéses gazdálkodási területművelés
tip teritorial agricol de plantaţie ültetvényes gazdálkodási területtípus
tip teritorial agricol periurban város körüli gazdálkodási tájtípus
tip uman embertípus

tip uman alpin alpesi embertípus
tip uman mediteranean mediterrán embertípus
tipuri de mări tengertípusok
tipuri de regim al precipitațiilor csapadékjárás-típusok
Tisa Tisza (folyó)
tisă tiszafa (*Taxus*)
toamnă astronomică csillagászati ősz
Tokyo Tokió (Japán fővárosa)
Tokyo-Yokohama Tokió–Jokohama
Tombuctu Timbuktu (*fr Tomboctou*, város Maliban)
topaz topáz (féldrágakő, szilikátásvány)
topire olvadás
topirea gheții jégolvadás
topirea zăpezii hóolvadás
topitură de rocă kőzetolvadék
topitură de rocă încinsă izzó kőzetolvadék
topoclimă topoklíma, helyi éghajlat
topografie topográfia, helyrajz
toponim helynév
torent torrens, záporpatak (heves esőzéskor kialakuló időszakos vízfolyás)
toriu tórium
tornadă tornádó, forgóvihar (pusztító erejű forgószél az USA-ban)
tors fonás
totalitate egész, összesség
totalitatea vânatului vadállomány
totalul terenurilor összterület
toxic, -*ă mn* mérgező; *gaze toxice* mérgező gázok
toxiinfecție mérgező fertőzés, mérgezés
tradiție hagyomány, tradíció, örökség; *~ națională* nemzeti hagyomány
tradiție culturală kulturális hagyomány, kulturális örökség
tradiție de navigație hajózási hagyomány
tradiție orală szájhagyomány
trafic 1. forgalom, közlekedés; 2. kereskedés, kereskedelem
trafic aerian légiközlekedés, légiforgalom
trafic de animale vii élőállat-kereskedelem
trafic de mărfuri áruforgalom
trafic de tranzit átmenő forgalom, tranzitforgalom
trafic digitalizat de informații digitális információforgalom
trafic rutier közúti közlekedés
trai 1. élet; *mod de trai* életmód; *condiții tbsz de ~* életkörülmények; *nivel de ~* életszínvonal; *mijloc de ~* megélhetési eszköz
traiectorie pálya
Transdanubia Dunántúl
Transfăgărășan Fogarasi-havasokon átvezető műút, transzfogarasi műút
transfer átvitel, transzfer
transfer de energie energiaátvitel
transformare átalakítás, átalakulás
transformare economică gazdasági átalakítás, gazdasági váltás
transgresiune 1. előnyomulás, transzgresszió; 2. megszegés, áthágás; *~a unei legi* vmely törvény áthágása/megszegése
transgresiune marină tenger előnyomulása
transhumanță kétlegelős pásztorkodás, legelőváltó pásztorkodás, transzhumancia, vándorjuhászkodás
Transilvania Erdély (*Transsilvania*)
transmisie transzmisszió, átvitel (vmely anyag továbbszállítása)
transparență átlátszóság, transzparencia
transpirație párologtatás, párolgás
a **transporta** szállít
transport közlekedés, szállítás

transport aerian légi közlekedés, légiszállítás
transport contra cost bérfuvarozás
transport de aluviuni hordalékszállítás
transport de călători személyszállítás
transport de mărfuri áruszállítás, teherszállítás, teherfuvarozás
transport de pasageri utasszállítás
transport de persoane személyszállítás
transport feroviar vasúti közlekedés, vasúti szállítás
transport fluvial folyami szállítás
transport în comun közszállítás
transport maritim tengeri szállítás
transport naval hajóval való szállítás
transport prin conductă távvezetékes szállítás
transport prin conductă tubulară csővezetékes szállítás (kőolajé)
transport rutier közúti szállítás
transport special speciális/különleges közlekedési mód
transport terestru szárazföldi közlekedés
transportul de aluviuni al râului folyó hordalékszállítása
Transsiberianul Transzszibériai vasút
tranzit *fn* átmenő forgalom
tranziție átmenet
tranziție demografică demográfiai átmenet
traseu útvonal, út
traseu de tranzit tranzitútvonal, átmenő forgalmi útvonal
traseu de uscat szárazföldi útvonal
traseu naval tengeri útvonal
trasor nyomjelző
travertin mésztufa, édesvízi forrásmészkő
trăsătură jellemző, sajátosság, jellegzetesség, jelleg
trăsătură geografică földrajzi jellemző, földrajzi jelleg
trăsătură geografică africană afrikai földrajzi jelleg
treaptă de relief domborzati szint domborzati lépcső
trecătoare szoros
Trecătoarea Turnu Roşu Vöröstorony-szoros
trestie nád (*Phragmites communis*)
trestie de zahăr cukornád (*Sacharrum officinarum*)
trezorerie kincstár
triangulație cosmică kozmikus háromszögelés
triasic triász (*időszak*)
trib törzs
triburi ilire illír törzsek
tribut 1. adó, tartozás; *principatele române plăteau tribut turcilor* a román fejedelemségek adót fizettek a törököknek; 2. hozzájárulás; *a-şi aduce tributul* hozzájárul vmihez
tributar 1. mellékfolyó; *tributarul Someşului* a Szamos mellékfolyója; 2. adófizető
triclinic, *-ă mn* háromhajlású, triklin
tridimensional, *-ă mn* háromdimenziós
trigonal, *-ă mn* trigonális, háromszögű
trilobită *Trilobita* (*lat*), háromkaréjos ősrák (ízeltlábúak kihalt osztálya)
Triunghiul Bermudelor Bermuda-háromszög
Trnava (*Slovacia*) Nagyszombat (szlovákiai város)
troc cserekereskedelem
trofic, *-ă mn* táplálkozási, trofikus; *lanț ~* trofikus/táplálkozási lánc
tropic I. ~, *-ă mn* tropikus; *an tropic* tropikus év; II. térítő, térítőkör
tropical, *-ă mn* forró égövi, trópusi
tropice *tbsz* forró égöv; *fructe de tropice* déli gyümölcs(ök)
Tropicul Capricornului Baktérítő

Tropicul Racului Ráktérítő
tropopauză tropopauza (légköri átmeneti réteg)
troposferă troposzféra, földközeli légréteg (földi légkör legalsó rétege)
Trotuş Tatros (folyó)
tsunami cunami, tsunami, özönár, szökőhullám, tengerrengés (tenger alatti földrengés keltette nagy hullámhosszú hullámzás)
tuareg tuareg (észak-afrikai nép)
tub cső
tub de sticlă üvegcső
tubercul gumó
tubercul de cartof burgonyagumó
tubifex csőféreg, csővájóféreg
tuci öntöttvas
tuf tufa (piroklasztikus aggregátumkőzet)
tuf andezitic andezittufa
tuf bazaltic bazalttufa
tuf calcaros mésztufa
tuf riolitic riolittufa
tuf vulcanic vulkanikus tufa
tufă 1. bokor; 2. bozót
tufăriş cserjés, bozót
tufăriş cu specii spinoase szúrós tövisbozót
tufăriş spinos tüskebozót
tufiş xerofil szárazságtűrő bozót
tulpină szár
tulpină cărnoasă pozsgás szár
tundră tundra (sarkvidéki terület)
tunel alagút
tunel feroviar vasúti alagút
tunel subacvatic víz alatti alagút
tunel submarin tenger alatti alagút
Tunelul Simplon Simplon-alagút
tunet dörgés
tungsten volfrám
Tunguska Tunguzka (folyó)
Tunis Tunisz (Tunézia fővárosa)
Tunisia Tunézia (állam)
turbă tőzeg
turbărie tőzegláp
turbiditate turbiditás, zavarosság
turbion légörvény
turbion de aer de presiune scăzută kis/alacsony nyomású légörvény
turbulenţă örvénylés
turc török
Turcia Törökország
Turda Torda (város Romániában)
turism turizmus, idegenforgalom
turism balnear gyógyászati turizmus, gyógyturizmus
turism balnear-maritim tengerparti gyógyturizmus
turism cultural kulturális turizmus
turism cultural-istoric történelmi-művelődési idegenforgalom
turism de cură balneară gyógyászati turizmus, gyógyturizmus
turism festivalier fesztiválturizmus
turism internaţional nemzetközi idegenforgalom
turism litoral tengerparti turizmus, tengerparti idegenforgalom
turism montan hegyvidéki turizmus
turism pentru schi síturizmus
turism religios vallási jellegű turizmus, zarándokturizmus
turist turista
Turkmenistan Türkmenisztán
turlă de abraziune abráziós torony
turmă csorda, nyáj
turmă de oi juhnyáj
turmă mixtă vegyes összetételű nyáj
turn torony
turn astronomic csillagászati torony, csillagvizsgáló
turn de stâncă sziklatorony
turn solar naptorony
turnare öntés
turtire lapultság
tutun dohány (*Nicotiana tabacum*)

Ţ

ţanc (szikla)csúcs; *ţancul Măgurei* Magura csúcsa
ţap bak, bakkecske
ţap de căprioară őzbak (*Capreolus capreolus*)
Ţara Baffin Baffin-föld
Ţara Bascilor Baszkföld
Ţara Bârsei Barcaság
Ţara de Foc Tűzföld szigetcsoport
Ţara Galilor Wales
Ţara Haţegului Hátszegi-medence
Ţara Loviştei Lovisteai-medence
Ţara Moţilor Mócvidék, Mócföld
ţara mirodeniilor fűszerek hazája
ţara soarelui-răsare felkelő nap országa (Japán)
ţară 1. ország; 2. föld, alföld; *Ţară Românească* Havasalföld, Havaselve; *Ţările de Jos* Németalföld; 4. falu, vidék; *de la ~* faluról, falusi; 5. hon; *apărarea ţării* honvédelem; *geografia ţării* honismeret; *ocuparea ţării* honfoglalás; 6. haza; *~ de baştină* őshaza
ţară agrară agrárország
ţară agricolă agrárország
ţară agro-industrială agráripari ország
ţară alpină alpesi állam
ţară balcanică balkáni ország
ţară centrală centrumország, központi fekvésű ország
ţară consumatoare fogyasztóország
ţară continentală kontinentális/szárazföldi ország
ţară cu caracter agricol agrárjellegű ország, mezőgazdasági ország
ţară cu litoral tengerparti ország
ţară de baştină őshaza
ţară de origine anyaország
ţară de tranzit tranzitország
ţară industrializată iparosult ország
ţară insulară szigetország
ţară multinaţională soknemzetiségű ország, többnemzetiségű ország
ţară peninsulară félszigeti állam/ország
ţară socialistă szocialista ország
ţară turistică turisztikai állam
ţări dezvoltate fejlett országok
ţări în dezvoltare fejlődő országok
ţări slab dezvoltate gyengén fejlett országok
ţărm part, partvonal, partvidék
ţărm atlantic atlanti partvidék
ţărm coraligen korallpart
ţărm crestat tagolt part
ţărm dalmaţian dalmát part(típus) (csatornás parttípus)
ţărm de fiord fjordos part(típus)
ţărm înalt magas part, meredek tengerpart
ţărm jos alacsony/lapos (tenger)part
ţărm vulcanic vulkanikus part
ţărmul mării tengerpart
ţânţar szúnyog
ţeapă tüske
ţelină I. ~, *-ni* ugar; *aratul ţelinii* ugarszántás; *spartul ţelinii* ugartörés; 2. parlag; *a rămâne în ~* parlagon marad; 3. gyep; *~ încheiată* sűrű gyep; *~ virgină* szűzgyep; *plantă de ~* gyepnövény; II. ~, *-ne* kerti zeller (*Apium graveolens*)
ţesătură szövött anyag, szövet
ţesut szövés
ţinut terület, vidék, táj, kerület
ţinut arid száraz terület/vidék
ţinut muntos hegyvidék
Ţungaria Dzsungária

U

ucenic inas, ipari tanuló, tanonc, szakmunkástanuló; *şcoală de ucenici* inasiskola, tanonciskola, szakmunkásképző-iskola
ucenicie szakma tanulása, inaskodás, tanonckodás
a **ucide** megöl, elpusztít
Ucraina Ukrajna
ucrainean I ~, *-ă mn* ukrán; *limbă ~ă* ukrán nyelv; II. *fn* ukrán (férfi)
ud, *-ă mn* nedves, vizes, ázott, áztatott; *iarbă udă de rouă* harmattól nedves fű, harmatos fű
a **uda** 1. nedvesít; 2. áztat; *ploaia udă pământul* az eső áztatja a földet
ued vádi (időszakos vízfolyás Afrikában), aszóvölgy
ulei olaj
ulei de in lenolaj
ulei de măsline olivaolaj
ulei de şist palaolaj
uliu héja, ülü (*Accipiter*)
uliţă utca
ulm szil(fa) (*Ulmus*)
ultim, *-ă mn* utolsó;
ultimul pătrar utolsó negyed; *~ al Lunii* Hold utolsó negyede
ultrasunet ultrahang
ultraviolet ibolyántúli, ultraibolya
umbra pământului földárnyék
umbrar lombsátor, lugas
umbrar de viţă szőlőlugas
umbră árnyék
umbră de precipitaţii esőárnyék
umbrisol umbrikus talaj
umed, *-ă mn* nedves
umezeală légnedvesség, levegőnedvesség, páratartalom
umiditate nedvesség, vízellátottság; *medii tbsz cu umiditate medie* közepes vízellátottságú környezetek
umiditate a aerului levegő páratartalma
umiditate crescută megnövekedett nedvességtartalom; *medii tbsz cu umiditate crescută* kedvező vízellátású környezetek
umiditatea solului talajnedvesség
undă hullám; *lungime de ~* hullámhossz; *front de ~* hullámfelület
undă de salt (de şoc) **a viiturii** (*hidr*) árvízi lökéshullám
undă de şoc lökéshullám
undă de şoc de intrare belépési lökéshullám
undă incidentă beeső hullám
undă luminoasă fényhullám
undă Mach lökéshullám
undă mecanică mechanikai hullám
undă reflectată visszavert hullám
undă seismică földrengéshullám, szeizmikus hullám, rengéshullám
undă seismică primară elsődleges földrengéshullám
undă sonoră hanghullám
undă staţionară állóhullám
unde *tbsz* **electromagnetice** elektromágneses hullámok
unde *tbsz* **lungi** hosszúhullám(ok)
unde *tbsz* **radio** rádióhullámok
unde *tbsz* **ultrascurte** ultrarövid hullámok
unde *tbsz* **scurte** rövidhullámok
unealtă eszköz
Ungaria Magyarország
unghi szög
unghi de incidenţă beesési szög
unghi drept derékszög
unghi orar óraszög
uniform, *-ă mn* 1. egyforma; 2. egyenletes, uniform
uniformitate egyenletesség, egységesség, uniformitás

uniformitate termică hőmérsékleti egyenletesség
a **uniformiza** egységesít, uniformizál
uniformizare uniformizálás, egységessé válás, egységesítés; *uniformizarea culturilor* kultúrák egységesítése/egységesülése
uniformizarea lumii contemporane korunk világának uniformizálása/ egységessé válása
unitate egység
unitate astronomică (u.a.) csillagászati egység (cs.e.)
unitate de distanță távolságegység
unitate de măsură mértékegység
unitate de măsură a timpului idő mértékegysége
unitate de relief domborzati egység, felszíni egység
unitate de relief situată sub nivelul mării mélyföld, tenger szintje alatti felszín
unitate de timp időegység
unitate industrială iparvállalat
unitate litosferică kéregszerkezeti egység, tektonikai egység
unitate naturală fizico-geografică természetföldrajzi egység
unitate politică politikai egység
unitate politico-geografică politikai-földrajzi egység
unitate regională regionális egység
unitate tectonică kéregszerkezeti egység, tektonikai egység
unitate teritorială területi egység
unități administrativ-politice politikai-közigazgatási egységek
uniune unió, egyesülés
uniune economică gazdasági unió
uniune fiscală pénzügyi unió
uniune monetară valutaunió
uniune vamală vámunió
Uniunea Europeană Európai Unió (*EU*)
Uniunea Europeană (*U.E.*) Európai Közösség (*EK*)
Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (*U.I.C.N.*) Nemzetközi Unió a Természet és a Természeti Erőforrások Védelmére (*UICN*)
Univers Univerzum, Világegyetem
universul observabil észlelhető univerzum
unsoare de mașină gépzsír, kenőzsír
uragan hurrikán (trópusi ciklon a Karib-tenger térségében), orkán
urangutan orangután
uraniu urán, uránium
Uranus Uránusz (bolygó)
urbanizare urbanizáció, urbanizálódás, városiasodás
urbanizare haotică (*necontrolabilă*) kaotikus/ellenőrizetlen városiasodás
urmă nyom
urmă glaciară glaciális/eljegesedési nyom
urs medve (*Ursus*)
urs alb jegesmedve (*Ursus maritimus*)
urs brun barnamedve (*Ursus arctos*)
urs de peșteră barlangi medve (*Ursus spelaeus*)
urs negru feketemedve, baribál (*Ursus americanus*)
urs panda panda, vörös macskamedve (*Ailurus fulgens*)
urs polar jegesmedve (*Ursus maritimus*)
urs spălător mosómedve (*Procyon*)
Ursa Mare Nagy Medve (*csill*, *Ursa Major*)
Ursa Mică Kis Medve (*csill*, *Ursa Minor*)
uscat I. ~, *-ă mn* 1. száraz, kiszáradt, csapadéktalan; *pământ* ~ száraz föld; 2. szárított, aszalt (gyümölcs); *prune* ~*e* aszalt szilva; II. *s fn* szárazföld, szárazulat
uscat planetar világ szárazulata

ustensilă szerszám, eszköz
usturoi fokhagyma (*Allium sativum*)
utilizare használat, hasznosítás, felhasználás
utilizare de teren területhasználat, területhasznosítás
Uzbekistan Üzbegisztán
uzină üzem, gyár, mű
uzină de desalinizare sótalanító üzem, sólepárló
uzină de desalinizare a apei de mare tengervíz-sótalanító üzem
uzină de gaz gázmű
uzină electrică villamosmű, villanytelep
uzină siderurgică kohászati üzem

V

vacă tehén, nőstény(állat)
vacă-de-mare (*morsă*) rozmár (*Trichechus rosmarus*)
vacant, *-ă mn* üres, kitöltetlen; *post vacant* megüresedett állás
vacanță 1. szabadság, vakáció; 2. (*fiz*) vakancia (*lat* üresedés, rácslyuk/üres hely kristályrácsban)
vaccină oltóanyag, vakcina
vaccinare (védő)oltás
vacuolă (*biol*) vakuóla, üreg
vad gázló
Vadu Crişului Rév (Bihar megye, romániai község)
vagon vagon, vasúti kocsi
vagonet csille
val 1. hullám; *valurile tbsz mării* tenger hullámai; 2. özön, sokaság; *val de oameni*; *val de lumină* fényözön; 3. (*mezőg*) sánc; *val de zăpadă* hósánc; *val de pământ* földsánc
val de emigrare kivándorlási hullám
val de flux dagályhullám
val de frig hideghullám, fagyhullám
val de imigrare bevándorlási hullám
val de industrializare iparosítási hullám
val de migrație népvándorlási hullám
val de translație transzlációs hullám, átbukó hullám, hullámtorlódás
val seismic szeizmikus hullám(zás)
vale völgy
vale de anticlinal antiklinális völgy
vale de rift hasadékvölgy, repedésvölgy
vale de sinclinal szinklinális völgy
vale de străpungere áttörési völgy
vale fluvială folyóvölgy
vale glaciară gleccservölgy
vale în formă de U U alakú völgy
vale îngustă szűk völgy, keskeny völgy, sikátorvölgy
vale longitudinală hosszanti völgy
vale oarbă vakvölgy
vale principală fővölgy
vale seacă szárazvölgy
vale secundară mellékvölgy
vale submarină tenger alatti völgy
vale suspendată függővölgy
vale transversală harántvölgy, keresztirányú völgy, transzverzális völgy
Valea Israel Izrael völgye
Valea Jiului Zsil völgye
Valea Morții Halál-völgy
Valea Motrului Motru-völgy
Valea Oituzului Ojtozi-szoros
Valea Prahovei Prahova völgye
Valea Rinului Rajna völgye
Valea Vişeului Visóvölgy (település Romániában)
Valea Yosemite Yosemite-völgy
valență vegyérték
valoare érték
valoare de export exportérték
valoarea presiunii atmosferice légnyomásérték
valuri seismice tengerrengés, rengéshullámok
vamă vám
vamă protectoare védővám
vană 1. zsilip; 2. tartály
vapori gőz, pára
vapori de alcool alkoholpára
vapori de apă vízgőz, vízpára
vapori de benzină benzingőz
var mész
var ars égetett mész
var stins oltott mész

vară nyár
vară astronomică csillagászati nyár
vară australă ausztrális nyár, déli-félgömbi nyár
vară boreală boreális nyár, északi-félgömbi nyár
variabilă cu eclipsă fedési kettőscsillag
variabilitatea înghețului fagyváltozékonyság
variația anuală a temperaturii hőmérséklet évi járása
variația debitelor (*fluviilor*) (folyó)vízhozam ingadozása, vízhozam változása
variația medie anuală a temperaturii hőmérséklet évi közepes ingása
variația sezonieră a precipitațiilor csapadék mennyiségének időszakos ingadozása
variația zilnică a temperaturii hőmérséklet napi ingása
variație változás, ingadozás, ingás, változékonyság
variație de temperatură hőmérséklet-változékonyság
varietate 1. változatosság, sokféleség, különféleség; 2. változat
varietate petrografică kőzettani változatosság
varză káposzta (*Brassica*)
varză de Bruxelles bimbós kel, kelbimbó (*Brassica oleracea gemmifera*)
varză roșie vörös káposzta (*Brassica oleracea rubra*)
vas 1. hajó; *vas fluvial* folyami hajó; 2. edény; *vas de pământ* / *de lut* agyagedény; *vas liberian* (*biol*) háncsedény
vas de cabotaj parti hajó
vascular, *-ă mn* (*biol*) edényes; *plantă ~ă* edényes növény
Vatican Vatikán
vatră 1. tűzhely; 2. településközép, településmag
vatră a satului falu belterülete, falumag
vatră a vulcanului magmakamra
văcar tehenész
a se **vărsa** 1. torkollik, ömlik; *fluviul se varsă în mare* a folyó a tengerbe ömlik; 2. kiönt, kiárad; *râul se varsă* a folyó kiárad/kiönt
vărsare 1. összefolyás, egybeömlés, ömlés; 2. torkolatvidék; 3. (pénz)befizetés; *vărsarea beneficiilor* jövedelem befizetése
vânat 1. vadászat; 2. vad
vânat excesiv mértéktelen/túlzott vadászat
vânătoare vadászat
vânătoare de balenă bálnavadászat
vânătoare fără limite mértéktelen vadászat
vânător vadász
vânt szél
vânt ascendent felszálló légáramlat
vânt catabatic bukószél
vânt de coadă hátszél
vânt de est keleti szél
vânt de vest nyugati szél
vânt local helyi szél
vânt neregulat szabálytalan szél, változó szél
vânt periodic időszaki szél, időszakos szél, időszakosan változó szél
vânt permanent állandó szél
vânt polar sarki szél
vânt solar napszél
vânt uscat száraz szél
vârf csúcs
vârf de munte hegycsúcs
vârf de val hullámhegy, hullámgerinc, hullámtaraj
vârf piramidal piramis alakú csúcs

Vârful Elbruz Elbrusz-csúcs (Kaukázus legmagasabb csúcsa)
Vârful Everest (*Chomolungma*) Mount Everest (Csomolungma)
Vârful Gherlachovska Gerlachfalvi-csúcs (Magas-Tátra)
Vârful Pico de Neblina Pico de Neblina hegycsúcs
Vârful Pietrosu Nagy-Pietrosz (csúcs a Radnai-havasokban)
vârtej forgószél, örvény
vâscos sűrűnfolyós, viszkózus
vecin szomszéd
vecinătate szomszédság
vecinătate nemijlocită közvetlen szomszédság, tőszomszédság
vedere 1. felvétel; 2. nézet (tervrajzon)
vedere aeriană légi felvétel
vegetal, *-ă mn* növényi, növény- (összetételben); *covor ~* növénytakaró
vegetația munților înalți magas hegyvidék növényzete
vegetație 1. növényzet, vegetáció; 2. (*mezőg*) növekedés; fejlődés; tenyészet; *factor de ~* tenyészeti tényező; *perioada ~i* tenyészeti/vegetációs időszak, tenyészidőszak; *zonă de ~* növényzeti öv, vegetációzóna
vegetație adaptată la uscăciune szárazságtűrő növényzet
vegetație alpină alpesi növényzet
vegetație de deșert sivatagi növényzet
vegetație de distribuție zonală zonális eloszlású növényzet
vegetație de savană uscată száraz szavannai növényzet
vegetație de semideșert félsivatagi növényzet
vegetație de sol aljnövényzet
vegetație de tip stepă (*tundră*) **alpină** sztyepptípusú magashegységi növényzet (tundranövényzet)
vegetație derivată másodlagos növényzet
vegetație erbacee füves növényzet
vegetație ierboasă fűnemű növényzet
vegetație mediteraneană mediterrán növényzet
vegetație moartă kipusztult növényzet, növényi maradvány
vegetație montană hegyvidéki növényzet
vegetație naturală természetes növénytakaró
vegetație păioasă szálas/szalmás lágyszárú növényzet
vegetație secundară másodlagos növényzet
vegetație subtropicală umedă nedves szubtrópusi növényzet
vegetație subtropicală uscată száraz szubtrópusi növényzet
vehicul jármű
vehicul Lunar holdjármű
veld veld (száraz erdő Dél-Afrikában)
Veneția Velence (olaszországi város)
venit jövedelem, bevétel
venit din export exportbevétel
venit național nemzeti jövedelem
Venus Vénusz (bolygó)
versant oldal (hegyé, dombé)
versant continental kontinentális lejtő
versant însorit napsütötte oldal
versanți cu pante accentuate meredek oldalak
vertebrată gerinces állat
vertical függőleges
verticala locului hely vertikálisa
vertisol vertikus talaj
vest nyugat
vestimentație öltözet
veveriță mókus (*Sciurus vulgaris*)
veveriță zburătoare repülő mókus (*Sciuropterus volans*)
Vezuviu Vezúv (tűzhányó Olaszo.-ban)

viabilitate életképesség; viabilitatea culturilor kultúrák életképessége
viaduct viadukt, völgyhíd
viață élet
viață economică gazdasági élet
viață extraterestră földön kívüli élet
vidră vidra (*Lutra*)
Viena Bécs (Ausztria fővárosa)
vierme féreg
vierme de mătase selyemhernyó
viețuitoare *tbsz* élőlény(ek)
viețuitoare marină tengeri élőlény
viitură áradás, árvíz
vijelie szélvész, szélvihar
vinete padlizsán, tojásgyümölcs, török-paradicsom (*Solanum melongena*)
violetă viola (*Matthiola*)
viorele ibolya (*Viola*)
viperă cu corn szarvasvipera (*Vipera ammodytes*)
viscol hóvihar, hófergeteg
viscol de zăpadă hóvihar, hófergeteg, hófuvás
Vişeu Visó (Tisza mellékfolyója)
Vişeu de Jos Alsóvisó (település Romániában)
vişin meggy (*Cerasus*, *Prunus cerasus*)
vită (szarvas)marha
vită de tăiat vágómarha
viteza apei vízsebesség
viteza mişcării de revoluție a planetei bolygó keringési sebessége
viteza vântului szélsebesség
viteză sebesség
viteză de evadare szökési sebesség
viticultură szőlőtermesztés/-művelés
viță de vie szőlő (*Vitis vinifera*)
vizon nyérc, vidramenyét (*Mustela lutreola*)
voievodat vajdaság
Voivodina Vajdaság
volum térfogat, űrtartalom
vot szavazat, szavazás
vreme időjárás
vulcan tűzhányó, vulkán
vulcan activ aktív / működő vulkán
vulcan cu calderă kaldérakúpos tűzhányó
vulcan latent szunnyadó vulkán
vulcan marginal peremtűzhányó
vulcan noroios iszapvulkán
vulcan stins kialudt vulkán
vulcan submarin tenger alatti tűzhányó
vulcani cu erupții explozive robbanásos kitörésű vulkánok, exploziós vulkánok
vulcani cu erupții liniştite csendes kitörésű vulkánok, kiömléses (effúziós) vulkánok
vulcan noroios (*jud. Buzău*) iszapvulkán (Buzău megye)
vulcanism vulkanizmus, vulkánosság
vulcanolog vulkánkutató
vulcanul Cotopaxi Cotopaxi vulkán
vulcanul Kliucev Kljucsev vulkán
vulcanul Krakatau Krakatau tűzhányó
vulcanul Mauna Kea Mauna Kea tűzhányó
vulcanul Mauna Loa Mauna Loa tűzhányó
vulcanul Orizaba Orizaba tűzhányó
vulcanul Popocatepetl Popocatépetl tűzhányó
vulpe róka (*Vulpes*)
vulpe de preerie préri róka
vulpe marsupială erszényes róka
vulpe polară sarki róka (*Alopex lagopus*)
vultur sas (*Aquila*)
vultur de pește halászsas (*Pandion haliaetus*)
vultur de stepă sztyeppei sas
vultur pleşuv keselyű
vultur-bărbos saskeselyű, szakállas keselyű (*Gypaetus barbatus*)
vultur-pescar halászsas (*Pandion haliaetus*)

X

X-astronomie röntgencsillagászat
xenofil idegenbarát
xenofob idegengyűlölő
xerofil 1. **xerofil**, *-ă mn* szárazságtűrő, xerofita; 2. *fn* szárazságtűrő növény, xerofita növény
xerofilie szárazságtűrés, szárazságtolerancia, xerofília
xerofit I. *~, -ă mn* szárazságkedvelő/-tűrő (növény, élőlény); II. *fn* (*plantă xerofită*) szárazságkedvelő/szárazságtűrő növény, xerofita, xerofiton
xerofob, *-ă mn* xerofob, szárazságot nem tűrő, nedves környezetet kedvelő
xeromorfie xeromorfia, szárazsághoz való alkalmazkodás

Y

Yamuna Jamuna (Dzsamuna) folyó
Yangon (*Rangun*) Rangun (Mianmar fővárosa)
Yemen Jemen
Yokohama Jokohama (kikötőváros Japánban)

Z

zadă vörösfenyő (*Larix decidua*)
zahăr cukor
Zalău Zilah (város Romániában)
Zambia Zambia
zambilă jácint (*Hyacinthus*)
zambo zambó (indián + néger)
zăcământ (érc)telep, (szénhidrogén)mező, lelőhely, (érc)lerakodás
zăcământ de bauxită bauxittelep
zăcământ de cărbune brun barnakőszéntelep
zăcământ de huilă feketekőszén-telep
zăcământ de mangan mangánérctelep
zăcământ de minereu de fier vasérctelep
zăcământ de petrol kőolajmező, olajmező
zăcământ de sare gemă kősótelep
zăcăminte de cărbuni széntelep
zăcăminte de hidrocarburi szénhidrogénmező
zăcăminte de resurse naturale ásványkincs-lelőhely
zăcăminte de minereuri érclelőhely
zăcământ huilifer kőszéntelep
zăcământ metalifer érctelep
zăcământ metalifer magmatic magmás érctelep
zăcământ metalifer sedimentar üledékes érctelep
zăgan saskeselyű, szakállas keselyű (*Gypaetus barbatus*)
zănoagă völgykatlan
zăpadă hó
zăpadă permanentă örök/ állandó hó
zăpadă veşnică örök hó, állandó hó
zăpor 1. jégtorlasz; 2. jégzajlás; 3. gát
zăvoi 1. berek; ~ *de sălcii* fűzes; 2. part menti lapály
zâmbru cirbolyafenyő (*Pinus cembra*)
zebră zebra (*Equus*)
zebu zebu (*Bos indicus*)
zenit zenit (égbolt képzeletbeli tetőpontja)
zeu isten(ség)
zgârie-nori felhőkarcoló
zgomot zaj, morajlás
zgomote subterane föld alatti zaj, föld alatti morajlás
zgură salak
zi (*ziuă*) nap
zibelină coboly (*Mustella zibellina*)
zibetă cibetmacska
Zilina (*Slovacia*) Zsolna (szlovákiai város)
Zimbabwe Zimbabwe
zimbru bölény (*Bison*)
zimbru european európai bölény (*Bison bonasus*)
zinc cink, horgany
zirconiu cirkónium
zi solară mijlocie középnap
ziua polară sarki nappal
zodiac állatöv
zona Benioff Benioff-sík
zona Marilor Lacuri Nagy-tavak vidéke
zona maximelor polare sarkvidéki magas légnyomású területek övezete
zona maximelor tropicale szubtrópusi magas légnyomású területek övezete
zona minimelor ecuatoriale egyenlítői alacsony légnyomású területek övezete
zona minimelor subpolare szubpoláris alacsony légnyomású területek övezete
zona pădurilor de conifere tűlevelű erdők övezete

zona Sahel Száhel-övezet (Észak-Afrikában)
zona tundrei tundraövezet
zonal, *-ă mn* zonális, övezettartó
zonalitate zonalitás, övezetes elrendeződés, övezetesség
zonalitate a fenomenelor naturale természeti jelenségek zonalitása
zonalitate a vegetației növényzet övezetes elrendeződése, növényzeti övezetesség, növényzetzonalitás
zonalitate climatică éghajlati övezetesség, éghajlati zonalitás
zonalitate geografică földrajzi övezetesség
zonă öv, övezet, kerület, zóna
zonă a calmelor szélcsendes övezet
zonă abisală mélytengeri öv, abisszális öv, abisszális zóna
zonă abisopelagică nyílt tengerek mélységi övezete, abisszopelágikus zóna
zonă abrazivă abráziós terület
zonă administrativă közigazgatási terület
zonă agricolă mezőgazdasági övezet, agrárövezet
zonă aridă száraz/aszályos övezet
zonă batială batiális zóna (200–2000 m mélyen fekvő óceáni övezet)
zonă batipelagică batipelágikus zóna (nyílt tengerek mélyén fekvő övezet)
zonă biogeografică életföldrajzi övezet, biogeográfiai övezet
zonă biopedoclimatică biopedoklimatikus övezet
zonă caldă meleg égöv
zonă climatică éghajlati öv
zonă climatică atlantică atlanti-óceáni éghajlati övezet
zonă comercială kereskedelmi övezet
zonă continentală kontinentális övezet
zonă de aglomerație agglomerációs gyűrű, agglomerációs térség
zonă de climă rece hideg éghajlati öv
zonă de coliziune ütközési övezet
zonă de contact érintkezési övezet, kontaktzóna
zonă de convergență konvergens térség
zonă de deal dombvidék
zonă de deltă deltavidék
zonă depresionară (*de presiune scăzută*) alacsony légnyomású terület
zonă de divergență divergens térség
zonă de economie mondială világgazdasági terület
zonă de legătură összekötő övezet, kapcsolatbiztosító övezet
zonă de liber schimb szabadkereskedelmi terület
zonă de pescuit halászterület
zonă de presiune atmosferică légnyomási körzet
zonă de producție termelőterület, termelőkörzet
zonă de subducție alábukási övezet, szubdukciós övezet
zonă de transport közlekedési öv, közlekedési övezet
zonă de tranziție átmeneti öv
zonă de vegetație növényzeti öv, vegetációzóna
zonă de vegetație naturală természetes növényzettel borított öv
zonă depresionară süllyedékterület, süllyedékmedence-sor
zonă deşertică sivatagos övezet
zonă economică gazdasági övezet, gazdasági térség
zonă economică liberă szabad gazdasági térség
zonă ecuatorială egyenlítői öv, ekvatoriális öv
zonă epipelagică epipelágikus zóna

zonă forestieră erdőövezet
zonă forestieră ecuatorială egyenlítői erdőövezet
zonă funcțională funkcionális zóna
zonă geografică földrajzi öv
zonă geografică cu climat moderat mérsékelt földrajzi öv
zonă geografică rece hideg földrajzi öv
zonă geografico-economică földrajzi-gazdasági térség
zonă horticolă kertészeti terület, kertészkedő körzet
zonă industrială ipari körzet, iparvidék, ipari övezet
zonă litorală part mente, partvidék
zonă mareeică árapályos terület
zonă mediteraneană mediterrán övezet
zonă minieră bányavidék
zonă muntoasă aridă aszályos hegyvidék
zonă musonică ploioasă csapadékos monszunterület
zonă neinundabilă ármentes térszín
zonă nelocuită lakatlan terület
zonă neutră semleges övezet
zonă orogenică orogén zóna, gyűrődéses övezet
zonă pelagică pelágikus/nyílt tengeri öv
zonă ploioasă esős övezet
zonă polară sarki öv
zonă populată permanent állandóan lakott terület
zonă populată temporar ideiglenesen / kevésbé benépesített terület
zonă rece hideg öv/övezet, hideg égöv
zonă rezidențială internă központi / belső lakóhelyövezet/székhelyövezet
zonă seismică szeizmikus övezet
zonă semiaridă félszáraz övezet
zonă subecuatorială szubekvatoriális zóna/övezet
zonă subpolară szubpoláris övezet
zonă subtropicală szubtrópusi öv
zonă suburbană 1. városperem; 2. előváros
zonă suprapopulată túlnépesedett terület
zonă temperată mérsékelt öv
zonă tropicală uscată száraz trópusi övezet
zonă turistică turisztikai térség
zonă universitară egyetemi negyed, campus
zonă viticolă borvidék, szőlőtermelő vidék
zonă vulcanică vulkanikus övezet
zoologie állattan, zoológia
zooplancton zooplankton (nyílt vízben szabadon lebegő állati lények összessége)
zootechnic, *-ă mn* állattenyésztési
zootehnie állattenyésztés
zootehnie extensivă külterjes állattenyésztés
zootehnist állattenyésztő
zori hajnal; *zori de zi* virradat; *revărsatul zorilor* hajnalhasadás
zvântat, *-ă mn* száraz, kiszáradt, szikkadt; *pământ ~* szikkadt föld
Zvolen (*Slovacia*) Zólyom (város Szlovákiában)

KÖNYVÉSZET – BIBLIOGRAFIE

* * * *Dicţionar Romîn–Maghiar*, Vol. I–II. Editura Academiei Populare Romîne, Bucureşti, 1964.

* * * *Magyar–román műszaki nagyszótár*. Editura Tehnică, Bucureşti, 1987.

* * * *Mic dicţionar enciclopedic.* Editura Enciclopedică, Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 2005.

* * * *Noul dicţionar universal al limbii române.* Editura Litera Internaţional, 2007.

* * * *Dicţionarul explicativ al limbii române*. Academia Română, Institutul de lingvistică „Iorgu Dan", Editura Univers Enciclopedic, Bucureşti, 1996.

* * * *Természettudományi Kislexikon*, I–II. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1989.

* * * *Biológiai Lexikon*, I–IV. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1987.

Bakos Ferenc: *Idegen szavak és kifejezések szótára*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2002.

* * * *Környezet- és természetvédelmi lexikon,* 1–2. kötet. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2002.

* * * *Magyar Nagylexikon*, 1–18. kötet. Magyar Nagylexikon Kiadó, Budapest, 1999–2004.

Benedek József: *A társadalom térbelisége és térszervezése.* Risoprint, Kolozsvár, 2000.

Borsy Z. és mások: *Általános természetföldrajz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.

Bulla Béla – Mendöl Tibor: *A Kárpát-medence földrajza*. Lucidus Kiadó, Budapest, 1999.

Chiş Gh.: *Csillagászattan*. Tankönyv a XII. o. számára (Ford. Pál Árpád). Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1992.

Fábián P. – Földi E. – Hőnyi E.: *A földrajzi nevek helyesírása*. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1998.

Hunyadi László: *Általános társadalom és gazdaságföldrajz*. Calibra Kiadó, Budapest, 1997.

Huţanu-Crocnan, E.: *Biologie*. Manual pentru clasa a XII-a. Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007.

Huţanu-Crocnan, E.: *Biológia*. Tankönyv a XII. osztály számára (ford. Kiss Szidónia és Székely Győző). Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2008.

Jolsvay A. – Steimann H. – Szily E.: *A magyar állatvilág szótára*. Natura, Budapest, 1977.

K. Bárány Ilona: *Talajföldrajz*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1998.

Kerényi Attila: *Általános környezetvédelem.* Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1995.

Klinghammer I. – Papp-Vári Á.: *Földünk tükre a térkép*. Gondolat Könyvkiadó, Budapest, 1983.
Kovács Zoltán: *Társadalomföldrajzi kislexikon.* Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.
Lehmann A. – Vuics T.: *Földrajzi fogalmak kisszótára*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1992.
Marcu, F. – Maneca, C.: *Dicţionar de neologisme*. Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti, 1978.
Nagy Gáborné: *Földrajzi fogalmak kislexikona*. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged, 1995.
Negoescu, B. – Vlăsceanu, Gh.: *Geografia României*. Editura Teora, Bucureşti, 1999.
Neguţ, Silviu et al.: *Geografie*. Manual pentru clasa a XI-a. Editura Humanitas Educational, Bucureşti, 2006.
Neguţ, Silviu és mások: *Földrajz*. Tankönyv a XI. osztály számára (ford. Székely Győző). Ábel Kiadó, Kolozsvár, 2007.
Péczely Gy.: *Éghajlattan*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 1994.
Priszter Szaniszló: *Növényneveink*. Mezőgazda Kiadó, Budapest, 1998.
Szabó M. A. – Szabó M. E.: *Dicţionar de localităţi din Transilvania*. *Erdélyi helységnévszótár.* Kriterion Könyvkiadó, Kolozsvár, 2003.